

ห้องขจร

อ

089.95911

ท146

หนังสือรวบรวมบทความ

พระยาอินทรมนตรีศรีจันทร์กุมาร

พิมพ์เผยแพร่ในโอกาส

กรมสรรพากรครบรอบ ๖๐ ปี

พิมพ์ที่โรงพิมพ์...

089.95911
2146

หนังสือรวมบทความ

พระยาอินทรมนตร์ศรีจันทร์กุมาร

(แอฟ. เอช. ไยลส์ จิลลันนท์)

สำนักพิมพ์สมตกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เลขที่ ๘๖ พระโขนง กรุงเทพมหานคร โทร. ๓๑๒๑๖๗๕. ๓๑๒๐๕๕

ห้องสมุด

นายจร สุขพานิช

๕ ซอยมุกดาภิบาล

ถนนลาดพร้าว กรุงเทพฯ — ๙

กรมสรรพากร

พิมพ์แจกในโอกาสกรมสรรพากรครบรอบ ๖๐ ปี

วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

104358

71142

๔ ต.ค. ๒๕๒๑

อธิบดีกรมสรรพากร

มหาอำมาตย์โท พระยาอินทรมนตรีศรีจันทรวงศ์

(แอฟ. เอช. ไยลส์ พ.ศ. ๒๔๔๐ - พ.ศ. ๒๔๗๒)

พระวรวงศ์เชอ พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย

(พ.ศ. ๒๔๗๓ - พ.ศ. ๒๔๗๘)

หม่อมเจ้า วิมาทิตย์ รัพีพัฒน์

(พ.ศ. ๒๔๗๘ - พ.ศ. ๒๔๙๑)

หลวงอาจพิศาลกิจ

(พ.ศ. ๒๔๙๑ - พ.ศ. ๒๔๙๘)

นายหิรัญ สุตะบุตร

(พ.ศ. ๒๔๙๘ - พ.ศ. ๒๕๑๑)

นายเชอ สุสายัณห์

(พ.ศ. ๒๕๑๑ - พ.ศ. ๒๕๑๕)

ศาสตราจารย์ พิพัฒน์ โปษยานนท์

(พ.ศ. ๒๕๑๕ - พ.ศ. ๒๕๑๗)

นายชาญชัย ฤทธาวร

(พ.ศ. ๒๕๑๗ - พ.ศ. ๒๕๑๘)

นายอนุกุล ประจวบเหมาะ

(พ.ศ. ๒๕๑๘ - ปัจจุบัน)

คำนำ

เนื่องในโอกาสชดสมัย คล้ายวันสถาปนากรมสรรพากรเวียนมาบรรจบครบ ๖๐ ปี กรมสรรพากรได้ปรารภกับสยามสมาคมว่า ถ้าจัดพิมพ์หนังสือเรื่องราวทางวิชาการ ของพระยาอินทรมนตรีศรีจันทรมกุมาร (แฟรนซิสเซนรี โจลส์ จิลลันนท์) อธิบดีกรมสรรพากรคนแรก ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจทางวิชาการเป็นอันมาก เพราะพระยาอินทรมนตรีฯ นอกจากจะเป็นนักบริหารที่สามารถแล้ว ยังเป็นนักวิชาการ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือโดยทั่วไป เป็นนายกของสยามสมาคม ได้เขียนบทความลงพิมพ์ในวารสารของสยามสมาคมไว้มากมายหลายเรื่อง จึงใคร่จะขออนุญาตนำบทความเหล่านั้นมาจัดพิมพ์เป็นอภิธานการแก่ หน่วยงานราชการ มหาวิทยาลัย และผู้สนใจ กับทั้งให้สยามสมาคมจำหน่ายเอง ๒๐๐ เล่ม

สยามสมาคมเห็นพ้องด้วยทุกประการและมีความยินดีให้ความช่วยเหลือร่วมมือเต็มที่ เพราะพระยาอินทรมนตรีฯ เป็นผู้มีการคุณอันล้นพ้นแก่สยามสมาคม โดยดำรงตำแหน่งอุปนายกตั้งแต่ปี ๒๔๔๗ ถึง ๒๔๗๓ และ นายกตั้งแต่ปี ๒๔๗๓ ถึง ๒๔๘๐ และได้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ข้าพเจ้าเองก็มีความเคารพนับถือท่านมาก และเมื่อข้าพเจ้าได้เป็นนายกสยามสมาคมเป็นครั้งแรก ข้าพเจ้าก็ได้ไปแสดงความเคารพต่อท่าน

หนังสือเล่มนี้ ชื่อว่า “รวมบทความ พระยาอินทรมนตรีศรีจันทรมกุมาร กรมสรรพากร พิมพ์แจกในโอกาสกรมสรรพากรครบรอบ ๖๐ ปี”

มีคำไว้อาลัยของพระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าวิวัฒนไชย หม่อมเจ้าวิมาวาทิตย์ ระพีพัฒน์ พระยาอนุমানราชชนและผู้ช่วยอธิบดีราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมสรรพากรกับทั้งนายไซเดนฟาเดน

ส่วนบทความนั้น มีเรื่องดังต่อไปนี้ การศึกษาเกี่ยวกับจรรยาและศาสนา เรื่องนกนางแอ่น เรื่องวิธีพิสูจน์เลือดแบบจีนโบราณ เรื่องน้ำมันพราย เรื่องทางบกข้ามแหลมมลายู ตำนานเกาะหลัก เรื่องการล่าวัวป่า การต้อนช้าง การคล้องช้าง และเรื่องการจับปลาบก

ทั้งนี้ ล้วนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจซึ่งขอเสนอท่านผู้อ่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ในศุภมงคลโอกาสนี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย
ในสากลโลกได้โปรดดลบันดาลให้ข้าราชการกรมสรรพากร มีความสุขความเจริญ และให้กรม
สรรพากร มีความเจริญก้าวหน้าสถิตสถาพรเป็นกำลังของชาติ ชั่วกาลนานเทอญ

พลตรี

น.ว.ส. ✓

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์)

นายก สยามสมาคม

เนื่องด้วยในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๘ นี้ เป็นวันครบรอบ ๖๐ ปี แห่งการก่อตั้งกรมสรรพากร เพื่อเป็นอนุสรณ์ในโอกาสอันเป็นอภิลีขณ์มงคลนี้ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือรวมบทความของพระยาอินทรมนตรีศรีจันทรกุมาร (แอฟ. เอช. ไยลส์ จิลลันนท์) ซึ่งเป็นอธิบดีคนแรกของกรมสรรพากรขึ้น สำหรับเป็นการระลึกถึงท่านที่ได้วางระเบียบแบบแผนงานสรรพากรไว้ อันเป็นรากฐานของการบริหารงานสรรพากรมาจนปัจจุบันนี้

พระยาอินทรมนตรีนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรแล้ว ท่านยังเป็นนักวิชาการชั้นนำของประเทศไทยอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากผลงานด้านวิชาการของท่านที่ปรากฏในวารสารของสยามสมาคมและที่อื่น ๆ กรมสรรพากรจึงได้ติดต่อขอให้สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ช่วยรวบรวมบทความต่างๆ ของพระยาอินทรมนตรีมารวมจัดพิมพ์เป็นเล่มขึ้น เป็นการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ประชาชน หนังสือเล่มนี้จะได้แจกจ่ายไปยังสถาบันการศึกษา ห้องสมุดทั่วประเทศ และส่วนหนึ่งจะได้มอบให้สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งพระยาอินทรมนตรีได้เคยดำรงตำแหน่งนายกสมาคมนี้

ในการจัดพิมพ์หนังสือนี้ กรมสรรพากรได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสยามสมาคมฯ ที่ได้ช่วยเหลือรวบรวมต้นฉบับให้ จึงขอขอบคุณสยามสมาคมฯ ไว้ในโอกาสนี้

กรมสรรพากรรู้สึกเป็นเกียรติ ที่พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นราธิปพงศ์ประพันธ์ที่ได้ประทานคำนำให้หนังสือนี้ นับเป็นพระกรุณาธิคุณต่อกรมสรรพากรเป็นอย่างยิ่ง

กรมสรรพากร

๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๘

คำสั่งกรมสรรพากร

ที่ ๒๒๑/๒๕๑๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความพระยาอินทรมณเฑียรจิตรกรมการ อธิบดี
คนแรกของกรมสรรพากร

เนื่องด้วยในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๑๘ เป็นคล้ายวันสถาปนากรมสรรพากรซึ่งเวียนมาบรรจบ
ครบรอบ ๖๐ ปี กรมสรรพากรเห็นสมควรจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติ
ศาสตร์ โบราณคดี การศึกษา และการภาษีอากร ของพระยาอินทรมณเฑียรจิตรกรมการ อธิบดี
คนแรกของกรมสรรพากร ซึ่งได้เขียนไว้ในที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นอนุสรณ์ที่กรมสรรพากรก่อตั้งมาครบ
รอบ ๖๐ ปี จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความของพระยาอินทรมณเฑียรจิตรกรมการ
ประกอบด้วยผู้มีนามดังต่อไปนี้

(๑) นายไพจิตร โรจนวานิช	ประธานกรรมการ
(๒) นายประเสริฐ บุญนำ	กรรมการ
(๓) นายพิชาติ เกษเรือง	กรรมการ
(๔) นายสุพร ศิริกุล	กรรมการ
(๕) น.ส. ชูวัช บุญญานนท์	กรรมการ
(๖) น.ส. จุฑามาศ สารสุเมธ	กรรมการ
(๗) นายชาญชัย วิชญาณภาพ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดทำหนังสือดังกล่าวข้างต้นให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ และ
ทันกำหนด

สั่ง ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๘

(นายอนุกุล ประจวบเหมาะ)

อธิบดีกรมสรรพากร

สารบัญ

	หน้า
ประวัติพระยาอินทรมนตรี	1
ระลึกถึงเจ้าคุณอินทรมนตรี	4
สตุดีแด่ พระยาอินทรมนตรีศรีจันทร์กุมาร	8
In memoriam Phraya Indra Montri Sri Chandra Kumar	12
การศึกษาเกี่ยวกับจรรยาและศาสนา	17
คำแปลปาฐกถา ซึ่งพระยาอินทรมนตรีแสดง ที่สามัคยาจารย์สโมสรสถาน	18
เรื่องนกนางแอ่น (นกนางแอ่นขาว และนกนางแอ่นดำ)	30
เรื่องวิธีพิสูจน์เลือดแบบจีนโบราณ	45
An ancient Chinese blood test for proving parentage	49
เรื่องน้ำมันพราย	53
About a love philtre	56
Notes and queries	60
ตำนานเกาะหลัก	66
The Koh Lak Tradition	80
ประวัติเขาตม่องล่า	86
An account of the hunting of the wild ox on horse back in the provinces of Ubol Rajadhani and Kalasindhu, and the rites and ceremonies which have to be observed	97
An account of the ceremonies and rites performed when catching the Pla Bük	115
Appendix Doctor H. McCormick Smith's Letter	132
An Account of the rites and ceremonies observed at elephant driving operations in the seaboard province of Lang Suan, Southern Siam	134
Some Gleaning of Manners	189
Adversaria of Elephant Hunting	231

ประวัติพระยาอินทรมนตรี

พระยาอินทรมนตรีศรีจันทร์กุมารเป็นคณอักษ เกิดที่เมืองปลิท ในประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๘๖๙ ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๑๒ นามเดิมว่า ฟรานซิส เฮนรี โจลส์ ในสกุลนายทหารเรือ จะได้เล่าเรียนในชั้นเดิมอย่างไรบ้างไม่ทราบ แต่พระยาอินทรมนตรีเคยพบกับข้าพเจ้าเล่น ๆ เสมอว่า ไม่เคยได้เข้าโรงเรียนหรือนักใดก็ทำงานได้ถึงเพียงนี้ ขณะที่พบเขาเป็นอธิบดีกรมสรรพากรและเป็นอธิบดีที่อยู่ในชั้นสูงและสามารถอย่างเยี่ยมช้วนง

อย่างไรก็ดีปรากฏตามหลักฐานทางราชการว่า เข้ารับราชการของรัฐบาลอังกฤษในประเทศพม่าตั้งแต่อายุได้ ๑๘ ปี ในทางการปกครองท้องถิ่น รับราชการอยู่ราว ๑๐ ปี ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นโดยลำดับจนได้ตำแหน่งเทียบชั้นปลัดจังหวัด ครั้น พ.ศ. ๒๔๔๐ รัฐบาลไทยขอขยืมนายโจลส์จากรัฐบาลอินเดียเข้ามารับราชการในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเนื่องในการที่จะริเริ่มทำงบประมาณแผ่นดิน นายโจลส์มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีการจ่ายทุกกระทรวง แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นข้าหลวงคลังพิเศษมณฑลปราจีน เนื่องในการจัดตั้งมณฑลและจังหวัดในครั้งนั้น นายโจลส์เขียนไว้ว่าในระหว่าง ๒ ปี ที่เป็นข้าหลวงคลังนี้ได้ตระหนักใจว่า การเก็บภาษีอากรยุ่งเหยิง และการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่เป็นระเบียบที่จะทำงานกันได้สะดวก จึงได้เสนอความเห็นเข้ามายังกระทรวง เป็นผลให้เจ้ากระทรวงเรียกตัวเข้ามารับตำแหน่งเจ้ากรมสรรพากรนอก มีหน้าที่วางระเบียบเก็บภาษีอากรทั่วพระราชอาณาเขต ยกเว้นแต่พระนคร และอีกสี่ห้าจังหวัดที่ขึ้นแก่กรุงเทพฯ แต่โดยเหตุที่การเก็บภาษีอากรครั้งนั้นจำต้องอาศัยฝ่ายปกครองท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกรมสรรพากรนอกไปขึ้นแก่กระทรวงมหาดไทย นายโจลส์สังกัดอยู่ในกระทรวงนั้นจนถึง พ.ศ. ๒๔๔๘ ถึงคราวโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งปันหน้าที่ราชการใหม่ในโอกาสที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระดำรงราชานุภาพกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงนั้น จึงโปรดเกล้าฯ ให้โอนกรมสรรพากรนอกมารวมกับกรมสรรพากรใน จึงเป็นกรมใหญ่ขึ้นในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และให้นายโจลส์ดำรงตำแหน่งอธิบดีของกรมนี้ต่อมา แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระยาอินทรมนตรีศรีจันทร์กุมาร อันเป็นบรรดาศักดิ์มีมาแต่เก่าแก่แต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตั้งปรากฏอยู่ในกฎหมายสามเล่มนั้น พระยาอินทรมนตรีรับราชการสนองพระเดชพระคุณในตำแหน่งนี้มาจนถึงรัชกาลที่ ๗ มีอาการทุพพลภาพลงด้วยนิยน์ตาพิการ รักษาหายแล้วหลายครั้งหลายหนแล้วก็เป็น

อีก จนต้องโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากราชการประจำเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยได้รับราชการของ
ไทยมาตั้ง ๔๐ ปี ในขณะที่ออกจากราชการนั้นพระยาอินทรมณตรี เป็นอธิบดีชั้นสูง รับพระ
ราชทานเงินเดือน ๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท เท่าอัตราเสนาบดีชั้นต่ำ และได้เพิ่มพิเศษเฉพาะตัวอีก
เดือนละ ๕๐๐ บาท ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง คือ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
และประถมาภรณ์มงกุฎไทยทั้งตราจุลจอมเกล้าชั้นหัตถียวิเศษกับพานทองเครื่องยศตามฐานะ นับได้
ว่าได้รับความยกย่องในราชการแผ่นดินเป็นอย่างดีตามแล้ว และยังได้รับพระมหากรุณาบำเหน็จ
ความชอบในส่วนพระองค์ โดยได้เหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลที่ ๖ และที่ ๗ อีกด้วย

เมื่อพ้นจากราชการแล้ว พระยาอินทรมณตรีก็ได้ละทิ้งเมืองไทย และยังคงอยู่ในบ้านเดิมที่
ใกล้สถานีรถไฟมวกะสันด้วยกับครอบครัว เอาใจใส่เอาใจช่วยความเจริญของกรมของเมืองไทย
ดุจเป็นคนไทยคนหนึ่ง ดังผู้ที่ได้ไปสนทนาวิสาสะกับพระยาอินทรมณตรีจะอาจรับรองข้าพเจ้าได้
ด้วยกันทั้งนั้น ในระหว่างที่ยังรับราชการอยู่ก็ดี ในตอนที่ออกจากราชการแล้วก็ดี พระยา
อินทรมณตรีมิได้ย่อท้อต่อการที่จะเข้าช่วยราชการพิเศษตามครั้งตามคราวเนื่อง ๆ เช่น ได้เป็น
กรรมการควบคุมการส่งข้าวออกนอกประเทศ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ และภายหลังเป็นสมาชิกสภาเผยแพร่
พาณิชย์ เป็นต้น อีกทั้งยังได้ช่วยเหลือองค์การอื่น ๆ นอกราชการอยู่บ้าง เช่น ไปแสดง
ปาฐกถาว่าด้วยการศึกษาที่สามัคยาจารย์สโมสรสถาน ความปรากฏอยู่ในตัวเรื่องของหนังสือเล่มนี้
ความรักเมืองไทยของพระยาอินทรมณตรีจะพิสูจน์ได้ดีด้วยการที่ได้ขอพระราชทานนามสกุลให้แก่
ครอบครัวและเปลี่ยนชาติให้ครอบครัวเป็นต้น จนได้รับพระราชทานนามสกุลว่า “จิลานนท์”

งานอดิเรกที่พระยาอินทรมณตรีทำชื่อเสียงไว้ได้มากที่สุดนั่นคือ งานของสยามสมาคม พระยา
อินทรมณตรีแต่ยังเป็นนายโจรสลัดได้เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมนี้ตั้งแต่เริ่มตั้งสมาคมขึ้นใน พ.ศ.
๒๔๔๗ ในปีนั้นพระยาอินทรมณตรีได้รับเลือกเป็นอุปนายก และได้รับเลือกซ้ำอีกทุกปีได้รับ
หน้าที่นั้นจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๓ จึงได้เป็นนายก ได้เป็นนายกอยู่จนถึงปี ๒๔๘๐ โดยได้รับเลือก
ซ้ำ ๆ กันทุกปี จึงได้ปรารภอายุสังขารซึ่งทรุดโทรมทุพพลภาพลงทุกที ไม่สมควรจะรับเป็น
นายกต่อไป กรรมการพากันวิงวอนเท่าใดก็ไม่ยอม จึงเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง แต่ถึงแม้จะ
มิได้เป็นนายกแล้วก็ตาม ก็ยังคงเป็นกรรมการอยู่ด้วยผู้หนึ่งจนกระทั่งเกิดมหาสงครามเอเซียบริพา
ขึ้น ระหว่างนั้นอาศัยเหตุที่เป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริตจึงมิได้ถูกกักคุมแต่อย่างใด นอกจากดูเหมือน
ไม่ให้ไปไหน ๆ นอกบ้าน ซึ่งพระยาอินทรมณตรีมิใคร่จะได้ออกจากบ้านอยู่แล้ว งานการที่ทำ
ให้สยามสมาคมนอกจากงานธุรการตามหน้าที่นายกและอุปนายกแล้ว ยังได้เรียบเรียงเรื่องลงใน
วารสารของสมาคมอยู่เนื่อง ๆ อาทิ คือ

Some gleanings of manners and customs of the Chinese People, as revealed
in historical narratives and novels JSS. Vol. XX, part 3, page 187;

Adversaria on elephant–hunting, together an account of all the rites, observances and acts of worship to be performed in connection therewith, as well as notes on vocabularies of spirit language, fake or taboo language and elephant command–words, JSS. Vol. XXIII, part 2, p. 61;

An account of the hunting of the wild ox on horseback in the provinces of Ubol Rajadhani and Kalasindhu, and the rites and ceremonies which have to be observed, JSS, Vol. XXVII, part 1, p. 39;

An account of the ceremonies and rites performed when catching the Pla buk (ปลาปัก), a species of eatfish inhabiting the waters of the river Me Khong, the northern and eastern frontier of Siam, JSS. XXVIII, 2, 91;

Note explaining the origin of the name of the town Paknampho in the province of Nakorn Sawan, JSS. XXVIII 2, 213;

The Koh Lak tradition, JSS. XXX, 1, 1;

Note about a love philtre. JSS. XXX. 1, 25;

An ancient Chinese blood-test for proving parentage, JSS. XXX, 129;

A critical analysis of van Vliet's Historical Account (of Ayudhya)

parts 1–6 JSS. XXX, 2, 155,

parts 7–8 JSS. XXX 3, 271.

เมื่อถึงอวสานแห่งมหาสงครามเอเชียบูรพา พระยาอินทรมนตรีมีอาการทพพลภาพยิ่งขึ้น ไม่สามารถจะมาช่วยงานการของสยามสมาคมเหมือนอย่างแต่ก่อนได้ สมาคมจึงได้ยกย่องให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ แต่ก็ยังได้ถามถึงงานการของสมาคมอยู่เสมอตราบเท่าถึงกาลที่สุด

พระยาอินทรมนตรีเป็นคนเฉลียวฉลาดเข้มแข็งและจำแนกอย่างยิ่งยวด แม้เมื่อนัยน์ตาไม่เห็นแล้วได้ให้พวกพ้องพาขึ้นไปเที่ยวเขาพระวิหารจังหวัดศรีสะเกษและฟังคำบอกเล่าของเจ้าหน้าที่ในที่นั้นแล้วมาเล่าต่อได้อย่างละเอียดบรรยายว่าเขานั้นมีบันไดขึ้นไปที่ชั้น ชั้นใดมีซุ้ม (โคปร) หรือกำแพงหรืออาคารเป็นรูปร่างอย่างใด หนังสือใด ๆ ที่อ่านหรือให้เขาอ่านให้ฟัง ก็จำได้แม่นยำยิ่งนัก ตลอดจนถึงความอันใดที่สำคัญก็บอกได้ว่าอยู่หน้าไหน เพราะฉะนั้น เพื่อนฝูงหรือผู้ใฝ่ใจใน ข้อความ อันใดที่ เกี่ยวด้วย เหตุการณ์ ที่เป็น มาแล้วในอดีต โดยเฉพาะ ที่เกิดขึ้นใน กรุงเทพฯ ฯ หรือกรุงสยาม ถ้ายังเป็น เรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่ราชการสรรพากรด้วยแล้วหากไปได้ถาม ก็ได้รับความมาเป็นที่พอใจเสมอ

พระยาอินทรมนตรีป่วยมานานแต่โดยเหตุที่เป็นคนอดทนจึงไม่มีใครรู้ว่า ที่เจ็บหนักถึงเพราะ หกล้ม เลยถึงอนิจกรรมลงในวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ ภายหลังที่ได้ป่วยในระยะหลังนี้ เพียงประมาณ ๗ วัน ๑๖ ๕๖

ธำนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ระลึกถึงเจ้าคุณอินทรมนตรี

เมื่อกลางเดือนพฤศจิกายนนั้น ข้าพเจ้าอยู่ที่กรุงโรม ได้พบฝรั่งคนหนึ่งที่เคยอยู่ในประเทศไทย มาแต่เก่าก่อน เป็นข้าราชการรุ่นเดียวกับพระยาอินทรมนตรี ข้าพเจ้าจึงได้เล่าให้เขาฟังว่า เจ้าคุณอินทรไม่ใช่แต่ยังมีอายุอยู่เท่านั้น หากร่างกายก็ยังแข็งแรงพอสมควร และข้อที่น่าประหลาดใจก็คือความทรงจำและความคิด ซึ่งยังคงสมบูรณ์อยู่จริง ๆ เมื่ออายุยังไม่ ๖๐ ปี เคยเป็นอย่างไร บัดนี้อยู่ในเรือน ๘๐ ก็ยังเป็นอยู่อย่างนั้น ฝรั่งที่ข้าพเจ้าเล่าให้ฟังนั้น คือ นายเอมิลิโอ ฟลอริโอ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอธิบดีในกระทรวงพระคลังตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ ในตอนที่พูดกันอยู่นั้น เราทั้งสองยังหาได้ทราบไม่ว่าเจ้าคุณอินทรฟังถึงแก่กรรมไปได้ไม่กัวัน เมื่อทราบข่าวว่าถึงแก่กรรมเสียแล้ว จึงรู้สึกเศร้าสลดใจเป็นอย่างมาก

หนังสือที่ข้าราชการกรมสรรพากรพิมพ์ขึ้นนี้ ความมุ่งหมายก็จะให้เป็นทีระลึกถึงเจ้าคุณอินทร ซึ่งเป็นอธิบดีกรมสรรพากรคนแรก และคงจะแจกจ่ายในหมู่ญาติมิตรของเจ้าคุณอินทรหมดตลอดถึงบรรดาข้าราชการสรรพากรด้วยกัน ข้าพเจ้าจึงคิดว่าถ้าจะเล่าเรื่องบางเรื่อง ซึ่งเกี่ยวกับเจ้าคุณอินทร และผู้ที่ทราบอยู่อาจมีน้อยคน ผู้ที่ได้รับหนังสือนี้ก็อาจจะสนใจบ้างและจะได้เป็นที่ระลึกถึงเจ้าคุณอินทรจริง ๆ

ก่อนอื่นควรจะกล่าวไว้ว่า เจ้าคุณอินทรแม้เป็นชาวต่างประเทศ ก็มีความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่น้อยไปกว่าคนไทยเลย ในสมัยที่ออกจากราชการไปแล้วเพราะสูงอายุ หากมีพระราชประสงค์จะช่วยเหลือราชการคราวใด ข้าพเจ้าเคยสังเกตเห็นเจ้าคุณอินทรตั้งใจจริง ๆ ทุกคราว เช่นเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระราชดำริว่าจะตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเรื่องภาษีอากร และมีพระราชประสงค์จะตั้งเจ้าคุณอินทรเป็นกรรมการผู้หนึ่ง จะได้อาศัยความรู้ความชำนาญของเจ้าคุณอินทรเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าจำได้ว่าเจ้าคุณอินทรดีใจจนหน้าแดง และแม้จะเรียกได้ว่าเป็นคนทุพพลภาพแล้ว ก็เรียกได้ว่า ได้กระโดดเข้ารับทำงานเพื่อเป็นการสนองพระเดชพระคุณแท้ ๆ ไม่มีหวังอย่างอื่นได้อีก เจ้าคุณอินทรได้ทำประโยชน์ให้แก่ราชการในครั้งนั้นเพียงใดเห็นจะไม่จำเป็นต้องอธิบาย เพราะถ้าว่าในเชิงความรู้ว่าด้วยความเป็นอยู่ของประเทศไทยในทางเศรษฐกิจแล้ว เห็นจะหาผู้ใดจับเจ้าคุณอินทรได้ยาก อีกเรื่องหนึ่งที่เจ้าคุณอินทรได้สนองพระเดชพระคุณในเมื่อได้ออกจากราชการไปแล้วนั้น คือการเขียนคำอธิบายอย่างพิสดารว่าด้วยเรื่องภาษีอากร ซึ่งเก็บอยู่ในสมัยที่

เป็นอธิบดีกรมสรรพากร เรื่องราวที่เขียนขึ้นนั้น คงมีน้อยคนที่ได้อ่านเพราะเขียนเป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ไม่ใช่ว่าเจ้าคุณอินทรเขียนภาษาไทยไม่ได้ดี ที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษก็เพราะเป็นความประสงค์ของราชการในขณะนั้น การเขียนเรื่องชนิดนี้ ตามปกติก็ต้องอาศัยการตรวจค้นหนังสือต่าง ๆ ข้อที่น่าประหลาดใจจึงมีว่า เจ้าคุณอินทรเขียนได้ด้วยอาศัยความทรงจำเป็นสำคัญ

เหตุใดเจ้าคุณอินทรซึ่งเป็นฝรั่ง จึงได้มีความรู้เป็นอย่างมาก ในเรื่องความเป็นอยู่ของประเทศไทยในทางเศรษฐกิจ ข้อนี้เห็นจะต้องอธิบายว่า เป็นเพราะอยู่เมืองไทยอย่างคนไทย คบค้าสมาคมกับคนไทย ไม่เหมือนกับฝรั่งอื่น ๆ ซึ่งมักจะคบค้ากันเองเท่านั้น อนึ่งในเมืองไทยนี้เจ้าคุณอินทรได้เดินทางไปแล้วทุกหัวระแหง เอาใจใส่ในการทำมาค้าขายและการกินอยู่ของราษฎร ในสมัยนี้เรารู้สึกกันแล้วว่า สถิติต่าง ๆ เป็นของสำคัญเพียงไร จึงควรที่จะกล่าวไว้ว่า กรมสรรพากรในสมัยนั้นเป็นกรมที่รวบรวมสถิติทางเศรษฐกิจไว้มากกว่าที่อื่นใด ถ้าต้องการความรู้ในเรื่องการผลิตและการบริโภค ก็ต้องถามกรมสรรพากร ในสมัยนั้นท่านผู้ใหญ่ถึงแก่กล่าวว่า ถ้าใครต้องการทราบว่ามีป้ามีข้างป่ากี่ตัว เป็นพลายกี่ตัวและเป็นพังกี่ตัวกรมสรรพากรก็ตอบได้

ที่เจ้าคุณอินทรสนใจมากในการรวบรวมสถิติต่าง ๆ ในสมัยที่ยังมีน้อยคนเอาใจใส่ในนี้ ก็เป็นเรื่องส่อให้เห็นได้ถนัด ว่าเป็นผู้เล่ห์เหลี่ยมทางไกล และทำการงานโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นมูลฐาน ผู้ที่เคยปรึกษาหารือด้วยในเรื่องราชการ คงจะเคยสังเกตว่าความคิดความเห็นของเจ้าคุณอินทรนั้น อาศัยความเป็นอยู่และข้อเท็จจริงในเมืองไทยเป็นหลักเสมอ ไม่มีอ้างอิงเอาทฤษฎีหรือลัทธิเศรษฐกิจต่าง ๆ มาใส่ เพราะทฤษฎีหรือลัทธิเหล่านั้นเกิดขึ้นจากภาวะความเป็นอยู่ในเมืองต่างประเทศ ในสมัยหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างไปจากเมืองไทยไม่น้อย เจ้าคุณอินทรเป็นฝรั่งแต่รู้จักเมืองไทยและคนไทยดี จึงไม่เคยหลงมกมายตามไป ไม่เคยเผลอว่าภาวะของเมืองไทยเหมือนของเมืองฝรั่ง ฉวยเอาลัทธิอะไรของฝรั่งมาใส่เข้าก็ใช้ได้

ข้าพเจ้าเคยปรารภกับเจ้าคุณอินทรครั้งหนึ่ง ว่าตัวท่านก็นับว่าทุพพลภาพ การไปออฟฟิศทุกวันก็เป็นความอดสาหัสมากแล้ว การไปประชุมเรื่องราชการในสถานที่อื่น ๆ โดยปกติไม่จำเป็นต้องไปเอง ให้ผู้ช่วยอธิบดีไปแทนจะไม่สะดวกกว่าหรือ และคงไม่มีใครถือเป็นแน่ เจ้าคุณอินทรได้ตอบว่าทุพพลภาพจริง แต่ต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ ที่ทุพพลภาพอย่างเดียวกัน เพราะคนอื่น ๆ ยอมแพ้อยู่กับบ้าน แต่ตัวท่านเองไม่ยอมแพ้ คำอธิบายของเจ้าคุณอินทรข้อนี้ ชวนให้คิดไปว่า เห็นจะเป็นคติไม่ยอมแพ้นั่นเอง ที่ได้ทำให้กรมสรรพากรเป็นปีกแผ่นขึ้นมาได้ งานสรรพากรในสมัยที่เฟื่องรวมกรมสรรพากรในและนอกเข้าด้วยกันและตั้งเป็นกรมสรรพากรปัจจุบันขึ้น เป็นงานเก็บเงินจากประชาชน ปีหนึ่ง ๆ ประมาณสักสองล้านคนเป็นอย่างน้อย ลำพังแต่คนที่ต้องเสียเงินรัชชูปการ ก็มีเกือบสองล้านเสียแล้ว ผู้ที่ต้องเสียภาษีมียู่ทุกหมู่บ้าน ภาษีอากรที่ต้อง

เก็บมีหลายประเภท การจัดแบ่งส่วนและหน้าที่ราชการ และการวางระเบียบวิธีปฏิบัติการ ย่อมไม่เป็นงานที่ง่าย และที่ยากยิ่งไปกว่านั้นก็คือปัญหาเรื่องคน เมื่อต้องใช้คนจำนวนนับด้วยพันก็ต้องใช้คนมีความรู้เป็นจำนวนมากคน การฝึกหัดคนเหล่านี้ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วราชอาณาจักร ให้รู้จักหน้าที่การงาน และทำงานได้เรียบร้อยตามระเบียบวิธีที่วางไว้นั้น ถ้าไม่ใช่คติไม่ยอมแพ้ ก็เห็นจะไม่สำเร็จเรียบร้อยได้ เรื่องที่เขียนอยู่นี้เป็นเรื่องเจ้าคุณอินทร ไม่ใช่เรื่องข้าพเจ้า แต่เพื่อเป็นที่ระลึกถึงความสามารถของเจ้าคุณอินทร ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวด้วยว่า แม้ข้าพเจ้าไม่ได้เคยรับราชการในกรมสรรพากรมาก่อนก็ดี แต่เมื่อได้รับมอบหน้าที่การงานจากเจ้าคุณอินทรมาแล้ว ความหนักใจที่มีอยู่ก่อนก็หายไป เพราะกิจการทั้งปวงเป็นระเบียบเรียบร้อยดี ข้าราชการสรรพากรก็รอบรู้การงานอันอยู่ในหน้าที่ของตน เป็นพยานอันประจักษ์ว่าเจ้าคุณอินทรได้ทำความดีความชอบไว้ในราชการ สมกับที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ จนถึงรัชกาลที่ ๗ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ชูเลี้ยงมา.

วิวัฒน์ไชย

(พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิวัฒน์ไชย ไชยนัด)

กรุงเทพฯ ฯ

๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๔

วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

ข้าพเจ้าเริ่มรู้จักพระยาอินทรมนตรี เมื่อข้าพเจ้ายังอ่อนในวัยวุฒิ เพิ่งเข้ารับราชการใหม่ๆ ภายหลังเสร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ในสมัยนั้นพระยาอินทรมนตรีเป็นข้าราชการผู้ใหญ่แล้วและมีชื่อเสียงว่า เป็นผู้ชำนาญราชการสำคัญผู้หนึ่ง ข้าพเจ้าเป็นข้าราชการผู้น้อยสังกัดต่างกระทรวงกับท่าน แต่ได้มีโอกาสพบเห็นท่านเป็นบางครั้งบางคราว เช่นในการประชุม ซึ่งข้าพเจ้าเป็นเลขานุการ หรือติดตามผู้ใหญ่ไปเจรจาราชการกับท่านเป็นต้น ในการอภิปรายปัญหาต่างๆ ในที่ประชุมกิติ ในการชี้แจงความเห็นในที่อื่นๆ กิติ ทุกคราวท่านกระทำโดยมีหลักเกณฑ์และเหตุผลสมควร เป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นผู้ชำนาญสำคัญในราชการจริง สมกับมีชื่อเสียงดังกล่าวข้างต้น

ต่อมาข้าพเจ้าได้มารับราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมสรรพากร อันเป็นกรมที่พระยาอินทรมนตรีได้เริ่มการงานมา ในตำแหน่งนี้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสศึกษากิจการที่ท่านได้จัดทำไว้อย่างละเอียด ข้าพเจ้าต้องสรรเสริญว่าท่านเป็นผู้ฉลาดเฉียบแหลม และได้จัดวางระเบียบแบบแผนไว้เป็นอย่างดี จากระเบียบปฏิบัติจะแลเห็นนโยบายของท่านคือ การเก็บภาษีให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยย่อมเป็นเรื่องสำคัญ แต่การควบคุมให้เงินที่เก็บได้เข้าคลังครบถ้วนก็สำคัญไม่น้อยกว่ากันเลย นโยบายนี้ข้าพเจ้ารักและเห็นว่ลัทธิซึ่ง ส่วนวิธีการของท่านก็แยบคายเช่น ท่านต้องการตรวจบัญชีสำนักงานเก็บเงิน แต่ท่านไม่มีผู้ชำนาญการบัญชีจะใช้ ท่านก็ออกแบบมีตารางละเอียดสั่งให้เจ้าพนักงานไปที่สำนักงานเก็บเงิน และกรอกข้อความลงในแบบนั้นโดยละเอียด แบบนั้นเจ้าพนักงานจะไม่สามารถกรอกข้อความได้เลย ถ้ามิได้ตรวจการงานทุกสิ่งทุกอย่างในสำนักงานนั้นโดยตลอด แต่เมื่อได้ตรวจและกรอกข้อความลงในแบบได้เรียบร้อยแล้ว ผลก็คือการตรวจบัญชีนั่นเอง วิธีการเช่นนี้ข้าพเจ้าชอบและนำไปใช้เป็นประโยชน์ในที่อื่น ๆ

เมื่อพิจารณาถึงการทำงานของพระยาอินทรมนตรีในกรมสรรพากร และที่อื่น ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าพระยาอินทรมนตรีได้ทำราชการเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองมาก.

วิมวาทิตย์

(หม่อมเจ้าวิมวาทิตย์ รัตพัฒน)

สดุดีแด่ พระยาอินทรมณตรีศรีจันทร कुमार

(แฟรนซิส เฮนรีไฮล์ จิลลันท์)

ป.ช, ท.จ.ว, ป.ม, ป.ป.ร. ๒ ๑๓๑

การสังเกตหรือพิจารณาใครเพื่อให้เข้าใจว่า เป็นคนชนิดใด ท่านเรียกเป็นคำเก่าว่า “อ่านคน” การอ่านคนหรือดูผู้ใดในลักษณะที่กล่าวนี้ อาจดูได้เป็นหลายสถาน ดูโดยอาศัยคุณงามความดีของผู้นั้น ดูโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และฐานะของผู้นั้น หรือดูโดยอาศัยปัญญาความรู้และความสามารถของผู้นั้นว่าทำการงานอย่างไรสำเร็จผลเพียงไหน เมื่อข้าพเจ้ามีหน้าที่ต้องรับภาระให้เป็นผู้เขียนประวัติพระยาอินทรมณตรี ด้วยความขอร้องของมิตรสหาย ซึ่งเคยรับราชการอยู่ในกรมสรรพากรสมัยพระยาอินทรมณตรีเป็นอธิบดีในกรมนั้น ข้าพเจ้าก็รู้สึกเป็นเกียรติ และทั้งจะได้มีโอกาสสวดแต่งปฏิภาณอันเล็กน้อยของข้าพเจ้าในอุปการะคุณของท่าน ผู้ซึ่งให้ความรู้บางประการแก่ข้าพเจ้า

เมื่อกล่าวถึงพระยาอินทรมณตรี ถ้าว่าในสมัยก่อน พ.ศ. ๒๔๕๔ ขึ้นไป ก็ย่อมเป็นผู้ที่ใครๆ ในวงราชการและในวงแห่งความรู้ โดยเฉพาะสมาคมคณาวิชาแห่งประเทศไทยรู้จักดีว่าพระยาอินทรมณตรีเป็นผู้ที่มีคุณงามความดี มีตำแหน่งหน้าที่และฐานะ และมีปัญญาความรู้ความสามารถเพียงไร ผู้ที่เคยรับราชการอยู่ในกรมสรรพากร สมัยเมื่อท่านเป็นอธิบดีอยู่ บัดนี้กลืนหายตายจากไปเกือบหมดแล้ว ที่ยังมีชีวิตอยู่ ส่วนมากก็เป็นข้าราชการรุ่นหลัง จึงทราบประวัติของท่านไม่ได้มากนัก แต่ก็ใช้องค์พยานให้เห็นประจักษ์ในคุณงามความดีอันเป็นบุคลิกลักษณะของท่าน จึงได้ร่วมใจกันตีพิมพ์หนังสือขึ้น เพื่อสำแดงน้ำใจเป็นกตัญญูต่อบุคคลที่ปรากฏเห็น แม้จะเป็นสิ่งอันเล็กน้อย และมีเวลากระชั้นชิด แต่กระนั้นก็เป็นเครื่องหมายแห่งสาธุชน คือเป็นผู้รู้อุปการะคุณท่าน

ข้าพเจ้าเชื่อว่า ถ้าจะค้นหาประวัติทางราชการของพระยาอินทรมณตรีจากเอกสารทางราชการที่มีอยู่ ก็จะได้เรื่องราวเป็นอันมาก อันจะเป็นประโยชน์แห่งความรู้แก่คนรุ่นหลัง แต่เวลาบังคับไม่ให้มีโอกาสดำเนินนั้นได้ แม้จะสอบถามคนเก่าที่รู้จักซึ่งมีอยู่น้อยคน ก็ไม่มีเวลาจะทำได้ทันล่วงหน้าเมื่อได้พบโดยบังเอิญและสอบถาม ก็ตอบได้แต่ว่า “เจ้าคุณอินทรมณตรีเป็นคนซื่อตรง” ซักถามมากไปกว่านั้นก็ตอบว่า จะเอารายละเอียด ก็จำไม่ได้เสียแล้ว ลงท่านกับบอกว่า “การเก็บภาษีอากรในกรมสรรพากร ส่วนใหญ่เจ้าคุณอินทรมณตรี เป็นผู้วางหลักและแบบแผนเป็นอนุสาวรีย์ไว้ให้แทบทั้งสิ้น” มากกว่านั้นไม่ทราบ เมื่อเป็นเช่นนั้นจะให้ข้าพเจ้าผู้เขียนประวัติของ

ท่านทำอะไร เพราะข้าพเจ้าไม่เคยรับราชการในกรมสรรพากร ที่รู้จักกับท่านก็เพราะข้าพเจ้า
เคยรับราชการในกรมศุลกากร ร่วมกระทรวงเดียวกับท่าน คือ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
โดยหน้าที่ราชการข้าพเจ้ารู้จักกับท่าน แล้วจึงเกิดผลมาเป็นรู้จักกันโดยส่วนตัว ในฐานะที่
ข้าพเจ้าเวลานั้นยังเป็นคนหนุ่มอยู่ในวัยปราดเปรี้ยว ท่านมีเมตตาแบ่งความรู้หลายอย่างให้แก่
ข้าพเจ้า จึงเป็นข้อหนึ่งที่รับรองได้ว่า ท่านเป็นผู้ทรงความรู้สูง มีองค์พยานให้เห็นได้จากเรื่อง
ต่างๆ ที่ท่านแต่งไว้หลายเรื่องในวารสารของสมาคมค้นคว้าแห่งประเทศไทย และทั้งท่านก็เคย
ดำรงตำแหน่งนายกแห่งสมาคมที่กล่าวนี้ด้วย

กรมสรรพากรแต่เดิมแยกกันเป็นสองกรม คือกรมสรรพากรใน และกรมสรรพากรนอก มีชื่อ
ปรากฏอยู่ในทำเนียบศักดินาพลเรือนสืบมาตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึง พ.ศ. ๒๔๔๐ ในรัชกาลที่ ๕
ทางราชการขอยืมมิสเตอร์ แพรนซ์ไฮล์จากรัฐบาลอังกฤษมาเป็นเจ้ากรมสรรพากรนอก ขึ้น
กระทรวงมหาดไทย เพื่อมาจัดการสรรพากรของประเทศให้เข้าระเบียบแบบแผนตามความเจริญ
ก้าวหน้าแห่งกาลสมัย มิสเตอร์ไฮล์ขณะนั้นรับราชการอยู่ในประเทศพม่า เมื่อมิสเตอร์ไฮล์
เข้ามารับราชการในประเทศไทยได้ ๕ ปี ครบกำหนดเวลาที่ขี้นมา ตามปรกติมิสเตอร์ไฮล์จะต้อง
กลับไปรับราชการของรัฐบาลอังกฤษตามเดิม แต่ทางรัฐบาลไทยเห็นว่า “ถ้าให้ออกไปเวลานี้ คง
เป็นอันเสียประโยชน์ของกรมสรรพากร” “เห็นควรจะต้องเอามิสเตอร์ไฮล์ไว้ต่อไป” (จาก
พระราชหัตถเลขาถึงเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ร.ศ. ๑๒๐) ทางราชการ
จึงชักชวนให้มิสเตอร์ไฮล์ลาออกจากราชการอังกฤษมาเป็นข้าราชการในฝ่ายไทยโดยเด็ดขาด
มิสเตอร์ไฮล์ก็ยอมและเป็นข้าราชการไทยแต่นั้นมา ทั้งนี้แสดงว่า มิสเตอร์ไฮล์มีความสามารถ
ในตำแหน่งหน้าที่และเป็นประโยชน์แก่กรมสรรพากรของไทยเพียงไร

มิสเตอร์ไฮล์รับราชการในกรมสรรพากรต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๕๗ ทรงพระกรุณาโปรดให้
บรรดาศักดิ์เป็นพระยาอินทรมนตรีศรีจันทรมาร และมียศเป็นมหาอำมาตย์ตรี ชาวต่างประเทศที่
มารับราชการในไทย ถ้ามีตำแหน่งราชการที่ต้องบังคับบัญชาคนและเป็นผู้ที่ไว้วางพระราชหฤทัย
ก็มักทรงพระกรุณาพระราชทานสัญญาบัตรเป็นขุนนางไทย ที่ทำเช่นนั้น มีประโยชน์แก่ราชการ
อยู่บ้าง โดยเฉพาะเวลาเมื่อได้ออกไปราชการตามหัวเมือง ไทยยังไม่มีใครรู้จักมิสเตอร์ว่าผิดกับ
นายนั้นนายนี้ ซึ่งเป็นราษฎรสามัญ เพราะข้าราชการสมัยนั้น ส่วนมากที่มีตำแหน่งสูงก็มี
บรรดาศักดิ์เป็นขุนนางทั้งนั้น เพราะฉะนั้น ถ้าข้าราชการชาวต่างประเทศมียศและบรรดาศักดิ์
เป็นขุนนาง ไปที่ไหนดูเข้ากับขุนนางไทยได้กลมเกลียว นี่คือเหตุที่ตั้งข้าราชการที่เป็นชาวต่าง
ประเทศมียศและบรรดาศักดิ์เป็นขุนนาง ความจริงทางราชการดำริจะให้มิสเตอร์ไฮล์เป็นขุนนาง
แต่เมื่อครั้งมาเป็นข้าราชการไทยใหม่ๆ หากแต่มีกำหนดไว้ว่า ผู้ที่สมควรจะรับพระราชทานสัญญา
บัตรจะต้องรับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เหตุนี้ มิสเตอร์ไฮล์จึงมาได้รับพระราชทานสัญญา
บัตรเป็นพระยาอินทรมนตรีต่อเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ รวมกรมสรรพากรนอก ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย และกรมสรรพากรใน ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงพระนครบาล ขึ้นเป็นกรมเดียวกัน เป็นกรมสรรพากรขึ้นกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และโปรดให้พระยาอินทรมณตรีเป็นอธิบดีกรมนี้ รับราชการสนองพระเดชพระคุณสืบมา ภายหลังพระยาอินทรมณตรีป่วยจักษุถึงมิต แต่ทางราชการยังต้องประสงค์ให้รับราชการอยู่ต่อไป ทั้งนี้เพราะด้วยความสามารถและคุณงามความดีของพระยาอินทรมณตรี เต็มข้อประหลาดอยู่อย่างหนึ่งที่น่าสนใจ ข้าราชการผู้ใหญ่ ซึ่งทรงคุณความสามารถในตำแหน่งหน้าที่และยังรับราชการอยู่ ที่มีจักษุมืดอยู่สองท่าน คือ พระยาอินทรมณตรี อธิบดีกรมสรรพากร และพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อิธราช อธิบดีกรมศุลกากร ข้าพเจ้าเคยรับราชการอยู่ในกรมศุลกากรในบังคับบัญชาของพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อิธราชมาอย่างใกล้ชิด จึงทราบได้ดีว่า ผู้ซึ่งแม้มีจักษุมืด ถ้าทรงคุณความรู้และความสามารถลงรู้เข้าใจคนและเล่ห์เหลี่ยมของงานมาจัดเจนแล้ว แม้ผู้ที่มีจักษุไม่มีตลางคนก็สู้ไม่ได้ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าไม่ประหลาดใจว่าเหตุไร พระยาอินทรมณตรี เมื่อจักษุมืดแล้ว ยังดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสรรพากรต่อมาได้อีกหลายปี เพิ่งออกจากราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ โดยได้รับพระราชทานบำนาญเต็มตามอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของตำแหน่งอธิบดี แต่โดยเหตุที่พระยาอินทรมณตรีได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณมาเป็นเวลานานได้รับความเห็นตเห็นน้อยเป็นประโยชน์ต่อราชการมาก จึงทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานบำเหน็จเงินเป็นพิเศษอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อทดแทนในความดีความชอบที่รับราชการมา อันเป็นประโยชน์ต่อราชการ เมื่อพระยาอินทรมณตรีออกจากราชการแล้ว ก็ใช้เวลาว่างแต่งหนังสือและอ่านหนังสือ โดยอาศัยยธิดาและคนอื่นเป็นผู้เขียนตามคำที่บอกและอ่านให้ฟัง และสนใจเรื่องอันเกี่ยวกับศิลปวิทยาการตลอดมา ลางครั้งยังอุตสาหามที่หอสมุดแห่งชาติ เมื่อมีผู้สนใจไปได้ถามความรู้ ท่านก็บอกให้ด้วยความยินดีและเต็มใจ ระยะแรก ๆ เมื่อออกจากราชการแล้วมีข้าราชการในกรมสรรพากร และผู้ที่รู้จักคุ้นเคยไปมาหาสู่เยี่ยมเยียนอยู่เสมอ ครั้นเวลานานเข้า ท่านเหล่านั้นก็ล้มหายตายจากไปตาม ๆ กัน ในที่สุดมีผู้ไปเยี่ยมเยียนเป็นจำนวนน้อยลงทุกที นับเป็นธรรมดาของโลก ประกอบทั้งความชราทุพพลภาพเข้าครอบงำ ไปไหนไม่ได้เหมือนแต่ก่อน ในที่สุดท่านก็ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ สิริรวมอายุถ้าข้าพเจ้าจำไม่ผิดได้ ๘๓ ปี ร่างกายเมื่อตายแล้วก็น่าเปื่อยและสูญไป แต่ความดีของท่านก็ยังเหลืออยู่และสืบไปได้นาน อันเป็นมรดกที่ถาวรตกทอดแก่ลูกหลานและอนุชน จิตว่า พระยาอินทรมณตรีได้กระทำหน้าที่เพื่ออนาคตไว้ดีแล้วด้วยประการฉะนี้

พระยาอนุমানราชชน

๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๔

(สำเนา)

ที่ ๙๑๒๓/๒๕๕๔

กรมสรรพากร

๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง พระยาอินทรมนตรี ถึงแก่กรรม

เรียน คุณหญิงไข อินทรมนตรี

หนังสือของท่าน ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า พระยาอินทรมนตรี (มิสเตอร์ เอฟ. เอช. ไยลส์) ซึ่งเคยรับราชการในตำแหน่งอธิบดีกรมสรรพากร ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๒.๓๕ น. นั้น

กรมสรรพากรและคณะข้าราชการกรมสรรพากรได้รับทราบข่าวด้วยความอาลัยอย่างสุดซึ้ง ทั้งนี้ เพราะพระยาอินทรมนตรีได้เป็นอธิบดีคนแรกของกรมสรรพากร และตลอดเวลาที่พระยาอินทรมนตรีดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสรรพากรอยู่นั้น ได้สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และคุณงามความดีให้ไว้แก่กรมสรรพากรนานัปการ เมื่อท่านได้ถึงแก่กรรมลงเช่นนี้ กรมสรรพากรและคณะข้าราชการกรมสรรพากรขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งมาในโอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

นายหิรัญ สุตะบุตร

ผู้ช่วยอธิบดี รักษาการในตำแหน่ง
อธิบดีกรมสรรพากร

IN MEMORIAM

Phraya Indra Montri Sri Chandra Kumar (Francis Henry Giles).

With the demise of the above named gentleman, one of the foremost of the foreign Servants of State who ever served the Kingdom of Siam, it may be said, without exaggeration, that the Siam Society has lost one of its most outstanding and picturesque members, a personality of note not likely to be forgotten as long as there shall be a Siam Society. Mr. Giles, or Chaokhun Indra as he was better known to people in Bangkok, was born on the 23rd of August 1869 in the town of Plymouth, England, and came from a family of British naval officers. As a matter of fact Mr. Giles was meant to become a naval officer himself but his eyesight was already in his youth too weak for service on the high seas. Although Chaokhun Indra was not to be a sailor, his subsequent career on terra firma was so brilliant that he had no reason to regret his fate. Indeed Mr. Giles reached one of the highest administrative posts in the kingdom, admired by all, from the king to the lowest official, for his integrity, energy, sharp intelligence, wide outlook and an all-round knowledge, not only about his own branch of service, but also of most things outside.

Soon after his disappointing interview with the Royal Navy Mr. Giles was accepted in the British Colonial Service which he entered as a cadet; he was only 18 years old when he arrived in Burma in 1887. The next ten years saw Mr. Giles on service in several places, both in Burma proper and in the Shan States and ultimately reaching the position of an Assistant District Officer. Mr. Giles had an very active mind; and being a keen and accurate observer, besides being endowed with an excellent memory, he acquired a good knowledge of a number of languages during these years—besides Burmese and Shan, also Hindustani, Karen, Chin, Padaung and others. If memory serves right, he could at one time speak as a dozen different languages of those spoken in Burma. Later on Mr. Giles also mastered Siamese to perfection.

In 1897 the Siamese government, being in need of an experienced official for service in their Ministry of Finance, asked for the “loan” of Mr. Giles, a loan which resulted in his staying for good in this country—for the good, not only of the government of Siam, but also of himself. Mr. Giles was at first occupied with the checking of the annual budgets of the kingdom, scanning the expenses of the various ministries and departments; next he was transferred to Monthon Prachin in the capacity of a special treasury official. That was at the time when the division of the kingdom into circles (monthons) and provinces was introduced. During his two years’

service in Prachin Mr. Giles became convinced that the manner in which the taxes were collected was wholly unsatisfactory, and also that the holding of land was quite irregular.

On his reporting on these matters to his ministry he was recalled and appointed a Director of the Exterior Revenue Department, i.e. for collection of taxes outside the circle of Bangkok. Mr. Giles then worked out a new system for collecting taxes all over the kingdom (with the exception just mentioned). However as the taxes were to be collected by the provincial authorities the department was now transferred from the Ministry of Finance to that of Interior which was then headed by that eminent Servant of the State, His late Royal Highness Prince Damrong Rajanubhab. Mr. Giles served in his new capacity till 1915 when, on the retirement of Prince Damrong, his department was united with the Bangkok Revenue department into one big department, under the Ministry of Finance, with Mr. Giles as Director-General. At the same time His late Majesty King Vajiravudh conferred on Mr. Giles that high and prond title which he held till his death. This title of Phraya Indra Montri Sri Chandra Kumar was a very old title and hails back to the halcyon days of Ayuthia. Chaokhun Indra served as a Director General of Revenues until 1930 when his failing eyesight forced him to retire after thirty-three years efficient and faithful service to a king and a country which had become as dear to him as his own. Besides being honoured with high decorations Chaokhun Indra also received a high salary worth his eminent services, namely as much as 2500 Baht a month (at pre-war exchange £ 230). Chaokhun Indra's decorations included the Grand Cross of the Order of the White Elephant; the Grand Cross of the Order of the Crown of Siam; the Special Star of the Chapter of Chula Chom Klao, the Ratanaphorn Order in diamonds, etc.

Besides his services as a Director-General of Revenues, Chaokhun Indra's talents as an organiser were sought for in other ways. Thus, for instance, during the catastrophic inundations in 1917 he was appointed Comptroller of rice whereby the hardships of the common people were lightened.

After his retirement Chaokhun Indra did not return to his native country but chose to remain in his adopted fatherland, being too fond of the fair land of the Thai and too interested in its welfare and its many cultural problems to part from it. Being sincerely concerned about the moral education of the youth of Siam, Chaokhun delivered a notable lecture in the Teachers Association, a lecture still remembered by many Thai teachers. To our Siam Society Chaokhun Indra was attached with the strongest bonds; at its inception in 1904 he was one of the founder members, and as a vicepresident he served on the Council until 1930 when he was elected president. Nobody who has served on the Council of the Siam Society during the 8 years of Chaokhun Indra's chairmanship is likely to forget his direction of the affairs of the Society. Chaokhun was wise,

firm, foresighted and humorous at the same time, and we all felt that the affairs of our Society were in good hands. As I said in the address (I), presented by the Council to Chaokhun Indra on his 70th birthday, in 1939, during his time as president he conferred many benefits on the Society, and the members of the Council felt it a privilege to serve under his sage leadership. Indeed we felt inspired by our president's enthusiasm and sustained interest in the various sides of the research work falling within the scope of our Society. It must not be forgotten that our Home was built and inaugurated during Chaokhun Indra's presidency and that his name is perpetuated on a marble slab in the lecture hall.

Chaokhun Indra was a frequent contributor to the *Journal of the Siam Society* as will be seen from the undermentioned list; viz:

- 1) Some gleanings of manners and customs of the Chinese people as revealed in historical narratives and novels. *JSS*. Vol. XX. page 187.
- 2) *Adversaria* on elephant-hunting together with an account of all the rites, observances and acts of worship to be performed in connection therewith, as well as notes on vocabularies of spirit language, fake or taboo language and elephant command-words. *JSS*. Vol. XXIII, page 61.
- 3) An account of the rites and ceremonies observed at elephant driving operations in the seaboard province of Langsuan, South Siam. *JSS*. Vol. XXV, page 153.
- 4) An account of the hunting of the wild ox on horseback in the provinces of Ubol Rajadhani and Kalasindhu, and the rites and ceremonies which have to be observed. *JSS*. Vol. XXVII. page 39.
- 5) An account of the ceremonies and rites performed when catching the Pla Bük, a species of catfish inhabiting the waters of the river Mekong, the northern and eastern frontier of Siam. Vol. XXVIII, page 91.
- 6) Note explaining the origin of the name of the town, of Paknampho in the province of Nakorn Sawan. *JSS*. Vol. XXVIII, page. 213.
- 7) The Koh Lak tradition. *JSS*. Vol. XXX page 1.
- 8) Note about a love philtre. *JSS*. Vol. XXX, page 25.
- 9) An ancient Chinese blood-test for proving parentage. *JSS*. Vol. XXX, page 29.
- 10) A critical analysis of van Vliet's Historical account (of Ayudhya), Parts 1-6, *Jss*. page 155 and same volume, page 270.

To Chaokhun Indra's literary achievements may be added that it was due to his suggestion and advice that Nai Thien Subandu (Phra Phraison Salaraks) made his translations from the *Royal Burmese Chronicles*, the *Hmannan Yazawindawgyi*, about "Burmese invasions of Siam" and "intercourse between Burma and Siam," as published in *JSS*. Vols. V, part; 1 VIII, part 2; XI, part 3 XII, part 2 and XIII, part 1.

(I) Vide *JTRS (JSS)*, Vol. XXXII, page 61

Of Chaokhun Indra's above quoted ten papers those treating the hunting of elephants and wild oxen and the catching of the huge Pla Bük are naturally of great importance for the study of Thai customs and folklore. They may be called classic ones on these matters. As superstition wanes and public instruction spreads in Siam, it may have been in the nick of time that Chaokhun Indra saved these interesting heliefs and ceremonies from utter oblivion. As regards his analysis of the van vliet papers, future historians will acknowledge and praise Chaokhun Indra or his searching and penetrating work in elucidating the nappenings during the bloody reign of cruel King prasat Thong in the first half of the 17th century C.E.

In his moving tribute to outlate friend (published in the book distributed at Chaokhun Indra's cremation), His Highness Prince Dhani Nivat, Krom Mun Bidyalabh says rightly that the deceased nobleman was extraordinarily intelligent and, in spite of his infirmity, being blind for the last twenty one years of his life, he was always wide awake to every thing happening around him, following the affairs of the world with the keenest interest. Chaokhun Indra even undertook a long and arduous trip to Northeast Siam where he, in the province of Srisaket, visited the famous ancient Khmer temple of Phra Vihar which, like an eagle's nest, stands on the crest of the forbidding Dungrek range. After this expedition he was able (from the descriptions of those accompanying him) to give an exact account of what this wonderful place was like. So with the contents of books read to him, his keen and marvellous memory would retain everything, even the smallest details. During World War II Chaokhun Indra, though still a British subject, was not interned but was allowed to remain quietly in his own house. After the war when Chaokhun Indra had become still more infirm he had to give up attending the meetings in the Home of the Siam Society, wherefore the Society elected him an Honorary Member. However, Chaokhun Indra's interst in the affairs of the Society did not slacken, and he was forever asking for news about its doings.

Chaokhun Indra was a tall and strikingly handsome man with fine aristocratic features which involuntarily commanded respect. His death took place on the 31st October 1951 after a painful illness due to a fall. His mortal remains were deposited in an octogonal urn, as befitting a Phraya of high rank, and were later on cremated with Buddhist rites.

To the above, which in part has been culled from His Highness Prince Dhani's obituary (in Siamese), I would like to add from my long and intimate friendship with this remarkable man that I always felt enriched after one of our long and deep conversations which might cover such diversified subjects as history, politics, Thai culture, military strategy and religion. Indeed when I left Chaokhun Indra after such long talks I often

had the impression of verily having been sitting at the feet of one of the “wise men of the East” I shall never forget this charming and interesting man whose friendship has meant so much to me, and to whom I owe a deep and heartfelt gratitude. Peace to his ashes and honoured be his memory!

E. Seidenfaden

*Sorgenfri, Denmark
in April 1952*

การศึกษาเกี่ยวกับจรรยาและศาสนา แปลจากปาฐกถาพิเศษ

ของ

มหาอำมาตย์โท พระยาอินทรมนตรี
(Francis H. Giles)

คำนำในการพิมพ์ครั้งแรก

มหาอำมาตย์โท พระยาอินทรมนตรี (ฟ.ห. ไจลส์) เป็นผู้ที่ข้าพเจ้ามีวิสาสะและตระหนักใจอยู่
ดีว่า รักประเทศไทยและคนไทยตลอดถึงชนบทร่วมสมัยไทย ได้เคยรับราชการของพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาตั้งแต่ในฐานะเป็นชาวต่างประเทศผู้มีความรู้ความชำนาญ จนในที่สุดถึง
ฐานเป็นข้าราชการผู้รอบรู้ในการงานแทบทุกแผนกของรัฐบาลสยาม ปฏิบัติการด้วยความภักดี
อันจะหาที่เปรียบได้ไม่ยากนัก เพราะเหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ชวนให้มาช่วยพวกเราคณะครูให้
ได้ยินได้ฟัง พอส่งเสริมความเป็นพหุสัจจะด้วยการแสดงปาฐกถา พระยาอินทรมนตรีก็ยินดีรับและ
ให้เรื่องนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่า^๑เป็นชนิดเรื่องที่ฟังแล้วต้องคิดเป็นเรื่องเหมาะสมกาล เพราะรัฐบาลสยาม
ได้พาชาติไทยให้ดำเนินมาตามทางแห่งความเจริญในปัจจุบันสมัย จนถึงขีดที่จะต้องรู้จักใจเรา
เองให้มากขึ้นกว่าเดิมสมควรจะได้พิมพ์ขึ้นไว้ให้สูญหายไป จึงได้ขออนุญาตเจ้าของแปล
ขึ้นแล้วพิมพ์ เจ้าของก็ยินยอมอนุญาต และยกกรรมสิทธิ์ให้สามัคยาจารย์สมาคมพิมพ์จำหน่ายตามแต่
จะเห็นควร เป็นบุญคุณแก่สมาคมและบุคคลพึงอนุโมทนายิ่งนัก ควรจะบันทึกความที่สมาคมรู้สึก
บุญคุณต่อพระยาอินทรมนตรีอีกชั้นหนึ่งไว้ในที่นี้

ในการแปลปาฐกถาฉบับนี้ออกจากภาษาอังกฤษ ข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าของ
และจากนายร้อยเอก หลวงบรรพตธรรมรักษ์ กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการเป็นอันมาก และ
ได้ถวายสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวโร) ช่วยตรวจทักท้วงอีกชั้นหนึ่ง ขอบันทึกความรู้สึก
บุญคุณของท่านทั้งสามไว้ในที่นี้ด้วย

สถานายก *

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๗๓

* คือ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัติ

คำแปลปาฐกถา

ซึ่งพระยาอินทรมนตรีแสดง ที่สามัคยาจารย์สโมสรสถาน

วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓

(พิมพ์ตรงตามต้นฉบับเดิม)

เรื่องที่ข้าพเจ้าจะขอพูดในวันนี้ เป็นปัญหาที่ได้ใคร่ครวญมาหลายปี กล่าวคือเรื่องการศึกษาของประชาชน ในขั้นต้นอยากจะใคร่ขอให้ท่านผู้ฟังลองคิดถึงสักหน่อยหนึ่งก่อนว่า การศึกษานั้นท่านเข้าใจความเป็นไฉน หรือบางที่ท่านทั้งหลายเป็นส่วนมากจะยังไม่ได้นึกเลยก็เป็นได้ว่าจะตีปัญหาอย่างไร และการที่ไปเข้าโรงเรียนมาแล้วนั้น ก็เพียงไปปฏิบัติตามระเบียบการที่จะให้ครูเขาสอนให้อ่านออกเขียนได้ และความรู้เบ็ดเตล็ดอื่นอีกบ้างเล็กน้อย โดยมีได้หวลคำนึงถึงวัตถุที่ประสงค์ในที่สุด ที่จะอธิบายว่าการศึกษาเป็นอะไรนั้นยาก หรือบางทีจะเป็นเพราะเหตุนี้เองที่ได้ทำให้ครูและใครต่อใครอธิบายกันอย่างขอไปทีว่าการศึกษาขึ้นคืออะไร บางคนอาจอธิบายให้เราฟังว่า การศึกษาคือการฝึกฝนเด็กให้รู้จักหนทางปฏิบัติตนในภายหน้า หรืออีกนัยหนึ่งให้รู้จักครองชีวิต (life) บางคนอาจอธิบายอีกว่าเป็นวิธีการที่จะเพาะพลเมืองดี บางคนอาจอธิบายอีกว่าเป็นการเพาะความรู้ (developing of the intellectual powers) ถ้าท่านยังพิจารณาคำอธิบายเหล่านี้ให้ถ่องแท้แล้ว ท่านจะเห็นได้ว่าเป็นการทำเนียบความยิ่งกว่าการดีความ เพราะเหตุว่าถ้าเรามีได้เข้าใจชัดเจนว่าการครองชีวิตคืออะไรแล้ว เราจะฝึกฝนเด็กไปสถานใดย่อมไม่บรรลุถึงผลที่ขอได้

ในคำอธิบายข้อต้นนั้น คำว่าการครองชีวิตนี้ คนโดยมากตีความว่าการหาใส่ปากใส่ท้อง แต่ข้าพเจ้าขอถามสักหน่อยเถิดว่าการหาใส่ปากใส่ท้องนี้แหละหรือควรเป็นที่หมายอันสูงสุดแห่งการศึกษา ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าเราไม่เข้าใจคำว่ากรครองชีวิตให้กว้างขวางกว่านี้ไซ้ การศึกษาของเราจะไม่ก่อให้เกิดพลเมืองอันดีแท้ แต่จะได้พลเมืองที่เป็น โมหินสัสยังมายอยู่ในความคิดอันแคบไม่มีทางที่จะออกเงยปราดปรือได้ และบ้านเมืองใดที่มีพลเมืองอันมีลักษณะดังว่านี้แล้ว จะต้องเป็นบ้านเมืองที่ปราศจากภูมิธรรม (culture) ที่ดีแท้ เพราะภูมิธรรมนั่นเองคือความเข้าใจชอบว่าการครองชีวิตคืออะไร

ในอธิบายข้อ ๒ ซึ่งออกจะรับรองกันแพร่หลายว่าเป็นความมุ่งหมายแห่งการศึกษา กล่าวคือ

การเพาะพลเมืองดีนั้นเราจำต้องทำความเข้าใจกันเสียก่อนว่าอย่างไรจึงจะเรียกว่า ดี ถ้าท่านมองไปดูตามนานาประเทศ ท่านจะสังเกตได้ว่าต่างก็แปลคำนี้ต่าง ๆ กัน สิ่งเดียวกันบางประเทศเห็นดี แต่บางประเทศเห็นไม่ดีก็มี ยกตัวอย่างประเทศรัสเซีย แท้จริงประเทศรัสเซียก็พยายามอยู่ที่ จะเพาะพลเมืองดีตามความที่เขาเข้าใจว่าดี แต่ประเทศอื่นหลายประเทศเห็นกันว่าพลเมืองดีของ รัสเซียนั้นเลวเต็มที่ และพลเมืองดีของรัสเซียนั้นก็ต้องเห็นพลเมืองดี ของประเทศอื่น ๆ เลวเต็มที่ เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าท่านลองคิดดูตามที่ข้าพเจ้าได้พูดมาแล้วนั้น ท่านจะเข้าใจได้ทันทีว่าก่อน ที่เราจะฝึกฝนพลเมืองดี เราจำต้องรู้ก่อนว่าอะไรเป็นดี วิธีให้การศึกษาซึ่งใช้เครื่องจักรชนิดหนึ่ง สำหรับสอนเด็กให้อ่านออกเขียนได้ให้รู้เลข รู้ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ฯลฯ เช่นนี้ จะได้ พลเมืองดีที่เราพึงปรารถนาได้หรือไม่ การศึกษาที่แท้จริงควรจะสอนให้ได้ผลกว้างขวางกว่าการ ให้ความรู้เหล่านี้ไปเฉย ๆ ควรมุ่งหมายที่จะสั่งสอนคนให้เข้าใจว่าความดีคืออะไร ทำอย่างไรจึง จะหาความดีอันนี้ได้ ทำอย่างไรจึงจะให้ความดีอันนี้ดำรงอยู่และให้ผลเต็มที่ ได้ คำตอบของ ข้าพเจ้ามีว่า ถ้าจะเข้าใจให้ถ่องแท้ว่าความดีนั้นคืออะไรแล้วเราต้องมีภูมิธรรม และภูมิธรรมที่ขอบ นั้นคือการครองชีวิตอย่างดีนั่นเอง สิ่งอย่างเดียวกันที่จะทำให้บังเกิดพลเมืองดีและให้บังเกิด ประชาชนซึ่งสมบูรณ์ด้วยความรอบรู้ หรืออีกนัยหนึ่งที่ดีตั้งแต่แล้ว

ในอธิบายข้อ ๓ ที่ว่าการศึกษาได้แก่การเพาะความรู้ นั้น ก็จำเป็นอีกนั่นแหละ ที่จะเข้าใจกัน เสียก่อนว่า ความรู้คืออะไร ขออย่าได้ปนความรู้ (intellect) กับความหยั่งรู้หรือญาณ (intelli- gence) เพราะเป็นของคนละอย่าง มีคนเป็นอันมากที่เห็นว่าความรู้กับญาณนั้นเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน แยกจากกันไม่ได้ แต่ข้าพเจ้าเห็นว่า คนหมู่ใดหมู่หนึ่งอาจมีญาณและบรรลุถึงซึ่งภูมิธรรม ได้แต่ไม่ได้มีความรู้ คนที่มีความรู้ทำอะไรไม่สำเร็จก็มีอยู่ถมไป เพราะคิดอะไรทำอะไรได้หลาย อย่างจนเลือนไปหมด ไม่รู้ว่าจะจับอะไรถูก คนชนิดนี้เรียกว่าผู้รู้ แต่ไม่จำเป็นที่ผู้รู้เหล่านั้นจะต้อง มีญาณสามารถจะหยั่งรู้อะไรให้ลึกซึ้งได้ ข้าพเจ้าคาดว่าท่าน จะเห็นด้วยกับข้าพเจ้าว่าเรามีได้ มุ่งหมายที่จะเพาะความรู้ให้พลเมืองประเทศนี้เพื่อจะให้มีความรู้มาก ๆ เท่านั้น แต่เราต้องการจะสอน ให้พลเมืองเข้าใจว่า ทำอย่างไรจึงจะใช้ญาณให้ถูกต้องเพื่อให้บรรลุถึงซึ่งภูมิธรรมที่แท้ หากเรา จะตรวจดูตามบรรดาคนที่เรารู้จัก จะเป็นบรรพชิตก็ตาม คฤหัสถ์ก็ตามจะเป็นข้าราชการหรืออะไร ก็ตาม เราจะสังเกตเห็นได้ว่ามีผู้ใฝ่ใญ่อยู่มากที่จะโน้มไปในทางเพาะผู้รู้ในการที่ได้รับสรรเสริญว่า เป็นผู้มีโวหารดีหรือพูดเก่ง แต่ที่แท้จริงนั้นทางนี้ผิดแน่ เพราะไม่มีอะไรนอกจากพูด พูดแล้วไม่ ทำ ไม่เป็นการงานชอบ

การศึกษาตามคำอธิบายโดยนัยทั้ง ๓ ประการดังกล่าวมาแล้วนั้น ดูไม่มีท่าทางที่จะนำเราไปให้

ถึงภูมิธรรมที่แท้จริง และเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วก็ต้องขอให้ท่านย้อนไประลึกถึงตามที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้วข้างต้นนี้ และตกลงในใจท่านเสียก่อนว่า การศึกษาคืออะไรแน่และท่านเข้าใจความนั้นเป็นไหน ถ้าท่านตรงดูให้ดี ความจะปรากฏชัดขึ้นทุกที่ว่าการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่อันหนึ่งซึ่งยิ่งกว่าการให้ความรู้ ยิ่งกว่าการเตรียมเด็กสำหรับครองชีวิตยิ่งกว่าการเพาะพลเมืองดี ยิ่งกว่าการเพาะความรู้ การศึกษาควรจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภูมิธรรมขึ้นในหมู่มนุษย์อันเป็นพลเมืองของชาติ คำว่าภูมิธรรมข้าพเจ้าหมายความว่าถึงสุภาพซึ่งเกิดจากความเข้าใจในอรรถแห่งเมตตา แห่งการช่วยเหลือผู้อื่นในทางชอบ (การงานชอบ) แห่งความเห็นใจและรู้ใจผู้อื่นในทางที่ชอบ แห่งประติสนการณ์ธรรม แห่งการวชิรธรรม แห่งขันติ แล้วและปฏิบัติคุณธรรมทั้งหลายเหล่านั้นเป็นนิตยนิรันดร์ ถ้าชายหนุ่มหรือหญิงสาวในพวกเราได้สำเร็จการศึกษา กล่าวคือได้เรียนจบหลักสูตรในโรงเรียนต่างๆ แล้วและหยุดอยู่เพียงแค่นั้น (ดังที่ข้าพเจ้าอดสูใจที่จะต้องรับว่าเป็นจริงดังนั้น) เมื่อจะนั้นแล้วเราจะหวังบรรลุถึงภูมิธรรมไม่ได้แน่ ความเห็นข้าพเจ้าเองนั้นเมื่ออยู่ว่า การศึกษานั้นเพียงอธิบายได้อย่างเดียวแต่ว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้คนดำริชอบ และสงสัยเสียด้วยซ้ำว่าการให้ความรู้เช่นที่มีอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนโดยมากเวลานี้จะสอนให้เราดำริชอบนั้นได้หรือ คนเราเมื่อคิดชอบเท่านั้นจึงจะได้ชื่อมีญาณจริง มีความเข้าใจกิจการจริง และเมื่อมีญาณกับความเข้าใจจริงอย่างนั้นแล้วจึงจะได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองดี บรรลุถึงอวสานภูมิแห่งภูมิธรรม ก็ทำอย่างไรเล่าจึงจะเรียนรู้อะไรที่จะดำริชอบ เราจะเรียนจากหลักสูตรปกติในโรงเรียนนั้นไม่ได้แน่ การดำริชอบนั้นเป็นคติธรรมเป็นมนสิกาโรบาย (การทำใจ) ใช้อันไกลคือศาสนานั้นเอง แต่คำว่าศาสนาก็เห็นกันไปต่างๆ แปลกๆ บางคนถือว่าศาสนาเป็นสิ่งที่ซึ่งพึงเอามาใช้ในบางโอกาส เช่นวันพระ หรือในเวลาที่ยากลำบากหรือในเวลาที่ยากลำบากและไกลจะถึงตาย ส่วนคนหนุ่มสาวเล่าก็กล่าวขวัญนิทาน ยะเยยศาสนา และหลีกเลี่ยงการสมาคมกับสาวรุ่นคือผู้ปฏิบัติตามศาสนา หรือผู้เป็นสัมมาทิฐิชน คือผู้ดำริชอบนั่นเอง เพราะฉะนั้นเราทำความเข้าใจกันเสียก่อนเถิดว่า ศาสนาคืออะไร ศาสนาคือการที่มนุษย์หันเข้าหาความจริงคือความดำริชอบนั่นเอง ถ้าข้าพเจ้าบรรยายคำศาสนาว่าเป็นทางคิด ชอบถูกของข้าพเจ้าดังนี้แล้วคำอธิบายของข้าพเจ้านี้ก็จะกินความถึงการศึกษาดังเดียวกัน เพราะการศึกษาที่ควรต้องมุ่งหมายที่จะเพาะให้เกิดสัมมาทิฐิชนคนที่ดำริชอบเหมือนกัน เพราะถ้าเราไม่ดำริชอบแล้วเราก็ต้องดำริผิด และถ้าหมู่ชนของเราพากันดำริผิดแล้วทางการทำงานของเราก็กำเริบยิ่งขึ้น การคิดผิดกำลังมีอยู่เป็นอันมากในประเทศเรากว้างนี้ ดังผลได้ประจักษ์ขึ้นในวิธีที่เกิดประทุษกรรม ทารุณกรรมและความยากจน สามประการซึ่งอยู่ข้างจะเพิ่มพูนขึ้นเป็นลำดับ แทนที่จะลดน้อยลงไปตามควร ก็อะไรเล่าเป็นเหตุแห่งความชั่วซึ่งเด่นชัดขึ้นมาในท่ามกลางพวก

เราทุกคน ข้าพเจ้าเห็นว่าเหตุอยู่ที่เราเข้าใจผิดว่าศาสนาคืออะไรและเราไม่รู้ว่าเราอาจใช้และควรใช้ศาสนาให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาของเราได้อย่างไร ข้าพเจ้าเข้ามาอยู่ในประเทศนี้กว่า ๓๐ ปีแล้ว ในขณะที่เมื่อเรากำลังเริ่มแก้ไขวิธีการปกครอง วิธีการศึกษา และกำลังมีการเปลี่ยนแปลงตลอดถึงความเป็นไปแห่งผู้คนพลเมืองทั่วไป เมื่อครั้งนั้นศาสนาสิ่งที่สอนให้คนเราคิดให้ถูกต้องนั้นท่านกำลังปลิดให้ขาดจากการศึกษาของประชากรชาวแต่ยังมีท่านจะขาดจากกันทีเดียว และผลอันชั่วร้ายที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ก็ยังมีได้ปรากฏ ครั้นเวลาล่วงมาความเหินห่างระหว่างการศึกษากับศาสนามีมากขึ้นทุกที จนกระทั่งได้ตัดขาดจากกัน ในที่สุดเมื่อรัฐบาลแยกราชการฝ่ายศาสนาออกจากกระทรวงธรรมการ แล้วตั้งกระทรวงศึกษาธิการขึ้นเมื่อไม่กี่ปีมานี้ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ได้ทรงพระราชดำริเห็นความผิดที่แยกกัน จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กลับรวมการศึกษากับการศาสนาขึ้นเป็นกระทรวงธรรมการอีกตามเดิม เป็นสิ่งที่ชอบแล้ว จริงอยู่ยังไม่เห็นผลชัดเจนเพราะเวลายังน้อย แต่นั่นว่าได้ปลงรากเหง้าแห่งความเข้าใจที่ถูก ว่าการศึกษาคืออะไร ก็เมื่อศาสนาได้แก่วิธีการที่จะหัดคนให้ดำรงชอบ (ซึ่งคนโดยมากคงจะยอมรับรองแล้ว) ฉะนั้นว่าศาสนาก็ตรงกับคำว่าศึกษา ในภาษาของท่านเอง ท่านอธิบายคำศาสนาว่า คำสั่งสอน การสั่งสอน การฝึกหัด (ปทานุกรม พ.ศ. ๒๔๗๐ หน้า ๗๑๑) และนี่ก็อะไรเล่า ไม่ใช้การศึกษาหรือ เมื่อได้ความชัดว่าศาสนาคือศึกษาเช่นนั้นแล้ว เราจะยังคงใช้ศาสนาแต่เฉพาะในวันพระหรือในโอกาสที่ลำบากยากเข็นหรือชราใกล้จะถึงความตายเท่านั้นหรือ การที่จำกัดโอกาสเช่นนั้นเป็นความเขลา และการที่จะนิทานเยาะเย้ยศาสนาหรือผู้ที่ปฏิบัติตามศาสนาก็เป็นความผิดหนักหนา ศาสนาเป็นสิ่งที่พึงใช้อยู่ทุกวัน ตั้งแต่ขณะที่เข้าโรงเรียนไปจนตลอดชีวิต การศึกษากับศาสนาแยกกันไม่ได้ ถ้าขึ้นแยกจะต้องเป็นผลร้ายดังที่เราเห็นเป็นพยานอยู่ทุกวันนี้ ท่านคงจะย้อนเอาข้าพเจ้าลืมนึกว่าการที่พูดถึงความคิดที่ชอบนั้นง่าย แต่ที่จะคิดชอบจริง ๆ นั้นยากนัก แต่ข้าพเจ้าไม่เห็นสอดคล้องกับท่านที่พูดเช่นนั้นไม่เห็นเป็นความยากอะไรที่จะระวังเสียแต่ต้นมือ มิให้ความคิดที่ผิดเกิดขึ้นในใจเราได้ อยากจะขอบอกท่านว่า ความคิดที่ผิดนั้นเพราะมิได้มีมูลในธรรมอันเป็นความจริง ย่อมเป็นของจริงย่อมไม่ได้ ความคิดผิดเกิดจากไม่รู้ความจริง ถ้าเราจะหลีกเลี่ยงพ้นความคิดผิดแล้ว เราต้องฝึกฝนด้วยการศึกษาที่ชอบ และตั้งอยู่ในความคิดที่ชอบและเพื่อจะช่วยให้ท่านคิดชอบได้ง่ายขึ้นจะขอกล่าวเป็นหลักในขั้นต้นเสียก่อนว่า คนทั้งปวงมีธรรมชาติเป็นคนดีโดยปกติ เพราะฉะนั้นถ้าความชั่วไม่เข้ามาปะปน ถ้าเราป้องกันไม่ให้ความคิดผิดเข้ามาได้ เราย่อมอยู่ในที่ที่ชอบเสมอ ถ้าเราเริ่มฝึกฝนคนทั้งหมู่ให้คิดชอบด้วย ให้การศึกษาที่ชอบแล้ว อีกไม่ช้านานชนหมู่นั้นจะไม่สามารถคิดผิดได้ ในที่สุดจะไม่มีใครรู้จักว่าความคิดผิดเป็นอย่างไร และการอันนี้จะสำเร็จได้ง่าย

* คือ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

โดยวิธีแก้ไขความเข้าใจเชื่อถือของประชาชนเสียให้ถูก ซึ่งควรจะเป็นหน้าที่ผู้มีอาชีพในทาง
ศึกษาและรัฐบาลทั้งปวงที่จะมุ่งหมายดำเนินการศึกษาไปในทางที่กล่าวมาแล้วนี้ เพราะการเป็น
ทางเดียวที่เราจะบรรลุถึงภูมิธรรมอันแท้จริง ซึ่งแปลว่าความสุขจริงสำหรับบรรดาประชาชน
ทั่วไป ขอยกตัวอย่างให้เห็นว่า ความพากเพียรที่จะฝึกฝนเด็กไปในทางใดทางหนึ่ง ถ้าทำจริง ๆ
แล้วอาจเป็นผลได้กว้างขวางเพียงไร กำลังอันยิ่งใหญ่ของประเทศเยอรมันนั้นสร้างขึ้นได้ด้วยวิธีการ
ศึกษาของเขาโดยแท้ ในโรงเรียนทั้งปวง เขาอบรมเด็กด้วยหลักการเรื่องอำนาจทั้งสิ้น จนกระทั่ง
อำนาจนั้นได้มาสู่ชาติเยอรมันอย่างบริบูรณ์ ถ้าเราเพียรสอนเด็กของเราให้คิดชอบอีกไม่กี่ชั่วคน
สิ่งที่ท่านไม่นึกไม่ฝันว่าจะสำเร็จได้ก็จะสำเร็จ ประชาชนของท่านก็จะสามารถดำริชอบด้วยกัน อัน
การที่จะวางรูปในอนาคตตอนไกลตามหลักซึ่งกล่าวมาแล้ว เพื่อพยายามให้บังเกิดหมู่ชนที่ตั้งอยู่ใน
เพียร และมีภูมิธรรมแล้วก็มีสุขนั้น จะมีประเทศใดบ้างที่อยู่ในฐานะที่เหมาะสมกว่าสยามได้เล่า
นี่เป็นเรื่องควรนึก และเมื่อนึกแล้วก็ควรพากเพียรทำให้บรรลุผลจงได้ ความพากเพียรที่จะดำเนินการ
การดังว่านี้คงต้องดีกว่าวิธีเดิมที่จะผูกมัดหมู่ชนด้วยมีจนาทฤษฎี ความเห็นผิด ซึ่งเกิดจากความเข้าใจ
ผิดว่าการศึกษาอันเป็นอะไรเป็นแน่ ในสมัยโบราณ ท่านเข้าใจกันแจ่มแจ้งดีว่าศาสนากับศึกษา
แยกกันไม่ออก ท่านจึงสอนไปด้วยกัน จำนวนเวลาที่เราหลงทางไปเสียในระหว่างนี้ก็ยังไม่มาก
มายเหลือเกินจนถึงกับเราจะย้อนกลับไม่ได้แล้ว และแท้จริงในรัชกาลปัจจุบันก็ได้สั่งให้ย้อนกลับ
แล้วด้วยซ้ำ สิ่งหนึ่งซึ่งจะเกื้อกูลให้ท่านบรรลุถึงภูมิธรรมซึ่งจะทำให้ท่านดำริชอบเสมอไปนั่นก็
คือศาสนาของท่านเอง ข้าพเจ้าหมายความว่าความถึงศาสนาซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นวิชชา
จรณสัมปันน์และเป็นพระอรหันต์ได้ทรงประกาศตั้งขึ้นนั่นเอง พระองค์ได้สอนท่านทั้งหลายด้วย
หลักอันชอบด้วยวิทยาศาสตร์ให้ท่านสามารถดำริชอบ พระองค์เองจำเดิมแต่ทรงดำรงอยู่ใน
ปฐมวัยได้ผ่านตลอดการศึกษาในสมัยนั้น อันเท่าที่เรารู้เรื่องราวได้ไม่น่าจะต่างกัน ในเชิงหลักกับ
วิธีการทุกวันนี้มากนักน้อยนัก ความไม่ปรากฏว่าพระองค์ได้ทรงเล่าเรียนในสำนักที่ศาปาโมกข์ใด ๆ
ในกรุงตักกสิลา แต่เราทราบได้แน่ว่าได้ทรงศึกษาศิลป วิทยาศาสตร์จากอาจารย์ผู้ชำนาญในวิชา
นั้น ๆ พระองค์ทรงพระปรีชาญาณ เมื่อถึงเวลาที่จะต้องทรงรับภาระของผู้ใหญ่ก็ได้ทรงรับอภิเษก
สมรส ตลอดเวลาที่ได้ทรงศึกษาและเวลาต่อมาความประจักษ์ว่าทรงสงสัยอยู่ว่าการศึกษาที่ได้
ทรงรับอาจารย์ต่าง ๆ นั้นเป็นการศึกษาที่ถูกจริงแล้วหรือไม่ ความสงสัยอันนี้ทวนขึ้นโดยลำดับด้วย
ทรงรู้สึกกว่าวิชาความรู้ที่ทรงได้มานั้นจะไม่มาซึ่งผลอันชอบ กล่าวคือบรมสุข ในที่สุดจึงแน่ว
พระทัยว่าศึกษาที่ได้ทรงรับมานั้นผิดมาแต่มูลเดิมเสียแล้ว จึงทรงกระทำปณิธานเพื่อจะหาทาง
บรรลุถึงซึ่งความคิดชอบโดยลำพัง นี่ก็ไม่ใช่ข้อแปลกคือพระองค์ใคร่จะทรงแสวงหาวิธีศึกษาที่
ชอบนั่นเอง ใน ๖ ปีต่อจากนั้นมานับว่าเป็นภาคที่ ๒ แห่งการศึกษาของพระองค์ ได้ทรงชวนชาย

ศึกษาในสำนักศาสนาต่าง ๆ บรรดาที่มีชื่อเสียงอยู่ในสมัยประเทศสมัยนั้น ทรงรับคำสอนของท่านเหล่านั้นในฐานะเป็นศิษย์ ทรงสดับคำอธิบายแสดงเหตุและผลจนตลอด แต่ในที่สุดไม่ทรงรู้สึกว่าการสอนเหล่านั้นดีไปกว่าที่เคยได้ทรงเล่าเรียนมาแต่เดิมประการใด ยังคงจับทางที่ชอบไม่ได้ด้วยตนเอง จนทรงรู้สึกท้อแท้สิ้นหวังที่จะหาวิธีศึกษาที่ชอบอยู่แล้ว ความจริงจึงผุดประจักษ์แสงสว่างอันชั่ววอลย์ไฟโรจน์ทันใดนั้น ทรงรู้สึกว่าทรงจับหลักสำคัญของการศึกษาที่ชอบ กล่าวคือการคิดและไตร่ตรองที่ชอบโดยลำพังได้แล้ว เมื่อความคิดผุดได้ทั้บถมกันมาหลายชั่วคนแล้ว พระองค์ได้มาบรรลถึงความรู้ที่ชอบ ได้หมั่นจักรแห่งพระธรรมซึ่งมิได้เคยมีใครหมั่นได้ในโลกนี้ตระหนักแน่ในพระทฤษฎีว่าการดำริชอบนั้นเป็นของจริงแท้ เป็นสิทธิอันหาค่ามิได้ ซึ่งมีอยู่แก่มนุษยชาติเป็นของดีมานานแล้ว แต่หากมิได้มีใครรู้จักและเมื่อพระองค์ได้ความรู้ที่ชอบยิ่งหาที่เปรียบปานมิได้ ซึ่งใช้โดยนัยอันทับศัพท์ว่า “อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ” ฉะนั้นแล้ว ก็ได้บรรลถึงซึ่งปรมัตถ์ที่พึงปรารถนา ทรงเห็นว่าบรรดาประชาชนได้รับความอบรมมาผิดทาง จึงได้เริ่มสั่งสอนด้วยการศึกษาที่ชอบ ซึ่งเรียกกันอีกนัยหนึ่งว่าศาสนา ทรงวางหลักแห่งการศึกษาขึ้นใหม่เดี๋ยวนั้น เรียกกันว่า อริยสัจสี่ ทรงอธิบายต่อไปว่าคนที่เชื่อและเห็นตามหลักอันนี้ อาจปฏิบัติตามมรรคทั้ง ๘ ให้บรรลถึงผลได้ มรรคหรือหนทางทั้ง ๘ นั้น ก็อธิบายไว้ชัดเจนไม่เคลือบคลุม คือ

- (๑) การคิดชอบ ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ)
- (๒) การทำใจชอบ ดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ)
- (๓) กล่าวชอบ (สัมมาวาจา)
- (๔) การงานชอบ (สัมมากัมมันต)
- (๕) อาชีพในทางที่ชอบ (สัมมาอาชีวะ)
- (๖) ความพยายามชอบ (สัมมาวายามะ)
- (๗) ตั้งสติชอบ (สัมมาสติ)
- (๘) ความเพ่งอารมณ์ชอบ (สัมมาสมาธิ)

ท่านจะสังเกตได้ว่าทุกข้อในการศึกษาอันนี้มีมูลอยู่ที่ความชอบธรรม ไม่ใช่ความผิด และเริ่มต้นขึ้นมาตั้งแต่ความคิดชอบ พวกเราย่อมมีอยู่หลายคน ที่พอใจแต่เพียงเล่นด้วยกับหลักความคิดชอบนี้เป็นเกมอันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ยกตัวอย่างในปัจจุบันก็คือ ข้าราชการที่พูดและเถียงไม่รู้จบกับด้วยเรื่องราชการของตน แต่หาได้สำเร็จอะไรยิ่งไปกว่าพูดไม่ ตามวัดเราก็คงได้บ่อย ๆ คือพระที่พูดไปและเถียงไปด้วยปัญหาที่ท่านเข้าใจว่าเกี่ยวข้องกับศาสนา แต่ซึ่งแท้จริงมิได้เป็นธรรมพิเศษพิศดารประการใด บางท่านชอบโต้เถียงกันในข้อที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมหรือพิธีสังฆกรรม โดยเชื่อว่าได้ทำชอบแล้วที่เอาใจใส่ในเรื่องเช่นนั้น คฤหัสถ์ผู้ใหญ่ ๆ ที่นับถือกันว่าเป็นคนธัมมธัมโม ก็ชอบพูดปัญหาชนิดนี้กันอยู่มากเหมือนกันโดยเข้าใจว่าคิดชอบแล้ว แต่ท่านเหล่านั้นส่วนมากได้ทำอะไรชอบแล้วละหรือ ความคิดชอบย่อมเป็นรากเง้าแห่งการทำที่ชอบ การทำที่ชอบเป็นทางเดียวที่จะได้ผลแห่งความคิดชอบ และเพราะเหตุนี้เองการศึกษาแบบใหม่ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงคิดขึ้นได้ในครั้งนั้น จึงได้เน้น

ความสำคัญแห่งการทำชอปปิ้งนั้น ท่านจะเห็นได้ว่าถ้าท่านรู้จักคิดชอปปิ้งเสียจนเคยแล้ว ท่านจะแสดงความสามารถที่จะคิดชอปปิ้งนั้นด้วยการทำชอปปิ้งซึ่งจะไม่เป็นการยากเลย เพราะเมื่อท่านคิดชอปปิ้งเสียจนเคยชินแล้ว การทำชอปปิ้งย่อมจะบังเกิดขึ้นเองโดยลำพัง ข้าพเจ้าแน่ใจว่าผู้ใดได้ตรองและพิจารณาเรื่องที่ข้าพเจ้าพูดมานี้แล้วคงต้องรับรองต่อข้าพเจ้าเป็นแน่ว่า ในปัจจุบันนี้เราให้การศึกษาด้วยวิธีตรงเหมือนหมุนจักร ถูศาสนาขึ้นด้วยการสำแดงโวหารถ่ายเดียว ก็เมื่อเรานั่งหมุนจักรอันหาชีวิตมิได้หรือดีโวหารก่นอยู่เท่านั้นแล้วจะไปเอาผลดีที่ไหนมาได้เล่า เหตุฉะนั้นจึงควรที่ท่านจะรีบจัดการแก้ไขข้อบกพร่องในวิธีการศึกษานี้เสีย แล้วพากเพียรสังเกตทำความพยายามเพื่อจะสามารถคิดให้ชอปปิ้งแล้วทำให้ชอปปิ้งตามนัยที่พระบรมครูของท่านได้ประทานไว้ พระบรมครูพระองค์นั้นของท่านแหละเป็นเอกอัครบรมครูแต่ปริมปราสาทราบเท่าทุกวันนี้

ก็การทำชอปปิ้งนั้นมีผลอันใด สมมติว่าคนในวงของเราต่างก็คิดชอปปิ้งและเมื่อคิดชอปปิ้งแล้วก็ย่อมทำชอปปิ้ง เมื่อทำชอปปิ้งแล้วสภาพแห่งภูมิธรรมซึ่งรัฐบาลควรจะมุ่งหมายที่จะนาราชฎาเข้าไปสู่ชนจึงบังเกิดขึ้นเป็นผลแห่งการทำชอปปิ้งนั่นเอง ครั้นเมื่อภูมิธรรมได้แพร่หลายไปตามบรรดาคนทั้งปวงแล้วซึ่งอาจจะกินเวลาหลายชั่วคนก็ว่าได้ เมื่อนั้นแหละการปกครองก็จะเป็นการง่ายดาย เพราะราชฎาทงหมดจะเป็นผู้คิดชอปปิ้งและทำชอปปิ้งอยู่แล้ว ความยากจนก็ตี ประทุษกรรมก็ตีย่อมจะมีไม่ได้ ความสุขจริงก็จะแผ่ไพศาลไปทั่วขอบขัณฑสีมา รูปการปกครองบ้านเมือง เช่นที่เราเฝ้าอยู่ทุกวันนี้ก็จะได้ดีดุดอนให้ว่างลงอีกเป็นอันมาก เราจะสามารถจำแนกจำนวนตำรวจซึ่งมีหน้าที่บ่งกั้นปราบปรามโจรกรรมลงไปได้มาก เราจะได้ลดจำนวนศาลยุติธรรมลงไปได้อีกหลายศาล ด้วยประชาชนต่างคนต่างก็รู้จักใช้ความเป็นไทยแก่ตนให้ถูกทาง คือรู้ว่าเป็นไทยแก่ตนนั้นไม่ใช่ความไม่มีอะไรเห็นยวรงค์เลยดังคนเป็นอันมากนัก แต่ที่แท้เป็นไทยแก่ตนย่อมเป็นเครื่องเห็นยวรงค์ตัวเราเอง อันเป็นอำนาจซึ่งเราพึงมีไว้ในตน เป็นผลแห่งภูมิธรรมแท้

ข้าพเจ้าใคร่จะขอยกปัญหาหนึ่งขึ้นกล่าวเพื่อประกอบการที่เรามุ่งจะดำเนินไปสู่สวนภูมิแห่งภูมิธรรมนั้น ทุกวันนี้ครูบาอาจารย์และผู้อำนวยการศึกษาของเราจัดแบ่งการเล่าเรียนเป็น ๓ ชั้นคือ ประถม มัธยม อุดม การขีดคั่นดังว่านี้ควรจะระวังให้มากอย่าจำกัดให้เกินไป ถ้าเราขอมให้คนจำพวกหนึ่งเข้าเรียนเพียงประถมศึกษาแล้วหยุดอยู่แค่นั้นก็ดี ให้อีกจำพวกหนึ่งขึ้นไปถึงมัธยมศึกษาแล้วหยุดอยู่แค่นั้นก็ดี เหลือไว้แต่เพียงจำนวนน้อยที่จะให้ขึ้นไปถึงอุดมศึกษาจะนั้นแล้ว เราจะไม่สามารถบรรลุถึงภูมิธรรมชนิดที่ข้าพเจ้าพยายามจะชี้แจงให้ท่านเข้าใจอยู่ ณ บัดนี้ ต้องมีอนุพันกันเรื่อยไป กล่าวคือลงได้เรียนแล้วต้องเรียนให้ตลอดตามควรแก่อดัดภาพ ถ้าเรานำศาสนาซึ่งเป็นการศึกษาที่แท้จริงเข้ามาใช้เป็นด้ายร้อยธรรม (ethical thread) กำกับการเล่าเรียนจนตลอดไปดังว่ามาเช่นนี้แล้ว เราจะไม่ต้องวิตกว่าผลจะไม่ดีประการใดเลย ข้าพเจ้าได้

เคยอ่านในที่แห่งหนึ่งว่า อาจารย์มีชื่อเสียงคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในปัญหาการศึกษาได้มีโรงเรียนอยู่แห่งหนึ่งซึ่งมีศิษย์ถือศาสนาต่าง ๆ กัน มีผู้ไปถามอาจารย์ผู้นั้นว่าเขาสอนศาสนาหรือไม่ในโรงเรียนนั้น และได้รับตอบว่าสอน ท่านอาจารย์ผู้นั้นชี้แจงต่อไปว่า ศาสนาที่ท่านสอนนั้นคือวิธีคิดชอบแทรกแซงเข้าไปทุกวิชาจะว่าสอนอยู่ทั้งวันก็ว่าได้ในวิชาคำนวณก็สอนได้ ถ้าเราควงขันทางให้คิดให้ถูกต้องเสมอ ในทางภาษาก็สอนได้ โดยหัดให้พูดตามความจริงในทางประวัติศาสตร์ก็ได้ โดยหัดให้รู้จักมนุษยธรรม ในทางภูมิศาสตร์ก็สอนได้โดยหัดให้คิดกว้างขวาง ในทางฝีมือก็สอนได้ โดยหัดให้เป็นผู้มีพินิจพิจารณาละเอียดลออ ในทางดาราศาสตร์ก็สอนได้ โดยหัดให้รู้ความใหญ่หลวงแห่งธรรมชาติเพื่อจะได้รู้สำนึกตนเอง ในการกีฬาการสอนได้ โดยหัดให้เล่นด้วยความยุติธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น นอกจากนั้นท่านอาจารย์ที่กล่าวนี้ยังมีวิธีสอนศาสนาด้วยอุบายอื่นอีกหลายอย่างเช่น ให้มีกรุณาต่อสัตว์ มิให้หยาบคายต่อคนไข้ ให้มีกัลยาณธรรมต่อตนเอง ให้เป็นผู้มีสติทุกเมื่อไป ถ้าเราทำให้เด็กเห็นว่าเราพวกผู้ใหญ่นี้เป็นพวกเดียวกับเด็ก หาได้เป็นศัตรูของเด็กไม่ดังนี้ นี่ก็เป็นการสอนศาสนาของท่านอาจารย์อีกอย่างหนึ่ง ผู้ที่ถามจึงถามต่อไปว่า ได้รับความลำบากในการที่เด็กถือศาสนาต่างกันหรือไม่ ก็ได้รับตอบว่าไม่ ท่านเลยชี้แจงต่อไปว่าท่านมีเด็กอยู่ถึง ๖ ศาสนาหรือนิกายต่างกัน แต่ท่านมิได้ถือว่าเด็กคนไหนเป็นศาสนานี้ศาสนาโน้น ท่านถือเสียว่าเด็กทุกคนเป็นนักเรียนในโรงเรียนเดียวกัน ย่อมมีส่วนได้และเสียร่วมกันไม่ว่าในการเล่นหรือการเรียน ศาสนาแห่งความคิดชอบที่ท่านสอนในโรงเรียนนี้ หวังจะให้เป็นที่รักแก่เด็กตัวไปในเติบโตขึ้น ข้อความที่ข้าพเจ้าเล่ามาถึงเรื่องท่านอาจารย์ผู้นี้ เห็นว่าน่าสังเกต และควรที่บรรดาครูบาอาจารย์จะเอาไปตรึงตรึงดูให้จงดี นี่แหละเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงด้วยร้อยธรรมที่ควรจะเป็นกระดุกสันหลังของหลักสูตรแห่งการศึกษาของเรา และถ้าท่านจะเปรียบเทียบดูให้ถี่ถ้วน ท่านจะเห็นได้ว่าวิธีอันนี้เกือบไม่มีอะไรผิดกันกับวิธีการของพระบรมครูของท่านทั้งหลาย

วิธีการศึกษาในปัจจุบันที่ข้าพเจ้าว่าผิดนั้นกำลังให้ผลประจักษ์ในฐานะที่พวกเราทำราชการอยู่ทุกวันนี้ เมื่อมีราชการด่วนและจำเป็นเกิดขึ้น แทนที่เราจะรีบพิจารณาให้สำเร็จเสร็จสรรพ เรากลับส่งไปขอความเห็นเข้าไปเข้ามาแล้วก็ตั้งกรรมการขึ้นช้อนกรรมการนั้น พิจารณาแล้วรายงานมาใหม่ และโดยมากได้ผลแต่เพียงว่าขบปัญหานั้นไม่สำเร็จ หรือมิฉะนั้นก็ตกลงไกลเกลียดซึ่งไม่ได้ดีปัญหาไปในทางใดให้สำเร็จ การผลัดวันประกันพรุ่งย่อมปรากฏไม่ว่าแห่งใด และข้าพเจ้ามีความเห็นว่า การที่เราไม่ชอบหันหน้าเข้าขบปัญหาให้เด็ดขาดเสียนี้ ส่วนมากเป็นเพราะชนิดการศึกษาที่เราได้รับมา

ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาเลยที่จะให้ท่านนี้กล่าวว่าข้าพเจ้าคิดเพียงวิธีการศึกษาของเมืองไทยแต่แห่งเดียว เพราะแท้จริงวิธีการของไทยก็ได้แบบวิธีการมาจากประเทศตะวันตกนั่นเอง วิธีการศึกษาในยุโรป ได้เป็นปัญหาถกเถียงกันมาากหรือยิ่งกว่าตีเสียดด้วยซ้ำ ดูความขัดแย้งว่ารัฐบาลต่าง ๆ และชาติต่าง ๆ มิได้ใช้ปัญญาหยั่งตลอดปัญหาเลย ต่างก็ยั้งค้ำและคั่นอยู่ตามกันว่าอะไรแน่เป็นการศึกษา และเท่าที่เห็นได้ดูประหนึ่งว่ายังไม่มีรัฐบาลใดแก้ปัญหานี้ตกเลย เพราะประเด็นนี้ตั้งกรรมการพิจารณาและแปรปรูปการศึกษากันอยู่ร่ำไป การที่แปรปรูปใหม่นั้นก็เห็นจะต้องดีกว่ารูปเก่า ดอกกระมัง แต่ถ้าจะสันนิษฐานตามเหตุการณ์ที่เป็นไปทว่านั้นแล้ว ก็น่าเห็นว่าทุก ๆ ประเทศต่างมิได้มีความพอใจในวิธีการศึกษาของตนเลย วิธีการศึกษาในยุโรปดูเหมือนจะให้ผลขัดแย้งอย่างหนึ่งคือ การศึกษานั้นได้สร้างนักการเมืองและนักพูดประเภทต่าง ๆ ขึ้นไว้มาก แต่ผลอันนี้เราควรหลีกเลี่ยงเพราะเป็นต้นเหตุแห่งการผลัดวันประกันพรุ่ง ไม่มีการกระทำสิ่งใดให้ทันทั่วทั้งเลย วิธีการอันนี้ของยุโรปที่ได้สร้างคนพูดแต่สร้างคนทำไว้ได้นั้น ได้เป็นต้นเหตุให้เกิดสันนิบาตชาติขึ้น และในทีนั้นเองก็มีการพูดกันหนักหนา แต่มีการทำน้อย อันสันนิบาตนี้ตั้งกันขึ้นขึ้นแรกก็เพื่อระบับความอยุติธรรมให้ศูนย์ไปจากโลก ครั้นแล้วก็ถูกจำกัดวงงานอยู่แต่เพียงการปรึกษาการโต้เถียงและการพูด เพราะไม่สามารถจะทำ และบัดนี้เลยกลายเป็นพยายามจะเกลี้ยโลกให้สม่ำเสมอเหมือนแบบเดียวกันหมด การเกลี้ยให้เข้าแบบเดียวกันนี้ไม่เห็นได้มีผู้ใดคำนึงถึงมิติของความเห็น นิสัย ปกติภาพ และอากาศของประเทศที่ต่างกันนั้นเลย เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็อ้างคำตามส่งออกไปเป็นชุด ๆ เรียกรายงานเข้ามาพิจารณาแล้วก็โต้เถียงกัน ผู้โต้เถียงโดยมากมักเป็นผู้ชำนาญแต่เพียงส่วนหนึ่งแห่งปัญหานี้ เมื่อมีความตกลงประการใดก็นับเป็นญัตติอันหนึ่งใช้ได้ทั่วไปไม่ว่าประเทศใด ๆ ถ้าวิธีการเช่นนี้ยังใช้กันต่อไปอีกนานแล้ว โลกนี้จะมีคนอยู่แบบเดียวคือแบบสำเร็จซึ่งสันนิบาตชาติได้ปั้นขึ้น ท่านผู้ฟังคงจะหวนมาถามข้าพเจ้าดอกกระมังว่า ที่ข้าพเจ้าพูดมาทั้งนี้เกี่ยวกับการศึกษาอย่างไรเล่า ข้าพเจ้าขอตอบว่า นี่แหละคือผลที่ประจักษ์ในวิธีการศึกษาซึ่งท่านกำลังได้แบบของเขามา ในประเทศสยามเราจะได้เห็นกฎแห่งวิธีการศึกษาเช่นเดียวกันอันได้ผลคือ การโยงงานทั้งหมดเข้ามารวมไว้ในศูนย์กลางแห่งเดียว ท้องที่ไกล ๆ ก็ต้องเอามาเข้าแบบเดียวกันกับศูนย์กลาง และบางแห่งถ้าปล่อยให้ทำเสียอย่างหนึ่งแล้ว จะได้ผลดีกว่านั้นมาก ถ้าต่างรัฐบาลต่างได้เข้าใจกันเสียแต่ต้นมือแล้วว่า ข้อแท้จริงของการศึกษาคืออะไร หรืออีกนัยหนึ่งเข้าใจว่ารากเงาแห่งการศึกษาคือศาสนา ฉะนั้นแล้ว ต่างก็ยึดถือกันว่า การศึกษาได้แก่การสอนให้คิดชอบ ข้าพเจ้าแน่ใจว่าถ้าได้เข้าใจกันฉะนี้แต่ไรมาแล้ว ความชั่วร้ายของมนุษย์ก็ตี ความยากจนคั่นคั่นซึ่งมีอยู่รอบ ๆ ตัวเราก็คงไม่มากมายดังเช่นที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ หรือจะไม่มีเลยก็ได้

เมื่อได้พูดถึงเรื่องศึกษามาถึงเพียงนี้แล้ว ก็เห็นจะควรยกปัญหาสำคัญอันหนึ่งขึ้นกล่าวในที่นี้ด้วย คือปัญหาเรื่องการติดต่อระหว่างครูกับนักเรียน ถ้ารัฐบาลปรารถนาจะบรรลุถึงอวสานภูมิที่ชอบ ในประเทศอังกฤษถ้ายกเว้นโรงเรียนรัฐบาลเสียแล้ว พวกครูโดยมากก็เป็นเจ้าหน้าที่ทางศาสนาควบกันไปด้วย พวกเหล่านี้ไม่ได้สอนศาสนาเช่นที่จะได้ยินจากธรรมเนียมในประเทศอังกฤษ แต่เขาสอนด้วยวิธีเราได้พูดกันมาแล้วข้างต้น ก็โรงเรียนในเมืองไทยเราทำอย่างไรจึงจะสอนจริยศึกษาให้ตลอดถึงที่สุดได้ ถ้าครูเองไม่เข้าใจหลักแห่งการศึกษาอันแท้จริง กรมศึกษาธิการจำเป็นจะต้องเริ่มตั้งโครงใหม่เพื่อให้ครูเหล่านั้นทราบ และเชื่อในวิธีการดังกล่าวมาแล้วนี้ก่อนที่จะเอามาอบรมฝึกหัด และปล่อยพวกนี้ให้ออกไปเที่ยวสั่งสอน ผลจะดีหรือช่วยอยู่ที่คนนี้เป็นอันมาก ในสมัยโบราณครูของเราคือพระภิกษุซึ่งเป็นต้นบ่อของเด็ก นอกนั้นก็ยังมีโรงเรียนอีกบ้างไม่กี่แห่งซึ่งใช้ครูที่รู้จักหน้าที่ของตนดี ประกอบด้วยมือปณิสต์อันเฝ้าอบด้วยธรรมคือความสามารถดีชอบ ศิษย์จึงนับนอนับถือเป็นอย่างสูงตลอดอายุกาล แต่การศึกษาในปัจจุบันนี้ เหตุการณ์ผิดกันอยู่บ้าง จนบางทีจะหาครูชนิดเก่านั้นอีกไม่ได้ แต่ถึงกระนั้นก็ดี ถ้าหัดให้ถูกทางแล้ว เราก็น่าจะสามารถสร้างครูขึ้นได้ชนิดหนึ่งซึ่งจะได้รับความนับถือยำเกรงจากพวกศิษย์ด้วยเหตุที่ทํานมือปณิสต์และจรรยาอันดีนั้น

ความมุ่งหมายของข้าพเจ้าที่มาแสดงปาฐกถาคำวันนี้ ก็คือจะชี้ให้เห็นว่าอะไรยังบกพร่องอยู่ในวิธีการให้การศึกษของเราในปัจจุบันนี้ตามความเห็นของข้าพเจ้า และสิ่งที่บกพร่องนั้น คือความเข้าใจซึ่งถึงรากเหง้าแห่งการศึกษาและอวสานภูมิที่การศึกษาจะน้อมนำไปงว่งประชาให้บรรลุถึงข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า ข้าพเจ้านึกว่าสิ่งที่บกพร่องนั้นคือหลักทางจรรยาหรือความเข้าใจชอบว่าศาสนาคืออะไร และข้าพเจ้าได้เพียรที่จะอธิบายว่าศาสนากับศึกษาแยกกันไม่ออก เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งอันเดียวกัน ข้าพเจ้าได้แนะนำท่านทั้งหลายว่าท่านควรจะซักซ้อมความเข้าใจเสียใหม่ในวิธีที่ท่านเชื่อถือทางศาสนา ท่านต้องเข้าใจให้แจ่มแจ้งจนถึงเชื่อว่าการที่คิดชอบนั่นเองคือศาสนา และเราต้องคิดชอบทุกเมื่อ เราต้องเริ่มคิดชอบตั้งแต่เรามาเข้าโรงเรียนและเราอย่าทิ้งความคิดชอบไว้ให้คนอื่นแสกเบ้าให้แก่เรา เราต้องคิดได้เองจึงจะชอบ

ข้าพเจ้าใคร่จะได้เห็นวิธีการศึกษาของประเทศเรานี้ดำเนินไปตามทางเช่นว่านี้ และถ้าเป็นไปได้ดังนั้นข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าผลดีจะประจักษ์ขึ้นในไม่ช้า ถ้าท่านจะพิจารณาและตรองข้อความที่ข้าพเจ้าได้พูดมาแล้ว ถึงเรื่องการศึกษา ผลที่ประสงค้จะต้องบังเกิดคือผลที่ข้าพเจ้าเรียกว่าภูมิธรรม ท่านจะนึกดอกกระมังว่าภูมิธรรมนี้ข้าพเจ้าหมายความว่าอะไร มีหลายคนเห็นว่าความเจริญ หรือที่เรียกกันว่าอารยธรรม (Civilisation) นั้นเป็นสภาพแห่งภูมิธรรม ข้าพเจ้าย่อมเหมือนกันว่าความเห็นที่ว่านี้ชอบ ถ้าท่านเข้าใจชอบว่าความเจริญนั้นคืออะไร ขออย่าได้เข้าใจว่าความเจริญที่

ว่ามานักขำเจ้าหมายถึง material civilisation ซึ่งเป็นสภาพที่เกิดจากความสมบูรณ์แห่ง
โภคทรัพย์ เช่นที่เราเห็นกันอยู่ในนานาประเทศทุกวันนี้ ในยุโรปและอเมริกา อารยธรรมที่ข้าพเจ้า
พูดถึงนี้จะเห็นได้ด้วยอาการต่างๆ ด้วยอาการที่เขาปกครองบ้านเมืองก็ได้ ด้วยอาการที่เขาจัดการ
ตำรวจและตุลาการก็ได้ ด้วยอาการที่เขาทำประมวลกฎหมายอาชญากรรมก็ได้ ด้วยอาการที่จัดระเบียบ
การทำมาหากินและหัตถกรรมก็ได้ เวลานี้โลกเรามีวิธีการปกครองโดยอาศัยเสียงประชาชนอยู่ก็
หลายอย่าง แต่ก็ไม่เห็นอย่างใดเป็นที่พอใจประชาชนเหล่านั้นได้เลย หรือแม้ผู้สร้างวิธีการ
เหล่านั้นชนก็ยังไม่เห็นได้รับความพอใจจริงๆ เลย ณ บัดนี้ก็เห็นทดลองแก้ไขกันอยู่หลายแห่ง
มีอาทิเช่น ประเทศสเปน อิตาลี รัสเซีย และจีน แต่ถ้าจะให้เราวินิจฉัยด้วยนิยัตินัยของเรา
เองแล้ว เราจะต้องลงความเห็นไว้ว่า ถ้าอารยธรรมให้ผลเพียงเท่านั้นแล้ว อารยธรรมนั้นเองก็ทำให้
ภูมิธรรมไม่ เพื่อจะรู้จักอารยธรรมที่แท้นั้น เราต้องกลับไปพิจารณาคำที่ข้าพเจ้ากล่าวแต่เดิมมาว่า
อารยธรรมคือภูมิธรรม ภูมิธรรม คือ การคิดชอบ การคิดชอบคือการศึกษาที่แท้จริง ยังมีบาง
คนที่ชอบบอกว่าวิธีให้ความยุติธรรม และวิธีการระเบียบการปกครองของชาวตะวันตกนั้นเองเป็น
อารยธรรม ถ้าเราจะพิจารณาวิธีการของชาวตะวันตกดูให้ดีแล้ว ก็จะได้ความว่า การรักษาระเบียบ
การปกครองก็ดี ในการให้ความยุติธรรมในคดีอาชญากรรมก็ดี เขายึดหลักอันหนึ่งซึ่งเรียกว่ากฎของ
โมเสสซึ่งเป็นของโบราณ แต่เป็นการสนองกรรมอย่างไม่ดี คือใช้วิธีแก้แค้นทดแทนความร้าย
ด้วยความร้าย ไม่เห็นมีประเทศใดที่ได้พยายามระงับแค้นด้วยความดีในการปกครองของเขาเลย
ใครๆ ย่อมรู้อยู่ทั่วกันว่า ตามแบบแผนทางตะวันตกนั้นยังไม่ได้ผลในการที่จะแก้อุปนิสัยชั่วของ
นักโทษสำเร็จเลย ความไม่สำเร็จของชาติตะวันตกนี้มาปรากฏในประเทศเราด้วยเหมือนกัน
เพราะเราเอาอย่างเขา ก็เมื่อวิธีการระเบียบและวิธีให้ความยุติธรรมได้ผลน้อยเต็มทีดังนี้แล้ว
จะจัดว่าวิธีนั้นๆ เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของอารยธรรมได้หรือ ความบกพร่องขนานใหญ่เกิดจาก
ความไม่เข้าใจว่า อะไรเป็นการศึกษาที่จริง

ในปัจจุบันนี้เราจะสังเกตได้ทั่วไปว่า คนทั้งหลายชวนชวหา โภคทรัพย์ด้วยความเชื่อว่า
โภคทรัพย์นั้นเองเป็นสิ่งที่จะทำให้ความสุขและความสุขเช่นนั้นเองเป็นอารยธรรม หรือภูมิธรรมอันสูง
ผลของการที่แข่งกันรวบรวมเงินทองนั้น คือ บรรดาคนต่างๆ ในโลกจะเป็นผู้หมกมุ่น ผู้ดำเนินการ
อุตสาหกรรมก็ดี ผู้จ้างก็ดี ผู้รับจ้างก็ดี ต่างพยายามเหยียดกันและกันให้เป็นทาสทำงานให้แก่ตน
เข้าเหยียดตัวเองลงเป็นทาสของตนเองด้วย เพราะเหตุที่โลกปัจจุบันเข้าใจว่าการทำมาหากินก็ต้อง
เป็นเช่นนั้น และเข้าเข้าใจด้วยว่าตนเองเป็นพยานแห่งอารยธรรมของเราดังนี้ จึงได้มีความไม่ผาสุก
ความแก่งแย่งวิวาทกัน และความระส่ำระสายในทางรัฐประศาสน์ทั่วไปทุกประเทศ ก็เมื่อ
ระเบียบอุตสาหกรรมของเราไม่ได้ผลอันใดยิ่งไปกว่าความไม่ดีต่างๆ ที่จระไนมาแล้วนี้ เราจะ

เรียกว่าอารยธรรมอะไรได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะหาความจริงแล้ว เรื่อยไปหาที่โกศศพ เราต้องหาที่ภูมิธรรมอันแท้จริง ก็เมื่อเราได้เข้าใจแล้วว่าอารยธรรมคืออะไรแล้วเราก็ควรจะหลีกเลี่ยงความประมาทพลาดพลั้งของผู้ที่ล่วงไปแล้ว ก่อนเรานั้นเสีย ในทวีปยุโรปอาจจะปรากฏว่าบางประเทศได้เริ่มเข้าใจแล้วว่า อารยธรรมเช่นที่เข้าใจกันอยู่ทุกวันนี้ไม่สมค่าเสียแล้ว เขาจึงพยายามจะเปลี่ยนแปลงเข้าหาทางที่ชอบโดยเปลี่ยนวิธีการปกครอง และโดยออกกฎหมายเพื่อให้คนมีจรรยาดีขึ้น แต่ถึงกระนั้นก็ดี น่าจะดีกว่ายังไม่มีประเทศใดได้รู้สึกจริงๆ ว่าการศึกษาชอบนั้นเองในฐานะเป็นรากเหง้าแห่งอารยธรรม เป็นภูมิธรรมอันแท้จริง ข้าพเจ้าออกจะวิตกว่าชาติที่อยู่ในประเภทดังกล่าวมาแล้วนั้น นานไปจะต้องรู้สึกว่าเป็นหนี้เงินเข้าไปจนมุมเสียแล้ว จะไม่มีทางใดออกนอกจากที่จะย้อนกลับหลังมาตั้งหนึ่งใหม่ เพื่อทำความเข้าใจเสียใหม่ว่า “ดวงแก้วแห่งการศึกษาจริง” (the jewel of true education) นี้แหละเป็นสิ่งที่อันเดียวที่จะแก้ได้ ตามความเห็นของข้าพเจ้านั้น อารยธรรมชนิดที่ประเสริฐแท้ย่อมไม่ใช่ระเบียบที่จะต้องใช้อะไรมาปราบปรามความชั่ว แต่ต้องอาศัยความเข้าใจซึ่งถึงค่าแห่งเมตตาธรรม แห่งการช่วยเหลือผู้อื่นในทางที่ชอบธรรม แห่งความเข้าใจและรู้ใจผู้อื่นในทางที่ชอบ แห่งประติสนิการธรรม แห่งการวชิรธรรม แห่งขันติธรรม และเมื่อเข้าใจแล้วต้องปฏิบัติคุณธรรมเหล่านั้นเรื่อยไป ประชาชนชาวไทยเป็นชาติที่ได้เข้าใจคุณธรรมเหล่านี้ และได้ปฏิบัติจนกระทั่งได้ผลดีอย่างน่าประหลาดมานานแล้ว ผลของการที่ท่านได้เข้าใจและปฏิบัติคุณธรรมเหล่านั้น อาจชี้ให้เห็นได้ในฐานะที่ประเทศของท่านดำรงอยู่ในโลกทุกวันนี้ แต่ถึงกระนั้นก็ดี ถ้าจะดูเผิน ๆ ก็คงไม่รู้สึก แต่ถ้าจะดูให้ตระหนักแล้วเราจะต้องยอมรับว่าคุณธรรมเหล่านั้นกำลังเสื่อมลงโดยลำดับ การที่เสื่อมลงไปใน ไขว่ข้าพเจ้าจะโทษว่าเป็นเพราะวิธีการศึกษาแต่อย่างเดียวก็น่ามิได้ แต่ถึงกระนั้น ก็อดรู้สึกไม่ได้ว่า การศึกษาเป็นเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ได้ทำให้เสื่อมลง อนึ่งการที่คนต่างชาติเป็นจำนวนมากได้เข้ามาสู่ประเทศสยาม มีความนิยมต่างกับคนไทย ต่างทั้งความคิดความเชื่อถือนั้น ก็คงต้องมีผลบ้างเหมือนกันในเรื่องนี้ ความเข้าใจและปฏิบัติคุณธรรม ดังข้าพเจ้ากล่าวมาแล้วนั้นเองเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเชื่อว่า เป็นภูมิธรรมแท้ และเป็นอารยธรรมจริง และภูมิธรรมชนิดนี้เองเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าใคร่จะได้เห็นท่านยกย่องขึ้นเป็นอนุสาวรีย์แห่งการศึกษา สรุปความว่า ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ท่านทั้งหลายเพียรเข้าใจศาสนาให้ดีขึ้น และถือว่าความเข้าใจศาสนาเป็นการศึกษาที่แท้จริง และใคร่จะได้เห็นกรมศึกษาธิการถือหลักว่า “ศาสนาเป็นหลักแห่งการศึกษาแท้” นอกจากนั้นใคร่จะออกความเห็นด้วยว่า ในหลักสูตรของโรงเรียนควรจะได้มีการสอนธรรมในภาษาไทย ไม่ใช่ภาษาบาลี ซึ่งจะนำผู้เรียนเข้าใจแล้วไปสู่วิธีกรรมและอารยธรรมที่แท้ ซึ่งเราควรจะยกขึ้นเป็นวัตถุที่ประสงค์แห่งการศึกษาที่ชอบธรรม อันอาจจะทำให้ประชาชนของเราเป็นชาติที่ตั้งอยู่ในเพียรจริง ๆ

เรื่องนกนางแอ่น

(นกนางแอ่นขาว และนกนางแอ่นดำ)

บทที่ ๑

ชนิดของนกนางแอ่น ลักษณะของรังและการเก็บรังนก

๑. วาพณา ท่าน ดร. อี.พี. ดันแลป (Reverend Dr. E.P. Dunlap) ได้อ่านรายงานเรื่อง “เกาะต่าง ๆ ที่มีรังนกที่กินได้ของไทย” ซึ่งพิมพ์อยู่ในหนังสือของสยามสมาคม ฉบับที่ ๔ บทที่ ๓ ค.ศ. ๑๙๐๗ ให้สมาชิกของสยามสมาคมฟัง ดร. ดันแลปใช้ชีวิตอยู่กับพวกชาวบ้านในเขตที่พบรังนกเป็นเวลาหลายปี และมีความรู้ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง ดร. ดันแลปได้เขียนรายงานเรื่องนี้ไว้ ๒๙ ปีมาแล้ว ดังนั้นข้าพเจ้าอาจต้องขออภัยที่นำเรื่องนี้ขึ้นมาพูดใหม่

๒. รังนกชนิดที่กินได้นั้นพบในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น เกาะต่าง ๆ ที่อยู่นอกฝั่งตะนาวศรี และยะไข่ในพม่า เกาะนิโคบาร์และเกาะแอนดามัน ริมฝั่งทะเลตะวันตกของไทย ระหว่างเมืองพังงาและเมืองสตูล เกาะต่าง ๆ ในหมู่เกาะชวา และเกาะบอร์เนียวในมหาสมุทรอินเดีย นอกจากนี้ยังพบในอ่าวไทยและนอกฝั่งเมืองฉะเชิงเทรา ในอินโดจีนของฝรั่งเศส พวกที่พบในมหาสมุทรอินเดียนั้นจะพบบนเกาะซึ่งอยู่ใต้เส้นละติจูด ๒๐ องศา ส่วนในอ่าวไทยจะพบบนเกาะซึ่งอยู่ใต้เส้นละติจูด ๑๒ องศา

รังนกที่ขายกันอยู่มีสองชนิดคือ รังนกชนิดขาวและดำ ตามความเห็นของนายแบรนฟอร์ด (Blanford) รังนกชนิดขาว สร้างโดยนกนางแอ่นขาว (*Collocalia fransica*) นกนางแอ่นซึ่งมีหางสีเทา และรังนกชนิดดำสร้างโดยนกนางแอ่นดำ (*Collocalia innominata*) ซึ่งอาจจะเป็นพันธุ์ใกล้เคียงกัน รังนกชนิดขาวมีราคาสูง ชาวจีนและชาวตะวันออกส่วนใหญ่ถือว่ามีค่ามาก ตลาดใหญ่ที่ทำการจำหน่ายรังนกคือฮ่องกง ซึ่งจากที่นั่นรังนกจะถูกส่งไปยังส่วนต่างๆ ของประเทศจีน รังนกชนิดดำที่สร้างจากน้ำลายนกปะปนกับขนนกถือว่าไม่บริสุทธิ์ จึงมีราคาต่ำ แต่ก็ยังมีตลาดอยู่ที่บั้ง สิงคโปร์ และพม่า รังนกชนิดขาวหรือรังนกที่บริสุทธิ์พบเป็นจำนวนมากในอ่าวไทยและเมืองฉะเชิงเทรา มากกว่าส่วนอื่นๆ ของทวีปเอเชีย เรื่องนี้ชวนให้สงสัยเพราะนกนางแอ่นทั้งสองประเภทนี้พบว่าอยู่รวมกันในพื้นที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คำอธิบายเหตุผลที่ว่าเมื่อนกนางแอ่นดำเป็นจำนวนมาก ในบริเวณมหาสมุทรอินเดียนั้นยังไม่เป็นที่พอใจ รังนกสีดำ

มีเป็นจำนวนมากกว่ารังนกขาวบนเกาะต่างๆ ในอ่าวเบงกอล และในมหาสมุทรอินเดีย ถึงแม้ว่า รายงานฉบับนี้จะเกี่ยวกับเรื่องนกนางแอ่นที่พบในประเทศไทย ชาวเผ่าคิดว่าคงจะเป็นประโยชน์ บ้างถ้าจะกล่าวถึงแหล่งของนกชนิดนี้ในประเทศพม่า เนื่องจากชายฝั่งตะวันตกติดต่อกับทาง เหนือของชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทย นักเหล่านี้พบในบริเวณริมฝั่งตะวันตกของพม่าเรื่อย ลงมาทางใต้จนถึงแหลมวิกตอเรียซึ่งเป็นเขตต่อแดนระหว่างพม่ากับไทย

รังนกชนิดนี้มีมากที่เกาะมอสคอส เกาะมาลี เกาะยือ และ เกาะเตอเรท และยังพบบนบกบน เกาะอื่นๆ อีกเหมือนกัน แต่ก็สำคัญเท่ากับบนเกาะทั้งสี่ที่ได้กล่าวมา ดูเหมือนว่ารังนกชนิดนี้มีมากที่หมู่เกาะมาลี อัตราส่วนของรังนกต่อรังนกขาวประมาณสามต่อหนึ่ง ส่วนหมู่เกาะ มอสคอส รังนกสีขาวมีมากกว่าสีดำ ถึงแม้ว่าจำนวนที่เก็บได้จะไม่มากนักก็ตาม ทั้งนี้ อาจจะเป็น เพราะผู้ที่เก็บรังนกชายฝั่งรังนกสีดำซึ่งไม่ค่อยมีราคาเสีย ถึงแม้ว่าข้อมูลที่แสดงน้ำหนักทั้งหมด ของจำนวนรังนกทั้ง ๒ ชนิดที่เก็บได้บนหมู่เกาะเหล่านี้จะไม่สมบูรณ์นัก แต่ก็เห็นได้อย่างชัดเจน ว่าจำนวนรังนกทั้งหมดที่เก็บได้มีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับที่พบในเมืองไทย

บริเวณทางใต้ของแหลมวิกตอเรียผ่านเข้าสู่เขตไทยทางด้านซึ่งหันออกสู่มหาสมุทรอินเดียมี ความยาวประมาณ ๒๐๐ ไมล์ นำแปลกที่ไม่พบนกนางแอ่นเหล่านี้บนชายฝั่งทะเลระหว่างแหลม วิกตอเรียกับจังหวัดพังงา สิ่งที่สำคัญก็คือว่านกนางแอ่นดำไม่เพียงแต่จะมีจำนวนมากว่านกนาง แอ่นขาว บนเกาะนอกฝั่งพม่าเท่านั้น แต่ยังมีเป็นจำนวนมากกว่าในเกาะต่างๆ นอกฝั่งตะวันตก ของไทยอีกด้วย เรื่องนี้รายงานจากพม่าได้อธิบายไว้ดังที่จะกล่าวถึงต่อไปว่า นกนางแอ่นขาวออก ใช้ครั้งละฟองเดียว ส่วนนกนางแอ่นดำออกใช้ครั้งละสองฟอง ถึงแม้ว่าหลักฐานของซาฮอซึ่ง เป็นผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกบนฝั่งทะเลตะวันตกของไทยกล่าวว่า นกนางแอ่นขาวใช้ครั้งละ ๒ ฟอง ส่วนนกนางแอ่นดำออกใช้ครั้งละ ๔ ฟอง ในฤดูหนึ่งๆ แต่อัตราส่วนก็ยังคงเท่าเดิม คือ นกนางแอ่นดำออกใช้มากกว่านกนางแอ่นขาวสองต่อหนึ่ง

๓. ในย่อหน้าต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะพยายามบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับนกนางแอ่นที่พบในเมืองไทย นักเหล่านี้มีขนาดเท่ากับกระจอกธรรมดา ลักษณะโดยทั่วไปของนกนางแอ่นคือ มีขนสีเทา ค่อน ไปทางดำ ขนที่ปีกและหางเป็นสีดำ และขนปีกค่อนข้างยับเยิน จงอยปากสั้น กว้างและมีสีดำ ยาวออกมาประมาณ ๓ มิลลิเมตร มีตาสีดำขนาดเท่าเมล็ดพริกไทย ขาสีดำปกคลุมด้วยขนอ่อน เล็กน้อย ส่วนในกรณีของนกนางแอ่นดำจะมีขนหางสั้น คือยาวประมาณ ๒ เซนติเมตรเท่านั้น

นกทั้งสองชนิดนี้มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันบางประการ นกนางแอ่นดำมีขนาดใหญ่กว่า นกนางแอ่นขาวเล็กน้อย และมีหัวใหญ่กว่าด้วย ปีกของนกนางแอ่นดำวัดจากไหล่ยาวประมาณ ๑๓ เซนติเมตร ส่วนปีกของนกนางแอ่นขาวยาวประมาณ ๑๒ เซนติเมตร นกนางแอ่นดำมีขนอ่อน

เป็นปุยหรือเป็นพุ่มสีเทาอ่อนก่อนข้างขาวที่ส่วนบนของหาง ส่วนนกพันธุ์อื่นๆ จะมีขนที่เป็นปุย น้อยรอบๆ หางคล้ายเข็มขัด ออกของนกนางแอ่นดำประดับด้วยขนสีเหลือง ส่วนนกนางแอ่นขาว ขนตรงอกเป็นสีเทาดำ

๔. ปัญหาส่วนใหญ่ในเรื่องการเก็บรังนกตลอดจนความพยายามที่จะวางไข่ของนกนางแอ่นขึ้น อยู่กับฤดูมรสุม และการทำงานของคู่ที่ได้รับสัมปทานเก็บรังนก ระยะเวลาที่นกนางแอ่นเริ่มสร้าง รัง ระยะเวลาที่ผู้เก็บรังนกจะเก็บรังไป และระยะเวลาที่นกนางแอ่นสร้างรังเป็นครั้งที่ ๒ และ ครั้งที่ ๓ และรังที่สร้างใหม่ก็ถูกเก็บไปอีกนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปแต่ละปี นกนางแอ่นที่อาศัยอยู่ บนเกาะตามชายฝั่งตะวันตกของไทย เริ่มสร้างรังเร็วกว่านกนางแอ่นที่อยู่ในอ่าวไทยประมาณ ๒ อาทิตย์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเวลาที่เริ่มเกิดลมมรสุมทางชายฝั่งตะวันตกของไทย ฤดูมรสุมจะเริ่มประมาณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ส่วนทางฝั่งตะวันตกของอ่าวไทย ซึ่งได้รับอิทธิพล จากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ฤดูมรสุมจะเริ่มประมาณเดือนตุลาคม ฝั่งทะเลทางجنทบุรีจะ ได้รับลมมรสุมเต็มที่ประมาณเดือนพฤษภาคม หรือ มิถุนายน เนื่องจากได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เช่นเดียวกับฝั่งทะเลตะวันตก

ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกของไทย นกนางแอ่นเริ่มทำรังครั้งแรกในต้นเดือนธันวาคม การสร้าง รังนี้ใช้เวลาประมาณ ๑๐๐ วัน จะเริ่มเก็บรังนกประมาณเดือนมีนาคม ต่อจากนั้นจะเริ่มสร้าง รังครั้งที่สองอย่างรีบเร่ง รังครั้งนี้จะสร้างอย่างลวกๆ และคนจะมากเก็บไปประมาณ ๒๐ วัน หลังจากเริ่มสร้าง ผู้เก็บรังนกจะใช้เวลาประมาณ ๑๕-๒๐ วันในการเก็บรังนกเหล่านี้ นกจะต้อง สร้างรังเป็นครั้งที่สามซึ่งกินเวลา ๔๐ วัน ต่อจากนั้นจะวางไข่และฟักออกเป็นตัว ขบวนการนี้ใช้ เวลา ๑๕-๒๐ วัน เมื่อลูกนกมีอายุประมาณ ๔๐ วัน จะบินจากรังแม่ไป ระยะเวลาระหว่างการ เริ่มต้นสร้างรังแรกจนถึงรังที่สามประมาณ ๕ เดือน นกนางแอ่นบนเกาะที่สี่และที่ห้านอกฝั่ง พัทลุง จะเริ่มสร้างรังเร็วกว่านกที่อยู่บนเกาะทางเหนือของอ่าวไทยประมาณ ๑๐ วัน

หลักฐานเกี่ยวกับจำนวนการวางไข่ของนกทั้ง ๒ ชนิดยังไม่เป็นที่เชื่อถือกันนัก อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ได้รับสัมปทานเก็บรังนกบนชายฝั่งตะวันตกของไทยกล่าวว่า นกนางแอ่นขาวจะวางไข่สองฟอง ประมาณเดือนพฤษภาคม และหลังจากนั้นหนึ่งเดือน นกนางแอ่นดำจึงจะเริ่มวางไข่สองฟอง ดู เหมือนว่านกนางแอ่นดำจะวางไข่อีก ๒ ฟองในเดือนตุลาคม นี่อาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้นกนาง แอ่นดำมีจำนวนมากกว่านกนางแอ่นขาว กล่าวกันว่ารังของนกพวกแรกมีจำนวนถึง ๙๐% ของรังนก ที่เก็บได้ทั้งหมด แต่หลักฐานที่รวบรวมได้จากผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกบนเกาะในอ่าวไทยกลับ แตกต่างไป คนเหล่านี้บอกว่านกนางแอ่นขาววางไข่ ๔ ฟอง ส่วนนกนางแอ่นดำวางไข่เพียง

๒ ฟองในแต่ละปี เรื่องนี้อาจจะอธิบายสาเหตุที่รังนกนางแอ่นขาวมีจำนวนมากว่ารังนกนางแอ่นดำ เพราะในอ่าวไทยรังนกนางแอ่นขาวมีจำนวนถึง ๘๐% ของรังนกทั้งหมด

๕. นกนางแอ่นขาวสร้างรังที่ดีที่สุด เป็นรังที่มีราคาสูงสุดในตลาด รังของนกชนิดนี้ทำด้วยน้ำลายของนกแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น นกชนิดนี้จะสร้างรังอยู่ลึกไปในถ้ำและมักอยู่ห่างจากรังของนกนางแอ่นดำเสมอ นกทั้งสองชนิดนี้ไม่ผสมกัน และดูเหมือนจะมีชีวิตแตกต่างกัน ถ้าเกิดมีการต่อสู้กัน โดยทั่วไปนกนางแอ่นดำจะเป็นผู้ชนะ และเชื่อกันว่านกนางแอ่นขาวกลัวนกนางแอ่นดำ แต่เรื่องนี้ข้าพเจ้ายังไม่ยอมรับว่าเป็นความจริง นกนางแอ่นดำสร้างรังใกล้ทางออกและปล่องในถ้ำรังของนกชนิดนี้ไม่สะอาดเพราะนกใช้ขนนกซึ่งเก็บได้ในถ้ำ และวัตถุอื่นๆ นอกเหนือไปจากใช้น้ำลาย รังนกจะสกปรกเพราะลูกนกจะถ่ายมูลในรัง ซึ่งนกนางแอ่นขาวจะไม่ทำอย่างนี้เนื่องจากรังสกปรกเพราะทำด้วยขนนกและวัตถุอื่นๆ จึงมีสีดำๆ อันเป็นเหตุให้คนเรียกว่ารังดำ ตรงกันข้ามกับรังของนกนางแอ่นขาวซึ่งเป็นสีครีมอ่อนๆ ดังนั้นชาวบ้านโดยทั่วไปจึงเรียกนกสองชนิดนี้ว่า นกนางแอ่นขาวและนกนางแอ่นดำ มูลของนกนางแอ่นดำไม่มีลักษณะเหนียวแบบกาว และมักจะมีแมลงวันอยู่ด้วย ซึ่งแสดงว่านกชนิดนี้สกปรก ส่วนมูลนกนางแอ่นขาวมีลักษณะเหนียวๆ แต่ไม่มีสิ่งอื่นปนอยู่

อาหารของนกทั้งสองชนิดนี้ยังไม่เป็นที่แน่ชัด ดร. ดันแลปลกล่าวว่า นกนางแอ่นขาวบินได้เร็วมาก จะออกจากรังตอนรุ่งเช้า และจะไม่กลับมาจนตะวันตกดิน เป็นที่ทราบกันว่านกเหล่านี้จะไม่หยุดพักหรือเกาะบนสิ่งใด และจะไม่กินอะไรเลย ดังนั้นจึงเชื่อกันว่านกนางแอ่นได้อาหารจากอากาศ และระหว่างที่บินเป็นระยะเวลานานๆ นั้นจะผลิตน้ำลายซึ่งใช้สร้างรังออกมา

๖. ทางฝั่งทะเลตะวันตกของไทย ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกขาวไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อที่จะเพิ่มจำนวนรังนกขาว เช่นการให้ความคุ้มครองนกนางแอ่นขาว ทั้งยังไม่ขัดขวางการเพิ่มจำนวนของนกนางแอ่นดำอีกด้วย ส่วนเกาะต่างๆ ในอ่าวไทยนั้น เนื่องจากผลกำไรของผู้เก็บรังนกขาวขึ้นอยู่กับจำนวนรังนกขาวแต่เพียงอย่างเดียว จึงต้องให้ผู้เก็บรังนกอาชีพ (ชาหอ) ทำการจำกัดจำนวนนกนางแอ่นดำให้อยู่ภายในขอบเขตที่เหมาะสม โดยที่ผู้เก็บรังนกอาชีพจะไม่ปล่อยให้ฟักออกมาเป็นตัว โดยเก็บรังนกมาก่อนที่การฟักไข่จะสมบูรณ์ แต่จะทำการนี้เฉพาะเวลาที่นกนางแอ่นดำที่จำนวนมากขึ้นเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้แสดงรายชื่อเกาะทั้งหมดของไทย ซึ่งนกนางแอ่นมาอาศัยทำรังอยู่ โดยทำเป็นภาคผนวกของรายงานฉบับนี้ รายชื่อนี้ทำเป็นภาษาไทยบอกชื่อเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดสตูล ๑๐ เกาะ จังหวัดตรัง ๑๓ เกาะ จังหวัดกระบี่ ๖ เกาะ และจังหวัดพังงา ๓๓ เกาะ เกาะต่างๆ เหล่านี้

ในมหาสมุทรอินเดียนอกฝั่งตะวันตกของไทย ส่วนในอ่าวไทยมีทั้งหมด ๘๐ เกาะ ในจำนวนนี้ ๕ เกาะอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๑๘ เกาะอยู่ในจังหวัดชุมพร ๕ เกาะอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑ เกาะอยู่ในทะเลสาบในจังหวัดพัทลุง และอีก ๕ เกาะอยู่ในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

บทที่ ๒

บันทึกทางประวัติศาสตร์

เกี่ยวกับสถานะของผู้เก็บรังนกชายและกฎหมายเก่า

๗. ในสมัยโบราณพลเมืองชายไทยแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม เพื่อจุดประสงค์ในการทำงานรับใช้ประเทศชาติ กลุ่มพลเมืองชายเหล่านี้มีหน้าที่เป็นทหาร และแยกกันไปอยู่ในส่วนบริหารต่างๆ ของประเทศ ชายที่ทำงานรับใช้ประเทศชาติเหล่านี้เรียกกันว่า “เลขา” และ “เลขาช่วย” ตามหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ คำว่า “เลขา” โดยทั่วไปใช้กับคนที่รับใช้งานส่วนตัว ส่วน “เลขาช่วย” ใช้กับคนที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมผลิตผลในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ เหมืองแร่ หรือเกลือ นายทหารมียศต่างๆ กัน คือ ขุนหมื่น นายหมวด นายกอง นายร้อย ปลัดร้อย ผู้คุม จากหัวหน้ากลุ่มลงไปจนถึงหัวหน้าแผนก หัวหน้าหมู่ และผู้คุมที่มียศต่ำลงมา รายชื่อที่สมบูรณ์ของคนเหล่านี้จะขึ้นทุกปี และพวกเขาจะย้ายที่อยู่หรือย้ายจากหน่วยหนึ่งไปยังอีกหน่วยหนึ่งโดยไม่ได้รับอนุญาตไม่ได้ พวกคนที่รับจ้างเก็บรังนกก็เป็นพวกหนึ่งอยู่ในกลุ่มเหล่านี้ด้วย เรียกกันว่า “เลขาช่วยรังนก” และคนที่มีความต่ำกว่าในกลุ่มนี้เรียกว่า “ไพร่ช่วยรังนก”

เนื่องจากการเผ่าถ้ำและการเก็บรังนกเป็นงานที่ยากลำบากมาก จึงไม่สามารถจะใช้คนที่ไม่ได้รับการฝึกหัดทำได้ ดังนั้นพวก “เลขา” เหล่านี้จึงเป็นพวกอาชีพและทำสืบต่อกันในครอบครัว เช่นลูกรับงานต่อจากพ่อเป็นต้น งานเก็บรังนกนั้นอันตรายมากที่สุด เพราะคนที่เก็บรังนกจะถูกหย่อนลงไปในตะกร้าผูกเชือกทางปากปล่องบ่อน้ำ ถ้าคนเก็บรังนกกลืนหรือขาดความระมัดระวังแต่เพียงนิดเดียว หรือคนที่ทำหน้าที่หย่อนเชือกประมาทก็จะหมายถึงความตาย และความตายของคนเก็บรังนกอาชีพนี้เป็นของธรรมดา จากกฎหมายกำหนดเงินค่าจ้างสำหรับงานบางประเภทที่ออกในปี ค.ศ. ๑๘๐๐ ทำให้สถานะอาชีพของพวกเลขาช่วยรังนกได้รับการค่าจ้าง เพราะถ้าปราศจากกฎหมายนี้แล้ว ผู้มีอาชีพเก็บรังนกชายจะประสบความลำบากในการทำงานมาก กฎหมาย ค.ศ.

๑๕๐๐ นี้ได้แก้ไขใน ค.ศ. ๑๕๑๔ ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนยิ่งยวด เพราะสถานะของเลขสร้อย
รังนกไม่มีอยู่ในกฎหมายที่แก้ไขใหม่นี้ จึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องเรียกตัวผู้เก็บรังนกกระจัดกระ
จายให้มาลงทะเบียนเป็นอาสาสมัคร และกำหนดค่าจ้างให้แน่นอน ระบบการลงทะเบียนและทำ
รายชื่อบุคคลที่เคยใช้กันก็ยังคงรักษาไว้อยู่ คนเก็บรังนกอาชีพซึ่งมีอาชีพเจริญรอยตามบิดาก็
พร้อมที่จะทำงาน ดังนั้น ผู้ได้รับสัมปทานจึงสามารถจ่ายเงินเป็นจำนวนมากให้แก่รัฐเป็นค่าสิทธิ
ในการเก็บรังนกได้ เพราะมีคนเก็บรังนกที่ชำนาญงานเป็นประกันอยู่

๘. หน้าที่ของผู้ที่ได้รับสัมปทานเก็บรังนก มีกำหนดอยู่ในกฎหมายเก่า คือพิกัดท้องตรา เนื่อง
จากเปลี่ยนแปลงในทางกฎหมายและการบริหารประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขถ้อยคำ
และเงื่อนไขที่มีในเอกสารนั้น ตามพิกัดท้องตราเก่า ผู้ได้รับสัมปทานเป็นตัวแทนของรัฐมีหน้าที่กลั
เคียงกับเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ผู้ได้รับสัมปทานนี้ จะได้รับมอบหมายลิขสิทธิ์ของตำแหน่ง
พร้อมทั้งยศด้วย เขาต้องดำนารักษาพัฒนาความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และต้อง
ให้คำสัตย์สาบานตามกฎหมายด้วย ผู้ได้รับสัมปทานและลูกจ้างมีสิทธิพักอาวุธปืนเพื่อป้องกันตัว
จากโจรผู้ร้ายและคนอื่นๆ ที่อาจพยายามขัดขวางงานของเขาหรือขโมยรังนกหรือทำลายนกนาง
แอ่น ดร. ดันแดปกล่าวไว้ในรายงานของเขาว่า ผู้ที่ขโมยรังนกจะถูกปรับเท่ากับจำนวนเงินค่า
สัมปทานที่ผู้ได้รับสัมปทานต้องจ่ายให้กับรัฐเป็นเวลา ๓ วัน เรื่องนี้ยังไม่ถูกต้องทีเดียว เพราะ
ค่าปรับมีค่าเท่ากับค่าสัมปทานเพียงวันเดียวเท่านั้นเอง อนึ่ง ถ้าไม่ใช่เรื่องขโมย แต่ผู้เก็บรังนกอยู่
ในมือผู้ซื้อจำนวนมากนั้นน้อยกว่าครึ่งชั่งเงิน หรือ ๒ ปอนด์ ก็ไม่ต้องปรับ แต่ผู้ได้รับสัมปทาน
มีสิทธิ์ที่จะยึดรังนกกลับคืนมาได้

บทที่ ๓

ราคารังนก การส่งเป็นสินค้าออก และตลาด

๙. ราคารังนกในฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดจำหน่ายรังนกของประเทศจีน เปลี่ยนแปลงไปมากในแต่
ละปี ซึ่งจะเห็นได้จากตารางแสดงราคาของรังนกซึ่งรวบรวมจากเกาะต่างๆ ที่ผลิตรังนกที่ดีที่สุดใน
ในอ่าวไทย สำหรับปี พ.ศ. ๒๔๖๒ (ค.ศ. ๑๙๑๙ - ๒๐) ถึง ๒๔๗๓ (ค.ศ. ๑๙๓๐ - ๓๑) ราคา
ที่แสดงไว้เป็นบาท ซึ่งเท่ากับ ๑๓๓.๓๓ ปอนด์ (๑๖.๖ บาท เท่ากับหนึ่งเมตริกตัน) และใช้
อัตราเงินฮ่องกง

ชื่อเกาะ	จำนวนครั้งเก็บ	ราคาประกันคุณภาพหลักสูตร		ราคารองลงมา		ราคาตลาดมา	
		๑๕๑๕ - ๒๐	๑๕๓๐ - ๓๑	๑๕๑๕ - ๒๐	๑๕๓๐ - ๓๑	๑๕๑๕ - ๒๐	๑๕๓๐ - ๓๑
๑. เกาะง่าม	๑	๗,๐๐๐	๔,๕๐๐	๒,๘๐๐		๑,๒๕๐	
๒. เกาะจาน	๒	๕,๖๐๐	๓,๐๐๐	๒,๕๐๐		๑,๒๐๐	
๓. เกาะพะร้าว	๓	๔,๐๐๐	๑,๔๑๐	๒,๔๐๐		๑,๐๕๐	
	๑	๕,๐๐๐	๓,๒๒๐	๒,๓๕๐		๑,๔๐๐	
	๒	๔,๔๐๐	๒,๐๐๐	๒,๒๐๐		๑,๑๐๐	
	๓	๓,๘๐๐	๑,๓๕๐	๒,๐๐๐		๑,๑๐๐	
	๑	๗,๖๐๐	๓,๒๕๐	๒,๘๐๐		๑,๑๐๐	
	๒	๔,๔๐๐	๑,๕๐๐	๒,๒๐๐		๑,๑๐๐	
	๓	๓,๖๐๐	๑,๔๐๐	๑,๘๐๐		๕๐๐	

ราคาสูงสุดของรังนกในตลาด ในปี ค.ศ. ๑๙๑๙-๒๐ เนื่องมาจากราคาที่สูงขึ้นของสินค้าใน
ปีนั้น และค่าของเงินเหรียญฮ่องกงที่สูงขึ้นด้วย ราคาที่แสดงไว้ในปี ค.ศ. ๑๙๓๐-๓๑ นั้นต่ำ
กว่าปกติ เนื่องจากเริ่มได้รับความกระทบกระเทือนจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ และค่าของเงิน
เหรียญฮ่องกงที่ลดลงอย่างมากด้วย

ภาษีโรคภัยไข้เจ็บที่ได้รับสัมปทานต้องจ่ายเป็นค่าสิทธิในการเก็บรังนกเป็นเรื่องการเสียชด
อย่างมาก เพราะเขาไม่อาจเข้าใจสภาพของเกาะต่างๆ นอกจากว่าเขาจะทำการเก็บรังนกเป็น
เวลาอย่างน้อย ๓ ปีมาก่อน และเขาจะไม่สามารถจะเข้าใจการขึ้นลงและความไม่แน่นอนของ
กระแสน้ำเงินฮ่องกงเลย นอกจากเขาจะมีความหลักแหลมทางการเงินเท่านั้น ในปี ค.ศ. ๑๙๑๙-๒๐
มีอยู่ระยะหนึ่งที่เงิน ๓๖ เหรียญฮ่องกงสามารถจะซื้อเงินไทยได้ ๑๐๐ บาท อัตราแลกเปลี่ยน
เฉลี่ยสำหรับเงินเหรียญคือ ๓๘^๗/_{๑๐} อัตราของการแลกเปลี่ยนคู่กับราคารังนกที่เพิ่มขึ้น ช่วยให้
เขาหรือผู้ได้รับสัมปทานคือ พระยาประติมนันทรมาลย์ มีรายได้อย่างงาม ที่นี้ลองมาเปรียบเทียบ
สภาพทางเศรษฐกิจระยะนี้กับปี ค.ศ. ๑๙๓๐-๓๑ เมื่อราคารังนกตกลงอย่างมาก และอัตราแลก
เปลี่ยนของเงินฮ่องกงเปลี่ยนไประหว่าง ๑๑๘ กับ ๑๔๑ เหรียญ ต่อเงินไทย ๑๐๐ บาท อัตรา
เฉลี่ยของปีนั้นคือ ๑๕๑ เหรียญ ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกจะรู้สึกค่อนข้างปลอดภัยเมื่อเงินเหรียญ
ฮ่องกงมีค่าคงที่ประมาณ ๘๐ ถึง ๑๐๐ บาท

๑๐. ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วว่า คุณภาพและปริมาณของรังนกนั้นขึ้นอยู่กับลมมรสุม
เป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นจึงเป็นการยากสำหรับผู้เก็บรังนกที่จะกำหนดระยะเวลาการเก็บรังนกได้ ตัว
เลขแสดงปริมาณของรังนกที่ส่งออกนอกประเทศระหว่าง ปี ค.ศ. ๑๙๒๖-๒๗ ถึงปี ค.ศ.
๑๙๓๔-๓๕ แสดงให้ทราบถึงจำนวนรังนกที่เก็บได้ประจำปี สำหรับตลาดรังนกในประเทศเรา
นั้นคงจะไม่มากไปกว่า ๓๐ หาบต่อปี จำนวนนี้ควรจะเพิ่มเท่ากับจำนวนปริมาณส่งออกจำหน่าย
นอกประเทศ ซึ่งได้แสดงไว้เป็นจำนวนหาดังต่อไปนี้

ปี	จำนวน	ปี	จำนวน
๑๙๒๖-๒๗	๓๕๐	๑๙๓๑-๓๒	๓๐๑
๑๙๒๗-๒๘	๓๕๐	๑๙๓๒-๓๓	๒๐๖
๑๙๒๘-๒๙	๓๓๓	๑๙๓๓-๓๔	๓๒๘
๑๙๒๙-๓๐	๒๘๗	๑๙๓๔-๓๕	๓๖๘
๑๙๓๐-๓๑	๒๘๗		

เราจะต้องไม่คิดว่า จำนวนรังนกที่ส่งออกนอกประเทศนั้นส่งไปยังองค์กรทั้งหมด ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น การเก็บรังนกส่วนใหญ่ที่ทำกันในภูเก็ตและสตูลนั้น ส่งออกไปจำหน่ายที่บ๊อง และมีจำนวนเล็กน้อยมากที่ส่งไปยังรัฐต่าง ๆ ในมาเลเซียและสิงคโปร์ จำนวนรังนกที่ส่งไปบ๊องในปี ๑๙๒๙-๓๐ เป็นจำนวน ๑๑๒ หมาย ปี ๑๙๓๐-๓๑ จำนวน ๑๕๐ หมาย ปี ๑๙๓๑-๓๒ เป็นจำนวน ๑๘๔ หมาย ปี ๑๙๓๒-๓๓ จำนวน ๙๔ หมาย ปี ๑๙๓๓-๓๔ จำนวน ๘๘ หมาย และปี ๑๙๓๔-๓๕ จำนวน ๑๕๒ หมาย

เมื่อพิจารณาตัวเลขเหล่านี้จากจำนวนปริมาณทั้งหมดของรังนก ที่ส่งออกนอกประเทศแล้ว จะเห็นว่า รังนกขาวที่ส่งเป็นสินค้าออกไปยังฮ่องกงนั้น มีจำนวนเล็กน้อยมากโดยอัตราส่วน รังนกที่ส่งออกไปยังบ๊องนั้นเป็นรังนกดำเป็นส่วนใหญ่ และมีปริมาณเพิ่มขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๑-๓๒ นี้ เนื่องจากผู้เก็บรังนกประสบความสำเร็จอย่างมากกับตัวแทนจำหน่ายที่ฮ่องกง และเนื่องจากผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกเองเป็นคนบ๊อง ในระยะนี้ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกประสบอุปสรรคทางด้านการเงิน ราคารังนกที่ส่งออกตามราคาภาษีที่เก็บกลับคืน ต่ำกว่าราคาทั่วไปในท้องตลาดต่างประเทศ

สัมปทานการเก็บรังนกจะมีระยะเวลา ๓ ปี และถ้าผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการขอสัมปทานเก็บรังนกเป็นคนใหม่ในกิจการนี้ เขาจำเป็นต้องลงทุนเป็นจำนวนมากพอสมควรทีเดียวในการซื้อหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการดำเนินงานนี้ แต่ถ้าผู้ประมูลได้สำเร็จเป็นผู้ที่เคยทำการมาก่อนแล้ว เขาก็จะมีข้อได้เปรียบมากทีเดียว เพราะว่าไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายขั้นแรกในการลงทุนไปอีก

๑๑. รังนกเหล่านี้มีราคาสูงจนทำให้คนที่ไม่มีศีลธรรมลงทุนผลิตรังนกปลอมขึ้น รังนกปลอมเหล่านี้ส่วนใหญ่ทำจากวุ้นโดยการนำพวกสาหร่ายทะเลหลายประเภทมาต้มเข้าด้วยกัน รังนกเทียมเหล่านี้จะมีกลิ่นรสเหมือนของจริงจนกระทั่งคนที่มีความชำนาญจริง ๆ เท่านั้นถึงจะรู้ว่าเป็นอย่างเทียม แต่คนที่ไม่รู้จกจริง ๆ แล้ว จะสามารถรับประทานซุปรและอาหารที่ทำจากรังนกเทียมเหล่านี้ โดยเชื่อมั่นอย่างเต็มที่ว่าพวกเขากำลังรับประทานรังนกแท้อยู่ ดังนั้นจึงมีเหตุผลพอจะถือได้ว่า การปรุงอาหารประเภทรังนกที่ภัตตาคารและโรงแรมต่าง ๆ ทางประเทศตะวันออกเพื่อบริการแก่ลูกค้านั้นจะเป็นรังนกปลอมเป็นส่วนใหญ่ หรือบางที่เป็นรังนกเทียมที่ผสมกับรังนกจริง ๆ นิดหน่อย แบบเดียวกันกับเจ้าของโรงแรมบริการเหล้าองุ่นมอเชลชนิดเป็นฟอง แต่บอกว่าเป็นแชมเปญโดยลูกค้าไม่สงสัยเลย

บทที่ ๔

ความเห็นของ ดร. ดันแลปเกี่ยวกับเรื่องนกนางแอ่น

๑๒. เนื่องจากว่าอาจจะมีความเข้าใจปัจจุบันของสยามสมาคมอีกหลายท่าน ไม่มีโอกาสได้อ่านรายงานของ ดร. ดันแลป ซึ่งพิมพ์เมื่อประมาณ ๒๕ ปีมาแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะขอล่าอีกครั้งหนึ่ง ถึงใจความสำคัญบางประการเกี่ยวกับนิสัยของนกนางแอ่นซึ่งเขาได้บันทึกไว้ ดร. ดันแลปกล่าวว่า นกนางแอ่นซึ่งทำรังที่กินได้^๕ ถึงแม้จะมีชื่อเรียกตามพันธุ์ของมันว่า “นกก่อแอ่น” แต่เป็นทรูจกกันในประเทศนี้ว่า “นกกินลม” ดร. ดันแลป กล่าวว่าทั้งนี้เป็นเพราะเชื่อกันว่านกพันธุ์นี้ได้เอาอาหารบำรุงกำลังจากอากาศ เขากล่าวว่าจากการค้นคว้าศึกษาส่วนตัวของ พระยาวิบูลย์ ได้พิสูจน์ว่าพวกนกเหล่านี้เมื่อบินกลับไปยังถ้า เพื่อก่อสร้างรังของมัน หลังจากที่บินทางไกลมาแล้วนั้น จะมีน้ำลายเหนียวเต็มปาก มีสีขาวเหมือนเปลือกไข่ ดร. ดันแลปกล่าวว่านกที่ทำรังกินได้เหล่านี้จะสานรังเล็ก ๆ ของมันอย่างมีสัดส่วน รับกันจากน้ำลายซึ่งเป็นเส้นเหนียวเหนียวเหนียวเหนียวซึ่งได้มาจากอากาศขณะที่บินไกลเป็นไมล์ ๆ ดร. ดันแลปปฏิเสธว่า ความเชื่อทั่วไปที่ว่านกเหล่านี้ได้รับอาหารบำรุงกำลังจากสาหร่ายทะเลและผักเป็นสิ่งที่ไม่มีเหตุผล เพราะเขาไม่เคยเห็นนกประเภทนี้บินลงเพื่อเกาะที่ใดไม่ว่าจะเป็นบนพื้นดิน หรือสิ่งที่ลอยอยู่ในทะเล นกพวกนี้จะบินอยู่ตลอดทั้งวัน ความเชื่อเหล่านี้เป็นของพวกที่ไม่มีความรู้ที่แท้จริงเกี่ยวกับนิสัยของนกเหล่านี้ ในการบรรยายลักษณะรังนก ดร. ดันแลปกล่าวว่า เป็นงานชั้นเล็ก ๆ ที่ประณีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งรังแรกของมันมีขนาดเท่ากับครึ่งหนึ่งของฝ่าถ้วยชาจีนเล็ก ๆ ซึ่งเราพบทั่วไปในประเทศนี้หรือครึ่งหนึ่งของจานรองเล็ก ๆ รังน้อย ๆ ที่อ่อนสลายจะติดอยู่บนผนังหินอย่างปลอดภัย และได้รับการสร้างอย่างดีจนกระทั่งไข่และลูกนกแทบจะไม่มีทางหลุดตกลงมา และถึงแม้ว่าจะถูกทิ้งไว้ตามลำพัง ก็จะไม่ค่อยมีเหตุอะไรเกิดขึ้นกับพวกลูกนกเหล่านี้

๑๓. ดร. ดันแลปกล่าวว่าคนไทยเริ่มมีความสนใจต่อจำนวนรายได้จากรังนกเหล่านี้เป็นครั้งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และในรัชกาลนี้ได้เริ่มมีการให้สัมปทานการเก็บรังนกครั้งแรก ใน ค.ศ. ๑๘๒๔ แต่เรื่องนี้ไม่ถูกต้องทีเดียว อาจเป็นไปได้อย่างมากที่สุดว่า การเก็บรังนกเป็นแหล่งรายได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ข้าพเจ้าได้พบข้อความในพงศาวดารเมืองสงขลาว่าชาวจีนคนหนึ่งชื่อ เขาเหยียง มาจากหมู่บ้านเสืหิน ในเจียงจันทน์ ทางตอนเหนือของมณฑลอามอย ได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ในสงขลา เมื่อปี ค.ศ. ๑๗๕๐ เขาเริ่มเป็นชาวสวนก่อน แล้วย้าย

จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเรื่อย ๆ ต่อมาได้แต่งงานกับหญิงชาวพัทลุง มีบุตร ๕ คน ชื่อบุญหุ้ย บุญเหี้ยว บุญสิน เทียนแสง และยกแสง ในปี ค.ศ. ๑๖๖๘ หลังจากที่พระยานครศรีธรรมราช ถึงแก่กรรม หลวงนายสิทธิ์ พระปลัด ได้ประกาศตนขึ้นเป็นผู้ดูแลหัวเมืองปักษ์ใต้ และแต่งตั้ง นายวิเชียร เป็นผู้ปกครองเมืองสงขลา ซึ่งถือเป็นการกบฏ ในปีต่อมาคือ ปี ค.ศ. ๑๖๖๙ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้ทรงกรีธาทัพไปเมืองสงขลาปราบปรามพวกกบฏสำเร็จ ได้ทรง แต่งตั้งนายยมให้เป็นพระสงขลา เจ้าเมืองสงขลา

เขาเหยียง ซึ่งเป็นที่รักใคร่ชอบพอของคนทั่วไปและเรียกกันติดปากทั่วไปว่าตัวแสบได้จัดทำ บัญชีทรัพย์สินสมบัติรวมทั้งภรรยาบุตรทั้ง ๕ คน และพวกทาสทั้งหมดขึ้นทูลเกล้าถวายสมเด็จพระ เจ้าตากสิน พร้อมกับยาสูบเงิน ๕๐ กล่อง และขอพระราชทานสิทธิในการเก็บรังนกบน เกาะที่สี่และห้าซึ่งอยู่ในทะเลนอกเมืองพัทลุง ซึ่งจะจ่ายเป็นเงินจำนวน ๕๐ หาบเงิน (๔,๐๐๐ บาท) เป็นประจำปี สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงรับยาสูบ แต่ทรงส่งทรัพย์สินสมบัติและคนที่ระบ ุไว้ในบัญชีรายการทั้งหมดกลับคืน และทรงอนุญาตให้เขาเหยียงมีสิทธิเก็บรังนกได้ สมเด็จพระ เจ้าตากสินยังทรงพระราชทานยศเขาเหยียงให้เป็นหลวงอินทรีศรีสมบัติ นอกจากนี้พระองค์ทรง ขอบุตรชายคนที่ ๓ ของหลวงอินทรีศรีสมบัติ คือบุญสิน ไปเป็นมหาดเล็กและทรงนำกลับไปกรุง ธนบุรีด้วย ในปี ค.ศ. ๑๖๗๔ หลวงอินทรีศรีสมบัติได้ไปเฝ้าสมเด็จพระเจ้าตากสินที่กรุงธนบุรี พร้อมกับถวายของหลายอย่าง พระเจ้าตากสินทรงตรัสว่า “ชายผู้นี้เป็นคนรับใช้เก่าแก่ผู้ซื่อสัตย์ และเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ สมควรจะเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ให้สูงขึ้น” ดังนั้นจึงได้ทรงแต่งตั้งให้เป็น หลวงสุวรรณคีรีสมบัติ และเป็นเจ้าเมืองสงขลาแทนพระสงขลา (ยม) ผู้ซึ่งพิสูจน์ตัวเองว่าไม่มี ความสามารถพอ

หลวงสุวรรณคีรีสมบัติถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. ๑๖๘๔ ในรัชกาลสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในปี ค.ศ. ๑๖๘๖ พม่าได้เข้าโจมตีและยึดเมืองสงขลาไว้ได้ แต่ถูก กองทัพภายใต้การนำของกรมพระราชวังบวรติลาตอยกลับไปทางหัวเมืองปักษ์ใต้ ต่อจากนั้นเกิด ีความยุ่งยากและเกิดกบฏขึ้นที่เมืองปัตตานี แต่ในที่สุดก็ปราบลงสงบราบคาบอย่างเดิม ในปี ค.ศ. ๑๖๘๔ บุญหุ้ย บุตรชายคนโตของเขาเหยียงได้รับแต่งตั้งเป็นหลวงสุวรรณคีรีสมบัติ แทนบิดา

ต่อมาหลวงสุวรรณคีรีสมบัติได้รับแต่งตั้งขึ้นเป็นพระยา น้องชายคือ บุญเหี้ยวเป็นพระยา อนันตสมบัติ น้องชายคนถัดไปคือบุญสิน เป็นพระพิเรนทรภักดี น้องชายคนที่ชื่อเทียนแสง เป็น พระสุนทรานุรักษ์ ในปี ค.ศ. ๑๖๙๒ พระยาสงขลา (บุญหุ้ย) ได้เลื่อนขึ้นเป็นเจ้าพระยาอิทธิราช ีศรีสมุทรสงคราม เจ้าเมืองสงขลา เมืองซึ่งแยกออกมาจากเมืองนครศรีธรรมราชได้กลายเป็น

หัวเมืองชั้นหนึ่ง ตระกูล “ณ สงขลา” ในปัจจุบันสืบเชื้อสายมาจากเขาเหยียง ซึ่งได้สัมปทาน เก็บรังนกในเกาะที่สี่และที่ห้าในทะเลเบ็ด

รายได้ที่ได้รับจากสัมปทานในการเก็บรังนกครั้งหนึ่งขึ้นสูงถึง ๒๐,๐๐๐ ปอนด์ แต่เนื่องจาก ความตกต่ำทางเศรษฐกิจและความเปลี่ยนแปลงของเงินเหรียญฮ่องกงและเงินรายได้จึงต่ำลงมาก

๑๔. ดร. ดันแลปพูดถูกเมื่อเขากล่าวว่า ในสมัยก่อนผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกได้รับอนุญาตให้ เก็บได้ฤดูละ ๒ ครั้งเท่านั้น เพราะโดยวิธีนั้นนกจะมีโอกาสขยายพันธุ์ได้มากขึ้น พักท้องตราซึ่ง ขำพเจ้าได้กล่าวถึงในภาคสอง วางเงื่อนไขไว้ว่าผู้ได้รับสัมปทานจะเก็บรังนกได้ ๒ รังเท่านั้น ในฤดูหนึ่ง แต่ความโลภเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เก็บรังนกหรือผู้ได้รับสัมปทาน พยายามบังคับนกให้ ทำรัง ๓ รัง เหมือนที่ทำกันในช่วง เขาประสพความสำเร็จและสามารถเก็บรังนกได้ ๓ รัง แต่วางที่ ๓ มีราคาต่ำลง แต่รัฐบาลก็ยังยินยอมให้เก็บรังนกได้ฤดูละ ๓ รัง

บทที่ ๕

บันทึกข้อความเกี่ยวกับคำไทยที่ใช้สำหรับนางแอ่น

๑๕. นางแอ่นซึ่งทำรังที่กินได้มีเรียกกันในภาษาไทยว่านกอีแอ่น ขำพเจ้าไม่ใช่ นักไวยากรณ์ แต่ก็อดรู้สึกไม่ได้ว่า คำอุปสรรค “อี” เมื่อเติมเข้าข้างหน้าคำนามมักแสดงว่าคำนั้นเป็นคำ เพศ หญิง เป็นความจริงที่ว่าบางภาษามีคำเพศหญิง แต่ภาษาไทยแสดงเพศโดยใช้คำว่า “ผู้” และ “เมีย” มีหลายคำในภาษาไทยที่ใช้เรียกชื่อสัตว์และนกหลายชนิดโดยมีอุปสรรค “อี” ซึ่งบาง ที่เป็นเรื่องของเหตุผลทางการออกเสียงมากกว่าที่จะแสดงเพศ

๑๖. คำอุปสรรค “อี” ที่ใช้กับชื่อสตรี มีความหมายว่า เป็นคนชั้นต่ำที่สุดในสังคมและใช้ สำหรับนักโทษหญิง และเมื่อคนพูดแสดงความรังเกียจต่อหญิงที่เขากำลังพูดด้วย ในสมัยโบราณ คำอุปสรรค “อี” มีความหมาย “นางสาว” หรือ “นาง” เมื่อใช้กับคนชั้นสูง แต่เป็นการ ยากที่จะกล่าวว่าคำอุปสรรค “อี” ได้เปลี่ยนมาเป็นคำที่มีความหมายไปในเชิงไม่ดีเช่นนั้นตั้งแต่ เมื่อใด อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงยังคงมีอยู่ว่า อุปสรรค “อี” เมื่อใช้กับผู้หญิงแสดงถึงการ เป็นคนชั้นต่ำที่สุดในสังคมของผู้หญิงนั้น

เป็นความจริงที่ว่า แม่แม่มักจะเรียกลูกสาวบ่อยๆ ว่า อีนั่น อีนี่ ซึ่งเป็นการล้อเลียนอย่างรักใคร่ และการใช้คำอุปสรรค “อี่” ในกรณีเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความทรงจำสมัยที่คำว่า “อี่” มีความหมายในทางที่ดีก็ได้

๑๗. ด้วยเหตุผลบางประการ ผู้ที่เคร่งครัดในทางภาษาศาสตร์ไม่สามารถจะเขียนหรือใช้คำว่า “อี่” โดยปราศจากความคิดที่ว่าเป็นคำหยาบและด้วยความกลัวนี้พวกเขาได้คิดไปไกลถึงกับสรุปเอาว่าเป็นคำหยาบคาย ถ้าใช้เป็นคำอุปสรรคนำหน้าชื่อสัตว์หรือชื่อนก จึงได้เปลี่ยน “อี่” ให้เป็น “นาง” จนกระทั่งนกชนิดนี้ได้กลายเป็นนกนางแอ่นในปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้เห็นความพยายามที่จะเปลี่ยนคำนี้ไปเป็นเวลหลายปี และการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ใช้เป็นทางการเมื่อคำที่ใช้เรียกเชื้อโรคใช้สั้นลงอีกเสบ กลายเป็นไข้กาฬนกนางแอ่น ข้าพเจ้ายังได้สังเกตว่ากำลังมีความพยายามที่จะเรียกวางที่ร้องเหมือนสุนัข โดยใช้คำว่า เก้ง โดยไม่มีคำอุปสรรคคำว่าอี่ ในปัจจุบันคำที่ใช้กันทั่วไปคือ อี่เก้ง แต่ข้าพเจ้าแน่ใจว่าคนที่เข้าป่าและถามคนแถวนั้นว่ามีเก้งในบ้านหรือไม่ พวกเขาจะไม่เข้าใจว่าผู้ถามหมายถึงอะไร ข้าพเจ้าขอกล่าวเพิ่มเติมว่า คำอุปสรรคอื่นมักจะใช้กันบ่อยๆ เมื่อพูดถึงบุรุษด้วยเป็นของธรรมดาสำหรับคนทางเหนือที่จะพูดถึงพ่อของเขาวว่า “อี่พ่อ” หรือสำหรับคนไทยที่จะเรียกคนแก่ว่า “อี่ตาแก่” คำที่คู่กันกับคำอุปสรรค “อี่” เพศหญิง คือคำอุปสรรคเพศชาย “อี่ยาย” แม้ในปัจจุบัน ชาวชาวไทยในรัฐฉาน และแคว้นอื่นๆ ก็เรียกลูกหลานผู้ชายว่า “อี่ยาย” ในขณะที่ประเทศไทย คำนี้ใช้สำหรับเรียกฆาตกร และนักโทษเท่านั้น ข้าพเจ้าต้องขอโทษที่พูดนอกเรื่องไปจากหัวข้อของรายงานฉบับนี้ ซึ่งเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ธรรมชาติแต่ปัญหาทางภาษาศาสตร์นี้ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก

๖

วรรณคดีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรั้งนกที่กินได้

๑๘. มีวรรณคดีเป็นจำนวนมากทีเดียวในภาษาจีน และภาษาตะวันออกหลายภาษาที่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัยของนกนางแอ่นเหล่านี้ และความนิยมในเรื่องรั้งนกของคนตะวันออก วรรณคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของเทพนิยาย ตำนาน นิทานชาดก และนิทานต่างๆ ซึ่งเกิดจากนกที่ลึกลับเหล่านี้ แต่ดูเหมือนว่า มีนักเขียนจำนวนน้อยที่เขียนจากความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ของตัวเอง

เพราะการที่จะหาความรู้ในเรื่องนี้ได้แต่เป็นผู้ไม่ชำนาญแล้วจะเป็นอันตรายแก่ตนเองอย่างยิ่ง ซึ่งอาจถึงตายได้

๑๙. นักเดินทางชาวยุโรปคนแรกที่ชักจูงให้ชาวยุโรปสนใจนกเหล่านี้ และรังของมันคงเป็นจาโคบัส บอนติอุส (Jacobus Bontius) ซึ่งเขียนบันทึกไว้เมื่อ ค.ศ. ๑๖๒๙ ว่า เขาเชื่อว่ารังนกเหล่านี้ทำจากฟองสมุทร นักเขียนชาวจีนบางคนก็เชื่อเช่นเดียวกัน

มันเดลสโล (Mandelslo) เขียนบันทึกเมื่อ ค.ศ. ๑๖๕๓ ว่าในมาเลเซียจะพบรังนกนับพันก่อนหินริมทะเลซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของคนจีน จนกระทั่งขายกันในราคาปอนด์ ละ ๓ ถึง ๔ ครววิน

ดร. จอห์น แอนเดอร์สัน เคยเดินทางไปยังมะริด ในปี ค.ศ. ๑๘๘๑-๘๒ กล่าวไว้ในหนังสือของเขาชื่อ The Selungs of the Mergui Archipelago ว่า “สิ่งที่มีราคาอีกอย่างหนึ่งที่พบในมะริด คือรังนกนางแอ่นที่รับประทานได้ (Spodiopygia) เท่าที่ข้าพเจ้าทราบพวกเซลล์ไม่เก็บรังนกอย่างเป็นระเบียบ แต่เพราะเหตุที่พวกนี้รู้ว่ามันมีค่าจึงมักรักษารังนกเท่าที่สามารถเก็บได้เป็นอย่างดี และนำไปแลกเปลี่ยนสินค้า พวกมันเลยคงจะเป็นหัวหน้าผู้เก็บรังนก และเดินทางไปยังเกาะที่อยู่นอกๆ ออกไป และเกาะที่อยู่ใกล้ชายฝั่ง เช่น เกาะช้างตามที่นาวาโทคาร์เพนเตอร์ บรรยายไว้โดยกำหนดการทำงานในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นเวลาที่ทะเลสงบราบเรียบ

๒๐. นักเขียนตะวันออกที่เขียนเรื่องเกี่ยวกับยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวจีนเขียนสรรเสริญ รังนกอย่างเลิศจนเกินไปในเรื่องคุณค่าด้านเป็นยา คุณค่าด้านโภชนาการ และคุณค่าทางบำรุงกำลัง นักเขียนบางคนใช้ถ้อยคำสรรเสริญอย่างฟุ่มเฟือยว่า เขาเชื่อว่ารังนกนี้เมื่อผสมกับโสมจีน จะสามารถช่วยชีวิตคนที่กำลังจะตายให้กลับฟื้นขึ้นได้ ทางภาคเหนือของจีนซึ่งอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ผู้คนไม่มีวิธีที่จะทำให้ร่างกายอบอุ่นได้ แต่เชื่อกันโดยทั่วไปว่า สามารถละลายเลือดที่แข็งตัวให้เหลวได้ หรือบางทีละลายได้ โดยการดื่มซุบที่ทำจากรังนกแทนน้ำ และนี่เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ว่า ทำไมคนจีนจึงได้นับถือรังนกกันนัก เนื่องจากรังนกมีจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงมีราคาสูง และคนจีนก็ต้องพอใจแต่การประกอบอาหารจากรังนกที่สร้างเป็นครั้งที่ ๒ หรือ ๓ ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือจีนเป็นจำนวนร้อยๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ และชีวิตของประชาชน ถึงแม้จะมีการอ้างบ่อยๆ ถึงคุณค่าทางยาของโสมจีนซึ่งรู้จักกันในภาษาไทยว่า “โสม” แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เคยพบเรื่องที่กำลังถึงรังนกที่กินได้เลย ซึ่งค่อนข้างจะน่าสนใจ เพราะเป็นที่รู้กันว่าคนจีนนิยมรังนกชนิดนี้มาก

มีหนังสือเล่มหนึ่งเขียนโดย นาย ดี. เอ. ซาลเลท (D.A. Sallet) ชื่อ Ies nidsd'

Hirondelles les Salanganes et leurs nids comestibles ซึ่งพิมพ์ที่ฮานอยประมาณ ๒-๓ ปี มาแล้ว หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ ขนบประเพณีและความเชื่อถือของชาวบ้านเกี่ยวกับนกนางแอ่น นอกจากนี้ยังกล่าวถึงการกระจายของนกในทางภูมิศาสตร์ คุณค่าของรัง ความนับถือและวิธีปรุงรังก

(แปลจาก *A Description of the Swifts Collocalia Francica and Collocalia Innominata, The Birds Which Build Edible Nests*, By Francis H. Giles พุทธกิจายน วารสารสยามสมาคม ฉบับ Natural History Supplement เล่ม ๑๐ ตอน ๒ พุทธกิจายน ค.ศ. ๑๙๓๖) ดร. สุณาลินี นิโครธานนท์ ผู้เอื้อเฟื้อในการแปล

เรื่องวิฬารสูญ์เลือดแบบจีนโบราณ

ระยะเวลาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๐๒๓ ถึง ค.ศ. ๑๐๖๓ นั้น ถือว่าเป็นรัชสมัยของพระเจ้าจักรพรรดิจินตอง แห่งราชวงศ์ซ้อง ถึงแม้ว่าระยะ ๑๐ ปีแรกของสมัยนี้จะตกอยู่ในอำนาจของนางในราชสำนักนางหนึ่ง ซึ่งไม่ปรากฏชื่อว่า เป็นพระราชมารดาหรือพระราชมารดาเลี้ยงขององค์จักรพรรดิ ในรัชสมัยนี้มีการแต่งตั้งผู้ตรวจราชการแผ่นดินให้เดินทางไปตามแคว้นต่างๆ เพื่อรับฟังและปิดเป่าเรื่องทุกข์ร้อนของราษฎร หน้าที่ของผู้ตรวจราชการแผ่นดินบังคับให้ท่านเหล่านั้นได้ใกล้ชิดกับราษฎรทุกชั้น นอกจากนี้ ท่านเหล่านั้นยังต้องตรวจสอบการปฏิบัติงาน และการกระทำอื่นๆ ของข้าราชการประจำท้องถิ่นอย่างถี่ถ้วนและยุติธรรมอีกด้วย แม้แต่พระราชวงศ์ก็ได้รับการยกเว้น คราวใดที่ท่านเหล่านั้นมีความกล้าหาญ เที่ยงธรรม และซื่อสัตย์ อันเป็นเหตุจูงใจให้ท่านรับเข้าปิดเป่าเรื่องทุกข์ยาก งานของท่านก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และช่วยให้ราษฎรเดือดร้อนและจงรักภักดีจักรพรรดิมากขึ้นไปอีก แต่คราวใดที่ท่านเหล่านั้นขาดลักษณะที่กล่าวแล้ว และยังมีความโลภ และความมักใหญ่ใฝ่สูง งานของท่านก็จะเสีย ความเดือดร้อนของราษฎรก็จะเพิ่มขึ้น และพระนามของจักรพรรดิก็ถูกประณามไปทั่วแผ่นดิน ผู้ตรวจราชการและข้าราชการประจำ ประจำท้องถิ่นจำนวนมากมักจะเป็นบุคคลที่เห็นแก่ประโยชน์ของตนก่อนอื่น และมีได้ปฏิบัติหน้าที่ไปตามที่จักรพรรดิไว้พระทัยมอบหมายให้ ถึงกระนั้นในบรรดาบุคคลเหล่านั้น ยังมีอยู่ท่านหนึ่งที่มีความซื่อตรงต่อหน้าที่อย่างยิ่ง ไม่มีสิ่งใดที่จะทำให้ความยุติธรรมของท่านคลอนแคลนได้ ผู้ตรวจราชการท่านนี้มีนามว่า เปาเล่งตุ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณธรรมและไม่เคยทำอะไรผิดระเบียบ ท่านเป็นผู้มีความยุติธรรมมากเหนือคนธรรมดา จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นญาณพิเศษประจำตัว เปาเล่งตุ สามารถมองเห็นอะไรก็ได้ทะลุปรุโปร่ง และได้ใช้อำนาจสัญญาญาณพิเศษและการล่องรู้อะไรได้ลึกซึ้ง เป็นเครื่องช่วยคลี่คลายคดีที่ซับซ้อนและมีมรดมธได้ตลอดมาเปาเล่งตุถึงแก่กรรมมา ๙๐๐ กว่าปีแล้ว แต่ชื่อของท่านเป็นที่ยกย่องอยู่ทั่วประเทศจีน

เนื่องจากผลงานของเปาเล่งตุมีลักษณะพิเศษมากมายดังนี้ นักปราชญ์จีนจึงได้รวบรวมและพิมพ์การตัดสินคดีครั้งสำคัญๆ ของเขาไว้เมื่อสองเดือนก่อน ข้าพเจ้าได้บังเอิญไปพบหนังสือรวบรวมการตัดสินคดีบางเรื่องของท่าน หลังจากอ่านแล้วรู้สึกสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากว่าเรื่องเหล่านั้นแสดงให้เห็นว่าเปาเล่งตุเป็นคนไม่เกรงกลัวอะไรทั้งสิ้น และพร้อมที่จะสละชีวิตเพื่อรักษาความยุติธรรมไว้

คดีหมายเลข ๕๓ และ ๖๒ กล่าวถึงการใช้เลือดพิสูจน์การเป็นพ่อลูกกัน โดยเฉพาะคดีที่ ๕๓ ซึ่งกล่าวถึง เปาเล้งตุ่งให้ชุดศพขึ้นมาเพื่อพิสูจน์ว่าศพนั้นเป็นบิดาของคนๆ หนึ่งหรือไม่ ยิ่งทำให้ข้าพเจ้าสนใจมากขึ้น เพราะข้าพเจ้าได้รู้ว่า เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๐๑ ศาสตราจารย์ แลนด์สไตเนอร์ (Professor Landsteiner) แห่งกรุงเวียนนาได้พิสูจน์ให้เห็นว่าเลือดคนแบ่งเป็นสี่หมู่ และวิธีของศาสตราจารย์และลูกศิษย์ของท่านสามารถบอกได้ว่า พ่อมีเลือดหมู่อะไร ถ้ารุ่นบิดของหมู่เลือดของลูกและของแม่ ทฤษฎีมีว่า ถ้าพ่อและแม่มีเลือดหมู่เดียวกัน ลูกจะมีเลือดหมู่เดียวกับพ่อและแม่ด้วย ถ้าพ่อและแม่มีเลือดคนละหมู่ เลือดของลูกจะเป็นหมู่เดียวกับของพ่อหรือแม่ของแม่ ทฤษฎีว่าด้วยเรื่องหมู่เลือดของศาสตราจารย์ แลนด์สไตเนอร์นี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งมียอดในเรื่องการถ่ายเลือด เพราะว่าการนี้เลือดที่ถ่ายไปให้อีกคนหนึ่งนั้น ต้องเป็นเลือดหมู่เดียวกับเลือดของคนนั้น หมู่เลือดของแต่ละคนจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป เชื้อชาติ ผิวและอากาศไม่สามารถทำให้หมู่เลือดเปลี่ยนไปได้ ข้าพเจ้าได้ทราบมาอีกด้วยว่า หมู่เลือดของลิงกอริลลา และลิงชิมแปนซีเหมือนกับของมนุษย์

ตอนนั้น ข้าพเจ้าขอกลับไปพูดเรื่องของคดีหมายเลข ๕๓ ของเปาเล้งตุ่งต่อ

เรื่องมีอยู่ว่า เศรษฐีคนหนึ่งชื่อ เองเกียน อาศัยอยู่ในเมืองตงเกีย ท่านเศรษฐีเป็นคนมีเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น จึงเป็นที่รักของคนทั่วไป ท่านมีลูกคนเดียวเป็นผู้หญิง ชื่อ ชยนิ่ง ซึ่งแต่งงานไปกับเอียงเค็ง เมื่อเองเกียนอายุ ๗๘ ปี ลูกเขยก็เกิดความแน่ใจว่าตนจะเป็นผู้ได้รับมรดกจากพ่อตา ยามเมื่อเขาคิดมึนสาเมาเข้าเมื่อใดเขาคูเรื่องนี้อวดเพื่อนฝูง เมื่อความได้ยินไปถึงหูเองเกียน ซึ่งขณะนั้นอายุได้ ๘๐ ปี เองเกียนก็ไม่พอใจ และอยากจะทำให้ลูกเขยหมดความมั่นใจในเรื่องที่คุยเอาไว้ เขาจึงแต่งงานใหม่ เพื่อว่าจะมีลูกชายของตัวเอง และเขาก็ได้ลูกชายสมปรารถนาในเวลาอันควร เขาตั้งชื่อลูกชายว่า เองเล้งจ้อง เมื่อเองเกียนมีลูกเป็นผู้ชาย ลูกเขยก็แสดงความไม่พอใจอย่างชัดแจ้ง เศรษฐีก็กลัวว่าจะมีเรื่องเดือดร้อนก็ลอบใจว่า ลูกเขยจะได้ครอบครองมรดกของเขาแน่เมื่อเขาดาย และเมื่อเองเกียนตาย ลูกเขยก็ได้ครอบครอง และเข้าจัดการมรดกจริงดังว่า

ฝ่ายเองเล้งจ้องเมื่ออายุได้ ๒๐ ปีก็เรียกร้องมรดกคืน เมื่อเอียงเค็งปฏิเสธก็นำเรื่องเข้าฟ้องศาลประจำตำบล เอียงเค็งฟ้องคดีโดยอ้างว่าเองเล้งจ้องมิใช่ลูกที่แท้จริงของเองเกียน และเองเกียนมิได้ทำพินัยกรรมยกมรดกให้เองเล้งจ้อง ศาลประจำตำบลรับข้อคัดค้าน และหลักฐานของเอียงเค็ง และให้ปิดคดียกเลิกคำร้องของเองเล้งจ้อง เองเล้งจ้องจึงนำเรื่องร้องเรียนเปาเล้งตุ่ง เปาเล้งตุ่งให้หาเอียงเค็งมาแก้ความ ซึ่งเอียงเค็งก็เสนอข้อค้านโดยใช้หลักฐานเดิม เปาเล้งตุ่งได้ตัดสินคดีดังนี้:-

ตามกฎหมายจีนนั้น ฐานะของลูกชายและลูกสาวต่างกัน ลูกสาวนั้น เมื่อแต่งงานไปก็กลายเป็นสมบัติของครอบครัวใหม่ คือ ครอบครัวของสามี จะรับใช้พ่อแม่ของตัวต่อไปอีกไม่ได้ ลูกชายนั้นคงอยู่กับพ่อแม่ รับใช้และมีสิทธิในทรัพย์สินของพ่อแม่ ถ้าลูกชายที่ได้รับการรดกจากพ่อแม่แล้ว ปรารถนาจะยกทรัพย์สินส่วนใดส่วนหนึ่งให้กับพี่สาวหรือน้องสาวแท้ๆ ของตนย่อมทำได้ โดยที่ใครจะห้ามมิได้ ในกรณีที่ลูกสาวแต่งงานแล้ว แต่ยังอยู่กับพ่อแม่ของตัว เนื่องจากพ่อแม่ไม่มีลูกชายเลย นางย่อมมีสิทธิในมรดกของพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่มีลูกสาวหลายคน แต่ไม่มีบุตรชายเลย ลูกสาวที่อยู่รับใช้พ่อแม่เป็นผู้มีสิทธิ ในกรณีที่มิใช่ลูกชายและลูกสาว อย่างละหลายๆ คน ถ้าทั้งหมดจ้อยอยู่กับพ่อแม่ ทั้งหมดก็มีสิทธิได้รับมรดกกันทุกคนตามสัดส่วนคือ ลูกชายทั้งหมดได้สองในสามส่วน ที่เหลือหนึ่งส่วนเป็นของลูกสาว ในกรณีที่มิใช่ลูกชายหนึ่งคน และลูกสาวหนึ่งคน ลูกชายเป็นน้องและยังไม่บรรลุนิติภาวะ ก็ให้พี่สาวเป็นผู้ดูแลทรัพย์สินไปก่อน และเมื่อลูกชายอายุครบแล้วก็รับมรดกไปครอบครองต่อไป บทบัญญัติข้อสุดท้ายนี้ตรงกันกับคติมรดกของเองเกียนที่เอียงเค็งเป็นผู้ดูแลอยู่ เปาเล่งตู่จึงตัดสินใจให้เอียงเค็งมอบมรดกให้เองเล่งจ๋องไป เอียงเค็งเมื่อได้ฟังก็กล่าวว่า คำตัดสินนี้นับว่าถูกต้องตามตัวบทกฎหมายทุกประการ แต่เราขอค้านว่าเองเกียนนั้นมีอายุถึง ๘๐ ปี เมื่อเองเล่งจ๋องเกิด คนทั้งหลายไม่เชื่อกันว่าเองเล่งจ๋องเป็นลูกของเองเกียน เปาเล่งตู่ได้ตอบว่า บรรพบุรุษท่านเชื่อกันว่า ผู้ชายอายุ ๘๐ ปีนั้น สามารถมีลูกได้ เพราะผู้ชายนั้นไม่เหมือนกับผู้หญิง แต่ถ้าท่านยังมีข้อแคลงใจเราจะให้เขาขุดศพเองเกียนขึ้นมาแล้วใช้เลือดพิสูจน์ เปาเล่งตู่อธิบายว่าเลือดนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าใช่พ่อลูกกันหรือไม่ โดยให้ลูกฟันนิ้วให้เป็นแผลปล่อยให้เลือดหยดลงบนกระดูกของผู้เป็นพ่อ ถ้าเลือดซึมลงไปในการกระดูก แสดงว่าทั้งสองเป็นพ่อลูกกัน ถ้าไม่ใช่พ่อลูกกันเลือดจะไหลเลยไป ไม่ซึมและไม่ทิ้งรอยเลือดไว้บนกระดูกเลย

แล้วเปาเล่งตู่ก็สั่งให้ขุดศพขึ้นใช้เลือดตรวจสอบความจริงตามวิธีดังกล่าวแล้ว และพิสูจน์ให้ประจักษ์ว่า เองเล่งจ๋องเป็นลูกแท้ๆ ของเองเกียน เอียงเค็งจึงถูกตัดสินให้ยกมรดกคืนให้เองเล่งจ๋องไป

คดีที่ ๖๒ นั้นเป็นเรื่องที่ต่างออกไปอีกแบบหนึ่ง

เรื่องมีว่าภิกษุในศาสนาพุทธสามองค์ อาศัยอยู่ใกล้ๆ กับช่องทางเดินข้ามภูเขาแห่งหนึ่ง ทั้งสามได้ฆ่าตัวฆาตกรคนหนึ่ง พร้อมด้วยเมียของเขาและบริวารซึ่งกำลังเดินทางข้ามเขาไปอีกตำบลหนึ่งตาย และจับลูกสาวที่ชื่อซิมี่ไปเป็นนางบำเรอ และบังคับให้นางโกนหัวแต่งตัวเป็นภิกษุ ในขณะนั้นเกิดข่าวยากหมากแพงขึ้นในตำบลนั้น ภิกษุทั้งสี่เที่ยวร่อนแระภิกขาจารไปตามที่ต่างๆ หลังจากที่มีผิดอยู่กับคนसारเลวได้หกเดือนทั้งหมดก็บังเอิญเดินทางถึงเมืองซึ่งเปาเล่งตู่

อยู่ ค็นนั้นเป่าเล้งตุก็ผ่านเห็นเถาแดงโมซึ่งมีลูกติดอยู่สีลูก เมื่อต้นขึ้นและเดินทางไปทำธุรกิจ
ของตน ก็ได้บังเอิญไปพบภิกษุสามองค์ องค์หนึ่งมีหัวเหมือนแดงโม ทำให้เป่าเล้งตุนึกถึงความ
ผ่านขึ้นมาได้ ดังนั้นเมื่อกลับถึงที่พัก เป่าเล้งตุก็ให้คนไปนิมนต์ภิกษุทั้งสามมาพบ ภิกษุทั้งหมด
บอกว่ายังมีมือองค์หนึ่งคอยอยู่ที่โรงเดิม เป่าเล้งตุจึงให้ไปตามมา พอเห็นภิกษุองค์นี้ เป่าเล้งตุ
ก็เกิดความสงสัยว่าจะเป็นผู้หญิง ภิกษุองค์นั้นนั่งลงแล้วก็ร้องไห้ และอ้อนวอนให้เป่าเล้งตุช่วย
นางให้พ้นจากความทุกข์ยากที่ต้องมาอยู่กับคนसारเลว ที่แฝงอยู่ในรูปภิกษุทั้งสาม เป่าเล้งตุก็จัด
การจนคนทั้งสามรับสารภาพ และสั่งให้ตัดหัวเสียทั้งสามคน ซึ่งมีถูกส่งกลับไปอยู่กับญาติ และ
ต่อมาก็แต่งงานใหม่ สามีก้าวของนางนั้นถูกภิกษุสามคนฆ่าตายไปพร้อมกับพ่อและแม่ของนางแต่
ครั้งนั้นแล้ว หลายปีต่อมาลูกชายของนางที่เกิดกับสามีกคนใหม่ ต้องเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่
โดยผ่านทางที่พ่อแม่ของตนเคยผ่านมาก่อน เมื่อมาถึงตรงที่ที่พ่อแม่ของนางถูกฆ่าตาย นางซิมก็
ค้นหาซากศพพ่อแม่ และพบแต่กระดูกเหลืออยู่ เพื่อให้แน่ใจว่าใช้กระดูกของพ่อแม่แน่ๆ นาง
ใช้วิธีการพิสูจน์ด้วยเลือดดังที่กล่าวไว้ในคดีที่ ๕๓ กระดูกนั้นขับเลือดของซิมี่ ซึ่งแสดงว่าเป็น
กระดูกของพ่อแม่ของนางแน่

ชาวจีนนั้นถือว่ากระดูกเกิดขึ้นจากเลือด จึงเห็นได้ว่าความเชื่อของชาวจีนที่ว่า สามารถใช้
เลือดพิสูจน์หาบิดามารดานั้น มิได้แตกต่างจากทฤษฎีวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เท่าไรเลย ชาวจีนเชื่อ
ว่า ถ้าคนสองคนมีเลือดเหมือนกัน เลือดของทั้งสองคนจะปนเข้ากันได้ ถ้าเลือดนั้นเป็นคนละ
หมู่ก็จะไม่รวมตัวกัน หลักที่ใช้ในการถ่ายเลือดมีว่าผู้ที่ถ่ายเลือดให้อีกคนหนึ่งต้องมีเลือดหมู่
เดียวกับคนนั้น มิฉะนั้น เลือดจะไม่รวมกัน และจะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง นับเป็นหลักเดียวกัน
กับของชาวจีนที่ว่า กระดูกจะไม่ขับเลือดที่ต่างหมู่กันเลย.

(แปลจาก *An Ancient Chinese Blood Test for Proving Parentage* by Francis
H. Giles. พิมพ์ในวารสาร *สยามสมาคม* เล่มที่ ๓๐ ตอนที่ ๑ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๗) -
สัจฉิวิ สายบัว-ผู้แปล.

AN ANCIENT CHINESE BLOOD TEST FOR PROVING PARENTAGE.

By Francis H. Giles

The reign of the Emperor Jin-tchong, of the Sung dynasty, covered the period from A.D. 1023 to 1063, although it would seem that a lady in the palace, either the Emperor's mother or stepmother, wielded power for the first ten years of the reign. Imperial Commissioners were appointed and required to travel throughout the provinces for the purpose of hearing and redressing the grievances of the people. The work of these commissioners not only brought them in contact with people of all classes, but required a careful and just examination of the acts and doings of the provincial officials from the highest to the lowest. Members of the Imperial family were not exempt from the scrutiny of these commissioners. When these men were possessed by the high qualities of fearlessness, justice and probity, which actuated them in redressing wrongs, the results of their work were most beneficial, and helped largely to make the people revere and honour the Emperor. When any of these men lacked the qualities mentioned, and were moved by desire for gain or self-aggrandisement, then they failed in their office; the hardships of the people were enhanced, and the name of the Emperor became a byword throughout the land. In those provinces where the Governors and those in authority were good men, the people were happy. But many of these commissioners, and many of the provincial officials were men in whom self-interest came first. It would seem that many of the imperial commissioners did not carry out the work entrusted to them in accordance with the wishes of their Imperial master. There was one among them, however, possessed by a strong sense of duty, in fact so strong that he could not be moved from the path of justice. This man was Pao Leng Tu (包拯). He knew nought of wrong; he was the embodiment of good. He possessed a sense of justice beyond the ordinary, and was also in a high degree psychic. Pao Leng Tu was a seer, and relied on his marvellous powers of intuition and insight to help him in unravelling the most intricate and obscure cases. The name Pao Leng Tu is revered to-day, some 900 years after his death, throughout the length and breadth of China.

The work of Pao Leng Tu was of such a high character that many of his more important decisions have been collected and published, by Chinese scholars. I happened, two months ago, to come across a collection of some of these decisions. I read them and became much interested, for they showed

that Pao Leng Tu feared nought, and was prepared to sacrifice his life on his ideal of justice.

In Cases Nos. 53 and 62 reference is made to a Chinese blood test, for proving parentage. In fact, in Case No. 53, Pao Leng Tu ordered the exhumation of a corpse in order to apply the blood test, and prove a point of disputed parentage. I became much interested, the more so as I knew that Professor Landsteiner, of Vienna, had in 1901 proved that the blood of the human race is divided into four groups. By using the methods of Professor Landsteiner and other scientists who followed him, it was possible to prove, provided one knew the blood group of the mother and child, to which group the father belonged. Marriages between parents of the same blood group always produce children of that group, and marriages between parents belonging to different blood groups produce children belonging to either the father's or the mother's blood group. This grouping of the blood by Professor Landsteiner is of paramount importance in cases of blood transfusion, for it seems that in such cases the blood taken from one person and put into another must belong to the same group. These blood groups are intact and are not affected by race, colour, or climate. I have been told that the blood groups of the gorilla and chimpanzee are the same as in human beings. Now, let me get back to Pao Leng Tu. The facts recorded in Case No. 53 are as follows:—

In the city of Tang Kia there lived a man named Eng Kien possessed of great wealth. Eng Kien was a man of kindly nature. He was always helping others, and therefore the people had the greatest affection for him. He had one daughter, named Sui Nüng, but no son. The daughter was married to Ieng Kheng. When Eng Kien was 78 years of age, his son-in-law became so convinced that he would succeed to the great wealth of his father-in-law, that when in his cups he would boast about it to his companions. This talk came to the ears of Eng Kien, when he was 80 years of age, and it so annoyed him that he decided to attempt to frustrate the ambitions of his son-in-law, by taking unto himself a new wife in order to obtain a son. The old man was successful. A son was given birth to in due course by the new wife. This son was given the name of Eng Leng Chong. When this son was born to Eng Kien, his son-in-law became much perturbed, and showed this in his manners to his father-in-law. The old man, in order to prevent trouble, told his son-in-law not to be upset, for he would enjoy the property on his death. When Eng Kien died, the son-in-law came into possession of the estate and administered it. When Eng Leng Chong arrived at the age of 20, he demanded the return of his father's estate from Ieng Kheng. The latter refused and a case was brought by Eng Leng Chong in the district Court claiming his father's property. Ieng Kheng contested the claim of Eng Leng Chong, stating that Eng Leng Chong was not the son of Eng Kien, and that Eng Kien had not made a will in his favour. The district Court accepted the evidence of Ieng Kheng as final, and dismissed

the suit. Eng Leng Chong brought his case before Pao Leng Tu, who sent for Ieng Kheng. The latter having made a statement similar to that made before the district Court, Pao Leng Tu decided the case thus:

According to Chinese law the status of male and female children is different. If a girl is married into a new family, that is the family of her husband, it absorbs her and she can no longer serve her father and mother. In the case of a son, however, he lives with his father, serves his father and mother, and is thus entitled to the property of his father and mother. If a son who has received the estate of his father and mother, desires to give a portion to a sister, because they were born to the same parents, there could be no objection. Should a daughter, although married, continue to live with her parents who had no son, then such daughter would be entitled to the estate of her father and mother. Where there are several daughters but no son, the daughters who live with their parents and serve them, would be entitled to the estate. In a case where there are both sons and daughters, all living with their parents at the time of their parents' death, such children would be entitled to the estate in the following shares. The sons would receive two-thirds; and the daughters one-third. When there are only a son and a daughter, and this son is a minor at the time of the death of the parent, the daughter shall administer the estate till the son attains his majority, when the estate must be handed over to him. As this provision applied to the property of Eng Kien, claimed by Ieng Kheng, Pao Leng Tu ordered Ieng Kheng to hand over the whole of the property to Eng Leng Chong. When Ieng Kheng heard this decision, he said that it was in accord with the law and justice, but he would raise another point to contest the claim. This point was that Eng Kien having reached the age of 80 when Eng Leng Chong was born, all people felt that this child could not be his son. Pao Leng Tu replied that the ancients held that a man of 80 years of age could have a child, for males were different in this matter from females. But; he added, if you still doubt whether Eng Leng Chong is a true son of Eng Kien, then I will order that the corpse of Eng Kien be exhumed and apply the blood test. Pao Leng Tu explained that the blood test would prove parentage, for if a reputed son cut his finger and allowed drops of blood to fall on the bones of a reputed father, and if the two were really father and son, then the blood which had fallen on the bone would soak into, and be absorbed by the bone; but if the two persons were not father and son, then the blood would run off the bone, leaving no trace.

Thereupon Pao Leng Tu ordered that the body be exhumed. The blood test was applied, and it was thereby proved that Eng Leng Chong was a true son of Eng Kien. Ieng Kheng was ordered to hand the property over to Eng Leng Chong.

Case No. 62 is different in its subject matter from No. 53.

In Case No. 62 three Buddhist priests, who had established themselves near a pass over a mountain, murdered an official and his wife with their servants when travelling over this hill on transfer to a new district. The three priests seized the daughter named Simi and compelled her to pander to their lecherous desires. They forced the girl to shave her head and to dress in the garb of a Buddhist priest. As there was a shortage of food in the district, the party of four moved from place to place begging alms. After the girl had been in the company of these three rascals for six months, they came to the town where it so happened Pao Leng Tu was in residence. During the night Pao Leng Tu dreamt that he saw a melon plant with four fruits. When he woke up he had occasion to go about his business, and on the way met three Buddhist priests begging alms. One of these men had a head shaped like a melon. This sight brought to memory the dream, and when Pao Leng Tu arrived at the place where he was staying, he sent some of his men to bring the three priests before him. When they appeared, Pao Leng Tu examined them, and they admitted that there was a fourth member of their party, who had remained at the inn. Pao Leng Tu sent for this fourth priest. On arrival Pao Leng Tu suspected that this person was a woman. When she sat down she began to cry and begged Pao Leng Tu to redress the wrongs which she had suffered at the hands of the three wretches masquerading as priests. Pao Leng Tu, having obtained confessions of their guilt from the men, ordered them to be beheaded. Simi was told to return to her relations. This she did, and in due course married a new husband, her former husband having been murdered at the same time as her parents by the three wretches who had seized and ill-treated her. Many years later when her son by the new marriage was travelling to take up an official position, he travelled with his mother by the same route as Simi's parents had travelled before. When Simi came to the mountain pass she recognized the place as being the spot where her parents had been murdered. She searched for their remains and found the bones of two persons. In order to ascertain whether the bones were those of her father and mother she used the blood test described in Case No. 53. The bones absorbed the blood of Simi and thereby parentage was proved.

As the Chinese hold that bone is a product of the blood, it would appear that the basic idea of the Chinese that parentage can be proved by blood-test is not so very different from the modern scientific theory in this matter. The Chinese feel that if the two persons to whom the blood-test is applied are of the same blood group, then their blood would unite. The contrary is the case when they belong to different groups; for we know that, in the transfusion of blood, the blood of the donor must be of the same group as that of the recipient, otherwise the blood of the two persons will not unite. Blood of a different group, if transfused, brings about ill effects, somewhat analogous to the Chinese idea that the bone will refuse to absorb such blood.

เรื่องน้ำมันพราย

ในบทความเรื่อง “ตำนานเกาะหลัก” ที่ข้าพเจ้านำลงพิมพ์ไปแล้วนั้น ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงเจ้าชายจันองค์หนึ่ง ว่าได้รับยามหาเสน่ห์จากวิญญานบรรพบุรุษของท่าน ซึ่งขึ้นไปสถิตย์อยู่กับเหล่าเทพยดา ยามหาเสน่ห์ประกอบด้วยขมิ้น เป้งฝั้น และน้ำมันจันทน์ ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ยามหาเสน่ห์ที่ว่านี้จะไม่ใช่อะไรเดียวกับน้ำมันพรายของไทย วิญญานของบรรพบุรุษท่านหนึ่งของเจ้าชายหมวกเป็นผู้บอกส่วนผสมของน้ำมันเสน่ห์ให้เจ้าชายซึ่งท่านได้นำไปใช้กับนางยมโดย ลูกสาวคนสวยของเจ้าเมืองล่าย การใช้น้ำมันเสน่ห์ได้ก่อให้เกิดเหตุการณ์สำคัญๆ ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ใน “ตำนานเกาะหลัก” ความรักนั้นมีอำนาจลึกลับเหนือมนุษย์ชาติมานานนักหนา และน้ำมันเสน่ห์อาจบันดาลให้เกิดความรักขึ้นได้

ดังนั้นผู้อ่านบทความนี้คงสนใจใฝ่รู้วิธีทำน้ำมันพรายซึ่งมีรายละเอียดพิสดารมากอยู่ ของจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการนี้ คือ ศพของคนตายใหม่ๆ ถือกันว่าถ้าศพนั้นเป็นศพผู้หญิงตายท้องกลม ก็จะทำให้ให้น้ำมันขลังยิ่งขึ้น ศพตายโหง่ทั้งผู้หญิงและผู้ชายก็ใช้ได้เหมือนกัน แต่ความศักดิ์สิทธิ์น้อยลง หมอผีผู้ทำน้ำมันพร้อมกับผู้ช่วยสองคนจะเอาน้ำมันจากศพในป่าช้ายามวิกาล อุปกรณ์ที่ใช้ก็มีสายสิญจน์ที่ปลุกเสกแล้ว มีด ไม้ตะพด และผ้าแปดผืน ทุกอย่างลงเลขคาถาไว้หมด ผ้าแปดผืนเอาไว้สำหรับแขวนรอบบริเวณพิธีทั้งแปดทิศ ทำเป็นรั้ว มีเทียนที่เรียกว่าเทียนชัยใช้ใส่ซึ่งบนด้วยด้ายเกาเส้น มีขมิ้นหนึ่งหนักบาท น้ำมันดี และข้าวสารที่เสกแล้ว นอกจากนี้ก็มีเครื่องมือสำหรับขุดดิน

ก่อนจะขุดศพขึ้นมา ก็เอาสายสิญจน์วางรอบหลุมฝังศพ เอาผ้าแปดผืนแขวนไว้แปดทิศ หมอผีนั่งภายในวงสายสิญจน์เข้ามา เพื่อเรียกวิญญานของผู้ตาย วิญญานนั้น เมื่อถูกปลุกก็จะลุกขึ้นจากหลุมมาปรากฏร่างต่อหน้าหมอ กล่าวกันว่าวิญญานที่ปรากฏขึ้นที่สูงเทียมต้นตาลก็มีไม่น้อย หมอผีจะพราวดคาถาและชดข้าวสารไปที่ร่างนั้น จนกระทั่งร่างที่ใหญ่โตลดขนาดลงเท่าคนธรรมดา และในที่สุดก็ยอมนั่งลงก้มหัวอยู่ข้างหน้าหมอ วิญญานจะค่อยๆ ยกมือขึ้นโอบกอดหมอไว้ ตอนนั้นหมอจะจุดเทียนชัยขึ้น เอาเทียนลงในที่หน้าผากของร่าง เพื่อเอาน้ำมันจากสมอง ถ้าได้ไม่พอหมอก็จะเอาเทียนลงในเอาน้ำมันจากลูกคาง

เมื่อได้น้ำมันจากคนตายพอตามความต้องการแล้ว หมอก็ใช้เทียนลงในข้อศอกของร่างให้คลายอ้อมกอด แล้วร่างนั้นก็หายไป

หมอมจะเอาน้ำมันจากศพได้อีกวิธีหนึ่ง คือ เริ่มด้วยโกยดินที่คลุมศพออกแก้ผ้าที่ห่อศพ แล้วจับศพขึ้นในท่าหนึ่ง ตอกหลักลงไปเพื่อใช้สำหรับมัดศพให้ตั้งอยู่ได้ แล้วหมอก็จุดเทียนลงเอาน้ำมันจากหน้าผากหรือคางของศพ ตามธรรมดาศพจะมีขี้ผึ้งปิดหน้าไว้ ถ้าเป็นเช่นนั้นต้องลอกขี้ผึ้งออกเสียก่อน ถ้าวิญญาณของร่างนั้นมีอิทธิฤทธิ์มาก จะขัดขวางไม่ยอมให้หมอมขุดศพส่วนที่เป็นหัว ไม่ว่าหมอมจะขุดลงไปตรงไหน เป็นพบแต่เท้าเรื่อยไป ในกรณีเช่นนี้ต้องขุดศพทั้งตัวถึงอย่างนั้นวิญญาณก็อาจขัดขวางต่อสู้อย่างได้ ปรากฏว่าในบางครั้งที่มีการขุดศพหมดทั้งตัว วิญญาณได้แสดงฤทธิ์ดังคนขุดลงไปในหลุมด้วย แล้วกดหัวเอาไว้ หมอมต้องเอาไม้ตะพดฟาดศพนั้นจนยอมปล่อยมือให้คนขุดหลุดออกมาได้ บางคราววิญญาณไม่ต้องการให้หมอมาลงน้ำมันจากร่างของตน และจะแสดงฤทธิ์หายร่างไปจากหลุม เมื่อขุดลงไปจะไม่พบอะไรเป็นต้น เมื่อเป็นดังนั้นหมอมต้องว่าคาถาบังคับให้วิญญาณกลับมา ในขณะที่เดียวกันก็ขัดข้าวสารและพรมน้ำมันดีไปรอบๆ บริเวณที่วางสายสิญจน์เอาไว้

น้ำมันที่ได้จากศพนั้นไม่ต้องเอาไปเคี่ยวหรือทำอะไรอีก เอาเก็บใส่ขวดไว้ผึ่งให้แห้งด้วยผ้าลงยันต์ แล้วเก็บขวดในหม้อดินใหม่ๆ แล้วปิดหม้อด้วยผ้าลงยันต์อีกทีหนึ่ง

หมอนี้ให้เก็บไว้ในที่สงฆ์หรือศีระะ หมอมต้องเอาอาหารที่ประกอบด้วยข้าวกับปลาหรือนมมาสังเวยวันละสองครั้ง ถ้าลืมนักจะเกิดเรื่องยุ่งยากขึ้น เพราะวิญญาณเมื่อทิวโหยจะเข้าสิงร่างคนในบ้าน และกินดิบไตใส่ฟุงคนนั้นจนหมด ด้วยเหตุที่วิญญาณก็มีความหิวที่ต้องบำบัดเหมือนกับมนุษย์โบราณท่านจึงกล่าวว่า “หมอมผี ดายเพราะผี หมอมู ดายเพราะกู”

น้ำมันจากศพนี้มีอิทธิฤทธิ์มาก และนำมาใช้ได้หลายทาง เช่น เอาไปทาใครผู้หนึ่งจะเกิดความพิศวาสต่อผู้ที่เอาไปทา หรืออาจจะเอาไปใส่ใคร เพื่อให้คนนั้นปวดท้องปวดหัวหรือเจ็บไข้ไปต่างๆ ได้ น้ำมันนี้อาจปนลงไปในน้ำหรืออาหารก็ได้ จะใช้ทาหรือดัดใส่ตัวคนก็ได้ แล้วแต่เหตุการณ์และความสะดวก ในการใช้น้ำมันนี้จะต้องมีคาถากำกับการใช้เพื่อประโยชน์ต่างๆ โดยเฉพาะ ผู้หญิงคนไหนเกิดความรักผู้ชาย เพราะถูกน้ำมันนี้ จะมีเรื่องเดือดร้อน ด้วยต่อมาผู้หญิงคนนั้นมักจะเจ็บไข้ แขนขาเสีย และตายไปในไม่ช้า ถ้าน้ำมันนั้นมาจากศพผู้ชาย และนำไปใช้เพื่อประโยชน์อันใดก็ตาม วิญญาณก็จะเข้าสิงร่างผู้ถูกน้ำมัน และไม่ยอมออกง่ายๆ หมอมจะพบกับวิญญาณแบบนี้อยู่เสมอๆ และมีอยู่บ่อยๆ ที่หมอมจะต้องวิ่งหนีเอาตัวรอด

ยังมีวิธีทำน้ำมันเสน่ห์อีกแบบหนึ่ง ซึ่งแตกต่างออกไปมาก สิ่งที่จะต้องใช้มี ขี้ผึ้งที่ปิดหน้าศพตายโหงหนึ่งศพ หัวกะโหลกผีตายโหงอีกสามหัว เอาหัวกะโหลกมาตั้งเป็นเตาสามเตา เอาหม้อวางบนนั้น เอาส่วนผสมซึ่งประกอบด้วย ขี้ผึ้ง น้ำมันกับยาบางอย่างซึ่งเป็นความลับใส่ลงในหม้อตั้งไฟเคี่ยว ไฟนั้นประกอบด้วยเชื้อฟืนสามชนิด ฟืนนี้ต้องเอามาปลุกเสกลงยันต์เสีย

ก่อนทุกท่อน สถานที่ที่ใช้เกี่ยวน้ำมัน ควรจะเป็นทางสามแพร่ง บริเวณพิธีก็ต้องวงสายสิญจน์ไว้โดยรอบ และแขวนเครื่องลงไว้ทั้งแปดทิศเพื่อกันวิญญาณอื่นๆ เข้ามาวุ่นวาย ตัวหมอผีนั่งเข้าสมาธิ ถือเทียนชัยไว้ในมือ ทำจิตให้ปลอดจากเรื่องของโลกมนุษย์ และความหลงใหลต่างๆ เพื่อจะได้ติดต่อกับโลกของวิญญาณได้ แล้วหมอผีจะนั่งสวดมนต์อยู่หน้าหม้อนั้น ถ้าคาถานั้นศักดิ์สิทธิ์จริง วิญญาณต่างๆ จะมาปรากฏในรูปต่างๆ กัน ลอยอยู่เหนือหัวกะโหลก ถ้าเป็นเช่นนั้น ก็ถือว่าน้ำมันนี้ใช้ได้ แต่ไม่ขลังเท่ากับน้ำมันที่ทำโดยวิธีที่กล่าวไว้ตอนต้น เมื่อเกี่ยวส่วนผสมไปนานพอสมควรแล้ว ก็เอาใส่ขามไว้ ปิดด้วยผ้าหรือแผ่นโลหะลงยันต์เก็บไว้ในที่สูง และสังเวद्यด้วยอาหารทุกวัน เวลาจะใช้ก็นำไปใช้แบบเดียวกับการใช้น้ำมันพรายทุกอย่าง.

(แปลจาก *About a Love Philtre* by Francis H. Giles พิมพ์ในวารสาร *สยามสมาคม* เล่มที่ ๓๐ ตอนที่ ๑ เดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๗) -สัญญาวิ สายบัว-ผู้แปล

ABOUT A LOVE PHILTRE

Known To The Siamese As Nam Man Prai—Spirit Oil

By Francis H. Giles

In the "Koh Lak Tradition", which I publish in this Journal, it is stated that a Chinese Prince was given by his grandfather, living in the realm of the gods, a potent love philtre composed of wax, powder, and sandalwood oil. There can be no question that this love philtre is the Nam Man Prai (น้ำมันพราย), spirit oil, known to the Siamese. The ingredients for making this love philtre were revealed to Prince Muak by the spirit of an ancestor, and the philtre was used by Prince Muak to gain the love of Yom Doey; the beautiful daughter of Prince Mawng Lai. The use of this love philtre led to happenings of great historical importance, which are recorded in my paper "The Koh Lak Tradition." Love is a mysterious influence which attacks the human race, and as love may be gained by the use of a love philtre, it may interest the readers of this Journal to learn how this love potion is made. The details are somewhat gruesome. One of the first essentials is to obtain a fresh corpse and, if the corpse is that of a woman who died while pregnant, the love philtre will be very powerful. Bodies of persons male or female, who have died an unnatural death, can also be used, but the potion is less efficacious. The doctor who intends to obtain the spirit oil proceeds to the cemetery late at night accompanied by two assistants. He takes with him a knife, a cane on which talismanic figures or letters have been inscribed, cotton thread which has been subjected to magic incantations, eight pieces of cloth on which talismanic figures have been written, having magical powers, to be placed at the eight cardinal points of the compass as a protective measure, a candle known as "the Candle of Victory" (เทียนชัย) with a wick made of nine twisted threads of cotton, a piece of bees-wax of the weight of one baht, as well as some consecrated water and grains of rice which have been subjected to magical incantations. Implements for digging up the corpse are also taken.

Before commencing the work of exhuming the corpse, it is necessary to place the consecrated thread round the area of the grave, and the eight pieces of cloth inscribed with talismanic figures have to be placed one at each of the eight cardinal points of the compass. The doctor sits within this magic circle and, placing himself in a spiritual trance, invokes the spirit of the dead person to come forth. The spirit, on thus being conjured up, comes

out of the grave, standing before the doctor, in many cases having the height of a palm tree. The doctor, uttering certain incantations, exercises the spirit that it may become reduced in size by throwing charmed grains of rice at the apparition. The spirit gradually loses its great stature, shrinks, and eventually sits before the doctor with bowed head. The spirit being now of normal size raises its arms and embraces the doctor. While the spirit sits in this posture, embracing the doctor, the latter lights the Candle of Victory and applies it to the forehead of the corpse in order to obtain the humours of the brain. Should, however, a sufficient quantity be not obtained, then the doctor applies the candle to the chin until the vessel is filled.

Having obtained a sufficient quantity of the oil secretions of the dead body, the doctor applies the Candle of Victory to the elbows of the corpse, which gradually loosens, its hold and disappears of its own volition.

Another method adopted for obtaining the fluid matter from a corpse is as follows:— The earth of the grave covering the upper portion of the corpse is removed so as to be able to undo the funeral wrappings that the corpse may rise to a sitting posture. A post is driven into the earth, to which the corpse while in this position is tied. The doctor then proceeds to drain off the liquid from the forehead or chin by applying a lighted candle. Should the corpse have a wax mask on its face, this must be taken off. A wax mask is very generally placed on the face of a corpse. If the spirit is a very powerful one, it will attempt to prevent the doctor from finding the head of the corpse. Wherever the doctor may dig, he meets or finds the feet of the corpse. In such cases it is necessary to dig out the whole corpse, but even then the spirit will fight to prevent the doctor obtaining his desire. It sometimes happens that, when the spirit resists and it is necessary to expose the whole corpse, the spirit will drag the grave digger into the grave and hold him by the head. When the spirit behaves in this manner, the doctor takes a cane and beats the corpse until the spirit releases its hold on the digger, and he is able to escape from the grave. Sometimes the spirit is so determined to prevent the doctor carrying out the operation, that when the grave is uncovered, no corpse is found. It has disappeared. The doctor has then to compel the spirit to return by using certain necromantic incantations, and at the same time to sprinkle the area marked off by the consecrated thread and talismans with holy water and charmed grains of rice.

It is not necessary to boil or do anything with the fluid matter obtained from a corpse. The vessel into which the fluid is drained is closed and sealed with a piece of cloth on which talismanic signs have been inscribed. This vessel is then placed in a new earthen pot which is again sealed in the same manner.

The pot holding the spirit oil is kept in the house placed on an altar high above the heads of those living in the house. Food, that is a little rice and fish or meat, must be presented to the spirit twice a day. Should the doctor neglect to make these offerings of food, then he is asking for trouble, for the spirit which has become hungry will enter the body of the doctor and begin to eat his entrails. The hunger of a spirit must be satisfied like that of a mortal. It is for this reason that the ancients say “หมอผีตายเพราะผี, หมอพิษตายเพราะงู”, that is “The spirit doctor dies by the hand of a spirit, the snake charmer by the poison of a snake”

This spirit fluid is of great potency and can be used for many purposes, that is, to create a feeling of love in the heart of one who is touched therewith, or to cause pains in the stomach, headache, or any other ills. The fluid can be mixed with food or water, and taken by the person treated, or it can be rubbed on the body or flicked by the finger on to the body, whichever is the easier to do, according to the circumstances in each particular case. Whatever the purpose of the user of this potion may be, there is a specific incantation. Should the love of any woman be obtained by using this philtre, trouble always follows, for the woman becomes ill, her arms and legs are affected and before long she dies. Should this love philtre be taken from a male corpse and applied to any one to attain any object whatsoever, it is difficult to exorcise or cast out the spirit from the person within whom it has entered. The doctor who may so attempt to cast the spirit out, sometimes finds it to be so obstinate and obdurate that it refuses to leave its fleshly home. It is not an uncommon occurrence for a spirit doctor to have to flee for his life when he encounters a spirit of this nature.

There is still another method of producing this potion. It is to take the wax mask from the corpse of a person who has died an unnatural death and then to obtain three skulls of persons who have also died in this manner. The skulls are used as the tripods on which the pot is placed for boiling the ingredients. The ingredients are the wax, some oil mixed with medicine, the component parts of which have not been divulged. This concoction is placed in a pot which is put on the three skulls and boiled by using three different kinds of wood as fuel. The pieces of firewood have to be charmed by having talismanic signs written on each piece. The spot at which the boiling takes place should be at a point where three roads meet, and the actual boiling place must be marked off by consecrated thread and talismanic charms placed at the eight cardinal points of the compass, to prevent the ingress of any interfering spirit. The spirit doctor, sitting in a posture of meditation, holds the Candle of Victory in his hands, clears his mind of all earthly attachments and infatuations, so as to be in touch with the spirit world. He recites certain incantations before the boiling pot. Should the spirit doctor be well versed in magic or the occult sciences, spirit apparitions

in various forms will hover about the three skulls. It is then known that this potion will be efficacious, but it is not so potent as the spirit fluid obtained in the manner described above. When the concoction has been sufficiently boiled, it is poured into a dish covered and sealed with cloth or metal on which talismanic signs have been inscribed. This potion must be kept in a place high up and the spirit fed every day. It is used in the same manner as the spirit oil or fluid.

NOTES AND QUERIES

Remarks on the Land Routes across the Malay Peninsula

I met Mr. Henry George Scott, a very old friend, in December 1933. Our conversation turned on the question of the passes across the peninsula from the Bay of Bengal or the Gulf of Martaban to the Gulf of Siam. I was interested in this matter as I was convinced that communication between the ancient kingdoms of Sumatra, including Sri Vijaya and Cambodia was over the peninsula and not by the roundabout route to the Southern extremity of the peninsula and then up the Gulf. I had been over the territory between the Burmese Frontier at Victoria Point, (Maliwan), and Trang in January 1903, and over the territory lying to the East of this on the Gulf of Siam, the year before. When at Takuapa I was told of the place known as Tung Tük (ทุ่งตึก) which means the plain with brick or stone building, but had no time to investigate the matter. When I met Mr. Scott who was well acquainted with the whole area having prospected for tin over it, I asked him if he knew anything of this place and the watershed between the Takuapa and Menam Laung rivers. He told me that he knew Tung Tük and the watershed and at my request prepared the accompanying note which I received on the 4th January 1934.

From what Mr. Scott said it seems quite clear that Tung Tük was a great emporium or mart where traders met, and it is probable that the gold dust which he refers to as having been found in the sand amongst the ruins was either an article of trade or the currency used.

Ptolemy mentions the existence of a place in this region which he calls Takula, Colonel Gerini in his work on Ptolemy's geography published in 1909, gives ample evidence to prove that Takula was Takuapa. Now, Tung Tük is a small island or high sandbank situated at the mouth of the Takuapa river and was probably in the early years of the Christian era a part of the mainland. It may be that a part of the old town of Takula now lies under the sea. Ships from all parts of the Indian Ocean and further west came to Tung Tük as well as ships from the Malayan Archipelago and Sumatra. The Takuapa river was probably deeper than now, and ships may have been able to go a considerable distance inland where goods would be landed and carried over the watershed to the head waters of the Menam Laung. The distance between the head waters of the two rivers is only a few miles as explained by Mr. Scott. The Menam Laung is a fine river finding its outlet in the Gulf of Siam at Bandon บ้านดอน where there is a good harbour, but perhaps, not quite as good as Takuapa. The whole of this region in ancient times was colonized by Indians and

many of the names of places are of Indian origin. The people of to-day called the Menam Laung Nāti without any special appellation. The word Nāti is the Sanskrit for river. The only other river in Siam called the Nāti is the Mekong, and here again the surrounding territory was under Indian influence.

I cannot do better than refer the reader to Colonel Gerini's remarks about Takula in his great work.

To prove his claim that Takula is Takuapa, Colonel Gerini brings forward a passage from the Chinese chronicles of the Wu dynasty in the year A.D. 229-265. I now quote from Colonel Gerini.

"Some two centuries later on—or, more exactly, during the Wu dynasty of China (A.D. 229-265)—an embassy having been despatched by the king of Fu-nan to India, it is stated in the Chinese records that it returned by the mouth of the Tau-kiao-le, continuing its route by sea in the great bay (Gulf of Martaban) in a north-westerly direction; it then entered the bay (of Bengal) and ultimately reached India. In this account, the mouth of the Tau-kiao-le has been by various translators taken to mean either the mouth of the Salwin or that of the Irāvati, which is evidently absurd. It seems to me if the identifications of the two bays named in the account prove correct, that we should read Tau-kiao-le as Takāla, and take it as a name given the Pāk-chān River, from the fact of the city of Takōla being situated at or near its mouth. The position of the Tau-kiao-le would then suit all requirements with respect to the great bay (Gulf of Martaban) and the kingdom of Fu-nan (Kamboja), which at the period the embassy took place included Lower Siam; and no doubt also the northern part, if not more; of the Malay Peninsula. It would then seem but natural that the embassy in question, instead of taking the long sea-route round the southern extremity of the peninsula, should proceed in small skiffs or overland to C'hump'hōn, and thence across the Kra Isthmus to the mouth of the Pāk-chān, to embark at the famous port of Takōla on its journey to India. This is no doubt the usual route that was anciently followed by a great part of the trade between India and the Gulf of Siam, in order to avoid the difficulty and dangers of a long sea navigation through the Straits. The Kra Isthmus was the most northern point of the Malay Peninsula at which the latter could be most easily and speedily crossed. Hence it was chosen as the point of transit and transhipment of merchandise from the Bay of Bengal to the Gulf of Siam, and vice-versa; and the two harbours which formed the termini of the navigation on both sides, as well as the overland route that connected them, must have in consequence acquired great importance.

This evidence is to my mind of paramount importance and supports my theory that the trade route was over the watershed I have referred to. The ancient kingdom of Funan embraced within its frontiers the present day French Cochinchina. Colonel Gerini who did not know the penin-

sula believed that the trade route between Takula and the Gulf of Siam was over the Isthmus of Kra. I think he is wrong for I am convinced that the trade route was over the watershed of the Rivers Takuapa and Menam Laung. If Colonel Gerini supposition is correct, ships would have had to move up North to the estuary of the Chan river and the cargoes then carried overland nearly 30 miles before coming to the Chum-porn Creek or river. Chaya a town now inland on the Gulf of Siam was an important Indian settlement and many important ruins still exist to testify to this. Bandon the present day outlet of the Menam Laung is only a few miles south of Chaya. It therefore seems quite possible that the Menam Laung many centuries ago found its outlet at Chaya and if this were the case one could understand why Chaya was of such importance.

Another point I would like to draw attention to. Situated in the district of Panom Sarakram on the river now called Cholo, a small tributary of the Bangpakong river which flows through the province of Prachin, is a place called Tarajasan *တာရာဆာဏ*. This word means the landing place for the King's letters or dispatches. Letters brought to this place from Chaya or Sumatra were carried on to Sri Mahaphoti a small Comodian fortress some 30 miles East and then on to Nakorn Thom. It seems probable that Tarajasan was on the sea in those remote days for it is quite evident that the land between this place and the sea extending right up to the Rangsit area known as the Tong Laung is of comparatively recent formation.

There is another Takula in Burma not far from Thaton, formerly a port on the sea, but now some 12 miles inland. Some scholars believed this place to be Ptolemy's Takula, but this cannot be the case. Takula or whatever the real name is, was probably a name applied to places where Indian settlers lived.

F.H. Giles

Oriental Hotel, Bangkok, 4th January 1934

My dear Giles,

You told me last Sunday that I must write a note for the Siam Society on the archæological matters I was talking of to you.

I admit that for many years past I have felt a duty to have some record with the Society on one point that has probably escaped notice: that is the fact that in 1908 or 1909 a considerable amount of coarse and fine gold was recovered from the top two or three feet of the gound at Tong Teuk on the Island of Kow Kaow, Takuapa.

Tong Teuk is so-called because it is a grass plain on which the remains of brick and stone buildings have been found. There is nothing standing; but some signs of foundations and broken materials can be noticed in the surface soil.

The gold was discovered in the place where the remains of buildings are common. The people of the district, being expert tin washers, had no difficulty in recovering the gold, and in a short time the whole area (of perhaps two or three acres) was pig-sooted, and denuded of the gold contents.

The first point of interest is that this gold was not a natural phenomenon. Human agency can alone account for its occurrence. The geological conditions are that Tong Teuk is a flat area consisting of sea sand from the surface down to at least 20 ft. The surface is about 2 ft. above high-water. The sand contains throughout an appreciable amount of tin ore, so extremely fine that it can only be recovered with great difficulty, and is therefore of no economic value. The fineness of the tin ore is natural to the situation, the deposit being fine sand. If the neighbourhood had been gold-bearing instead of tin bearing, the gold in the sand, (if present at all) would have been so fine that individual pieces would have been invisible to the naked eye.

All practical miners and geologists would agree that the natural occurrence of coarse gold in such a position is unthinkable.

If there were no other evidence, the obvious explanation would be that Tong Teuk was the site of an ancient market where gold dust was a commercial product or the medium of exchange, and that the gold found in the soil represented the accumulated drippings of ages.

Doubtless the Society has full records of the Hindu images found in Takuapa Province. The Phra Narai figures and inscription are famous. I will only mention that the stone images that were for many years housed in a shed near the Government buildings at Yan Yow were conveyed there from Koh Larn, which is closed to Tong Teuk, being separated by a deep-water tidal channel. These images are artistically inferior to the Phra Narai, but apparently of similar origin.

Many years ago (25 to 30) Colonel Gerini told H.W. Bourke and me that from very ancient Chinese writings he had evidence that Chinese merchants went by ship to a river-port on the east coast of the Peninsula, that they took their goods by boats up a river, then carried them over hills to another river and went again by boats to a great market to which people of many nations came in ships and engaged in commerce. Gerini did not know the Peninsula, but by comparing the Chinese description with modern maps, he had come to the conclusion that Bandon was probably the east-coast port, and that the "great market" was near the mouth of the Takuapa River.

As regards the land connection between rivers navigable by boats on the east and west coasts, I may mention that in one day I have walked from a place on the main branch of the Takuapa River (I think it is called Tahŭn) to Ban Sok on a branch of the Bandon River, spent three or four hours there, and walked back again. The distance cannot be more than twelve miles, and I estimate the maximum elevation of the track above sea-level at 500 ft.

There is a string of islands along the coast of Takuapa separated from the mainland by tidal channels and enormous areas of mangrove. The river finds its way to the sea through several openings. Modern shipping uses the "North" entrance only. Until a few years ago, the "South" entrance was also used. But another channel, which divides the southern end of Koh Kow Kaow from the mainland, is still used by launches and sailing lighters going from Takuapa to Puket or Penang. This entrance has the great advantage over the others of having no obstacle but a narrow, definite bar; with a deep passage through the bar that is well defined by the water breaking on the bar on each side. This entrance, and the reach of the river inside have been much silted-up by tailings from the hill mines, that have been actively worked for about a century, but it is still usable by ships of moderate draught, and must have been an excellent entrance in old days.

Tong Teuk is just round the corner from this entrance and is the nearest and most convenient spot where solid dry land reaches the edge of a navigable channel that is completely sheltered and affords good anchorage. Elsewhere there are thick fringes of mangrove swamp.

I suggest that Tong Teuk is Gerini's great market.

Yours sincerely,
George Scott.

F.H. Giles, Esq.,
President of the Siam Society,
Bangkok.

Note explaining the origin of the name of the town Paknampoh in the Province of Nakorn Sawan

I have often wondered why the name Paknampoh (ปากน้ำโพ) was given to the place of that name, and I think many others must have had their curiosity aroused in the same manner. The word Paknampoh means the mouth of the river Poh or Poh mouth. I have asked many Siamese where

the river Poh is, and have not yet received a satisfactory reply, in fact, they express ignorance. I pointed out that centuries ago the lower reaches of the river Ping might have been called the Poh, and that this name has been forgotten, only remaining as the name of the town, but this suggestion did not elicit any information. To-day while turning over the pages of the abridged version of the history of Ayudhia published in R.S. 117 (A.D. 1898), and again in R.S. 120 (A.D. 1909), (p. 1 of the R.S. 117 ed.), I came across a reference to this river. This history states that a King of Chiengrai, having been defeated by a King of Satong (the Mon capital, Thaton or Saterng), retreated taking away with him the population. He came south, and eventually crossed the river Poh to the western bank opposite Kampengpet. He found the remains of an old city at this spot called Muang Pæb, and built a new one known as Krai Krüng (ไทรศรีวัง) on the old site. Now this river Poh is the lower portion of the river Ping (แม่น้ำปิง). It is but reasonable to assume that in olden days, the river Ping from its source to its junction with the Me Vang (แม่วัง), above Raheng (ระแหง), was known as the Ping river, but after the junction of these two streams the river was known as the Poh, hence Paknampoh (Poh mouth).

Some two days journey above Kampengpet, there is a Tambol called Pakyom (ปากยวม), the mouth of the Yom. Can it be that the river Yom in ancient days found its outlet here, and that the present channel which joins the Menam Nan (แม่น้ำน่าน) near Chum Seng (ชุมแสง) is of comparatively modern date. If the Yom joined the Ping at the place called Pakyom, then it may be that the name of the river Ping was changed to the river Poh after its junction with the River Yom. I think for historical reasons that a survey should be made to ascertain whether the ancient bed of the river Yom came south, and the mouth of the river was as the place called Pak Yom.

H.R.H. Prince Damrong Rajanuphab in his diary of a journey down the Ping river to Paknampoh (ปากน้ำโพ) published in B. E. 2461 (A. D. 1921) was not struck by the idea that if there was a Paknampoh, there must have been a poh river, for he calls the whole waterway the Ping river.

The history I have referred to would seem to have been compiled from the works of Prince Paramanuchit (กรมหมื่นปรมาณูชิต) and the Chiengsen and Yonaka Chronicles.

F.H. Giles,
1/1/1935.

ตำนานเกาะหลัก

บทที่ ๑

ตำนานและกำเนิดเมืองต้น

ก่อนที่จะกล่าวถึงตำนานเกาะหลัก เพื่อประโยชน์ของผู้อ่าน เห็นควรที่จะอธิบายลักษณะภูมิประเทศของเกาะหลักแต่โดยย่อ เกาะหลักนั้นมีชื่อเป็นทางการว่า ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นที่เกิดของตำนานเรื่องนี้ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ๓๑๘ กิโลเมตรทางรถไฟ และอยู่บนฝั่งตะวันตกของอ่าวที่สวยงาม มีฝั่งทะเลล้อมรอบ อ่าวนี้ติดต่อกับอ่าวไทยโดยผ่านช่องแคบ มีเขาสูงชื่อเกาะหลักและเกาะไผ่ล่ำตั้งอยู่ใกล้ ๆ ช่องแคบนั้น แท้จริงเกาะต่าง ๆ นั้นเป็นหินยื่นออกมาจากทะเล และเป็นหินที่สูงจากระดับน้ำทะเลมาก เป็นที่อาศัยของแพะป่า ห้างไปทางเหนือสัก ๒-๓ ไมล์ มีเขามองคล้าย ๓ ทินเป็นที่อยู่ของเจ้ามอญ ในสมัยโบราณ บริเวณนี้แบ่งแยกการปกครองออกเป็นส่วนเล็กส่วนน้อย มีข้าหลวงปกครอง เกาะหลักเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญอยู่บ้าง ในประการแรก อ่าวมีที่กำบังลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ น้ำขึ้นแต่อาจซัดลอกสันดอนได้ เนื่องจากเกาะหลักไปไม่กี่ไมล์ เป็นช่องแคบระหว่างเขาที่ทะลุไปยังเมืองมะริด และเมืองตะนาวศรีในพม่า ได้เกาะหลักเป็นอำเภอบ้านกรูด ซึ่งอาจเป็นทางผ่านไปยังพม่าได้เช่นกัน นอกจากนั้นยังมีช่องแคบทางตะวันตก ห่างจากที่นั่นไปไม่กี่ไมล์ ได้บ้านกรูดลงไปเล็กน้อยเป็นตำบลบางตะพาน อยู่ห่างจากทะเลเข้ามาประมาณ ๑ ไมล์ และตั้งอยู่บนแม่น้ำบางตะพานนั่นเอง ห่างจากตำบลบางตะพานไปทางตะวันตกประมาณ ๑๒ ไมล์ มีเหมืองทองที่รู้จักกันว่า บำร่อน เหมืองเหล่านี้มีผู้ขุดมาเป็นเวลาช้านาน ทองที่ขุดพบเป็นทองแท่งบริสุทธิ์และพบแต่จำนวนน้อย หลายปีมาแล้ว บริษัทฝรั่งพยายามขุดเหมืองทองเพื่อประโยชน์ทางการค้า แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ และชาวยังขาดทุนอีกมาก และชาวบ้านยังคงร่อนหาทองจำนวนเล็กน้อยอยู่เสมอ ได้บางตะพานลงไป คือ จังหวัดชุมพร ตั้งอยู่บนฝั่งขวาของคอคอดกระ ซึ่งเป็นเส้นทางค้าขายมาหลายพันปีแล้ว อาจเป็นไปได้ว่า การค้าระหว่างอินเดีย และอาณาจักรเก่า ๆ เช่น พุณัน จัมปา เขมร และ จีน ก็ใช้เส้นทางสายนี้ ได้จากนั้นลงไปมีทางคมนาคมอีกสายหนึ่ง ตั้งต้นจากตะกั่วป่า คนโบราณรู้จักกันว่า ตาโกลา อยู่ริมฝั่งตะวันตกของไทย เส้นทางสายนี้เชื่อม

ต่อกับอ่าวไทยใกล้เมืองไชยา ได้ไชยาลงไปเป็นเมืองนครศรีธรรมราช ทั้งเมืองไชยาและเมืองนครศรีธรรมราชเคยเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรยิ่งใหญ่แต่โบราณ ดินแดนแถบนี้ได้อิทธิพลอินเดียจากแคว้นโคโลและแคว้นปันยา มีชาวอินเดียมาเป็นผู้ปกครอง บริเวณเขตเมืองนครศรีธรรมราชนี้รู้จักกันว่า อาณาจักรทมิฬลึงกะ หรือ ทมิฬปาลิงกะ เป็นที่น่าสนใจว่าคำนี้มาจากภาษาอินเดียภาคใต้ แปลว่า แต้มสีทองไว้ เป็นคำที่ชาวปันยาใช้อธิบายดินแดนที่ตนเคยปกครองอยู่ เมื่อคนเหล่านั้นมาปกครองลังกา ก็ให้ชื่อว่าทมิฬะปารนี เพราะต้องข้ามแม่น้ำซึ่งมีสีทอง เมื่อได้อธิบายดินแดนที่อยู่ทางภาคใต้ และทางภาคตะวันตกของเกาะหลักมาโดยสังเขปแล้วก็ควรเล่าถึงดินแดนที่อยู่ทางภาคเหนือด้วย ในภาคเหนือนี้มีเมืองเก่า คือ เมืองกุย และ เมืองปราณ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่บ้าง และเหนือขึ้นไปอีก คือ เมืองเพชรบุรี ซึ่งในสมัยโบราณรู้จักกันว่าเมืองพัตตะนา บริเวณที่เป็นเมืองพัตตะนาพร้อมกับบริเวณภาคเหนือริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งรู้จักกันว่า เมืองราชบุรี ก็เป็นบริเวณที่เคยได้อิทธิพลอินเดียมาแต่ก่อน

ดังนั้นเห็นได้จากที่ข้าพเจ้าบรรยายไว้แล้วว่า เกาะหลักอยู่บนดินแดนที่มีเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์อยู่มาก ชนชาติไทยที่อพยพลงมาจากใต้ผ่านดินแดนแถบนี้ลงมา คงจะมีสงครามเกิดขึ้นหลายครั้งหลายหน ณ ที่นี้ และสงครามที่กล่าวไว้ในตำนานเกาะหลักนั้น ก็อาจเป็นสงครามที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ชนชาติไทยขยายอำนาจ เพราะในเวลานั้น ไทยรบกับมอญ พม่า และเขมรอยู่ ณ บริเวณนั้น

แม้ว่าเราจะมิอาจทราบได้ว่า เจ้ามอญล่ายเป็นใคร หรือระยะเวลาที่ดินแดนนั้นเจริญรุ่งเรืองอยู่ในบทที่สามจะพยายามอธิบายความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะพิจารณาจากข้อมูลสาวเจ้ามอญล่าย คือ นางยมโดย นั้น อาจชี้ให้เห็นได้ว่า บิดาของนางเป็นผู้ใด ชื่อยมโดยนั้นเป็นชื่อไทยอย่างไม่มีปัญหา กล่าวกันว่า เป็นชื่อต้นไม้ดอกหรือพืชชนิดหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อาจชี้แจงรายละเอียดได้ แม้แต่หลังจากได้ปรึกษากับนักพฤกษศาสตร์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญทางการป่าไม้แล้ว คำนี้เคยใช้แทนดอกไม้ชนิดหนึ่งในเรื่องเวสสันดรชาดก หรือ “เรื่องกำเหนิด” คำอ้างอิงปรากฏอยู่ในส่วนหนึ่งของเรื่องนั้น ซึ่งกล่าวถึง นางมัทรี เมื่อออกป่าหาผลไม้ ชี้ชมว่า “นั้นสายหยุด และนี้พุดประยงค์ และโน้นยมโดย” ข้าพเจ้าสันนิษฐานว่า คำว่า “ยมโดย” มีรากศัพท์จากภาษาอินเดีย อาจเป็นภาษาของแคว้นโคโลหรือแคว้นปันยาก็คงได้ อย่างไรก็ดี เป็นเรื่องที่น่าสนใจที่นักประวัติศาสตร์ต้องตัดสินใจ

นักอ่านตำนานคงเคยสังเกตว่า มีหมอดูหรือนักโหราจารย์ผู้หนึ่ง ชื่อ เพชร และภริยา ชื่อ นางอ้าย อยู่ในบริเวณใกล้เคียงที่อยู่ของเจ้ามอญล่าย คนเหล่านั้นเป็นไทยทั้งสิ้น ชื่อของชายผู้นั้นและภริยาของเขามีความสำคัญอยู่บ้าง ชายที่ชื่อเพชรนั้น อาจมาจากเมืองพัตตะนา (เพชรบุรี) และ

ภริยาชื่ออ้ายซึ่งแปลว่าหนึ่ง อาจเป็นหญิงไทยคนแรกที่อยู่ในดินแดนแถบนี้ จริงอยู่ จะหานัก
พยากรณ์ในดินแดนของตนนั้นยาก และบรรดานักพยากรณ์ทั้งหลายตลอดจนหมอดูส่วนมาก
และนักดาราศาสตร์ มักเป็นคนต่างถิ่นในดินแดนเหล่านั้น และบุคคลทั้งสองก็จัดอยู่ในพวกคน
แปลกหน้าดังกล่าว เมื่อเจ้าม่องลัยตายลง ทั้งสองเกิดความกลัว จึงหนีไปทางภาคเหนือไปถึง
บริเวณเขาชนไก่ในเมืองกาญจนบุรี เป็นที่น่าสังเกตว่า มีการกล่าวถึงเขาชนไก่ในนิยายเรื่อง
เกาะหลัก ดินแดนนี้คงจะมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์บางอย่าง มีการ
กล่าวถึงชื่อภูเขาภูเก็นในตอนหนึ่งของเรื่องขุนช้างขุนแผน คือ พระพรพรามหาราช ทรงพระพิโรธ
สั่งให้ประหารชีวิตขุนไกร ฝ่ายนางทองประศรีผู้ภริยา เกรงว่าจะกลายเป็นทาสหลวงหรือแม่
หม้าย (ฐานะดังกล่าวเป็นที่หวงเกรงของหญิงสามัญ) จึงหนีออกจากอยุธยาไปอาศัยอยู่ ณ เขา
ชนไก่ และ ณ ที่นั้น อาจเคยเป็นที่มั่งคั่งร่ำรวยระหว่างกองทัพไทย และฝ่ายตรงข้ามก็ได้

ต่อไปนี้เป็นเรื่องตำนานโดยย่อ

ประชาชนที่อยู่ในบริเวณเกาะหลัก (เกาะเส้า) เล่าต่อ ๆ กันมาว่า ในสมัยโบราณมีเจ้าชาย
คนหนึ่ง ชื่อ ม่องลัย ซึ่งแปลว่า “ที่ยืนดู” เขามีภริยาชื่อว่าฟิง แปลว่า “รำลึกถึง” และ
ธิดา ชื่อ ยมโดย เป็นชื่อพรรณไม้ดอกชนิดหนึ่ง เขาสร้างบ้านอยู่ริมฝั่งอ่าวน้อย เป็นส่วนต่อ
เนื่องกับเขาม่องลัย เจ้าม่องลัยเป็นคณรูปร่างกำยำล่ำสัน มีกระบองเป็นอาวุธ โต ๑๕ ก่า ยาว
๘ วา คืบวันหนึ่งตาม่องลัยฝันว่าฟ้าผ่า เล่าให้ตาเพชรสามีนางอ้ายผู้เป็นเพื่อนฟัง ตาเพชร
ทำนายว่า จะมีลูก ตาม่องลัยคิดจะไปหาโชคกลางเพชรนิลจินดา สั่งภริยาและบุตรแล้วคว้าได้
ไม้กระบองคู่มือพร้อมด้วยยามละว้าบรรจุน้ำอาหารลงเรือออกไป

บัดนี้ จะกล่าวถึงเจ้าหมวกบุตรเจ้าเมืองจีน ได้ทราบข่าวเล่าลือถึงรูปโฉมโฉมพรรณของสาว
ยมโดย ให้มีจิตกำหนัดรักใคร่อยากได้ไว้เป็นภริยา จึงลาบิดานำสำเภามา ๑๐๐ ลำ เพื่อจะพูด
จาทาบถามสู่ขอนางยมโดย ๆ ไม่รับรัก เจ้าหมวกเข้าทรงเทวปู่ ๆ เสกสืผึ้ง แบ่ง น้ำมันให้ เจ้า
หมวกพยายามส่งของให้แม้ว่าฟิงใช้สืผึ้ง แบ่ง น้ำมันประพรมสิ่งของนั้น ๆ แม้ราฟิงมีความ
สงสารให้ออกาสพบนางยมโดย ๆ เกิดความรักใคร่ได้เสียกันลับ ๆ จึงพูดจาสู่ขอตกลงนัดแต่งงาน
กันในวันอังคาร เดือน ๑๒ ขึ้น ๙ ค่ำ อันเป็นวันอำมฤตโชค (แต่บัดนั้นวันอังคารเป็นวันอุปาว
หมอดูตรวจไม่ทั่วถึง) เจ้าหมวกมีหนังสือบอกบิดา ๆ ก็ยกสำเภาอีก ๕๐๐ ลำ เพื่อจะทำการ
วิวาห์

ฝ่ายตาม่องลัยไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงเมืองพิศชาพระเจ้าอุบลพงศ์ เจ้าเมืองพิศชา
มีบุตรชื่อเจ้าลาย ๆ ทราบข่าวความสวยงามของนางยมโดย มีความอยากได้เป็นภริยาให้บิดาพูดจา
สู่ขอต่อตาม่องลัย ๆ ตกลงยกให้ นัดแต่งงานกันในวันอังคาร เดือน ๑๒ ขึ้น ๙ ค่ำ พ้องกันกับ

วันที่นางรำพึงนัดไว้กับเจ้าหมวก เจ้าลายยกพลมาพร้อมกับตาม่องล่าย มากกลางทางพบยักษ์ เกิดรบกัน ยักษ์แพ้อยมเป็นข้า แล้วเดินทางมาพบบึงใหญ่ ตาม่องล่ายเกณฑ์ยักษ์ให้ขนทองคำมาทำสะพาน แล้วเดินเลียบเข้าเขตแดน ไปพักพลอยู่ที่บ้านเขาแดง จัดขันหมากที่นั่น และต้อนรับกระต่ายขังไว้ที่เขาหนึ่ง

ฝ่ายตาม่องล่ายเมื่อมาถึงบ้าน ทราบว่าบุตรมีคู่รัก และภริยาดกกลงนัดแต่งงานก็โกรธมาก เจ้าลายกับเจ้าหมวกทราบเรื่องคิดจะทำสงครามชิงนาง ตาม่องล่ายคิดตัดศึก ทั้งมีความโกรธอยู่แล้ว จึงฉานางยมโดย และนางสงคนไข้ ขว้างนมข้างหนึ่งไปย่านญวนนอก อีกนมหนึ่งขว้างไปจันทบุรี (ญวนใน) อีกนมหนึ่งขว้างไปสงขลา อีกนมหนึ่งตกเกาะโฮหล่า ส่วนตัวนางยมโดยขว้างไปตกอ่าวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนตัวนางสงขว้างไปตกเกาะลังกาหน้ำผา สิงห์พ เตะแม่รำพึงโครงหักวิ่งหนีไปถึงอ่าวมะนาว ตาเหลือกไปนอนตายบางสะพาน ฝ่ายพวยักษ์พากันหนี ขนทองคำกลับไปด้วย ตาม่องล่ายเสียใจและคลั่งมาก ขว้างทองหมั้นไปบ้าร่อน ขว้างบันไดไปเป็นเขาคันบันได ขว้างกระจกไปติดเขาช่องกระจก ขว้างร่มไปเป็นเกาะร่มมากมาย ขนมีเงินและตลับกับของต่าง ๆ ขว้างลงทะเลเลยกายเป็นสาหร่าย หอยและก้อนกรวดและอื่น ๆ

ตาเพชรมาห้ามเลยเกิดวิวาทกัน ตาม่องล่ายเอาสากขว้างไปถูกก้นหิน เรียกว่า เกาะทะเล ตาเพชรพาครอบครัวหนี ตาม่องล่ายเอาเพลิงเผาบ้านแล้วกลืนใจตาย กลายเป็นเขาเรียกว่าเขาม่องล่าย อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะหลัก ยังคงเห็นภาพร่างตาม่องล่ายนอนคว่ำหันหน้าออกทะเลอยู่จนบัดนี้

ฝ่ายตาเพชรพาครอบครัวหนีคิดจะไปอยู่ที่ทิศตะวันออก ตั้งหน้าเดินทางขึ้นไปทิศเหนือ แต่สุนัขตาเพชรหลงทางไปทิศใต้ ไปนอนอยู่ที่หน้าอำเภอประทิว บ้างก็เรียกว่า ตำบลสุนัขทอง ตาเพชรไปแฉะต่อไก่ที่เรียกว่าเขาสุนไก่ จังหวัดกาญจนบุรี และได้ไปพักเลี้ยงสุกรแล้วไปจับเสือได้ที่เรียกว่าเกาะหมูและเกาะเสือ และยายอ้ายไปพักทำกะปิในที่ ๆ เรียกว่า เกาะกะปิ แล้วตาเพชรไปจับช้างเผือกได้ที่เรียกว่าเกาะช้าง แล้วมีชายสองคนได้ฟังเรื่องจากตาเพชรรู้สึกปลงอนิจจัง ให้มีความเกลียดชังทางฆราวาส จึงชวนกันบวชฤๅษี ไปจำศีลภาวนา เลยดับขันธที่แห่งหนึ่ง ที่เรียกว่าเกาะสี่ขัง ตั้งอยู่ทางตะวันตกของอำเภอศรีราชา

คราวนี้จะกล่าวถึงเจ้าหมวกและเจ้าลาย เจ้าลายเมื่อทราบข่าวว่า นางยมโดยตายก็เสียใจ ขาดใจตายเป็นเขาเจ้าลาย ขันหมากก็กลายเป็นเขาสามร้อยยอด ที่ขังกระต่ายก็เลยเป็นเขากระต่าย ขัง กระต่ายก็ออกจากที่ขัง เพ่นพ่านไป จึงมีกระต่ายชุมมากในเขตประจวบคีรีขันธ์ เค้าที่ขังไว้จะแกงก็กลายเป็นเขาเต่า ไกลอำเภอหัวหิน

ฝ่ายเจ้าหมวกกำลังนั่งรับประทานข้าวต้มด้วยตะเกียบและจานดินดิบ พอมีข่าวมาบอกว่า นางยมโดยตาย เจ้าหมวกร้องอ้ายย่า จานกระเด็นไปตังเป็นเกาะจาน ตะเกียบกระเด็นไปตังเป็นเขาตะเกียบ ส่วนปลาวาฬที่จะประทะเลี้ยงกันก็กลายเป็นเขาคลองวาฬ นกก็แอ่นที่เตรียมไว้จะทอดก็กลายเป็นเกาะอีแอ่น และแรดที่จะแกงเผ็ดและบะช็อกก็กลายเป็นเกาะแรด เจ้าหมวกกลืนใจตายเป็นเขาล้อมหมวก ฝ่ายเจ้าเมืองจีนสั่งให้ออกเรือสำเภา ครั้นออกเรือลมหัก เลยกกลายเป็นเกาะหลัก จีนไฮหล่าโอดน้ำจะไปเอาหลัก เลยกมน้ำตาย เรียกว่าเกาะไฮหล่า บิดาเจ้าหมวกและบ่าวไพร่ พร้อมด้วยสำเภา ๖๐๐ ลำก็กลับไปเมืองจีน

ตามองล่ายนั้น กลายเป็นเทพยดา บางคนเรียกว่า เจ้าพ่อมองล่าย เมื่อถูกลมพายุในทะเล หรือมีการเจ็บไข้ ก็บนด้วยข้าวเหนียวเปียกน้ำตาลทรายแดง กล่าวกันว่าช่วยป้องกันภัยอันตรายในการเดินทาง และบำบัดความป่วยไข้ได้ด้วย

บทที่ ๒

ตำนานเกาะหลักแปลง

ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงแปลงตำนานนี้ให้เป็นบทละครพระองค์เป็นกวี และทรงจำเป็นต้องแปลงเรื่องให้เข้ากับบทละคร ตำนานที่แปลงแล้วนี้เคยตีพิมพ์ในสมุดราชบุรี ซึ่งพิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๖๘ (ค.ศ. ๑๙๒๕) หนังสือเล่มนี้รวบรวมขึ้นเนื่องในการแสดงนิทรรศการแห่งชาติ ซึ่งคิดจะจัดทำขึ้นในปีนั้น เพื่อฉลองปีที่ ๑๕ ที่ได้ทรงครองราชสมบัติมา เนื่องจากเรื่องดังกล่าวได้รับพระราชานุมัติให้พิมพ์พร้อมกับผลงานที่เกี่ยวข้องด้วย เช่นเดียวกับบทละครที่ได้แสดงต่อหน้าสาธารณชนมาแล้วที่เกาะหลัก อาจเป็นไปได้ที่คนยอมรับเรื่องนี้เป็นความจริง ทำให้ความจำเรื่องตำนานเดิมเริ่มเลือนหายไป ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ข้าพเจ้าจึงนำตำนานมาบันทึกไว้ให้ปรากฏ เค้าโคลงบทละครของรัชกาลที่ ๖ มีดังนี้

ในสมัยโบราณ มีเจ้าอยู่สามองค์ แต่ละองค์มีที่อยู่บนเขาในทะเล เจ้าสามองค์นี้ คือ เจ้าล่าย อยู่บนเขาทางเหนือ ท้าวมองล่าย อยู่ตรงกลาง และเจ้ากรุงจีน อยู่ภาคใต้ เจ้าล่ายได้ยินกิตติ-

ศัพท์ความงมงายของลูกสาวท้าวเมืองล่าย จึงปลอมตัวเป็นชายหาปลา ลงเรือมาขึ้นที่วังท้าวเมืองล่ายที่เกาะหลัก สาวใช้ของธิดาท้าวเมืองล่ายกำลังซื้อปลาอยู่ เผอิญเห็นเจ้าล่ายเข้า เมื่อกลับไปถึงก็ไปเล่าเรื่องชายหนุ่มขายปลารูปร่างสง่าให้เจ้าหญิงฟัง เจ้าหญิงจึงมีรับสั่งให้ชายขายปลาเข้าเฝ้า ชายหนุ่มก็เข้ามาเฝ้าในพระราชวัง ต่างคนต่างหลงรักกันเมื่อแรกเห็น และนับแต่นั้น ชายหนุ่มก็หาโอกาสเข้ามาในวังบ่อยเข้า และมาลักลอบได้เสียกัน มารดาเจ้าหญิงได้ทราบเรื่องนั้น จึงกำหนดวันแต่งงานขึ้น ข้างฝ่ายพระเจ้ากรุงจีนบนเขากรุงจีนก็ได้ยินกิตติศัพท์ความงมงายของเจ้าหญิงธิดาท้าวเมืองล่าย จึงรวบรวมของขวัญอันประกอบด้วยผ้าไหมอันงดงาม และสิ่งของอื่นๆ และปลอมตัวเป็นพ่อค้า มุ่งตรงมาเฝ้าท้าวเมืองล่าย ท้าวเมืองล่ายชื่นชมกับผ้าไหมอันงดงามมาก ให้ไปตามภริยาและธิดามาชมผ้าไหมนั้น ฝ่ายเจ้ากรุงจีนก็ขออนุญาตแต่งงานกับธิดาท้าวเมืองล่าย ท้าวเมืองล่ายก็อนุญาต และเตรียมกำหนดวันแต่งงานขึ้น วันแต่งงานที่ท้าวเมืองล่ายกำหนด เผอิญเป็นวันเดียวกับวันแต่งงานที่มารดากำหนดไว้กับเจ้าล่าย เมื่อวันนั้นมาถึง ทั้งเจ้าล่ายและเจ้ากรุงจีนก็ลงเรือมาพร้อมด้วยสินสอดทองหมั้น ท้าวเมืองล่ายอยู่ในฐานะที่อดอดมาก และเห็นว่าเจ้าทั้งสองอาจต้องรบกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงขอร้องให้ภรรยาเรียกกลับไปในทะเล โดยอ้างว่าเพื่อจะเตรียมกองเรืออันยิ่งใหญ่สำหรับจะรับสินสอดทองหมั้น เจ้าทั้งสองต่างยอมตามคำขอร้อง ท้าวเมืองล่ายรีบมีบัญชาให้รวบรวมกองเรือพร้อมด้วยอาวุธให้พร้อม เมื่อรวมกองเรือเพื่อเตรียมขบวนรับของหมั้นแล้ว ท้าวเมืองล่ายก็บอกกับทูตของเจ้าทั้งสองถึงความผิดพลาดที่ได้ทำไป และแนะนำว่า เรื่องยุ่งยากจะผ่านพ้นไปด้วยดี ถ้าเจ้าทั้งสองจะยอมรับนางยอมโดยไวคณะครั้ง เจ้าทั้งสองไม่ยินยอม ต่างส่งทูตกลับมาบอกท้าวเมืองล่ายว่า การแก้ปัญหาดังนี้ผิดกฎไม่ยุติธรรม เจ้าล่ายถอยกองเรือซึ่งบรรจุของหมั้นออกไปปากอ่าว และนำของขวัญไปขึ้นไว้ ณ ที่นั้น และเดินทางจากที่นั้น เพื่อไปโงมตีท้าวเมืองล่าย เจ้ากรุงจีนโกรธแค้นมาก จึงตัดสินใจอย่างรวดเร็ว รับนำขบวนเรือมายังที่ที่กองเรือท้าวเมืองล่ายจอดอยู่ ผลการรบปรากฏว่า เจ้ากรุงจีนแพ้ กองเรือแตกพ่ายไป ผู้คนล้มตายและถูกจับเป็นเชลยเป็นจำนวนมาก ตัวเจ้ากรุงจีนดูเหมือนจะสูญหายไปไหน เพราะมิได้กล่าวถึงอีกเลย ของขวัญของเจ้ากรุงจีนก็กลายเป็นเปลือกหอย ปลา ต่าง ๆ ฯลฯ ฝ่ายเจ้าหญิงผู้เป็นต้นเหตุของความยุ่งยาก เกรงว่าเจ้ากรุงจีนจะชนะบิดาของนาง และนางจะถูกจับตัวไปในคำคืนนั้น ก็ตัดสินใจลงเรือหนีจากวังไป เพราะนางรักเจ้าล่ายอยู่ นางตั้งใจแสวงหาครุฑอย่างแน่วแน่ จนพายุพัดเรือล่มลง นางว่ายน้ำไปขึ้น ณ เขาสูงหนึ่ง ซึ่งรู้จักกันต่อมาว่าเขานมสาว และรอดชีวิตมาได้ เมื่อเจ้าล่ายเดินทางมาถึงเมืองท้าวเมืองล่าย ไม่พบทั้งท้าวเมืองล่ายและกองเรือตลอดจนผู้คนทั้งนั้น จึงเที่ยวเสาะหาเจ้าหญิง แต่ก็ไม่พบ พระมารดาได้บอกเจ้าล่ายว่า เจ้าหญิงได้ลงเรือหนีไป เพื่อแสวงหาเจ้าล่าย เมื่อได้รับข่าวอันน่ายินดี

ดังนั้น เจ้าลายก็ออกเรือไปตามหนทาง ไปพบนางใกล้เขานมสาว จึงพานางไปพร้อมกัน ท้าว
ม่องล่ายรวบรวมกองเรือเงินที่หลงเหลืออยู่ รวมทั้งข้าของและเชลย เดินทางกลับบ้านเมือง
ปรากฏว่าไม่พบธิดา ณ ที่นั้น ท้าวม่องล่ายจึงถามภริยาและได้ทราบว่ ธิดาหนีไปก่อนเจ้าลาย
และขบวนเรือจะมาถึง ท้าวม่องล่ายโกรธมาก จึงจับภริยาโยนลงไปในทะเล นางว่ายน้ำไป และ
ไปขึ้นยังที่รู้จักกันทุกวันนี้ว่า เขารำพึง ท้าวม่องล่ายนำกองเรือไปแสวงหาธิดา เดินทางมาพบ
กองเรือเจ้าลายเข้า และเจ้าลายเห็นว่า ท้าวม่องล่ายมีกำลังมากนัก จึงอพยพผู้คนขึ้นบก และ
ตนเองขึ้นไปอยู่บนยอดเขา ท้าวม่องล่ายล้อมเขาถุนั้นไว้ จนเจ้าลายขัดสนเสบียงอาหาร ยังเหลือ
แต่เพียงเศษปลาเล็กน้อยกับข้าวไม่กี่ก้อน เขานั้นจึงได้ชื่อว่า เขาเสวยกะปิ เจ้าลายขัดสนเสบียง
อาหารมากเข้า ถึงกับเจ้าหญิงอ่อนวอนให้ลงมาขอโทษท้าวม่องล่ายเสีย ทั้งคู่จึงพากันไปหาท้าว
ม่องล่าย ท้าวม่องล่ายยกโทษให้และกลับไปทำพิธีแต่งงานอย่างหรูหราที่เมืองของตนและส่งคู่
บ่าวสาวไปยังเมืองเจ้าพระยา

ในบทละครของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ กล่าวถึง การแสดงบางตอนที่ต้อง
ให้ข้อสังของ สถานที่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องกล่าวถึง ณ ที่นี้ เพราะปรากฏอยู่ในตำนานอันแท้จริงแล้ว

บทที่ ๓

ตำนานเกาะหลักเดิมที่เลิกใช้กันไป

พร้อมด้วยข้อไขความสำคัญของตำนานนี้

อันตำนานเกาะหลักซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในบทที่หนึ่งนั้น เป็นเรื่องจริงหรือไม่ ข้าพเจ้าคิดว่า
คำตอบจะเป็นว่า เรื่องนี้มีพื้นฐานอยู่ตรงเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้น ณ สถานที่แห่งนั้นในสมัย
โบราณ และเรื่องนี้ได้เล่าสืบต่อกันมาจกบิดามารดาของบุตร ตำนานนี้เป็นที่รู้จักกันทั่วทั้งเขตภาคใต้
ตลอดไปจนถึงเมืองไชยา พลเมืองในมณฑลนั้นเป็นคนมาจากจังหวัดเพชรบุรี และจากข้างเมือง
พม่า ด้วยในบริเวณนั้น ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทย หรือผู้สืบเชื้อสายจากคนไทย ตั้งถิ่น
ฐานอยู่ในสมัยไทยเคยครอบครองอยู่ (จากบันทึกของ ดร. เอ.เอฟ.บี เคอร์ เกี่ยวกับบันทึกการ
เดินทางจากเมืองประจวบ (เกาะหลัก) ไปยังเมืองมะริด พิมพ์ในวารสารสยามสมาคม เล่ม ๒๖

ตอน ๒) บรรพบุรุษของผู้ที่อยู่ ณ ที่นั้น และในบริเวณใกล้เคียง คงจะเคยมีส่วนในการอพยพของชาวไทยลงทางใต้ จะเป็นในฐานะทหาร พ่อค้า หรือชาวไร่ ก็ตาม เขาเหล่านั้นมีส่วนร่วมในการสงครามซึ่งจบลงด้วยการที่ไทยมีอำนาจสูงสุดในบริเวณนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าตำนานนี้กล่าวพาดพิงไปยังการต่อสู้ครั้งใดครั้งหนึ่ง และอาจเป็นระยะแรก ๆ ในการขยายร่นลงทางใต้ ในสมัยที่กษัตริย์สุโขทัย (รามคำแหง) รวมดินแดนแถบนี้และภาคใต้ รวมทั้งนครศรีธรรมราชเข้าไว้ในการปกครองของพระองค์ อาจเป็นระหว่าง ค.ศ. ๑๒๖๘ หรือก่อนหน้านั้นไม่กี่ปี

ดังนั้น คำอธิบายของข้าพเจ้าเกี่ยวกับตำนานเกาะหลักนี้พาดพิงไปถึงประวัติศาสตร์ไทย สมัยที่คนไทยภายใต้กษัตริย์สุโขทัย ขยายอิทธิพลลงใต้และตะวันตก ซึ่งกระทำได้ ๒ วิธี คือ

๑. โดยการขยายอำนาจโดยยกทัพลงไปยังนครไชยศรี และบริเวณลุ่มแม่น้ำแม่กลองได้ครองดินแดนทั้งหมด ตลอดจนภาคใต้ของเมืองนครศรีธรรมราช ขบวนการครั้งนี้คงกินเวลาหลายปี ดังจะเห็นว่า ความยิ่งใหญ่ของชนชาติไทยเหนือเมืองนครศรีธรรมราชและส่วนหนึ่งของแหลมมลายู ภาคใต้ประมาณ ค.ศ. ๑๒๖๘ นั้น แสดงว่า การเคลื่อนทัพคงทำก่อนหน้านั้น การยกทัพอาจทำได้สะดวกขึ้น ตั้งแต่เจ้ารามรัฐชนช้างชนะขุนสามชนเจ้าเมืองจัตแล้ว ประมาณหนึ่งปีหลังจากขุนศรีอินทราทิตย์ผู้เป็นบิดาเป็นกษัตริย์ เมืองจัตตั้งอยู่ ณ ตำบลแม่ตั้น เป็นกิ่งอำเภอแม่ระมาด ในอำเภอแม่สอด เมืองตาก เหตุการณ์นี้คงเกิดขึ้นประมาณ ค.ศ. ๑๒๓๘ ในการสงครามนั้นปรากฏว่า พระบิดาเกือบเสียที แต่เจ้ารามคำแหงมาช่วยไว้ได้ทัน ที่วังที่และเอาชนะขุนสามชนได้ สงครามครั้งนี้รบกันที่เมืองตาก ซึ่งอยู่บนฝั่งขวาของแม่น้ำปิงใต้จุดประจบของแม่น้ำปิงและแม่น้ำวัง ลงไปไม่กี่ไมล์พื่อขุนศรีอินทราทิตย์จึงแต่งตั้งพระโอรสรามรัฐ ให้เป็นตำแหน่งรามคำแหง ซึ่งเป็นรางวัลให้แก่ความกล้าหาญครั้งนั้นเมื่อกำจัดขุนสามชนได้แล้ว ก็ขยายอำนาจลงภาคใต้ได้ ชาวไทยจึงถือโอกาสขึ้นเดินทัพลงภาคใต้ ชุมชนไทยที่อยู่ในบริเวณภาคใต้จึงค่อยถูกรวบรวมเข้ามาภายใต้การปกครองของสุโขทัย ที่ละเล็กละน้อย มีชาวไทยตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา แม่น้ำสุพรรณ และแม่น้ำแม่กลองมาแล้ว ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ห้าแล้วอย่างแน่นอน ข้าพเจ้าจะเขียนถึงปัญหานี้ต่างหาก

๒. ด้วยการแทรกแซงทางการเมืองและการค้า ผ่านตำบลแม่สอดเข้าไปในอาณาจักรมอญ คือผ่านเมืองเมะตะมะ ซึ่งตั้งขึ้นใหม่ใน ค.ศ. ๑๒๘๑ และได้รวมเมืองพะโค เมืองเก่าพร้อมด้วยอาณาบริเวณโดยรอบ ซึ่งรู้จักกันว่าเมืองหงสาวดีเข้าไว้ มะกะโทตั้งตัวขึ้นที่เมืองเมะตะมะใน ค.ศ. ๑๒๘๑ ได้กลายเป็นผู้ปกครองโดยไม่มีตำแหน่งในบริเวณห้าเขตด้วยกัน ใน ค.ศ. ๑๒๘๔ มะกะโทได้ลอบพาเจ้าหญิงเทพสุดาพระราชธิดากษัตริย์สุโขทัย หนีไปตั้งแต่ ค.ศ.

๑๒๗๕ เจ้าเมืองสุโขทัยเคยโปรดปรานมะกะโทเป็นอันมาก มะกะโทรำลึกถึงเจ้านายในสุโขทัย จึงส่งทูตไปยังกรุงสุโขทัยทูลขอพระราชทานอภัยโทษที่ได้พาพระธิดาหนีในระหว่างที่พระองค์ยกทัพไปปราบกบฏในชวาและมลายูภาคใต้เมืองนครศรีธรรมราช และได้ทูลให้เจ้ากรุงสุโขทัยทราบว่าได้เป็นผู้ปกครองเมืองเมาะตะมะ และพวกมอญในดินแดนแถบนั้นแล้ว กับขอพระราชทานซื้อ ตำแหน่ง และเครื่องราชูปโภค ๕ สิ่ง เจ้าเมืองสุโขทัยทรงอภัยโทษให้มะกะโท และตั้งให้เป็นพระเจ้าฟ้ารั่ว พร้อมด้วยจารึกพระสุพรรณบัตรลงในแผ่นทอง ให้ราชทูตจากสุโขทัยนำเครื่องราชูปโภคต่าง ๆ คือ แผ่นทองจารึกพระสุพรรณบัตรหนึ่ง ฉัตรขาวหนึ่ง มงกุฎหนึ่ง ดาบหนึ่ง พัดหนึ่ง และรองเท้าทองคำหนึ่ง มาให้แก่พระเจ้าฟ้ารั่วที่เมืองเมาะตะมะใน ค.ศ. ๑๒๘๔

การค้าระหว่างสุโขทัยและเมาะตะมะดำเนินต่อไป เมาะตะมะเป็นเมืองท่าส่งสินค้าออกด้วยเหตุผลที่ว่า ประมาณ ค.ศ. ๑๒๖๘ ในสมัยที่มอญอยู่ใต้อาณาจักรพม่า มะกะโทเป็นผู้นำหมู่พ่อค้ามาค้าขายที่สุโขทัย หลังจากมะกะโทตงตัวขึ้นได้แล้ว ได้สนับสนุนการค้าเป็นอย่างดีและขยายวงค้าขายกว้างขวางออกไปรวมเอาสินค้ามีชื่อ เช่น เครื่องปั้นดินเผาแบบสวารคโลก ซึ่งได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางทางที่อาฟริกา อาเรเบีย เปอร์เซีย และอินเดีย รวมทั้งในสุมาตรา ชวา เขมร ฟิลิปปินส์ และจีน อาณาจักรสุโขทัยมีชื่อเสียงอยู่ในวงการค้า ดังกล่าวตราบน ค.ศ. ๑๓๒๕ เมื่อเจ้ากรุงสุโขทัยแต่งตั้งให้ทายาทพระเจ้าฟ้ารั่วสองท่าน มีตำแหน่งเป็นกษัตริย์เมาะตะมะเหมือนกัน การค้าจากสุโขทัยยังคงใช้เมืองเมาะตะมะเป็นเมืองส่งสินค้าออกอีกช้านาน หลังจาก ค.ศ. ๑๓๒๕ แล้ว ความสำคัญมีอยู่ว่า กษัตริย์สุโขทัยส่งทูตไปราชสำนักจีนที่กรุงปักกิ่งใน ค.ศ. ๑๒๘๘-๘๙ และพระเจ้าฟ้ารั่วก็ส่งทูตไปจีนในปีเดียวกันนั้น การนี้อาจเป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นว่า เมาะตะมะกษัตริย์เมาะตะมะกษัตริย์สุโขทัยอยู่อย่างเหมือนกัน ราชทูตสุโขทัยไปทูลขอให้ของขวัญจากจักรพรรดิจีน เช่นเดียวกับที่เคยให้กษัตริย์องค์ก่อน ๆ ของขวัญเหล่านั้น มีม้าขาว อานม้า แซ่ และ เสื้อปักทอง แต่จักรพรรดิจีนมิได้ตอบสนองตามคำขอ เพียงแต่ส่งเสื้อคลุมทองมาให้ คณะทูตนั้นได้ไปทูลข่าวสวรรคตของเจ้าเมืองสุโขทัยแก่จักรพรรดิจีน และขอให้รับทายาทว่าเป็นเจ้าเมืององค์ต่อมา กษัตริย์ที่สวรรคตไปนั้นอาจเป็นพระเจ้ารามคำแหง ปีที่สวรรคตคงอยู่ในระหว่าง ค.ศ. ๑๒๘๗-๑๒๘๘ คณะทูตจากสุโขทัยไปปักกิ่ง ใน ค.ศ. ๑๒๘๔ เมื่อมิได้มีการเรียกร้องใด ๆ เลย ความข้อนสนับสนุนทฤษฎีของข้าพเจ้าถึงปีที่พระเจ้ารามคำแหงสวรรคต ถ้าเราอ่านศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง จะพบว่าพระราชกรณียกิจสุดท้ายที่ได้บันทึกไว้นั้นตกอยู่ในปี ค.ศ. ๑๒๘๔ ซึ่งอาจสันนิษฐานได้ว่า คงจะสวรรคตหลังจาก ค.ศ. ๑๒๘๔ ไม่นานนัก หากพระองค์ยัง

ครองราชย์อยู่จน ค.ศ. ๑๓๑๗ ดังเช่นนักปราชญ์ไทยเชื่อกันแล้วนั้น เรื่องบางอย่างที่เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. ๑๒๙๔ และ ๑๓๑๗ เป็นระยะเวลาประมาณ ๒๓ ปีนี้ คงจะได้ลงบันทึกลงไว้บ้าง

ตำนานเกาะหลักทำให้เกิดความเชื่อว่า เมื่อชนชาติไทยอพยพลงมาทางใต้ คงได้ยึดครองเมืองพัทลุง คือ เมืองเพชรบุรีในปัจจุบัน และเจ้าผู้ครองเมืองในเวลานั้นชื่อว่า “อุบลพงศ์” คำนี้หมายความว่า “ผู้สืบเชื้อสายมาจากดอกบัว” เป็นที่น่าสนใจว่า เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชชื่อจันทร์ภาณุ เล่าถึงตนเองในปี ค.ศ. ๑๒๓๐ ว่า เป็นปฐมวงศ์ผู้สืบเชื้อสายจากดอกบัว จะมีความเกี่ยวข้องกันบ้างหรือไม่ในกรณีนี้ เจ้าเมืองล่ายซึ่งอาจเป็นเจ้าเมืองไชยาได้เมืองพัทลุงมา ยังคงมีอำนาจอยู่ที่เกาะหลักในขณะนั้น

เจ้าเมืองไชยาอาจเห็นว่าอาจจะต่อต้านการขยายตัวของชนชาติไทยลงทางใต้ได้ จึงเปลี่ยนแผนการเมืองมาเป็นมิตรกับเจ้าเมืองพัทลุง ได้เป็นหัวหน้าคณะทูตไปเจรจาเอง เจ้าเมืองล่ายกับเจ้าอุบลพงศ์ทำสัญญาระหว่างกัน มีข้อสัญญาว่า เจ้าเมืองล่ายจะยกิทยามโดยให้กับเจ้าลายบุตรเจ้าเมืองพัทลุง ทุกสิ่งได้จัดการเตรียมในการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีในครั้งนี้ไว้อย่างพร้อมสรรพ ด้วยการที่เจ้าลายจะเดินทางกับเจ้าเมืองล่ายไปยังตำบลเกาะหลัก เจ้าลายกับมหาดเล็กเดินทางมาพักแรมอยู่ ณ ชายแดนระหว่างเมืองพัทลุงและเมืองเกาะหลัก ในระหว่างการเดินทาง พบกองทหารที่โหดร้ายและเกิดทำสงครามกันขึ้น ซึ่งทำให้กำลังทัพฝ่ายเกาะหลักแตกพ่ายไป เจ้าเมืองล่ายเสียใจในการกระทำของคนในปกครองครั้งนี้และพยายามแก้ตัวให้เจ้าลายด้วยการหาวิธีเดินทางให้ง่ายเข้า โดยการสร้างสะพานข้ามที่ลุ่ม ในครั้งกระโน้นทะเลขยายออกไปทางตะวันตกมากกว่าในปัจจุบันนี้ และเป็นไปได้ที่เจ้าลายคงเดินทางผ่านที่ลุ่ม เจ้าเมืองล่ายพยายามเปลี่ยนใจเจ้าลายให้เดินทางตรงไปยังเมืองหลวง เพื่อจัดการแต่งงานกับลูกสาว ในตำนานเล่าเรื่องที่เกิดขึ้น อาจเป็นไปได้ที่เมื่อเจ้าเมืองล่ายตายแล้ว การอพยพของชาวไทยลงทางใต้จะง่ายเข้า และทำได้รวดเร็วเข้าด้วยเป็นการแก้แค้นแทนเจ้าลาย เมื่อขบวนทหารเริ่มเดินทางลงไถ่นั้น ชุมชนคนไทยซึ่งอยู่ในแถบภาคใต้ต่างก็รวมเข้ามาอยู่ในอำนาจของสุโขทัยหมดแล้ว การตั้งถิ่นฐานของชนชาติไทยได้ตั้งขึ้นอย่างมั่นคงแล้วในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา แถบแม่น้ำสุพรรณและแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๕ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงเรื่องนี้ในข้อเขียนต่างหาก

เรื่องในตำนานที่ว่าด้วยการตั้งชื่อ สถานที่ และสิ่งของ ฯลฯ เป็นไทยนั้น อาจแสดงให้เห็นว่าคนไทยมาแทนที่คนอื่นและการอพยพดังกล่าวคงมุ่งให้ไปถึงปากพนัง ปัจจุบันตำบลปากพนังอยู่ห่างจากนครศรีธรรมราชเพียงไม่กี่ไมล์ ณ ที่นั้น เจ้าจันทร์ภาณุเคยมีอำนาจอยู่

เจ้าองค์นครเมืองนครศรีธรรมราชอยู่ประมาณ ค.ศ. ๑๒๓๐ - ๑๒๗๒ เป็นระยะเดียวกับที่ ไทยตั้งตัวที่สุโขทัยและขยายอาณาเขต อาจเป็นในเวลาที่เจ้าจันทรภานุมาอยู่ได้อำนาจของ สุโขทัย ประวัติของเจ้าจันทรภานุอาจค้นคว้าได้ที่จารึกวัดหัวเวียง กล่าวไว้ว่า เจ้าจันทรภานุ ครองเมืองนครศรีธรรมราช ในปี ๒๓๓๒ ของกลีศ ซึ่งเทียบได้กับปี ค.ศ. ๑๒๓๐ จึงทำให้ปรากฏความจริงว่า เจ้าจันทรภานุ ผู้เป็นเชื้อสายดอกบัวปกครองขึ้น ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๒๓๐ พงศาวดารลังกามหาวงศ์กล่าวถึงกษัตริย์องค์นี้ไว้ดังนี้ พระเจ้าจันทรภานุยกกองทัพเรือ มาเลยไปโจมตีลังกา และไปรบกับลังกาถึง ๒ ครั้ง แต่มิได้รบพุ่งที่ยกกองทัพไป แต่เป็นใน รัชกาลพระเจ้าปาร์กมะพาหุที่สอง กษัตริย์พระองค์นี้เป็นผู้ทำให้ชาวสิงหฬมีอำนาจใน ลังกาด้วยการขับไล่กบฏต่างชาติออกไป และเจ้าจันทรภานุนำกองทัพอันยิ่งใหญ่เข้าโจมตี อาณาจักรลังกาหลายเมืองทีเดียวพร้อมกัน และยึดได้ทีมนั้นหลายแห่ง

หลายปีต่อมา พระเจ้าจันทรภานุนำกองทัพเรือมาเลยอีกกองหนึ่งไปโจมตีลังกาในรัชสมัย เดียวกัน ครั้นนี้ได้รับความช่วยเหลือจากกองทัพบันยาและโคลา พวกทมิฬเหล่านั้นต้องการ แก่แค้น และต้องการยึดอำนาจที่สูญเสียไปครั้งที่พระเจ้าปาร์กมะพาหุที่สอง ไล่พวกตน ออกจากลังกา พระเจ้าจันทรภานุและสหยาพายแพ้วขับไล่ออกจากเกาะ สาเหตุที่พระเจ้า จันทรภานุเพียรทำสงครามทั้งสองอยู่นั้น ก็เนื่องจากความต้องการที่จะได้พระเขี้ยวแก้ว แต่ก็ ไม่สมปรารถนา ในพงศาวดารมทาวังสา มิได้กล่าวถึงพระพุทธสิหิงส์ พระเจ้าปาร์กมะพาหุ ที่สอง ครองราชย์อยู่ระหว่าง ค.ศ. ๑๒๔๐ ถึง ๑๒๗๕ บางแห่งให้ระยะเวลาล่วงหน้าไป ๒ - ๓ ปี

พงศาวดารมทาวังสา บันทึกไว้ว่า สงครามครั้งแรกเกิดขึ้นในระยะ ๑๑ ปีแรกของรัชสมัย นั้นคือ ใน ค.ศ. ๑๒๕๑ และสงครามครั้งที่สองเกิดขึ้นในระยะสุดท้ายของรัชสมัยนั้น สงครามครั้งหลังนี้เกิดก่อนกษัตริย์องค์นี้สวรรคต ข้าพเจ้าขอสันนิษฐานว่าเป็นปี ค.ศ. ๑๒๗๑ ดร. เซอร์ อาร โอ วินสเต็ด กล่าวไว้ในหนังสือ “ประวัติศาสตร์มลายู” หน้า ๒๙ ว่า “จันทรภานุโจมตีลังกาครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๒๓๖ และในที่สุด ด้วยความช่วยเหลือของ กษัตริย์สุโขทัยผู้นับถือนิกายหินยาน ช่วยปลดแอกกษัตริย์จามบี ผู้นับถือนิกายมหายาน และ เป็นมิตรกับกษัตริย์แคว้นบันยา และเป็นที่แน่นอนว่า พ่ายแพ้สงครามลังกาครั้งที่สอง ใน ค.ศ. ๑๒๕๖” ศิลาจารึกเมืองบันยากล่าวว่า จันทรภานุปกครองแคว้นคาตารัม คือ ไทรบุรี มิฉะนั้นแล้วคงจะไม่มีเมืองท่าในอ่าวเบงกอล ที่จะไปทำสงครามชิงพระเขี้ยวแก้วจากลังกา ดร. วินสเต็ด กล่าวว่า แคว้นจามบี หรือประเทศมลายูมิได้เพียงแต่เสียนครศรีธรรมราช ไปเท่านั้นแต่เสียดินแดนอื่น ๆ อีกด้วย คำกล่าวนี้สำคัญมากเพราะแสดงให้เห็นว่า ด้วยวิธีใด

เวลาใด ที่ชาวไทยจากสุโขทัย ตั้งตัวได้ที่นครศรีธรรมราชและได้ลงไปจากนั้น อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าเสียดายว่า ดร. วินสเขต มิได้ให้ระยะเวลาที่แน่นอนหรือกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยและนครศรีธรรมราชแต่อย่างใด ได้เป็นที่ประจักษ์ว่า ใน ค.ศ. ๑๒๗๕ พระเจ้าคาร์ตานาค กษัตริย์ชาวจากเมืองสิงห์สำหรับ ประสพความสำเร็จในความพยายามที่จะเข้าครอบครองประเทศมลายู ดูเหมือนว่าได้รวมแคว้นปะหังเข้าไว้ ใน ค.ศ. ๑๒๘๖ การรบที่เกิดขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. ๑๒๗๕ และ ๑๒๘๖ กระทบกระเทือนต่ออำนาจสุโขทัยในแถบนี้และอาจเป็นไปได้ที่พระเจ้ารามคำแหงยกกองทัพไปปราบกบฏพวกมาเลย์ชาวในระยะเวลานี้ ความนี้กล่าวไว้ในเรื่องราชธิราช (ประวัติศาสตร์มอญ) ในประมาณปี ค.ศ. ๑๒๗๕ ที่มะกะโทลอบนำพระธิดาหนี ขณะที่พระเจ้าแผ่นดินไปปราบกบฏพวกมาเลย์ชาวและมะกะโทล^๕เป็นผู้ทำลายอำนาจพม่าที่เมืองเมาะตะมะ และตั้งตัวเป็น กษัตริย์มอญใน ค.ศ. ๑๒๘๑

ตำนานเรื่องพระพุทฺธิสิงห์ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกษัตริย์สุโขทัยและเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช กษัตริย์สุโขทัยนั้นคงเป็นพระเจ้าขุนรามคำแหง และเจ้านครศรีธรรมราชคงเป็นจันทรภาณุ ตำนานนี้กล่าวถึงกษัตริย์สุโขทัย และเป็นที่แน่ชัดว่า กษัตริย์องค์นี้อาจมีหลายพระนาม และคำอ้างอิงแสดงให้เห็นว่า เป็นพระเจ้ารามคำแหงปรารถนาที่จะได้พุทฺธิสิงห์สมาไว้ในครอบครองจึงเสด็จไปยังเมืองนครศรีธรรมราชด้วยพระองค์เอง และแสดงพระประสงค์ต่อเจ้าเมือง และยังมีคำสั่งให้ไปนำพระพุทธรูปมาจากลังกา ตำนานกล่าวไว้ชัดเจนว่า เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชได้รับคำสั่งให้ไปนำพระพุทธรูปมาด้วยวิธีใดก็ตาม คำแปลย่อหน้าที่กล่าวถึงคำสั่งของเจ้าเมืองสุโขทัย คือ “ให้ใช้แม่แต่ชื่อเสียงและอำนาจของกษัตริย์สุโขทัย บังคับให้กษัตริย์ลังกาและประชาชนลังกายกพระพุทฺธิสิงห์สมาให้กับกษัตริย์สุโขทัย เพื่อไว้บูชา” เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชส่งทูตไปลังกา กษัตริย์ลังกาทูลถวายพระพุทธรูปให้กับคณะทูตตั้งประสงค์ ดังนั้นว่าพระพุทฺธิสิงห์จะเสด็จมาถึงนครศรีธรรมราชต้องผ่านอันตรายในทะเลมาหลายประการ ตำนานพระพุทฺธิสิงห์ระบุความสำคัญบางอย่างไว้เช่นเมื่อพระพุทฺธิสิงห์มาถึงนครศรีธรรมราช ทหารสุโขทัยในนครศรีธรรมราชก็มาทูลพระเจ้าสุริราช ซึ่งหมายความว่ากษัตริย์ผู้กล้าหาญและคำว่ารามคำแหงแปลว่า พระรามผู้กล้าหาญไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่า คำทั้งสองนี้หมายความว่ากษัตริย์องค์เดียวกันพระเจ้ารามคำแหงเสด็จไปนครศรีธรรมราชด้วยพระองค์เอง เพื่อไปนำพระพุทธรูปกลับมาพร้อมด้วยพิธีการแทนอย่างหรูหรา มายังเมืองสุโขทัย หากเรื่องราวดังกล่าวเป็นความจริง ก็อาจพิสูจน์ให้เห็นได้ว่ากษัตริย์สุโขทัยมีอำนาจมาก ฝ่ายเจ้าจันทรภาณุนั้นคงสวรรคตไปในประมาณ ค.ศ. ๑๒๗๒

หลังจากกลับมาจากสงครามลังกาครั้งที่สอง อำนาจสุโขทัยคงได้ขยายไปทั่วบริเวณนี้ก่อนหน้านั้นหลายปีแล้ว

นักปราชญ์ไทยบางท่านเชื่อว่า ชาติไทยดั้งเดิมมีอำนาจขึ้นที่สุโขทัยด้วยการนำของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ประมาณ ค.ศ. ๑๒๕๖ หรือ ๑๒๕๗ ในการค้นคว้าของข้าพเจ้าเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย ข้าพเจ้านำเหตุการณ์บางอย่างมาสนับสนุนว่า อาณาจักรไทยที่สุโขทัยนั้นตั้งขึ้นก่อนหน้านั้นประมาณ ๒๐ ปี คือประมาณ ค.ศ. ๑๒๓๗ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์และพระโอรสคือเจ้าบาลเมือง เชื่อว่าได้ครองราชย์อยู่ประมาณ ๒๐ ปีแล้วหากความเชื่อดังกล่าวเป็นจริงพระเจ้ารามคำแหงขึ้นครองราชย์ใน ค.ศ. ๑๒๕๗ มิใช่ ค.ศ. ๑๒๗๗ ดังเช่นนักปราชญ์ไทยหลายท่านคิดโดยทั่วไปเชื่อกันว่า พระเจ้ารามคำแหงทรงครองราชย์อยู่ ๔๐ ปี มีหลักฐานในสมัยราชวงศ์มังคลาในเมืองจันทบุรีว่า พระเจ้ารามคำแหงสวรรคตใน ค.ศ. ๑๒๙๗ หรืออย่างช้าใน ค.ศ. ๑๒๙๘ มิใช่ ค.ศ. ๑๓๑๗ หากความเห็นของข้าพเจ้าถูก พระเจ้ารามคำแหงครองราชย์สมบัติอยู่ในระยะไทยขยายอำนาจ และพระองค์เป็นผู้รวมเมืองนครศรีธรรมราชเข้ามาอยู่ในเขตไทย และขยายอำนาจต่อไปยังแหลมมลายูภาคใต้ มีเหตุการณ์บันทึกไว้ในพงศาวดารมทวียงสา และตำนานพระพรตสิงห์สลับแล้วแต่เกิดขึ้นใน ค.ศ. ๑๒๗๗ ซึ่งเป็นปีที่นักประวัติศาสตร์ไทยหลายคนเชื่อว่าเป็นปีที่พระเจ้ารามคำแหงขึ้นครองราชย์ เหตุการณ์ต่าง ๆ พิสูจน์ให้เห็นว่า พระเจ้ารามคำแหงเป็นผู้ขยายอำนาจไทยไปเหนือนครศรีธรรมราชและแหลมมลายู หากการอธิบายเรื่องตำนานเกาะหลักของข้าพเจ้าถูกต้อง ก็เป็นระยะเดียวกันที่ไทยรวมเขตแดนริมฝั่งตะวันออก คือยึดฉันทบุรณณ์จากเขมร เพราะฉันทบุรณณ์กับเกาะต่างๆ หลายเกาะในอ่าวไทยรวมทั้งเกาะสีชัง โคกกล่าวไว้ในตำนานนั้น ดังนั้น พระเจ้ารามคำแหงจึงควรขึ้นครองราชย์ก่อน ค.ศ. ๑๒๗๗ ชื่อเกาะสีชังนั้น ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกันมาก ตำนานนี้ทำให้ต้นเค้าคำตอบได้ เกาะสีชังนี้คือเกาะของฤๅษีที่ขังโลก มิใช่สีชัง

วัตถุประสงค์ของการเขียนเรื่องนี้ ก็เพื่อที่จะบันทึกตำนานเกาะหลักไว้เป็นหลักฐานและเพื่อขอเสนอเกี่ยวกับการตายของเจ้ามอญลายไว้สองสามข้อ ตลอดจนเดือนปีที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ข้อเขียนอาจดูไม่ติดต่อกัน และอาจกล่าวถึงเรื่องหลักฐานน้อยไป ทั้งนี้เพราะตำนานมิได้ช่วยให้มีข้อความทางประวัติศาสตร์ชัดเจนนัก การอพยพของคนไทยลงใต้ถึงนครศรีธรรมราชและแหลมมลายู ก็มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่มากและเป็นส่วนสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งในการตั้งอำนาจที่สุโขทัย และมีผลยืนนานต่อไป ซึ่งข้าพเจ้าจะเขียนในเรื่องอื่นต่างหาก ผลงานนี้จะกล่าวรวมไปถึงการตั้งตัวของคนไทยในภาคเหนือในสมัยก่อนคริสตศตวรรษและการถอยร่นลงใต้มายังอ่าวไทย ขั้วได้

เขมรออกจากเมืองละโว้ และตั้งตัวบนแม่น้ำสุพรรณ หลายศตวรรษก่อนรวมอำนาจไทยที่
สุโขทัยและอยุธยา ผลงานนี้จะรวมเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า คนไทยอยู่แถบลุ่มน้ำสุพรรณ
และเจ้าพระยาแล้ว ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ห้า

เนื่องจากบทความเรื่องนี้กล่าวถึงเหตุการณ์ และระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์จึงดู
ไม่น่าจะนอกเรื่องนักที่จะกล่าวถึงเรื่องประหลาด เช่น น้ำมันสนห์ ทั้งนี้เพราะการตายของ
เจ้ามอญลายดังที่หลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวเนื่องกับน้ำมันสนห์ ข้าพเจ้าจึงรู้สึกว่
น้ำมันสนห์ในกรณีนี้มีความสำคัญอยู่พอสมควร การเตรียมและการใช้น้ำมันสนห์เป็น
ที่น่าสนใจอยู่ และเนื่องจากน้ำมันสนห์อยู่ในประเภทที่รู้จักกันว่า น้ำมันพราย ข้าพเจ้าขอ
กล่าวถึงเรื่องนี้ในบทความต่อไป

(แปลจาก The Koh Lak Tradition by Francis H. Giles พิมพ์ในวารสารสยามสมาคม
เล่มที่ ๓๐ ตอน ๑ เมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๓๗) เพ็ชร สุมิตร ผู้แปล

หมายเหตุ หากผู้อ่านต้องการเทียบปีคริสตศักราช (ค.ศ.) เป็นปีพุทธศักราช (พ.ศ.) ให้นำเอา
จำนวน ๕๔๓ บวกปีคริสตศักราชก็จะเป็นปีพุทธศักราชตัวอย่างเช่นปี ค.ศ. ๑๙๗๓ =
พ.ศ. ๒๕๑๖ (๑๙๗๓ + ๕๔๓ = ๒๕๑๖) เป็นต้น - ผู้แปล

THE KOH LAK TRADITION

by

Francis H. Giles

PART ONE

The Tradition and a Few Introductory Remarks.

Before recording the Koh Lak Tradition it may be helpful to the reader to know the geographical position of Koh Lak. Koh Lak is officially known as Prachuab Kirikanta (ประจวบคีรีขันธ์). This place, the centre of this tradition, is situated on the Southern Railway, 318 kilometres from Bangkok, and is on the western side of a beautiful bay which is practically land-locked. The entrance to this bay from the Gulf of Siam is through a narrow passage, near which stands Koh Lak, the pillar island, and Koh Hai Lam, the Hai-lam island. These islands are in reality rocks projecting from the bed of the sea, and are of considerable altitude. They are the homes of the *serau* or wild goat. Lying to the north, two or three miles distant, is Kao Mawng Lai (เขาม่องลำย). It was on this prominence that Prince Mawng Lai lived. In ancient days this territory was divided for administrative purposes into a number of small governorships. Koh Lak is a strategic position of some importance. Firstly, the little harbour is protected from the fury of the north-east monsoon. The water is shallow, but this could be rectified by dredging. A few miles north of Koh Lak is a low pass through the hills which leads to Mergui and Tanao Sri in Burma. South of Koh Lak is Ban Krut (บ้านครุฑ), from which place also one can move into Burma, for there is another low pass lying a few miles to the west of this place. A short distance south of Krut (ครุฑ) is Bang Ta-phan (บางตะพาน), lying a mile or so inland from the sea on a river of that name. About twelve miles west of Bang Ta-phan (บางตะพาน) are the gold mines of Paron (ปารอน). These mines have been worked from time immemorial. The gold is very pure, but is found only in small quantities. Many years ago a European Company tried to work these mines on a commercial scale, but failed, losing a great sum of money. The people still wash a little gold every year. South of Bang Ta-phan (บางตะพาน) we come to Chumphorn (ชุมพร), lying on the eastern side of the Isthmus of Kra (คอคอกระ). This Isthmus has been used as a trade route for several thousand years. It is probable that the trade between

India and the ancient Kingdoms of Punam (พุนัม), Cham (ชัม), Cambodia (แควมโบเตีย), and China passed over this road. To the south of this there is another route, starting from Takuapa (ตะกั่วป่า), known to the ancients as Takola (ตากอลา), lying on the west coast of Siam. Passing over the watershed this route abuts on the Gulf of Siam near Chaiya (ไชยา). South of Chaiya (ไชยา) we come to Nakorn Sri Dhammaraj (นครศรีธรรมราช). Both Chaiya and Nakorn Sri Dhammaraj have been the capitals of ancient and powerful Kingdoms. These places were colonized by Indians, the Cholas and Pandyas. Their princes were Indian. The territory embraced within the boundaries of the Kingdom of Nakorn Sri Dhammaraj was known as Tamra-ling-ka or Tam.pra-ling-Ka. It is interesting to know that this word is of Southern Indian origin. It means copper-colour marked, a term the Pandyans used when describing territories occupied by them. When these people conquered Ceylon they gave it the name of Tamra-parani, because they had to cross a river whose waters were copper-coloured. Having described the territories lying to the south of Koh Lak and those to the west, it may be as well to say what lies to the north. To the north are the old towns of Kwi (กวี) and Pran (ปราน), which have some historical importance, and farther to the north again we come to Bejraburi (เพชรบุรี), which was known in olden times as Padja (พัตตะ). This place, Padja (พัตตะ), as well as the region lying to the north along the valley of the Meklong river, notably the town of Rajaburi (ราชบุรี), had also been Indianized.

It will be seen from what I have said that Koh Lak stands on historic ground; the southern marches of the Thai people passed over this territory. Many battles must have been fought here, and the battle mentioned in the Koh Lak Tradition was one of those which took place during the southern expansion of Thai power. Since those days the Thai have fought the Môn (มอญ), the Burman (พม่า) and the Cambodian on this ground.

Although we do not know who Prince Mawng Lai (มอญลำไย) was, or the exact period during which he flourished, an attempt will be made in Part III to clarify this obscurity. Perhaps the name of Mawng Lai's daughter, Yom Doey, may give us a clue as to who her father was. Yom Doey is without doubt not a Thai name. It is said to be the name of a flowering tree or plant, but I have been unable to verify this after consulting with botanists and those versed in forestry. The word is used to represent a flower in the Vessantara Jataka or "Birth Story." The reference will be found in that portion of the story which recounts that Mathri, when in search of forest fruits, pointing said: "There is the Saiyud (สายหยุด), and over there is the Bud Prayong (พุทประยงค์), and yonder is the Yom Doey (ยมโคย)." My suggestion is that the word Yom Doey is of Indian origin, either Cholian or Pandyan. However this is a matter for philologists to decide.

The reader of the Tradition will notice that a fortune-teller or astrologer, named Bejr, and his wife Nang Ai, were living in Mawng Lai's territory. These people were Thai; the name of the man and his wife are somewhat significant; the man, being called Bejr, probably came from the then Thai city of Padja (Bejraburi), and his wife was called Ai; which has the meaning of "first", the first Thai woman to settle in this region. It is well known that no man is a prophet in his own country, and all prophets and most fortune-tellers and astrologers are strangers in the land. These two people were such strangers. On the death of Mawng Lai being overcome by fear they fled in a northerly direction to the Cock-fighting Hill in the Province of Kanchanaburi. It is noteworthy that the Cock-fighting Hill is mentioned in the Koh Lak Tradition. This place must have been of some historical importance in connection with some event. In the story Khun Chang Khun Phan (ขุนช้างขุนแผน), the hill is mentioned in one passage, which says: "Phra Phan Sa Narakorn" (พระพรหมนารากร) in his anger commanded the putting to death of Khun Krai (ขุนไกร). His wife, named Thong Prasri (ทองประศรี), being afraid that she would become a royal slave or widow (such a status being intolerable to a free woman), fled from Ayodhya and went to hide in the village of the Cock-fighting Hill. It is probable that a battle was fought near this place between the Thai and an opposing force.

The following is the Tradition rendered into English:—

It is related by the people living in the vicinity of Koh Lak (the Pillar island) that in ancient days there lived here a prince named Mawng Lai (มองลาย), which means the "look out place". He had a wife, Rampung (รำพึง) meaning "remembrance", and a daughter called Yom Doey (ยมโดย), the name of a flowering shrub. Their house was built on the shore of a small bay (อ่าวน้อย), a continuation of the Mawng Lai Hill. Mawng Lai was a man of great stature and strength. His weapon was a club, having a circumference of 15 hand-breadths (about 1.6 metres) and a length of 16 metres. One day Mawng Lai dreamt that he was struck by lightning. He told the story of his dream to a friend called Bejr (เพชร), whose wife was named Ai (อ้าย). This man was an astrologer, a fortune-teller, and he interpreted the dream to mean Mawng Lai would be fortunate and obtain wealth. Mawng Lai decided to set forth in search of wealth, and bidding farewell to his wife and daughter, picked up his club, put a bag (ย่ามละว้า) containing what he required for the journey on his shoulder, and went down from the house.

The story now relates the entry of a Chinese prince named Muak (หมาก) on the scene. This prince had heard of the extra-ordinary beauty of Yom Doey, the reputation of which was sufficient to cause him to become so enamoured of her, that he determined to request her hand in marriage. The prince, having bade farewell to his father, the Emperor of China, went with a fleet of a hundred sailing vessels to Koh Lak to ask for Yom Doey. On

his arrival at Koh Lak he approached Yom Doey herself, but she refused to accept his advances. The prince was so grieved at this refusal that he decided to call on the spirit of his grandfather to help him. [The word used here is Devapu (เทพผู้); the young man being a prince, his grandfather would naturally be a god and reside in the realm of the gods.] The prince placed himself in a state of mental poise, approximating to a trance. The spirit of his ancestor entered into him. The spirit gave him a charm or love philtre composed of wax, powder and sandal wood oil, having the property of making any one touched therewith fall in love. The prince prepared gifts for Ram Phung which had been sprinkled with this love philtre. Such feelings of pity and commiseration were aroused in the heart of Ram Phung that she gave the prince opportunities of meeting her daughter alone. Yom Doey became enamoured of the prince, which resulted in a clandestine love intrigue. The young prince having gained the love of the girl, formally asked for her in marriage from her mother. A date, namely, Tuesday the 9th day of the waxing of the 12th month, was fixed for the wedding. Tuesday is held to be a good day, but in that year it so fell out that it was an evil day, and any one doing anything on Tuesday in that year was bound to meet with misfortune. Prince Muak sent a letter conveying the joyful tidings of his approaching marriage to his father, the Emperor, who immediately set out with a fleet of five hundred vessels for Koh Lak to conduct the marriage ceremony.

Mawng Lai, travelling in a north-westerly direction came to the city of Padja (พดด้), where reigned a Prince Ubalabong (อุบลบง). This prince had a son called Laya (ละยา). The young prince having heard of the beauty of Yom Doey, begged his father to ask for her in marriage from Mawng Lai. Mawng Lai consented to give his daughter to Laya, and Tuesday the 9th of the waxing of the 12th month was fixed for the wedding. Prince Laya, accompanied by Mawng Lai, and escorted by an army, set out for Koh Lak. The road was barred by an army of Yaksas (ยักษ์). A battle was fought, and the Yaksas were defeated. The young prince continued his journey, and came to a great swamp. Mawng Lai commanded the Yaksas to bring gold and make a bridge over the swamp. The party skirted the frontiers of Padja and camped at the Red Hill (เขาแดง). At this place the bowl containing betel nuts and leaves, a symbol of betrothal, was prepared for presentation to the parents of the girl. A number of hares were kept in an enclosure on a hill near by. When Mawng Lai arrived at his home, he learnt that his daughter had a lover and that his wife had agreed to marry the girl to her lover, a prince from China. This news caused Mawng Lai to become enraged. When Prince Laya was told of the approaching marriage of Yom Doey to Prince Muak, he thought of attacking Prince Muak and seizing the person of Yom Doey. Mawng Lai thought of a plan to prevent fighting between the two princes. He was so enraged at what had taken place without his consent that he killed his

daughter Yom Doey, and her maid Song (สง). He cut off their breasts throwing them in different directions. One fell in the country of Outer Annam (ญวนนอก), one at Chantaburi (Inner Annam) (ญวนใน), one at Songkla (สงขลา), and one in the island of Hainan (of Hailam). The body of Yom Doey fell in the Bay of Pak Panang (ปากพนัง), and the body of Song fell on the face of a hill in the island of Langka (Ceylon). He kicked his wife Ram Phung, breaking her ribs. She, with her eyes starting out of her head, fled in terror to the Bay of Manao (มะนาว), and died at Bang Ta-phan (บางตะพาน). The Yaksas became so frightened that they fled, taking their gold with them. Mawng Lai lost his senses, and in a fit of madness threw the gold which formed the betrothal gift, to Pa Ron (ป่าร้อน), which is near Bang Ta-phan and famous for the purity of its gold. He threw the staircase of his house away, and it became the present Kao Kan Bandai (เขาคันบันได), north of Kao Mawng Lai. He throw away the mirror, which became the present day Kao Chong Krachok (เขาช่องกระชอก), west of Kao Mawng Lai. He threw away his umbrella, which became the present Koh Rom (เกาะร่ม). He cast the betel nuts and leaves, Chinese cakes, little pots holding wax, tobacco, chunam used with betel nuts, and many other things, into the sea, where they became sea-weed, shells, pebbles and so forth. Bejr attempted to calm Mawng Lai, who, becoming increasingly mad, threw the pestle away, which pierced the rock now known as Koh Talu (เกาะทะลุ). Mawng Lai, having set fire to his house, made up, his mind to die, and death came to him on the top of Kao Mawng Lai lying to the north-east of the Bay of Koh Lak. His petrified body may be seen there to this day, lying face downwards looking out to sea.

Bejr fled, taking his family with him. He desired to go towards the East, but the sea barred his way and he fled towards the north. His dogs, not understanding the change in the plan, lost their way, went towards the south and slept at Pratiu (ประทิว). Some people say the place was Sunak Hon (สุนัขทอง). Bejr went to a hill known at the Cock-fighting Hill (เขาชนไก่), in the Province of Kanchanaburi (กาญจนบุรี), where he trapped wild fowl. He lived on the island called Pig and Tiger Islands, breeding pigs and catching tigers. His wife, Dame Ai, went to a place to make Kapi (กะปิ), and the place is now known as Kapi Island. Bejr then engaged in catching elephants at a place which is now known as Koh Chang (เกาะช้าง), the Elephant Island, situated on the eastern side of the Gulf of Siam, off the coast of Krat. Bejr related to two men the terrible happenings at Koh

Lak, and his own adventures. This story so impressed them with the impermanence of worldly things that they decided to give up all worldly pleasures and pursuits and become hermits. They fixed their hermitage on an island now known as Si Chang (สี่ช้าง), the World-hating Hermit Island, situated west of Siracha. The tradition now brings us back to the two princes, Muak and Laya. The Prince Laya experienced such grief and sorrow on hearing of the death of Yom Doey that his spirit left him, and he died at a place known as Prince Laya Hill (เขาเจ้าลาย). The bowl containing the betel nuts and leaves, the symbols of betrothal, became transformed into the rocks of the Three-hundred Peak Hills (เขาสาร้อยยอด). The hares' pen was transformed into the Harepen Hill (เขากระต่ายขัง). The hares escaped from their pen, running away in all directions, and since that time, hares have been numerous in the district of Koh Lak. The turtles which were kept for preparing the dishes for the marriage feast, were transformed into the Turtle Hill (เขาเต่า), near Hua Hin. Prince Muak, who was enjoying some boiled rice, eating the same with chopsticks from an earthenware dish, was so upset on hearing from a servant of the death of Yom Doey that the chopsticks and dish dropped from his hands, and became the Chopsticks Hill (เขาตะเกียบ), near Hua Hin, and the Dish Island (เกาะจาน), which lies East of Koh Lak. The whale, which was to be cooked in the Chinese fashion as Pe Sa (เป๋ะชะ), became transformed into the Whale Creek Hill (เขาคลองวาฬ), adjacent to Koh Lak. The swifts which were to be roasted for the feast, became the Swift Island (เกาะอีแอ่น). The rhinoceros which was to be made into curry, both spiced and unspiced, became the Rhinoceros Island (เกาะแรด). Prince Muak, purifying his mind, gave up all worldly infatuations and attachments, decided to return to the heaven of his ancestors, and died at a spot now known as Muak-enclosing Hill (เขาล้อมหมวก). The Emperor of China gave orders for his fleet to leave the harbour, but his men forgot to pull up one of the mooring posts and this now remains as Pillar Island—Koh Lak (เกาะหลัก). One of the crew, who jumped overboard to recover the mooring post, was drowned, and at this spot now stands Hailam Island (เกาะไหหลำ). The Emperor with his retinue and fleet returned to China.

Mawng Lai has become deified, and is now a great Spirit (เจ้าพ่อมั่งงาย), in the realm of the gods. Sailors in danger from storms, and those stricken with disease make offerings composed of boiled glutinous rice and sugar to him, in the firm conviction that he will help them in their troubles, and that they will come safely to shore and recover from their sickness.

The following is the tradition in Siamese language, which I have recorded in the language of the people who gave it to me. This language may not be cultured Siamese, but it is written down in the actual words.

ประวัติเขาตาม่องล่าย

ตาม่องล่าย ภริยาชื่อรำพึง มีบุตรชื่อนางยมโดย รุปร่างงดงามเป็นที่ต้องตาใครเห็นเป็นหลงรัก ตั้งเคหาสถานอยู่ท่าวน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตาม่องล่ายร่างกายกำยำล่ำสันใหญ่โต มีกระบองเป็นอาวุธ โต ๑๘ ก่า ยาว ๘ วา คืนวันหนึ่งตาม่องล่ายฝันว่าฟ้าผ่า เล่าให้ตาเพชร สามีนางเฝ้าผู้เป็นเพื่อนฟัง ตาเพชรทำนายว่ามีลาภ ตาม่องล่ายคิดจะไปหาเพชรนิลจินดา สัก ภริยาและบุตรแล้ว คว่าได้ไม่กระบองคู่มือพร้อมด้วยยามละว้าบรรจอาหาร ลงเรือไป

บัดนี้จะกล่าวถึงเจ้าหมวก บุตรเจ้าเมืองจีน ได้ทราบข่าวเล่าลือถึงรูปโฉมโฉมพรรณนางสาว ยมโดย ให้มีจิตต์กำหนัดรักใคร่อยากได้ไว้เป็นภริยา จึงลาบิดายกสำเภามา ๑๐๐ ลำ เพื่อจะพุดจา ทาบตามผู้หญิงนางยมโดยๆ ไม่รักรัก เจ้าหมวกเข้าทรงเทวปู่ๆ เสกสัฟง แบ่ง น้ำมันให้ เจ้าหมวก พยายามส่งของให้แม่รำพึงใช้สัฟง แบ่ง น้ำมันประพรมสิ่งของนั้นๆ แม่รำพึงมีความสงสารให้ โอกาสพบกับนางยมโดยๆ เกิดความรักใคร่ได้เสียกันทางลับ จึงพุดจาซุ้ขอตกลงนัดแต่งงานกัน ในวันอังคาร เดือน ๑๒ ขึ้น ๙ ค่ำ อันเป็นวันอำมฤตโชค (แต่ปีนี้วันอังคารเป็นวันอุบาทว์ หมอ ดูตรงจไม่ทั่วถึง) เจ้าหมวกมีหนังสือบอกบิดาๆ ก็ยกสำเภาอีก ๕๐๐ ลำ เพื่อจะทำการวิวาห์

ฝ่ายตาม่องล่าย ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงเมืองพระเจ้าอุบลละบอง เมืองพิชชาๆ มีบุตร ชื่อเจ้าลายๆ ทราบข่าวความสวยงามนางยมโดย มีความอยากได้เป็นภริยา ให้บิดาพุดจาซุ้ขอต่อ ตาม่องล่ายๆ ตกลงยกให้ นัดแต่งงานกันในวันอังคาร เดือน ๑๒ ขึ้น ๙ ค่ำ พ้องกันกับวันทีนางรำพึง นัดไว้กับเจ้าหมวก เจ้าลายยกพหลมาพร้อมกับตาม่องล่าย มากลางทางพบยักษ์ เกิดรบกัน ยักษ์แพ้ย่อมเป็นข้า แล้วเดินทางมาพบบึงใหญ่ ตาม่องล่ายเกณฑ์ยักษ์ ให้ขนทองคำมาทำสะพานแล้วเดิน เลียบเข้าเขตแดน ไปพักพลที่บ้านเขาแดง จัดขันหมากที่นั่นและขังกระต่ายไว้ที่เขาหนึ่ง

ฝ่ายตาม่องล่ายเมื่อมาถึงบ้าน ทราบว่าบุตรีมีคู่รัก และภริยาตกลงนัดแต่งงานก็โกรธมาก เจ้าลายกับเจ้าหมวกทราบเรื่องคิดจะทำสงครามชิงนาง ตาม่องล่ายคิดตดตึก ทั้งมีความโกรธอยู่แล้ว จึงพานางยมโดยและนางสงคนใช้ ขว้างนมข้างหนึ่งย่านญวนนอก อีกนมหนึ่งขว้างไปจันทบุรี (ญวนใน) อีกนมหนึ่งขว้างไปสงขลา อีกนมหนึ่งตกเกาะไหหลำ ส่วนตัวนางยมโดยขว้างไปตก อ่าวปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนตัวนางสงขว้างไปตกเกาะลังกานำผาสิงห์หพ เตะ แม่รำพึงโครงหักวิ่งหนีไปถึงอ่าวมะนาวตาเหลือก ไปนอนตายบางสะพาน ฝ่ายพวกยักษ์พากัน หนีขนทองกลับไปด้วย ตาม่องล่ายเสียใจและคลั่งมากขว้างทองหมั้นไปบาร่อน ขว้างบันไดไป เป็นเขาคันบันได ขว้างกระจกไปติดช่องเขากระจก ขว้างร่มไปเป็นเกาะร่ม หมากพลูขนมจีน และตลับกับของต่าง ๆ ขว้างลงทะเลเลยกายเป็นสาหร่าย หอยและก้อนกรวดและอื่น ๆ

ตาเพชรมาห้ามเลยเกิดวิวาทกัน ตาม่องล่ายเอาสาขว้างไปถูกเขาทะเล ตาเพชรพาครอบครัว หนี ตาม่องล่ายเอาเพลิงเผาบ้านแล้วลั่นใจตายอยู่ที่เขาเรียกว่า เขาม่องล่าย

ฝ่ายดาเพ็ชรพาครอบครัวหนีคิดจะไปอยู่ที่ศตวันออกตงหันำเดินทางขึ้นไปที่ศเหนือ แต่สนัข
ดาเพ็ชรหลงทางไปทิศใต้ ไปนอนอยู่ที่หน้าอำเภอประทิว ดาเพ็ชรไปแวะต่อไก่ที่เรียกว่าเขาชน
ไก่ จังหวัดกาญจนบุรี และได้ไปพักเลี้ยงสุกรแล้วไปจับเสือได้ที่เรียกว่าเกาะหมเกาะเสือ และยาย
ไอ้ไปพักทำกะบิในที่ๆ เรียกว่าเกาะกะบิ แล้วดาเพ็ชรไปจับช้างเผือกได้ที่เรียกว่าเกาะช้าง แล้ว
มีชายสองคนได้ฟังเรื่องจากดาเพ็ชรรู้สึกโลกอนิจจังให้มีความเกลียดชังทางฆราวาส จึงชวนกัน
บวชฤษีไปจำศีลภาวนาเลยดับขันธที่แห่งหนึ่งเรียกว่าเกาะสี่ขัง

คราวนี้จะกล่าวถึงเจ้าหมวกและเจ้าลาย เจ้าลายเมื่อทราบข่าวว่านางยมโดยตายก็เสียใจ ขาดใจ
ตายเป็นเจ้าลาย ชนหมากก็กลายเป็นศิลา ๓๐๐ ยอด ที่ขังกระต่ายก็เลยเป็นเขากระต่ายขัง กระต่าย
ก็ออกจากขัง เพ่นพ่านไป จึงมีกระต่ายชุมมากในเขตประจวบคีรีขันธ์ เต่าที่ขังไว้จะแกงก็กลายเป็น
เขาเต่า

ฝ่ายเจ้าหมวกกำลังนั่งรับประทานข้าวต้มด้วยตะเกียบและจานดินดิบ พอมีข่าวมาบอกว่านาง
ยมโดยตายเจ้าหมวกร้องอาลัยอา จานกระเด็นไปตั้งเป็นเกาะจาน ตะเกียบกระเด็นไปตั้งเป็นเขา
ตะเกียบ ส่วนปลาวาฬที่จะปะทะเสียงกันก็กลายเป็นคลองวาฬ นกที่แอ่นที่เตรียมไว้จะทอดก็
กลายเป็นเกาะอีแอ่น และแรดที่จะแกงเผ็ดและบะชอกก็กลายเป็นเกาะแรด เจ้าหมวกกลืนใจตาย
เป็นเขาล้อมหมวก ฝ่ายเจ้าเมืองจีนสั่งให้ออกเรือสำเภา ครั้นออกเรือลี้มหลัก เลยกลายเป็นเกาะ
หลัก จีนไหหลำโคตน้ำจะไปเอาหลัก เลยจมน้ำตาย เรียกว่าเกาะไหหลำ บิดาเจ้าหมวกและบ่าว
ไพร่พร้อมด้วยสำเภา ๖๐๐ ลำก็กลับไปเมืองจีน

ตามองลำนี้นางคนเรียกว่า เจ้าพ่อมองล่าย เมื่อถูกลมพายุในทะเลหรือมีการเจ็บไข้กับ
เข้าเหนียวเปียกน้ำตาลทรายแดง กล่าวกันว่าบางคราวช่วยป้องกันภัยบ้นบทความป่วยไข้ได้

PART TWO

The Dramatised Version of the Koh Lak Tradition of

H. M. King Rama VI.

His Majesty King Rama VI. dramatised the tradition. The royal playwright, however, changed the story to meet the requirements of his play. This dramatised version has been printed in a work called "The Book of Rajburi" (สมุทรสาบุรี), published in B.E. 2468, A.D. 1925. This book was compiled in connection with the National Exhibition which it was intended to hold in that year, in commemoration of the fifteenth year of the reign of that king. As this story has received official sanction by being published in the

work referred to, and as the play was actually staged and acted before the public in Koh Lak, it is possible that this story may be accepted by the people as the true one, and the real tradition gradually fade from their memory. It is for this reason that I place the tradition on record. The theme of the King's play is as follows:—

In ancient days there were three lords of the sea, each one having his residence on a hill adjacent to the sea. These three princes were, Chao Laya, whose hill was to the north, Thao Mawng Lai in the centre, and Chao Krung Cheen to the south. Prince Laya, having heard of the beauty of the daughter of Thao Mawng Lai, disguised himself as a fisherman and came by boat to the landing of the palace of Thao Mawng Lai at Koh Lak. The maids of the princess were buying fish at the landing, and, seeing Chao Laya, went home and told her that a handsome youth had brought fish to the landing for sale. The young princess commanded that he should bring his fish to the palace. The young man came into the presence of the girl. When they saw each other their hearts were pierced by the arrows of love, and from that day the young man found opportunities of coming to the palace frequently and one day their love was consummated. This was known to the mother of the princess, and a day was fixed for the marriage. The sea lord of China on the Krung Cheen Hill also heard of the beauty of the young princess, daughter of Thao Mawng Lai. He gathered together presents of beautiful silks and other articles and, disguising himself as a trader, came to the palace, where he was received by Thao Mawng Lai. Thao Mawng Lai was delighted with the beautiful silks and sent for his wife and daughter to come and look at them. The young Prince of China then asked Thao Mawng Lai for the hand of his daughter. To this assent was given, and a date was fixed for the marriage. The date so fixed by Mawng Lai was the same date as that already arranged for the marriage of the princess to Chao Laya, the parents having forgotten their promise to Chao Laya. On the appointed day both Prince Laya and the Prince of China came in their ships, with their betrothal gifts, to the royal landing. Thao Mawng Lai realised that he was in a most embarrassing position, and, seeing that a fight between the two princes was inevitable, requested them to withdraw their ships from the landing to the open sea, in order that he might prepare a grand fleet of ships to receive the gifts. The two young men obeyed the request of the older prince, who immediately collected a fleet of armed vessels which were moored round his island city. Having gathered together his fleet under the pretext that the ships were to form a procession to receive the betrothal gifts, Thao Mawng Lai told the ambassadors of the two young princes of the mistake he had made, and suggested that the difficulty might be overcome by each of the princes taking half the girl. The two young princes objected, and sent their ambassadors back to tell Thao Mawng Lai that there was no justice in his solution of the difficulty. Prince Laya withdrew his fleet with the betrothal gifts to a harbour where the gifts were landed, and from

this place set out with his fleet to attack Thao Mawng Lai. The young Prince of China, being overcome with rage, acted with greater decision and rapidity. He brought his fleet to the place where Mawng Lai's ships were lying. A battle ensued in which the Prince of China was defeated and his fleet dispersed. The slaughter was great, many prisoners were taken, and the prince is supposed to have fallen into the sea, for he was heard of no more. The betrothal gifts of the Prince of China were transformed into shells, fishes, etc. The princess, the cause of all this trouble, fearing that the young Prince of China might overcome her father, and she be taken by the victor, decided to flee by boat at night from the royal palace, for she loved Prince Laya. She carried her determination into effect and, while searching for her lover, a storm arose. Her boat was sunk, but she saved her life by swimming to land near a hill, which has since been known as the Maiden's Breast Hill (เขาหน้าอก). Prince Laya, on arrival at the city of Mawng Lai, not finding the fleet of this prince or his men there, ransacked the palace in search of the young princess, but did not find her. The girl's mother told Laya that the princess had fled by boat and gone in search of him. With these happy tidings in his heart he set forth with his fleet in search of the maiden. He found her near the Maiden's Breast Hill and took her away with him. Thao Mawng Lai, collecting the remnants of the Chinese fleet and gathering together much booty and many prisoners, returned to his city to find that his daughter was not there. Thao Mawng Lai questioned his wife and was told that their daughter had fled before the arrival of Prince Laya with his fleet. Mawng Lai became so enraged that he picked his wife up and threw her into the sea. She swam and landed at a place known today as Ramphung Hill. Thao Mawng Lai, with all his fleet, set forth in search of his daughter. He came up with the fleet of Prince Laya and the latter seeing that the forces of Mawng Lai were numerous, effected a landing of his men and entrenched himself on the top of a hill. Mawng Lai surrounded the hill, and Prince Laya being unable to obtain supplies was becoming short of food. There only remained to him a little fish condiment and a few rice crumpets, hence this hill is known as Savey Kapi Hill (เขาเตาขี้เถ้า). The shortage of food became so great that the princess told Prince Laya to go down to her father and beg pardon for his offence. The two young people went to the old prince. He forgave them and, returning to his own city, performed the marriage ceremony with great pomp and splendour, and sent the newly married couple to the city of Chao Laya.

The king, in his version, mentions certain acts as the cause of giving names to certain things and places, which need not be mentioned here, as they are already recorded in the real tradition.

PART THREE
A Dissertation on the Koh Lak Tradition with a Suggestion
of its Significance.

Is the Koh Lak tradition, which I have recorded in Part One, an invention or not? I think the answer must be that this story is based on some happenings, which occurred in this locality in ancient times, and that this story has been handed down from father to son. This tradition is known throughout the Peninsula as far south as Chaiya. The population of this district is now composed of people from Bejraburi and from across the Burmah border, for in that area the population is largely Thai, descendants of the Thai who settled during the Siamese occupation. [*Vide* Dr. A. F. G. Kerr's Note on a Trip from Prachuab (Koh Lak) to Mergui, published in the Journal of the Siam Society, Vol. XXVI, Pt. 2]. The ancestors of many of those living here and in the adjoining regions must have taken part in the Thai penetration towards the south, either as soldiers, traders or agriculturists. They took part in the wars which ended with the establishment of the supremacy of the Thai authority in this region. I think the tradition refers to one of these struggles and probably the first of them, that is, the southern movement in which the king of Sukhothai (Ram Kamheng) added this region and that south of it, including Nakorn Sri Dhammaraj, to his dominions probably about A.D. 1268 or a few years earlier.

My interpretation of this Koh Lak tradition, therefore, is that it refers to that period in Siamese history when the Thai people, under their King in Sukhothai, were extending their influence and pushing south and west, which they did by two methods:—(1) By a military movement down the Nakorn Chaisri and Mae Klong rivers, till they occupied the whole peninsula to the south of Nakorn Sri Dhammaraj. This movement must have occupied many years to complete. As it seems that the Thai suzerainty was established over Sri Dhammaraj and a portion of the Malay Peninsula lying to the south about A.D. 1268, then the military movement must have commenced before that year. This military movement was made possible by the defeat of Prince Sam Chun of Muang Chod (ฉอด), by Prince Ramaratha a year or so after his father Phya Sri Indra Bodindradithya became king. Muang Chod is situated in Tambala Mae Tün (แม่ตุ๋่น) of the sub-Amphur Mae Ramat (แม่ระมาด) of Amphur Mae Sod in the province of Tak. This event must have taken place about A.D. 1238. In the battle the father was worsted, but the son Ramaratha came to his father's assistance and defeated Prince Sam Chun. This battle was fought at old Tak, which lies on the right bank of the Ping River a few miles south of where the Wang River joins the Ping. King

Sri Indra Bodindradithya conferred on his son Ramaratha the title of Ram Kamheng as a reward for his bravery. Now that Prince Sam Chun had been disposed of, the road to the south was open. The Thai took advantage of this and the military movement south commenced. All the Thai communities living in this southern region were gradually brought within the dominion of Sukhothai. That there were Thai settlements already established in the valleys of the Chao Phya, Subpan, and Mae Klong rivers from about the 5th century of the Christian era cannot be doubted. I deal with this question in a separate work.

(2) By political and commercial penetration through Mae Sod into the Môn Kingdom of Mawtama (Martaban), which was reborn in A.D. 1281, and which eventually embraced the ancient city of Pegu and its territories known as Hongsawadi.

It was in the year A.D. 1284 that Magato, who had established himself in Mawtama in the year A.D. 1281, found himself a ruler without a title or the five-regalia of royalty. Magato had eloped about the year A.D. 1275 with Princess Debasuda, a daughter of the king of Sukhothai, who had showered many favours on him. Magato bethought himself of his Royal master and benefactor in Sukhothai. He sent an embassy to the king of Sukhothai begging pardon for the offence he had committed in running away with the king's daughter during the king's absence on a military expedition against Java-Malay rebels in the peninsula south of Sri Dhammaraj. He then informed the king that he had made himself ruler over Mawtama and the Môn people in that territory and craved the king to confer on him a royal title and the five regalia of royalty. The King forgave Magato and conferred on him the title of King Fa Roa, which, patent of royalty, was inscribed on a tablet of gold. This patent of royalty together with a white umbrella, a crown, a sword, a fan and a pair of golden shoes, which constituted the five emblems of royalty, were conveyed by an ambassador from Sukhothai and presented to King Fa Roa in Mawtama in A.D. 1284.

That trade was carried on between the territory of Sukhothai and Mawtama, and that Mawtama was the port of export is proved by the fact that Magato headed a trading party to Sukhothai about A.D. 1268 during the Burmese régime. This trade probably received a great stimulus after Magato had established himself. The trade was extensive, and included large consignments of the famous Savankaloke pottery, which found markets in Africa, Arabia, Persia and India, as well as in Sumatra, Java, Cambodia, the Philippines and China. The political ascendancy of Sukhothai continued in this territory certainly till A.D. 1329, for two of the successors of King Fa Roa also received titles at the hands of the King of Sukhothai and were confirmed as Kings of Mawtama by him. The commerce of Sukhothai probably continued to use Mawtama as the port of export for a long period after A.D. 1329.

It is significant that the King of Sukhothai sent an embassy to the court of the Mongolian Emperor of China in Peking in the year A.D. 1289—99, and King Fa Roa also sent an embassy to China in the same year. This would seem to prove that Mawtama was to some extent dependent politically on Sukhothai. The Sukhothai-embassy was sent to beg the Emperor to confer on the king the same gifts of honour as the Emperor of China had given to the preceding monarch. These gifts were a white horse, a saddle, a whip and a coat of gold embroidery. The Emperor refused to comply with this petition and only sent the gold garment. Such an embassy conveying such a request could only have been sent to inform the Emperor of the death of the reigning King, and to ask for his Imperial recognition of his successor. The king who had died must have been Ram Kamheng, and his death must have taken place about the year A.D. 1297 or 1298. An embassy had been sent to Peking from Sukhothai in A.D. 1295 when no such request was made. This fact supports my theory that Ram Kamheng died about the time mentioned. If we examine the Paw Khun Ram Kamheng inscription, it will be found that the last of his acts recorded thereon took place about A.D. 1294. This is a further proof that he died shortly after A.D. 1294. If he reigned till A.D. 1317, as many Siamese scholars believe, then some of the events which took place between A.D. 1294 and 1317, a period of twenty-three years, would certainly have been recorded.

The Koh Lak story leads one to believe that the Thai, in their southward movement, had just occupied the city of Padja, modern Bejraburi, and that the ruling prince was one called Ubalabongs (อุบลพงศ์). This word means "The lineage of the Lotus". It is a curious fact that the King of Nakorn Sri Dhammaraj, Chandrabhanu, described himself in the year A.D. 1230 as belonging to the lineage of the lotus (ปทุมวงศ์). Can there be any connection? South of Padja Mawng Lai, probably a prince of the house of Chaiya, still retained power in Koh Lak.

He, seeing that it would be difficult to resist the southward march of the Thai, deemed it politic to enter into friendly relations with the prince of Padja. He headed the mission himself. An agreement was entered into between Prince Mawng Lai and Prince Ubalabongs, which was to be ratified by Prince Mawng Lai giving his daughter Yom Doey to Prince Laya, the son of the Prince of Padja. Everything was proceeding favourably to cement this alliance by Prince Laya accompanying Mawng Lai to Koh Lak. Prince Laya and his bodyguard came to the frontier between Padja and Koh Lak, where he camped. On his way he was met by a hostile force and a battle ensued in which the Koh Lak forces were driven back. Prince Mawng Lai was much aggrieved by this action of his people and tried to make amends to Prince Laya by facilitating his march by building bridges over the swampy grounds. The sea at that time extended much

further west than today, and it is probable that the Prince's march was through marshy ground. Prince Mawng Lai placated Prince Laya, and then proceeded to his own capital to arrange for the marriage of his daughter. The tradition tells us what happened. It is probable that with the death of Mawng Lai, the advance of the Thai southwards was rendered much easier and that they pushed forward with great vigour, partly to avenge the death of their young Prince Laya. When the military movement south commenced, all the Thai communities living in this southern region were gradually brought within the dominion of Sukhothai. That there were Thai settlements already established in the valleys of the Chao Phya, Subpan, and Mae Klong rivers from about the 5th century of the Christian era cannot be doubted. I deal with this question in a separate work.

That portion of the tradition which refers to the giving of Thai names to many places and objects, etc, would seem to be evidence that the Thai displaced another people, and that this forward movement went as far south as Pak Panang. Now this place is only a few miles distant from Nakorn Sri Dhammaraj, where Chandrabhanu was in authority. This King reigned in Nakorn Sri Dhammaraj certainly from A.D. 1230--1272, which period synchronises with the establishment of Thai power in Sukhothai and its expansion. It was probably at this time that King Chandrabhanu came under the protection of Sukhothai. Evidence to show who Chandrabhanu was will be found in the Wat Hua Vieng inscription, which tells us that Chandrabhanu ruled in Nakorn Sri Dhammaraj in the 2332nd year of the Kaliyuga, which synchronises with the year A.D. 1230. This establishes the fact that King Chandrabhanu, of the lineage of the Lotus, reigned here from A.D. 1230.

The Maha Vamsa, or Great Chronicle of Ceylon, gives us further evidence about this King. It relates that a King named Chandrabhanu led a Malay army by sea to attack Ceylon and waged war on that country twice during his reign. The dates for these two expeditions are not given, but they took place during the reign of Parakkama Bahu II. That King had re-established the Sinhalese power in Langka by driving out the foreign usurpers. The Kingdom of Langka was attacked by King Chandrabhanu with a great army of Malays, equipped with weapons and engines of war. This attack took place in the eleventh year of the reign of Parakkama Bahu II., which would be A.D. 1251. Chandrabhanu was defeated with the greatest difficulty after many fierce battles had been fought, for it would seem that the Malay army had entered Langka at many ports and held most of the strategic positions.

Chandrabhanu, some years later, led another army of Malays over the seas, and again attacked Langka during this same reign. This time he was supported by forces from the Pandu and Chola countries. These Tamils were actuated by the desire for revenge and to regain what they had lost when Parakkama Bahu II. had driven them out of Langka. King Chan-

drabhanu and his allies were again defeated, and driven out of the island. The ambition which actuated King Chandrabhanu to wage these two wars was his desire to obtain the Holy Tooth Relic. He failed. There is no reference in the *Maha Vamsa* to the Sihingka Buddha. King Parakkama Bahu II. reigned from A.D. 1240 to 1275. Some authorities put this reign forward by a few year.

The *Maha Vamsa* places on record that the first war was waged during the eleventh year of the reign of this monarch, A.D. 1251, and that the second war was waged in the last years of the reign. As the story of the last war is related just before the death of this King, I would suggest A.D. 1271. Dr. Sir R.O. Winstedt states in his work "*The History of Malaya*", page 29, that "Chandrabhanu attacked Ceylon first in A.D. 1236 and finally with the King of Hinayana Sukhodaya probably threw off the yoke of Mahyama Jambi and allied with the kings of Pandya certainly failed in the second attack on Ceylon, in A.D. 1256. Pandya inscriptions indicate that Chandrabhanu ruled Kadaram that is Kedah, without which he would have lacked a port on the Bay of Bengal for his attempt to wrest Buddha's Tooth from Ceylon." Dr. Winstedt also states that not only did Jambi or the Malayu country lose Ligor (Sri Dhammaraj) but also other territories. This statement is most important as it shows by what means and, about what time the Thai of Sukhothai established themselves in Sri Dhammaraj and even further south. It is to be regretted, however, that Dr. Winstedt does not give us any authority for his dates or for the friendly relations existing between Sukhothai and Sri Dhammaraj. It further appears that in A.D. 1275 Kartanagara, ruler of East Java, from Singhasari made an attempt and to some extent succeeded in establishing his rule over the Malayan country, for it would seem that he added Pahang to his State about A.D. 1286. The fighting which took place between 1275 and 1286 affected the authority of Sukhothai in this region, and it is probable that the expedition against the Java Malay rebels headed by King Ram Kamheng, referred to in the *Rajadhiraj* (a *Môn* History), was carried out at this time. It was about A.D. 1275 that Magato eloped with the King's daughter during the King's absence suppressing a rebellion of Java Malays. This Magato destroyed the Burmese power in Mawtama, and established himself as King over the *Môn*, A.D. 1281.

The *Chronicle of the Sihingka Buddha* throws some light on the relations between a King of Sukhothai and a King of Nakorn Sri Dhammaraj. The King of Sukhothai was probably Ram Kamheng; and the King of Nakorn Sri Dhammaraj was probably Chandrabhanu. This *Chronicle* tells us that the King of Sukhothai—and apparently this King was known under several names and the inference gained from these names goes to show that he was Ram Kamheng was overcome by a desire to possess the Sihingka Buddha.

He went to Nakorn Sri Dhammaraj in person, and explained his desire to the King of that territory. He even commanded that King to obtain possession of the Buddha then in Ceylon. The wording of the Chronicle is precise. It states that the King of Nakorn Sri Dhammaraj was commanded to obtain the statue by using all means at his disposal. The translation of the passage referring to the command of the king of Sukhothai is: "By stratagem even going so far as to use the name, prestige and power of the King of Sukhothai to force the King of Langka and the people of the city from their arrogance into acquiescing in obtaining the Sihingka statue unto him (the King of Sukhothai) to worship." The King of Nakorn Sri Dhammaraj sent an embassy to Ceylon. The King of Ceylon gladly gave this image of the Buddha to the ambassadors and thus the Sihingka Buddha arrived in Nakorn Sri Dhammaraj after many vicissitudes and adventures on the sea. The Sihingka Chronicle tells us something of importance, namely, that when this image of the Buddha arrived at Nakorn Sri Dhammaraj some of the Sukhothai soldiers garrisoned in Sri Dhammaraj were sent so Sukhothai to inform King Suraraj. The word Suraraj means the brave king, and the word Ram Kamheng means Rama the Brave. There can be no doubt that these two names refer to one and the same monarch. This Monarch went in person to Sri Dhammaraj to take over the image, which was carried with great ceremony and pomp to Sukhothai. This statement, if true, certainly proves that the King of Sukhothai was the suzerain power. As Chandrabhanu probably died about A.D. 1272 after his return from waging his second war on Ceylon, the power of Sukhothai must have extended to this territory many years earlier.

Some Siamese scholars believe that the Thai power was established in Sukhothai under Phya Sri Indra Bodindradhitya about the year A.D. 1256 or 1257. In my work dealing with the Kingdom of Sukhothai, which is in course of preparation, I advance the theory, which I support with certain evidence, that the Thai Kingdom of Sukhothai was established some twenty years earlier, that is about A.D. 1237. King Sri Indra Bodindradhitya and his son Bala Muang are believed to have reigned for twenty years. If this belief is correct, the Prince Ram Kamheng ascended the Throne in A.D. 1257 and not A.D. 1277 as is thought by many Siamese scholars. It is generally held that King Ram Kamheng reigned for forty years. There is evidence in the archives kept during the Mongol ascendancy in China to show that King Ram Kamheng died in A.D. 1297, or at the latest A.D. 1298, and not A.D. 1317. If I am correct, then, King Ram Kamheng was on the Throne during this period of the great expansion of Thai powers, and it was he who annexed Nakorn Sri Dhammaraj to the Thai dominions and even extended that power into the Malay country south of that place. The events recorded in the Mahavamsa and the Sihingka Chronicle all took place

before A.D. 1277 the year, in which Siamese scholars believe that Prince Ram Kamheng ascended the throne. All evidence goes to prove that it was King Ram Kamheng who established Thai sovereignty over Sri Dhammaraj and portions of the Malay Peninsula. If my interpretation of the Koh Lak tradition is correct then the Thai people at the same time wrested the eastern coast including Chantabun from the Khmer, for Chantabun as well as many islands in the Gulf including Si-chang are mentioned in the tradition. Therefore this king must have been on the throne prior to A.D. 1277. The name of the island Si-chang has always been a matter of controversial argument. This tradition gives us a clue. This island Koh Si-chang (ศรีช้าง) is the island of the World hating Hermit, and not สิริง.

The object of this paper is merely to place the Koh Lak Tradition on record and to make a few suggestions as to what happened to bring about the death of Prince Mawng Lai, and the probable date of these happenings. The paper may seem fragmentary and to lack a positive background. This cannot be avoided as the tradition itself gives us little help in clearing up an obscure historical event. The movement of the Thai south to Nakorn Sri Dhammaraj and into the Malayan peninsula is a matter of some historical importance, and forms a glorious page in the history of the Thai people. This episode is one of the most important events in the establishment of the Thai power in Sukhothai, and had far reaching results. This episode is being dealt with by me in a separate work. This work is advancing towards its completion and deals with the establishment of the Thai in the north in pre-Christian days, and their advance south to the Gulf of Siam when they drove the Khmer out of Lavaratha and established themselves in the valley of the Suphan River, centuries prior to the consolidation of their power in Sukothai and Ayudhya. This work gives out many new theories supported by evidence to show that the Thai people were in the delta of the Menam Suphan and Chao Phya about the fifth century of the Christian era.

As this paper is one dealing with a phase or period in history, it may seem out of place to talk about such trivial matters as Love philtres. But as it was due to the use of a love philtre that the death of Mawng Lai and many persons was brought about, and the Thai were thus enabled to push south, I feel that the Love philtre in this particular case is of some importance. Love philtres, their preparation and use are interesting, and as this Love philtre belongs to the type known as Nam Man Prai, I propose to give some information about it in a separate paper.

**An account of the hunting of the wild ox on horse
back in the provinces of Ubol Rajadhani
and Kalasindhu, and the rites and ceremonies
which have to be observed**

by Francis H. Giles
(Phya Indra Montri)

INTRODUCTORY NOTE

The author has already published in this Journal (Vol. XXIII, pt. 2 and Vol. XXV, pt. 2) an account of elephant hunting on the Korat plateau as well as in the province of Langsuan, situated on the sea board of Siam. These two papers not only record the methods adopted in hunting, but also give a full account of the ceremonial rites which have to be performed in order to bring the hunt to a successful issue. The present paper deals in a similar manner with the hunting of the wild ox. The writer hopes to be able to prepare a paper dealing with the ceremonies surrounding the catching of the *Plabük* (ปลาบึก) a kind of catfish, of the genus *Pangasius* in the Mekhong river.

This paper, on the hunting of wild ox, should be of interest to the anthropologist as well as the hunter of big game. The ceremonial which surrounds the acts of hunting and the rites which have to be performed give an insight to the beliefs of the people. One peculiar feature is that the hunters are protected by the chief spirit of a shrine which is the dwelling place of this spirit. The spirit enters the men, goes with them on the hunt, and they lose their identity in that of the ponies they ride. On the completion of a hunt the spirit returns to its shrine. Many enjoinders of a prohibitory nature are laid on the hunters as well as their women. When any act of importance is to be carried out it is necessary for the chief huntsman to recite a prayer or stanza or to make some decoration to the spirits of the forest. The voice speaking to the spirits of the forest is that of the chief spirit of the shrine, who accompanies the men. Attention is drawn to the act of driving away the spirit which hovers about the *Kang Lüei* (กางเลื้อย) plant and prevents the use by human beings of the beneficial

properties inherent in that plant. When this spirit has been driven to a distance, a huntsman digs up the roots and by virtue of the spirit which is in him is able to utilise the beneficent properties to give his men and their ponies courage and endurance. The same act is performed when taking timber to erect a Kraal or Kedah for the trapping of elephants. I do not know the scientific name of this plant, but it would seem to possess a certain quality which acts as a stimulant or produces a form of intoxication which causes the men to be devoid of fear. There seems to be very little if any trace of the influence of Buddhism in the prayers or stanzas which are used; but there are slight traces of Brahmanic beliefs. The men who engage in this pursuit of hunting the wild ox are eastern Laos, inhabiting a region where there has been Cambodian influence. The prayers or stanzas used are probably of great age, going back to pre-Buddhist and Brahmanic days. This method of hunting the wild ox is not used in any other part of Siam nor have I heard of it in any part of Burma, the Shan States, Cambodia or French Laos. It is probable that the hunting of the wild ox on horse back as described in this paper will be abandoned before many years have passed, owing to the building of roads and the use of motor vehicles, which are rapidly penetrating every part of Asia. In fact it will not be long before all remembrance of ancient customs and habits will have disappeared from the minds of the people inhabiting territories which a few years back were considered almost inaccessible, except to the explorer and adventurer. It is for this reason that I have placed on record an interesting pursuit of a people living in Eastern Siam.

My thanks are due to Khun Satok Supakit (ขุนสารศุภกิจ), formerly a revenue officer in Ubol Rajadhani and now stationed in Nakon Rajasima (Korat), for the very kindly help he has given me in ascertaining the facts recorded in this paper.

CHAPTER I

Hunting in Ubol Rajadhani

(1) From enquiries made by me, it would appear that the hunting of the wild ox (*Bos Sondaicus*, โคนัว) on horse-back is only practiced in two localities, namely in the provinces of Ubol Rajadhani (อุบลราชธานี) and Kalasindhu (กาฬสินธุ์). There are some divergencies in the rites observed in these two districts.

The hunting of the wild ox is followed in the district of Nong Buahi (หนองบัวฮี) situated in Amphur Phimul Mangsahar (พิบูลมังสาหาร) of the province of Ubol Rajadhani, and in the districts of Lub (หลุบ) and Kuchinarayana, (กุฉินารายณ์) situated in the province of Kalasindhu. The account given below describes the practice followed by the hunters living in the district of Nong Buahi and was given to me by two experienced hunters named Mo Di Phumchandra (หมอดี พุ่มจันทร์) and Mo Lun Phumchandra (หมอลุน พุ่มจันทร์). Although men are trained for the purpose of the hunt, the profession of hunting wild ox is hereditary in certain families and these men alone attain to leadership in this craft. As the hunting has to be carried out on horse-back, and the weapon used for slaughtering the wild ox is a spear, some training in riding and the use of the spear is required of the men who engage in the hunt. The ponies used have to be fleet, sure of foot, strong, and possess qualities of endurance because the ox is hunted in the forest where trees and other obstacles have to be avoided while riding at full gallop in pursuit of a herd. The men other than the professional hunters go through a course of training in riding and the use of the spear for a period of from seven to fifteen days. A light pole resembling a spear is used for this purpose. The bridle is an article of the equipment of some importance and, having to be strong, is made of plaited cane. The reins are short and end in a loop which the rider holds. The saddle is a padded cushion made of kapok (นุ่น) some twenty four inches long by fifteen inches broad and is fixed to the pony's body with girths made of cane web. The hunting party is composed of the leaders or professional huntsmen (หมอเผ่า), trained hunters (หมอม้า) and servants (ແຫ່ງ). These latter look after the transport which is generally bullock carts, cut grass for the ponies, and cook the food for the hunting party. The hunt takes place in the dry season, commencing about the fourth month (February-March).

(2) The first rite to be observed is of some importance as having for its object the prevention of ill befalling the hunters. The men who are about to engage in a hunt must bring their ponies, spears, and saddles to a spirit shrine, and make themselves, and these things over to the spirit, that they may be protected from all evil such as fear, and stumbling on the part of the ponies, breaking of the spears and the slipping of the saddles. This ceremony is performed by the chief huntsman, who makes three prostrations or obeisances before the spirit shrine, before uttering a prayer for protection. The men having assembled in front of the shrine each one makes an offering of one boiled fowl, one bottle of spirits, eight coneshaped cups holding flowers, and an oblation composed of five coneshaped cups holding flowers and five wax candles grouped together, symbolic of the five constituents of conditioned life or sensorial existence (เบญจขันธ์) from which one must

escape.⁽¹⁾ These offerings are made to the high spirit (พระกำ) on the day on which things i.e. the ponies, spears and saddles are entrusted to this spirit, that they may enjoy his protection. The men who attend this ceremony come within the jurisdiction of the high spirit in all matters, and entirely lose their identity, being known during the period of the hunt by the names of their ponies. Men who follow the pursuit of elephant hunting on the Korat Plateau also lose their identity and are known by the names of their elephants.

(3) Certain enjoiments or prohibitions are laid on these men, viz:—

- a) that they shall not enter their own houses, or those of other persons;
- b) that they shall not indulge in an amorous intrigue with any woman or have any connection with their own wives;
- c) should any article or thing have been left behind in a house, the hunters shall not go to fetch it themselves, but must send a person having on connection with the hunting party;
- d) that the hunters and servants shall not carry on their persons or in any manner during the period of the hunt any protecting amulets, charms, or talismans of any description whatsoever, but shall have implicit faith and trust in the protecting power of the high spirit to whom they have entrusted themselves;
- e) no woman, whether young or old or a wife of any of the men, shall be allowed under any circumstances to accompany the hunting party.

Should any member of the hunting party contravene any of these conditions, evil and ill such as death or sickness will befall him. Having committed a breach of any of these prohibitions, confession of fault or sin before the chief huntsman or any other person will not absolve the offender from the consequences or penalties of his fault or sin. It is almost unknown for any member of a hunting party to commit a breach of these enjoiments.

Certain enjoiments are laid on the women belonging to the men during the absence of their husbands on a hunt. These are:—

- a) they shall not wear a white skirt or petticoat under the outer skirt (ส้น);
- b) they shall not sit on the steps or in the doorway of a house;
- c) they shall not throw baskets or others such receptacles from the house to the ground;

(1) The five constituents or *skandha* are:—

- 1) matter;
- 2) feelings;
- 3) ideas;
- 4) volition and other faculties;
- 5) pure sensation or general consciousness.

The elemental constituents form part of the Dharma in Buddhism.

- d) when giving alms of food, such alms shall not be given with the bare hand but should be placed on some article. All such alms must be made in a sitting posture as an act of reverence;
- e) they shall not adorn or beautify their bodies with any powders, perfumes, or gay apparel;
- f) they shall not beat their children;
- g) they shall not indulge in an amorous intrigue or commit adultery with any man.

Should any woman not comport herself according to these enjoinders, ill fortune such as death by goring or falling from a pony, as well as through sickness will be the lot of the respective man.

When the men with their chief huntsman are assembled with their ponies, spears and saddles before the spirit shrine and the chief huntsman has made three ceremonial prostrations before the shrine, he offers up this prayer asking the high spirit to give his protection to those about to engage in the hunt. This prayer is as follows:—

“Spirit of goodness! O Great Chief of hunters, omniscient preceptor spirit! We are about to enter the forest wilds and live therein. We invoke thy power that the hunters, servants, ponies, cattle may be free from injury to foot and hoof. We crave that thee, O Spirit, will guard us safely in the forest that we may not follow wrong paths and lose our way, that the forest may not be dark and when treading the boundless plains that we be not overcome by fear. That should we step on plant or shrub they should bend to earth. That should we tread on wood or timber, it may firm remain. That should the forest be a tangle, we may find the right path through. That when we lead our ponies we may lead them by the right way too. That when we with our spears thrust, we may stab the ox’s neck. That when we evade the ox’s rush, we may by the right way go. We ask for fortune and success.”

สารเนอ หมอเฒ่าเจ้าหลวง พระกัมมิต พระกัมมจารย์ นิมนต์คนตีจะเข้าคอนนอนเถื่อน
ขอให้ตุ้มมดตุ้มหมอดุ้มแหล่ตุ้มโหลตุ้มม้าตุ้มวัว ตีนอย่าให้เจ็บ เล็บอย่าให้ปวด ให้พระกัม
พะภาพิทักษ์รักษา เข้าป่าอย่าให้หลงเข้าดงอย่าให้มืด เข้าโคกกว้างอย่าให้ผัดหัวใจ เหยียบไม้
ให้นอนเหยียบขอนให้แทบ เตะม้าให้แน่นบ้องหล่องม้าให้แน่นทาง แทะงัวให้แน่นศอก
ออกงัวให้แน่นทาง ขอให้โชคขอให้หลาน.”

The chief huntsman having made this prayer, performs a libatory ceremony by pouring a little spirit on the points of the spears, and the head or pommels of the saddles, after which he blows three times on a buffalo horn. When this ceremony is complete the men remove their saddles and spears from the shrine, saddle their ponies and immediately leave the village for the

forest. It is required that the men should commence their journey this day although they may only travel a short distance.

(4) The chief huntsman having bathed and dressed himself in white, proceeds to search for a herb or root known as *Kang Lüei* (กางเลื้อย). He recites these verse for the purpose of driving out from the plant a spirit, Phraya Thara (พระยาธร):

“Om, auspicious word, breath of God! Phraya Thara (พระยาธร) spirit of the air, endowed with knowledge, having power to move through boundless space, riding his spirit horse at speed apace. I with my hammer strike him on the head. Lie thee not at foot of tree; watch thee not about the plants. By virtue of the sacred power Om, retreat, desert thy post and run away, remain thee at a distance from the tree.”

“อมพระยาธรรสังคีพ พระยาธรขีมีพรมาจกพอก ๆ ก่อนุกตอกหัวพระยาธร มิงอย่ามานอนใต้เท้า มิงอย่ามาเผ้า กก (ต้น) ยา อมสะทะเพิกให้มิงเล็กหนีไกล มิงอย่ามาใกล้กกยา.”

Having driven away the guardian spirit of the plant, the chief huntsman now offers up this prayer, asking that the powers latent slumbering in the root of this good plant may come to life and rise:—

“Om, word of good, cause this power to rise. I have found the precious plant. When required to rise, please rise. When woken from thy slumber, please wake. Shouldst thou be at top of tree, please come down. Shouldst thou be at root below, please come up. This plant loveth me as the elephant loveth his tusks. This plant loveth me as fish loveth the water. It chings to me more firmly than to its best friends. Om, gracious word, by virtue of thy power, that power, that strength inherent in the stones of a fortress hath entered me within, acting as a screen behind, and the golden flashes of celestial axes invisible me make, these two like unto walls of stone hiding me from view. By virtue of power inherent in me, protected by the father, by virtue of power in me fostered by the teacher. The father and teacher bathing below, I refrain from bathing above. The father and teacher bathing above, I refrain from bathing below. I commit no act derogatory to, and I place no indignity on, my teacher. Om, by thy power, I reverence thee, primordial preceptor.”

“อมคะลุก ๆ กุคั่นกยกยาให้ลุกก็ลุก กุปลุกกยกยาให้ตื่นก็ตื่นเจ้าอยู่ยอดเขิฌญเจ้าลงมา เจ้าอยู่ชาก เขิฌญเจ้าขึ้นมา กยกยักกุปาน ช้างชักงา กยกยักกุ ปานปลาชักน้ำ ให้คงเลิศล้ำกว่าเผินทั้งหลาย อมติดจับสะทับคง ๆ หินพุทไรเข้าในตนกู ก้ามฝ่ายหลังมีทองขวานพ้ามำบังตนกู สองสามข้าง เหมือนแผ่นกระดานหิน มำบังตนกู คงสิทริกูคุ่มนำพ่อ คงสิทริกูก่อนำครู พ่อครูอาบได้กูบ่อได้อาบเหนือ พ่อครูอาบเหนือกูบ่อได้อาบได้ กูบ่อได้องอาจ กูบ่อได้ประมาทครู อมสิทริสะการพระครูอาจารย์ เจ้าเอย”

(This phrase อมกิตจะสะหับคง ๗ หินพุทโธ is obscure, and I do not guarantee the accuracy of my translation).

When this prayer has been recited, the chief huntsman proceeds to dig up the root of this plant which he distributes amongst his men who eat a piece and tie a portion round the necks of their ponies. It is believed that by doing this the men and ponies become courageous, and capable of much endurance.

(5) When the hunting party has entered the forest and arrived at that part selected for the hunt where it is known that the wild ox are to be found, the chief huntsman calls together the hunters and requires them to bring their ponies, spears and saddles to a spot under the shade of a tree or near an ant-hill where a ceremony of propitiation has to be performed. The men bring their spears and saddles and lay them together at a given spot, the men standing by, having tied their ponies to form a circle round the spot. The chief huntsman now proceeds to propitiate the Chief Spirit, and makes an oblation, to which each of the men presents one boiled egg, one bottle of spirits, and eight cone-shaped cakes, which number in the case of the servants is reduced to four. This prayer asking for protection is offered up: "Spirit of goodness! We thy slaves, the hunting party, composed of hunters, servants, ponies, oxen, dogs, guns crave thee, O Great Chief of hunters, omniscient preceptor spirit, to grant thy protection to us who have now arrived in the forest wilds. Guard us, that we may not be afflicted by sickness evil or danger." This prayer then follows the same form as that given in para. 3, offered up when about to enter the forest.

When this ceremony has been completed, the chief huntsman instructs his men as to how they are to act, and enjoins on them the prohibitions which have to be observed. In addition to those prohibitions regarding conduct already laid down, the men are warned: (a) not to indulge in angry strife, quarrelling or fighting; (b) not to utter any falsehood or scandal and not to impose one on the other by practicing any act of fraud or deceit; (c) the men are commanded to take their meals together, at the same time; (d) should any grains of rice adhere to the hands of the men engaged in cooking or steaming rice they are not to remove the same by licking with the tongue; (e) they are not to sit astride, any stump or trunk of a tree, nor jump therefrom to the ground; (f) not to fling about any pieces of wood or earth; (g) when collecting firewood, they must take those pieces of wood, which they have laid their hands on and are forbidden to change from one piece to another, because they happen to see something more suitable. Having once placed their hands on any piece of wood, that piece must not be discarded for another but must be brought to the camp; (h) the central or kitchen fire may be used for all cooking operations, except that the boiling and toasting of meat shall not be performed under the iron

tripod or grill used for roasting meat under any circumstances. In fact the roasting or toasting of all meat on a spit is absolutely forbidden as being of evil portent. Should any of the hunters cook, roast or toast meat on a spit, evil will befall them, for they will lose their lives by thrust of spear, or gore of wild ox horns; (i) when the food is ready for a meal the servants arrange the places for the party to sit and partake thereof in a straight line. The chief huntsman takes the foremost place at the top and then each of the hunters takes his place in order of precedence according to age, and then the servants take their place likewise. The chief huntsman must commence eating before the rest of the party can partake of the food; (j) during the hunt, the hunters must sleep separately, must have a separate fire, and use a separate bamboo for holding water. The servants are allowed to sleep together. One servant is attached to each hunter, and there are special men for looking after the transport. The whole party is under the command, and must obey the orders, of the chief huntsman.

Should any member of the hunting party contravene or commit any of the acts which are prohibited as enumerated in this paragraph, the chief huntsman shall call all the men together requiring them to bring their ponies, spears and saddles, to form a council to judge the offender for the sake of upholding the power and prestige of the Chief Spirit. Should the offender be found guilty, he shall be punished according to the gravity of the offence committed against the Chief Spirit. Should the offence be serious, such as quarrelling or fighting, then the punishment is beating with a stick, not exceeding three strokes, but should the offence be slight, then the offender shall beg pardon of the spirit and present an offering of four cone-shaped cakes (กรวย) and ceremonial flowers, incense tapers, and candles. The chief huntsman is the judge and passes judgment.

Should a wounded ox make its escape into the forest, or should wild ox be seen but not be kept in contact with, it is held that some member of the hunting party or their women have committed an act contravening the prohibitions laid down.

(6) When the hunting party is in the forest they should not use their ordinary language in connection with certain words and phrases. The words which come under prohibition or taboo are as follows: ทอก, "spear," should be called แหลม, a "pointed instrument," ตกม้า, "falling from a pony," should be called พัง, "to break down" or "crumble;" หลงเถื่อน "to lose one's way in the forest," should be called วนเถื่อน, "to circle about in the forest;" สัตว์ป่าชน, "to be butted by a beast of the forest," should be called โยม; กลับบ้าน "to return home", should be called ท่าเวียงลม. These words have been in use from time immemorial. Excepting these words, ordinary language is spoken.

(7) When the time has arrived for entering the forest to hunt the wild ox, the chief huntsman must recite this stanza, for the purpose of bringing the spirits of the forest, hills and dales under control.

“Om, word of power, I will subdue, control the Great Spirit. He of authority and power, I will subdue him. He, with eyes red like unto (forest) fires in the fifth month, I will subdue him. He of speech daring, like unto the rays of the sun, I will subdue him, as well as he of the vales and dales and the pits and holes, I will subdue him. He of the mountains and upland forests, I will subdue him. He of the grassy plains and lakes, I will subdue him. He of the “Yaw wood” posts, I will subdue him. He of the hard wood stumps, I will subdue him. He of the earth, I will subdue him. Having subdued ye all, let ye fall from a standing posture, that ye shall not return and oppose me. I am known as the Spirit doctor, I am known as he, who by shouting at elephants, causeth them to fall. Let ye not return and oppose me. Om, word of power, the teacher commanding me to shout, I shout.”

“อมผาญ ๆ กุกัผาญทงผัหลวงตัวมันแกกัลากุกัผาญ ตาผีแดงปานไฟเดือนห้ากุกัผาญ ปาก ผักล้าปานแสงตะวันกุกัผาญ กุกัผาญทงผัห้วย และ ผัชู้ กุกัผาญ กุกัผาญทงผัภูแลผับึง กุกัผาญ กุกัผาญทงผัถ่งและผัหนองกุกัผาญ กุกัผาญทงหลกไมยอกุกัผาญ กุกัผาญทงตอไม้ แก่น กุกัผาญ กุกัผาญ ทงแผ่นดินเพียงกุกัผาญ กุกัผาญแล้วให้มันล้มถ้าวทงย่น มึงอย่ามาคั่น ต่อกันได้ กุนซ้อว่าหมอวิสาจ กุกัผาญว่าจาตข้าง ล้มถ้าวทงย่น มึงอย่ามาคั่นต่อกันได้ อมสิทริส- การครูบาจารย์กุกัผาญให้จาดจิงจาด.”

Having brought the spirits of the forests under control by the recitation of this stanza, the chief huntsman now offers up this prayer being an invitation or invocation to the beasts of the forest to come.

“Om, word of power. Come! Come! Oh please come! Ye mothers all with twisted, crooked horns, bending down and slanting to the back, I invite ye all. The bison, solitary, fierce, and huge, and wild ox, I invite ye all to come. I having sent my invitation, please come out, and graze on the high lands of the forest, brothers all. I having sent my invitation, please come out and lick the salted earth in forest wide, brothers all. He who fails to come, break off a bamboo, strike and force him to come. He who fails to come, break off a branch, strike him on back and cause to come. He who fails to come, break off a *Rang* tree branch, screen the face and cause to come. Om, word of power, teacher mine, hath commanded me to invite, hence I invite ye all. He who fails to come, let him without a liver be. He who fails to come, let his marrow ooze away. He who fails to come, let his eyes sightless be. He who fails to come, let his head drop off and bound away. Om, that sacred word, which giveth power to teacher mine.

“อมเชิญ ๆ มหาเชิญกูจักเชิญแม่เขาบิดแม่เขาเบี้ยวเกี่ยวกันคั่นหลังกูก็เชิญ กูเชิญทั้งควายโตดและบาเชิงโคกระทิงกูก็จักเชิญ กูเชิญแล้วออกมาคั่นโคกป่าหลวงพื้เนอ กูเชิญแล้วออกมาคั่นบะป่ากว้างพื้เนอ โตโดบ่อมาหักไม้บังตีไหล่มาเนอ โตโดบ่อมาหักไม้ไหล่ตีหลังมาเนอ โตโดบ่อมาหักไม้ยังบังหน้ามันมาเนอ อมสิทธิการพระครูบาจารย์ ผู้เข้าให้เชิญจึงเชิญ โตโดบ่อมาดบ่ออย่าให้มันมี โตโดบ่อมาให้มันมี หล่อนให้ตามันสอน หัวมันสะเด็น อมสิทธิการพระครูบาจารย์ผู้เข้าเอย.”

(8) Having taken these steps, preparatory to entering the forest the party now commences the serious business of searching for, and hunting the wild ox. The first thing to be done is to consecrate the spear points, giving them power to slay. This stanza is used for this purpose.

“Om, word of power, I shout and roar with terrifying voice. I fill with terror ye mothers all, with twisted crooked horns, with crooked horns, bending down and slanting to the back. I will shout and terrorize ye all. I will also terrorize the bison, fierce and huge wild ox. I will shout and terrorize ye all. He who has been filled with terror, let him fall from standing posture. Let him not return, and oppose me. Om, by virtue of thy power, my teacher hath commanded me to terrorize by my voice, hence I shout and roar.”

“อมจาด ๆ กูสิจาดทั้งแม่เขาบิดแม่เขาเบี้ยว
 กูสิจาดทั้งแม่เขาเบี้ยวเกี่ยวกันคั่นหลังกูก็สิจาด
 กูสิจาดทั้งควายโตดและบาเชิงโคกระทิงกูก็สิจาด
 กูจาดแล้วมันล้มถ่วงย่น อย่ามาคั่นต่อกูนี้ได้
 อมสิทธิการพระครูบาจารย์กูให้จาดจึงจาดชะ.”

This verse having been recited the hunting party makes every preparation for the start. The ponies are saddled, the spears are examined and held in right position, the servants, one attached to each hunter, pack up the food and water. The party now takes the trial marching in order of precedence according to age, each hunter leading his pony. When a herd of wild ox is sighted each hunter eats a portion of the consecrated root given him by the chief huntsman. This root has the property of inducing a form of intoxication, which causes the men to become courageous, without fear of danger or death. Each man now mounts his pony, holds his spear in his right hand with the point on the animal's head and the butt on his own hip, takes the reins in his left hand, crying out *beeb, beeb*, บับ, and charges on the herd at a gallop. The herd generally turns and flees, followed by the hunters. Then the wild ox show signs of exhaustion which generally occurs after running for 50 sen (1½ miles) if the ponies are swift footed

and press hard, or for a distance of 150 sen ($3\frac{3}{4}$ miles), if the ponies are slow. The herd being exhausted, each animal tries to make its escape, and it is at this juncture that the hunters select the animal they wish to take.

The ox rushes through the forest dodging trees and other obstacles, trying to escape, followed relentlessly by the hunter. Finding this impossible as the hunter is always on his heels, he turns at bay, ready to fight for his life. The hunter jumps from his pony, leaving the animal to fend for itself, and places himself with his spear in position to receive the charge of the wild ox. Should the ox charge, the man thrusts at the base of the neck near the shoulder, for if he strikes at the right spot the animal falls dead. Should the ox not charge but stand overcome by exhaustion, the hunter approaches it and thrusts his spear at the animal at such spots as are exposed. Should the hunter's aim be at fault and not strike a vital spot, he must continue striking with his spear until the animal falls. This may take some time as the animal being wounded tries to get away and may cover some distance before falling dead.

More than one hunter should not follow up the same ox riding one behind the other, as in the event of the forward hunter's pony falling, a serious accident might ensue, and the fallen man be killed.

(9) The hunter having slain his prey, returns to search for his pony which he brings with him to the place where the dead ox is lying. The servants having followed the tracks of the ponies and wild ox soon come up and a search is then made for the other hunters. The servants are sent to bring the carts or other transport to the spot to convey the flesh of the carcase to the camp. Here the carcase is cut up and some portions are prepared as dried or jerked meat (*biltong*), another portion including the spleen and liver being pickled in salt and placed in the sac or stomach. Each member of the party receives an equal share after the hunter who killed the animal has taken his portion. This does not include the neck, the head, the skin, the muscles of both hind-legs and a portion of the loin meat, which is known as the fruit of the spear (พริกทอด) and belongs to the hunter who killed the animal.

The fruit of the spear is given to the hunters in the camp but the dried flesh etc. is always divided on return to the home village.

While in the forest camp, after the carcasses of the dead wild ox have been brought in, a portion of the flesh is prepared in the Lao manner by

pickling the meat and seasoning it with condiments, another portion being boiled. The meat having been so prepared the chief huntsman has to perform a ceremony of thanksgiving. The men bring their spears, saddles and the heads of the animals slain that day, to a given place. Two portions of the meat prepared as stated above are put into leaf-cups, and placed on the pommel of each saddle as an offering to the spirit. The chief huntsman then makes this declaration:

“We have killed.....ox, and we invite thee, Oh Spirit! to come and partake to repletion of our offering of pickled and boiled meat. We beg that thou wilt grant us thy favour and success in our future hunting.”

“แทงโคป่าได้.....ตัว ขอเชิญพะกำมกีนลาบคาบหย่อและขอให้โชค ให้มาनोंๆ ไป.

The chief huntsman then blows on a buffalo horn three times and the ceremony which is repeated each time that oxen are slain, is complete. The number of oxen slain must be declared to the spirit.

(10) The hunt being over, the chief huntsman performs a ceremony bidding farewell to the spirits of the forest in which the hunting has taken place. This valediction is couched in these words:—

“May'st thou increase in prosperity, and continue to live in this forest. Go thou not with me. May thou live in health, peace and prosperity. Having played and feasted together, I bid thee farewell.”

“ขอให้สุเจ้าอยู่ภูผาเจ้าเวียงอยู่ป่าคงพงไพร อย่าไปติดตามกับภูเนอ ให้อยู่ดีมีแขงบักกุ่มสุขเย็น มาเล่นมากันด้วยกันแล้วจะได้ลาไปก่อนแล้ว.”

The hunting party now leaves the forest taking the trail for the home village. When passing beyond the precincts of the forest, the chief huntsman has yet to perform another ceremony. This is for the purpose of sending the various spirits who have given their help during the hunt back to their spirit homes and vocations. When sending the spirits home, the chief huntsman says to them:—

“Om, word of power, I send and send ye home. All spirits, spirits of the vales, dales, pits, and holes, spirits of the hills and upland forests I send ye home. Ye spirits of the open spaces and the guardian elves of the fields, I send ye home. Ye spirits of the air and the fields, I send ye home. Ye spirits of the air and trees, ye spirits causing fever and ague, I send ye home. Ye spirits who wander in the night, I send ye home. Ye spirits who roam at eventide, I send ye home. All ye spirits male and female, indulgers in amorous intrigue (เล่นซู้), whose abode in the centre of the forest

is, I send ye home. Having released ye all and sent ye home, command ye to fall from standing posture, that ye may not to me return. Peace be with ye all when I have granted your release and to distant places ye have gone.”

อมส่งๆ กุสสังทังผิ้วยและผิขู กุสสังทังผิวกและผิปลิง กุสสังทังผิถ่งกว้างผิเส้อยู่ถ่งนา กุสสังทังผิอะทก กุสสังทังผิกกไม้ กุสสังทังผิเฮ็ดถ่าน ไข่และเจ็บหนาว กุสสังทังผิเี่ยวคีนน่าๆ กุสสังทังผิเี่ยวค่านีๆ กุสสังทังผิตัวเมียและตัวผู้ กุสสังทังผิเล่นซู้ตัวอยู่ถ่งกลางดง กุสสังแล้วให้มันหล่มถ่าวท่งย่น อยามาคีนต่อคนกันนี้ได้ อมสหะเพิกให้มิ่งเลกหนี่ไกล.”

(11) When the hunting party has arrived at the home village, at whatever time whether day or night, the men must proceed to the spirit shrine taking with them their saddles and spears which they place before the shrine. Each man then makes an offering of one piece of dried meat, one piece of salted tripe, one bottle of spirits and one basin of perfumed water. The purpose of this visit is to release and return the spirit of the shrine who has accompanied them during the hunt, and to bid farewell of him. The chief huntsman delivers this message “On the occasion of this hunt we have slain.....wild ox, we now bring them as an offering to thee, we bid farewell to thee, thatched roof shrine. We are free from all prohibitions: if we meet young damsels, we will flirt with them; if we meet elderly persons, we will joke with them. Oh ye spirits of this shrine, reside and live therein as of yore, and when we next time a hunting go, we will invite thee with us to go again.”

ไปคราวนี้ได้เน้อ....ตัวได้พากันมาเส่นไหว้พะกามันแล้วจะได้ล้าลาจากพะกามันพะกาไปแล้ว เห็นผู้สาวก็จะได้เว้า เห็นผู้เฒ่าก็จะต่อแย (และถกข้อห้ามทุกอย่าง) ให้พะกามันพะกาอยู่ในหออยู่ไนโฮงเสี้ย ไปคราวหน้าจึงจะนิมนต์อีก.”

Having bade farewell of the spirit, the men make reverential obeisance with hands joined, thumbs placed between the brows and fingers raised o'er head. They then rise, a buffalo horn is blown thrice, and each man takes his spear and saddle and proceeds to his home. From this moment the men return to their ordinary habits of life, and are free from all enjoiments placed on them. The spears and saddles are put on one side and kept as though they were ordinary chattels.

(12) A hunting party consists of not less than five mounted men and rarely more than fifteen, the number of ox taken varies from four to ten animals. Sometimes two hunts are arranged for in a year. A hunt generally occupies ten to twenty days, but if the forest to be hunted in is situated at a distance, then a hunt may occupy thirty to forty-five days. The forest usually hunted in is known as Phayaya (พระยา) situated in amphur Dejudom (เดชอุดม) in the province of Ubol Rajadhani, south of the Mun river.

CHAPTER II

Hunting in Kalasindhu

The rites and ceremonies observed in connection with the hunting of wild ox in the province of Kalasindhu are somewhat different to those practised in the province of Ubol Rajadhani, although no great distance separates these two provinces. The following is an account of what takes place in the province of Kalasindhu.

(1) Men who engage in this pursuit are found in the villages of Ban Chod (บ้านจอด) and Ban Na Charya (บ้านนาจารย์), Tambol Phai (ตำบลไผ่) in the district of Lub (ลุด), the headquarters Amphur of Kalasindhu. The forests in which the hunt takes place are situated in Tambols Kok Krüa (ตำบลโคกเครือ), Mahachaya (มหาไชย), Pon (โพ้น) and Mu Mon (หม่มมัน), in the Amphur district of Sahasakhan (สหสขันธ์), and in Tambols Chaen Laen (ตำบลแจนแลน) and Phu Laen Chang (ภูแล่นช้าง), in the Amphur district of Kuchinarayana (อำเภอกุฉินารายณ์). The hunt takes place during the dry season in the fourth month.

The ponies and their riders go through a course of training in the forest, that they may learn the habit of avoiding obstacles and trees, as well as to learn to jump over streams and shallow places. The bit is made of iron in three pieces and is known as *yai* (ไหย้). The hunting party is composed of a chief huntsman, hunters and servants, having the same duties as in Ubol.

(2) The enjoinders laid on the hunters are as follows: a) they shall not quarrel; b) they shall not sit on any fallen trunk or stump of a tree; c) they shall not make any article by weaving bamboo strips together; d) they shall not throw or fling any articles about; e) they shall not call out when anything out of the common is seen; f) they shall not thrust their spears into any animal other than wild ox, bison, sambhurdeer, barkingdeer, Pamang-deer, swamp or eld deer, hog deer and all other deer, as well as wild pig; g) they shall not ride on any animal other than the ponies they have with them.

These prohibitions must be faithfully observed or evil will befall the man who commits a breach thereof.

(3) A start for the hunt must be made in the afternoon of either Tuesday or Friday. Other days are unlucky. An auspicious day having been chosen for the hunt, the chief huntsman, hunters and servants go to the ancestral spirit shrine for the purpose of making offerings to obtain the favour and protection of the presiding spirit. Each man takes three salvers (ขันตมา), preferably made of metal, but should it be impossible to find these, then

any dish, plate, or cup made of leaves may be used. A boiled egg, four pairs of cone shaped leaf cups filled with flowers, and one pair of wax candles are placed on each of the salvers. In addition to these articles, leaf cups filled with flowers known as *hawnimon* (ห่อนิมมณต์) are placed on each of the salvers. The *hawnimon* are vested with the special privilege of inviting the chief spirit to assume jurisdiction and authority over all the members of the party. Each man brings a bottle of spirit with him for presentation to the spirit of the shrine. In fact this spirit as in Ubol pervades each member of the party and goes with them on the hunt.

This ceremony of eliminating self and allowing the spirit to control is conducted in this manner. Each hunter brings his spear to the shrine where the spears are arranged with their points uppermost round the altar. The saddles are placed at the foot of the spear butts, each man's saddle against his spear. The ponies are then tethered round forming an outer circle. Two pairs of cone-shaped leaf cups filled with flowers are placed by the hunter on the pommel of his saddle. These cups are known as *suei pishnu*" (ส่วยพิศพนุ) and are taken by the men on the hunt. It is believed that they are vested with the power of warding off all evil and danger. The men have absolute faith in this power and tell about many instances when they and their friends have been saved from death by goring or other cause.

The chief huntsman places oblations on the shrine and addresses the chief spirit in this language:

"Spirit of Goodness, Pishnu, his ancestors and their relations. The ancient Great One and the chief Bejrpani, the ancient Great One and the robber men. Mun spear and Sen drive, Uparaj, Koan Luang, Muang Sen. Oh! all of ye, please come partake of the good things presented here. Oh! all ye spirits ancestors of indirect or diverging line please come partake of the good things offered here. Do not impede or place obstructions in our way, let us our desires fulfil. When ye speak, say what ye mean by word of speech direct. Cause the ox to travel slowly, the ponies swift and fleet to be, let them move along the right road and not be at fault. When stumps of trees, or other things are met with on the way guide the ponies that they pass by in safety may. Oh! all ye spirits, please hide the herds of wild ox in the caverns, and seize and place them in the Chasms and deep places that we may make them captive and our object thus gained be. The servants with us are like unto dogs and the hunters ignorant of lore behaving like one bereft of reason. The hunting ponies seem like wild dogs. Ancestral spirits, should ye not slay the wild ox we shall have naught to eat. Spirits, do not wrong, hold to that which is right. Seeing the food prints of the ox, bend down, and scan with care; the ancient spirit hunter we make prostration here. Seeing the ancient spirit teacher we bow in profound respect. When the chief huntsman bathes downstream,

we do not bathe above. We do not puff ourselves with pride nor treat ye with derogation. Grant us fortune good, that we may many oxen take. The wild ones of the forest, which ye spirits have not fettered by your will, the wild ones which ye have fettered but without a mate, the wild ones who are mated but have not come, please drive and hide them in the forest in which we are about to hunt.

“สารุ ๆ ทอน พิศหนู พระปู่พระตา อาญาพ่อเฒ่า หมอเฒ่า หมอเพชร หมอเฒ่า หมอโจร หมั่นหอก แสนไล่ อุปฮาด กวนหลวง เมืองแสน ขอให้พร้อมพบบกกันกิน บุกี้ดีลึงก็ดี พร้อมพบบกกันกิน อย่าขึ้นจังกอไหล อย่าไขว้จังกอบง ให้เฝ้าความเดียว เบี้ยวความหนึ่ง ให้งัวแล่นเข้ามาแล่นหัน เตาะแมนบ้อง ล่องแมนทาง พ้อหลัดให้ยอ พ้อต่อให้เว้น ให้ชุกใส่ถ้ำ ให้ปล้ำใส่เหว แล่งกระจอ หมอผีบ้า ม้าหมาจอก บู้ตาบ่อ ฆ่าให้กินก็บ่อได้กิน อย่าถือสมถือสา เห็นขอยพ้อก้มดูเห็นขอยครุก้มขาบ ครุอาบได้บ่อได้อาบเหนือ บ่อได้ขงอาจ บ่อประมาทครุ ขอให้มิโซก ให้หมานตัวเชือกบ่อพอ ตัวบ่อบ่อคู่ ตัวกุ่มบ่อน่า ขอให้บ้องพกหมกเวียน”⁽¹⁾

(4) The chief huntsman having made his offerings at the shrine and addressed the presiding spirit in the terms given above, he then takes the offerings of the men and presents each one separately, making the same address on behalf of each man. When this ceremony is completed, then the chief huntsman performs an act of divination, in order to ascertain whether good fortune will attend the hunt. He takes one of the boiled eggs, breaks the shell, and then examines the egg. Should the yolk appear through the white of the egg, then fortune will be with the hunt. One of these boiled eggs is cut into six sections, each of which is put on to a leaf dish and placed on the shrine as an offering. Sometimes two eggs are offered. No speech or address is made to the presiding spirit when this ceremony of divination takes place.

(5) The ceremony at the shrine being over, the party must leave for the hunt at once. When camping, it is required of the men that they place their spears round the trunk of a tree. The butt is thrust into the ground,

(1) Pishnu (พิศหนู) is the name of a spirit who at one time was a famous hunter deeply versed in forest lore. The ancestral spirit (พระปู่พระตา) are the ancestors of Pishnu. Uncles (อาญาพ่อเฒ่า) are the avuncular relations of the ancestors of Pishnu. The other spirits referred to are spirit of persons who have held high rank and dignity in the State, and those who have attained the great skill in the hunting of wild animals. That part of this address which likens the servants to dogs and the hunters acting like persons bereft of their senses, owing to their lack of knowledge, and belittling the ponies, comparing them with wild dogs, is done for the purpose of humbling the hunters and their horses making them less than the spirits, so that the spirits shall grant them their protection and give them good fortune. It should be remembered that the men have lost their identity and have been filled with the spirit of the shrine.

and each man places his saddle at the butt and at night is bound to sleep on the ground in front of his spear.

Every third night counting from the day of departure, the chief huntsman has to perform, always at night, before going to bed a ceremony of propitiation to the spirit of the spear head. A wax candle is placed on the spear point, then lit and the spirit is addressed in the same terms as given in para. 3, ending with the words "Muang Sen". He then continues to ask that good luck may be the lot of the hunters, and that the number of wild oxen slain may be great.

The men, whether hunters or servants are allowed to mix together and laugh and joke without restriction. The men use their ordinary language, no spirit or fake words are employed. At the first camp in the forest in which it is intended to hunt, the chief huntsman with the hunters must make an oblation, omitting the boiled egg, to the spirit of the spear head, in the same manner as at the spirit shrine as explained in para. 3. Wax candles are fixed on the spear points and lit, the chief huntsman addresses the spirit in the same language as given above but concluding with a petition that the party may be in good health, free from sickness during the hunt.

(6) The hunters mount their ponies, each one going his own way in search of wild oxen. When these are found the men place the butt of the spear under their armpits with spearhead just over the ponies ear. Should a wild ox charge, the hunter jumps from his pony, screens himself behind a tree or anthill, and awaits the charge. Should the wild ox not see the man, he calls out to attract its attention and when the ox is close enough he thrusts with his spear at a vulnerable spot, and thus despatches him. The men have to rely on their skill and courage in this very dangerous occupation. Should the herd turn and flee, the hunters then ride after it at full speed, and when overtaking any particular animal kill it with a thrust of the spear, without alighting from the saddle. Should other animals which they are not prohibited from hunting be found, they hunt and kill them in the same manner.

(7) When the day's hunt is over, the servants come to the places where the wild ox and other animals have been slain, skin the carcasses, remove the horns and cut up the flesh, all of which is removed to the camp. Next morning each hunter prepares as food certain quantity of the flesh of the animal he has killed as an offering to the spirit of his spear and the spirit of the forest. This food is placed in seven cups or dishes made of leaves. These offerings are taken by the chief hunter and six of them are placed near the butt of the spear belonging to the man who has prepared the offering, and one cup or dish is offered to the spirit of the forest at a place selected for the purpose. When making these offerings the chief

hunter repeats the first portion of the address given in para. 3, ending with the words "presented here". He then concludes by saying: "Oh ye spirits of this place, grant us thy favour that we may have good fortune in the hunt and enjoy the fruit of our success."

“เจ้าที่นี้ข้าขอให้ลูกหลานโซกหมานเกิด”

This ceremony which must be performed only by the men who have killed an animal, is repeated after each day of successful hunting.

(8) On returning to the home village, it is usual for a hunter who has enjoyed the fruit of his spear to make an offering of thanks to the presiding spirit of the shrine. This offering consists of one boiled fowl, some spirit, rice, flowers and wax candles, but any other article may be used for this purpose. These offerings are made by the hunter himself, not the chief hunter. The hunter repeats the stanza already mentioned ending with the words "presented here", and asks that help and strength may be his.

The spears used are two edged blades about five centimetres in breadth and fifty centimetres long having a butt made of cane "หาญกระบอง" about two metres in length.

This concludes the account of wild ox hunting on horse back in two eastern provinces situated on the Korat Plateau.

Bangkok, 18th October, 1933.

**An account of the ceremonies and rites performed
when catching the Pla Bük (ปลาบึก) a species of catfish
inhabiting the waters of the river Me Khong (แม่โขง)
The Northern and Eastern Frontier of Siam**

by F.H. Giles

INTRODUCTION

The rites and observances recorded in this paper must be of great antiquity. They are purely animistic and lack all Brahmin and Buddhist influence. There is only one place where Vishnu is referred to, and in the Siamese text the word Phya Thorn (พญาธร) is used which may mean simply the Spirits having power to move in the air. The people of the present generation believe this word to refer to Vishnu. Brahminism would seem to have extended its influence to this region some 2000 years back, but probably did not affect the everyday life of the people. This lack of Brahminical influence leads me to suppose that the ceremonial and observances used in connection with the catching of the Pla Bük must go back several thousand years.

The belief amongst the people that the Spirits who have to be propitiated and whose favour must be obtained are Kah (กา) and that Seng is an incarnation of a Kah Spirit is further evidence of the great antiquity of this festival. The rites and observances connected with the driving of elephants and the hunting of the wild ox, accounts of which I have published in the JSS, vol. XXIII, part 2 and vol. XXVII, part 1, are redolent with Brahminical and Buddhist influences. The territory in which elephant and wild ox are hunted is no great distance from the Golden Basin, where the Pla Bük are caught, in fact all these three acts are performed in the region known as the Korat plateau (โคราช) which is bounded by the river Me Khong.

Attention is drawn to the belief of the people that the Chief Spirit of the waters has found his home in the bodies of the ancestors of Seng (แสง) from the earliest days to the present time. The Spirit is now living as Ta Seng (ตาแสง) a local official of the district of Hawm (ห่ม); in fact,

Ta Seng is an incarnation of the ancient Kah Spirit. It is probable that the Kah people occupied this territory in early times, but were dislodged by the irruption into the Valley of the Me Khong of the Lao, which certainly commenced 2000 years ago. Many Kah tribes still live in the vicinity of the Me Khong. They were an important race at one time and were probably the ancestors of the present day Khmer (เขมร) and Mon (มอญ).

At the present time a good deal of freedom and licence is allowed to the people who gather together for the purpose of catching these fish. The custom of using abusive language, which forms a part of the ceremonial, leads me to suppose that in ancient times much greater licence was observed, in fact, the festival probably approximated somewhat to the ceremonial of the Bacchanalian orgies. Amongst some of the people of this region great sexual freedom is allowed after the harvesting of the crop. It will be noticed that the theme of abuse is one relating entirely to sexual matters.

The Lake of Tali mentioned by Dr. Smith is situated in Western Yunnan. The ancient capital of the Thai and Lao people, known as Nanchao, is situated on the banks of this lake. The Thai and Lao, or perhaps I had better say the Siamese, know this lake as Nawng Se (หนองแส.) Dr. Credner has published in the JSS, vol. XXVII, part I, an interesting account of his exploration of this lake and the ancient capital of Nanchao.

1st April, 1935.

1. Lying between Vieng Chandr (เวียงจันทร์) on the left bank, and Amphur Ta Baw (ท่าบ่อ) in the province of Nong Khai (หนองคาย) on the right bank of the river Me Khong (แม่โขง), is found a deep pool in which the Pla Bük (ปลาบึก), a species of Catfish congregate. This pool is close to the village of Sæm Pa (แซ่มป่า) on the Siamese bank, and in front of the village of Ang Ta Seng (อ่างตาสง) on the French bank. This pool has been honoured with the name of Ang Tong Nong Chao (อ่างทองหนองเจ้า) which means the Golden Basin, the Lord's lake. It is surrounded by rocky hills, those on the right bank called Pan (พาน) and on the left bank Panang (พนัง), the wall. During the months of July to September navigation is quite impossible as the pool itself becomes a dangerous whirlpool. The water channel is on the right side of the river. In the third month, February–March, the water in the pool is quiet and has a depth of sixty metres.

Having briefly sketched the topography of the pool, I propose to give a short description of the fish itself. A note written by the renowned ichthyologist, Dr. Hugh McCormick Smith, is appended to this paper. The

Pla Bük is in appearance like the Pla Te Po (ปลาเทโพ) with two differences namely, that the Pla Bük has not the black spot on the ears and is devoid of teeth. This fish is of a light grey colour on the back, and white on the belly. It has no scales; its heart is very small, being only two inches in size, and is situated near the throat. The fish is easily killed, a thrust with a pointed piece of wood on the head causing death. These fish attain to a length of slightly over 3 metres with a girth of 2 metres. The male is long and thin, and the female is of stouter build with a large abdomen. The Pla Bük are in roe, according to local tradition, in the first and second months, January and February, but I have seen one caught at Chiengsen (เชียงแสน) late in July in roe, and bought its eggs. The roe is contained in two bags or cauls; the eggs are quite small. Tradition has it that the fish in the Golden Basin are those which lived there permanently whose numbers are augmented by migration from downstream in the sixth month, May—June, and that their habitat is in the great Lake in Cambodia.

Pla Bük are found in all parts of the river Me Khong and I have seen them at the mouths of the Nam Mul (น้ำมูล) near Suwanwari (สุวรรณวารี) in the Province of Ubol (อุบล), and also at Chiengsen, a considerable distance above Luang Prabang (หลวงพระบาง). They have also been caught in the Nam Kok (น้ำกก) near Chiengsen. The places known to be the habitat of the Pla Bük are as follows, starting from Kemarat (แควมราช) and going up the river.

- (a) These fish are abundant in the great pools of the rapids of Kemarat (Lipi) (แควมราช). It is said that some of these pools have a depth of 600 metres. The water is so turbulent that the fish cannot be caught;
- (b) They are found and caught without ceremony in the sixth month at Don Tamngern (ดอนตำเณิน) in the Amphur of Mukdahan (มุกดาหาร) in the province of Nakon Panom (นครพนม);
- (c) Near the village of Nong Kung (หนองกุง) which lies opposite the mouth of the river Namngüm (น้ำงึม) in the amphur of Phon Pisai (โพธิ์ไศย) province of Nakon Panom (นครพนม). The fish are caught here in the third month without ceremony, the catch being about three fish;
- (d) Near the rapids of Ah Hong (อ่างฮาง) in the amphur of Chaiburi (ไชยบุรี), province of Nong Khai (หนองคาย). There is no ceremony. The hawl is about three;
- (e) Near the village of Ban Tad Serm (บ้านตากเสมิม) Amphur Tabaw (ท่าบ่อ), province of Nong Khai, some 12 miles above the famous Golden Basin, is found a small pool called Ang Noi (อ่างน้อย). The water in this pool is deep and the pool is surrounded by rocky hills which project into the main waterway of the river. The Pla Bük are said to make this pool a home and their numbers are replenished by fish going upstream. About twenty seine boats are employed in this fishery. The catching follows the

great ceremonial fishing in the Golden Basin, and is carried out by the people themselves without ceremony. The catch is about six;

(f) Near the village of Ban Nong (บ้านหนอง) is a lake called Nong Chieng San (หนองเชียงสัน) in Siamese territory which is formed by the waters of the Me Khong leaving the mam channel. This lake is about 40 miles below Chieng Khan (เชียงคาน) and opposite the village of Kok Hai (กกไ้) in the province of Vieng Chandr. The Spirit of this lake must be propitiated with right and proper ceremony before the people can commence fishing;

(g) At the village of Ta Ban Wang (ท่าบ้านวัง), province of Vieng Chandr (เวียงจันทน์), near Kok Pai (กกไ้) in tambol Hat Kam (ตำบลหาดคำ), Amphur Chieng Kan (เชียงคาน);

(h) At Don Khai (ดอนไ้) about a mile above Chieng Kan is found a pool where the fish are caught in the sixth month when ascending the river, without any ceremony;

(i) The fish are caught in Luang Prabang (หลวงพระบาง) territory when ascending the river in roe, in the sixth month, in the same manner as at Chieng Sen.

2. Each year at the season of the falling of the waters, the people living in the vicinity of the Golden Basin, the home of the Pla Bük, join together for the purpose of catching these fish. The observances rites and ceremonies in connection with this catching, commence on the 8th waxing of the 3rd month, and continue till the 12th waxing. The netting of these fish is carried out from dawn to mid-day everyday, from the 12th to the 15th waxing of the moon. When the left bank of the river Me Khong was under the jurisdiction of Siam, the Chief Spirit of the Waters and the Chief Spirit of the Locality were invoked by those in authority to assist at this important function. Since the left bank was handed over to France the Lao Chief of Vieng Chandr has presided over the ceremony. The ceremonies connected with the taking of these fish are ancient and have been performed from time immemorial, and carried out once a year.

3. There are several important Spirit Chiefs who have the duty of guarding over that portion of the river Me Khong in the vicinity of the Golden Basin in the Spirit Lake, who must be propitiated by offerings of food and drink in order to obtain their help and favour, before the catching of the fish can take place. There are four important Spirit shrines, the Spirit inhabiting which, must be propitiated. These shrines are situated in the following districts:—

The Spirit of Siri Mangala has his shrine at Vieng Chandr.

The Spirit known as the Golden Swan (หงส์) has his shrine in the province of Vieng Chandr, at the village Kau Leo Ta Seng (แก่งเลียวตาแสง), in the tambol of Si Kai (สีไค). This village Kau Leo Ta Seng is opposite Ban

Mor (บ้านหม้อ) or Don Ching Chu (ดอนชิงชู), tambol Sri Chiangmai, in Ampur Tabaw (ท่าบ่อ), on the right bank.

The Spirit Chao Dan (เจ้าด่าน), he of the Guard House, has his shrine in the province of Vieng Chandr, at the village of Hin Siu (หินสือ), Tambol Si Kai on the left bank. This village lies opposite the village of Kok Sork (โคกซอก), Tambol Sri Chiangmai, Amphur Tabaw (ท่าบ่อ), on the right bank.

The Spirit of the Golden Basin in the Spirit Lake has his altar or shrine at the pool itself.

On the morning of the 8th waxing of the moon, in the 3rd month, the people who intend to go to the Golden Basin to catch the Pla Bük must first go to the village of Hawm (ห้อม), about 12 miles below the town of Vieng Chandr. This is done because the chief of the village, a man named Ta Seng (ตาแสง) is the present day embodiment or incarnation of the Chief Spirit of the Waters. This Spirit, a Kah (ชา), has found a carnate home for centuries past in the bodies of the ancestors of Seng. He calls up all the Spirits from the lower reaches of the river, and when they have come, the people prepare a feast, at which the Spirit are fed. After this feast they are all invited to accompany the fishing party to the Golden Basin, in order that they may protect the fishers from all dangers and give them a good catch. The offerings consist of one loin cloth for a male Spirit and a sin (ซิ่น) or skirt for a female, five portions of betel nut and leaves prepared for eating, twelve leaf cups of flowers, a pair of bracelets, and a pair of earplugs or rings, one or two fowls, a dish of sweetmeats. The party, after the feast, moves up the river to Ban Suan Mon (บ้านสวนมอน), the pleasure garden of Ta Seng, in the tambol of Hawm, about three miles below Vieng Chandr, opposite Hua Sai (หัวทราย), Amphur Tabaw (ท่าบ่อ) on the Siamese bank. The boats form a procession and move up the river stopping at Tana (ทะนา) and Pak Sai (ปากใส) to feed the Spirits and then go on to Ban Suan Mon, where another feast is prepared for these Spirits. The party spends the night there.

On the morning of the 9th waxing of the month the boats move up to Kok Kham (โคกคำ) and Chao Had Sai Mul (เจ้าหาดทรายมูล) opposite Ban Pan Prao (บ้านพานพร้าว). At each of these places the guardian Spirits are propitiated and the procession then goes to the town of Vieng Chandr. On arrival at the landing, the party proceeds to the Shrine of Siri Mangala (ศรีมงคล), the Spirit of Blessed Happiness, where, after making respectful obeisance, and giving homage, offerings are presented. The party passes the night here. The shrine is situated at the mouth of Huey Cham Pa Sakdi (ห้วยจำปาศักดิ์). Siri Mangala is a very powerful Spirit and he is invited

to enter the fleshy form of a female medium known as Nang Thiem (นางเทียม). This medium is dressed in a red skirt, a red coat, and a red turban, and makes offerings of candles, incense tapers, spirits and sweetmeats, inviting the Spirit to enter within her. Musicians play on reed pipes the tune of the song Sudsanen (สุกษณน) inviting the spirit to enter the medium. Nang Thiem lights the candle and places herself in a sitting posture holding in her hand a bowl with candles and incense tapers, motionless. When the candle becomes dim, and the flame flickers, it is evidence that the Spirit Siri Mangala has entered his fleshy home. When Nang Thiem begins to tremble, she places the bowl on the ground, rises and dances. In addition to the medium there is a second person, the familiar of the Spirit who looks after him and supplies his wants, known as the Cham (จ่า). This person asks Siri Mangala, when in possession of the medium, to grant favour to the party, fishing in the Golden Basin, and enquires whether the catch will be a good one this year. Nang Thiem replies that the catch will be fair, and more abundant than last year, but that a right and proper feast according to ancient custom must be prepared for the Spirits. The questioner asks what are the requirements of ancient custom. The medium replies that the food prepared shall not be contaminated by any person putting in bits of meat or fish, or by any one smelling the food or partaking thereof before the Spirit Hong Kam (ฮงคำ) or Golden Swan has been fed. After this the cooks and the givers of the feast may eat. The possessor of the Spirit then calls on Siri Mangala to leave the body of the medium and invites him to accompany the fishing party to the Golden Basin, Nang Thiem, the medium is paid sixteen atts (a quarter of a tical) a flowered loincloth, two green coconuts, one bunch of banana, nine couples of candles and incense tapers, for her services.

4. At day-break on the 10th waxing of the month, the boats leave Vieng Chandr in procession and go up the river towards the Golden Basin. On the way up-stream it is necessary to stop and propitiate by making offerings to the Spirit Yaya (ยาย), Mother of the Spirit of Hat Mul (หมากมูล), Tambol Si Kai (สีไค) at North Tana, and also at Huey Vichaya (ห้วยวิชย). On arrival at Kao Leo (เก้าเลี้ยว) the nine bends, offerings are made to the Spirit of the Golden Swan. These offerings, for two successive years take the form of a pig, changed to a buffalo in the third year, and this rotation continues without alternation. These animals are slaughtered at one o'clock in the afternoon. The head, the fore feet, and the tail together with sandal-wood flowers, candles, and incense tapers are placed on a salver, which the familiar of this Spirit called the Cham, takes to the Shrine and offers to the Spirit Saying:—

"We thy slaves, people of the country, come together to make offerings to thee, Chao Pawm Hua (เจ้าป้อมหัว) chief of all the Spirits, and respectfully invite thee to partake of our feast prepared for thee. The time has now arrived for us to enter on the important business of catching the fish in the Golden Basin, and we beg thee to grant us thy protection and thy favour that we may net many fish."

Later on, additional oblations are offered to the Spirit at this shrine. These offerings consist of nine different kinds of food, a dish of each is placed on a salver. These dishes consist of lab (ลาบ), raw meat pickled with fish sauce, toasted meat (เนื้อบั้ง), a curry (แกง), boiled tripe (ต้มเครื่องใน), fried tripe, a kind of broth (ต้มข้าว), toasted liver (ตับบั้ง), a kind of prawn salad (ก้อย), spirits, a glass or bottle. These articles are known as the nine offerings and are taken by the Cham, Spirit. Possessor, to the Shrine where they are offered up, being placed on the altar. The Cham says:—

"We thy slaves, people of the country, coming together, invite thee to partake of the good things prepared by us. The time has now arrived for us to enter on the important business of catching the fish in the Golden Basin, and we beg thee to grant us thy protection and thy favour, that we may net many fish."

During the act of presentation of the nine offerings the Nang Thiem (medium) puts on her red dress, lights the candles and incense tapers, and these, with sandalwood flowers, she, holding in her hands, makes reverential obeisance before the shrine and invites the spirit Golden Swan to enter within her. The musicians play an entrancing air, the tune of Sudsanen, on reed pipes. The medium sits immobile with the bowl containing the candles and incense tapers in her hands. She soon begins to tremble and then places the bowl on the ground, rises and dances. The Spirit, has now taken possession of her. The Cham asks the Spirit, calling him the Lord of All, what will be the number of the catch. The Spirit replies that if the fishers act in a right and proper way the catch will be numerous, but if their behaviour falls below the proper standard the catch will be small, that you may not return home empty handed with your feelings bruised and hurt. The Cham then enquires what constitutes a right and proper manner. The reply is: Act in accordance with the best traditions of the ceremony. The Cham then invites the Spirit to leave the medium and join the fishing party. The food prepared as oblation to the Spirit is now eaten by the throng and the people pass the night on the spot.

At dawn on the 11th waxing of the month, the boats leave the "Nine Bends" and proceed further up river, stopping at Pak Mul (ปากมูล) and Huey Hawm (ห้วยห้อม) where offerings are made to the local Spirits. When the boat procession arrives at this place in the afternoon, the Cham, taking

offerings of pork, duck and fowl flesh, presents this food to the Spirit of the Guard House (เจ้าบ้าน), whose shrine is at Hin Siu (หินสัว). There is no ceremonial of inviting the Spirit to enter the medium; the Cham merely pays his respects to the Spirit, and informs him that the party is going to the Golden Basin for the yearly fishing. The Spirit being in charge of the Guard House cannot desert his duties for he must remain on guard. The party camps here for the night, where gambling is indulged in till the break of day. A large number of people from the surrounding districts with their boats await the ceremonial procession at this spot, in order to accompany the party to the Golden Basin, which they dare not enter without the Lord of the Waters (the Lao Chief of Vieng Chandr) leading the way. At dawn of the 12th waxing of the month, the Lao Chief of Vieng Chandr known as the Lord of the Waters, who will preside over the fishing ceremony leads the way in his state barge, followed by all the other boats to the Golden Basin. He stops at Kawn Sa Hua (กอนสระหัว) and the Kut Kawng Li (กุดก้องลิ) and makes propitiatory offerings to the resident spirits.

From where the boats are moored, a post of Mai Chalao (ไม้เจลา) fixed on a sand bank can be seen. The Cham or Spirit Possessor takes some pork, duck and fowl flesh, and makes an offering of these things without any ceremonial to the Spirit Guardian of the gate at this post. He merely pays his respects and informs the Spirits of the intention to open the Golden Basin and catch the Pla Bük. This Spirit, also on guard, cannot accompany the fishing party.

5. At 2 o'clock in the Afternoon the Cham or Spirit Possessor prepares food, candles, incense tapers and sandalwood flowers for presentation to the shrine of the Spirit of the Golden Basin. This shrine, which is situated in a building called locally the Pam Sai (พามไซ), is approached with great ceremonial. A procession of boats is formed. These boats convey in state: two swords, two water gourds, two trays with betel-nuts and leaves, nine pieces of silver (ช้อย), four pieces of bee's wax (ช้อย), two green coconuts, two dishes of sweetmeats, nine pairs of candles, incense tapers and sandalwood flowers, one gong and two flutes, to this building. The Nang Thiem dressed in red as before, beats the gong and plays on a flute in the procession. When the shrine is reached, the Cham lights the candles and incense tapers and, making reverential obeisance, places them with the food on the shrine, saying:—

“Today, thy humble slave craves permission to pay homage to thee, Lord of this place, Chief Spirit of all. I beg thee to allow the people to net the fish, and that their efforts be rewarded by a plentiful catch. I, thy slave have brought coconuts (ช้อน), sweet bananas, betelnuts and leaves,

pork (or buffalo flesh) and spirits as gifts for thee. If and when fish are caught, I will present two to thee, cut off their heads and pickle them, giving this food to thee."

During the ceremony, the musicians play on their instruments and the Cham continues to speak to the Spirit saying:—

"I have now brought the people and their rulers to the Golden Basin in the Spirit Lake, and now invite the Mother and the Father of the Basin Spirit to proceed to the shrine in the Pam Sai. When fish have been caught, I will present thee with fish, prepared for eating with spirituous liquors at the morning meal."

The ceremony of invitation having been performed the Father and Mother of the Golden Basin Spirit are brought in procession to the shrine accompanied by music. At the Pam Sai everything has been prepared to receive these Spirits: mats have been spread, a dais has been arranged on which is placed one pillow, nine coats, nine pieces of silk, nine skirts (ซิ่น), nine pieces of white cloth, a bottle of spirits with tumblers. A lamp is lit and the place screened by curtains. A vast concourse of people is gathered here to receive the Spirits, and eagerly await the arrival of the procession. These Spirits are invited to take up their residence in the Pam Sai, the insignia appropriate to their rank is brought in a State barge, landed and placed by the side of the shrine where two Chams are on guard duty.

6. The actual business of catching the fish commences at five o'clock in the morning just before the break of day, the 13th waxing of the month, and therefore begins at the close of the 12th waxing and ceases at mid-day on the 15th. (A day in this part of the world commences and closes at dawn, not from mid-night to mid-night). No one dare contravene the convention laying down the period during which fish may be caught, for if they did, such a breach would bring ill fortune in its train.

7. Each fisherman has a boat made from the trunk of a tree having a breadth of 1 metre and a length of 10. Boats made of wood having eyes in the grain of lucky portent, such as Ta Song Taw (ตาส่งต๋อ), "speeding the pole," Ta Sawt Nguak (ตาซอตเหงือก), "threading the gills," Ta Wat Hua (ตาวัคหัว), "cutting off heads," are selected. The nets used are very strong and made of ropes about the thickness of a thumb with meshes of 50 centimetres square. These nets are the short kind, having a width of 6 metres and the length of 10. The manipulating ropes are 66 metres long. The weights are stones, weighing about 6 pounds each. Three or four ropes made of tough creepers (เครือแลง) are also provided. The crew of each boat consists of two men, one for the bow and one for the stern. However, before these boats can be used they are subjected to a ceremony of purification, which includes the cleansing of the hull by fire. Homage is paid to the Goddess of the boat, the Lady Spirit (แม่เจ้านางเรือ) by pre-

senting fresh flowers, and incense tapers in leaf bowls. These offerings are fixed to the bow of the boats which is honoured by the sign symbolical of the Holy Trinity being made with scented powder. (This sign, เจิม, which is a protective one consists, of three dots, or in some cases more, so placed as to form a triangle). Offerings of food must be made to the Spirit of the boats, and he who makes these offerings promises that they shall consist of such articles of food as the Spirit delights in. They are fowls, eggs, fish paste, frogs and sweetmeats. The Spirit of the boat signifies what she would like to eat by making the rope which ties up the boat vibrate. Some of the seine boats are purified by the owner, seizing a live fowl by the legs and using this as a brush, striking the boat from stern to bow till the bird is dead.

The people believe that the seine boats and the seine nets are endowed with life, in fact are spirits, are living things, and it is for this reason that these boats are purified, and the boats, nets, ropes and stone weights are perfumed with scent. The stone weights are then attached to the nets which are now ready for use. An incantation is used when this is being done. This incantation is:—

อม นูมานุ, ดิตตัง พันธัง กุมาริตสะหม

Which means:

“Om, let all things of all kinds love us, be attached firmly as with cement, bound tightly to us, attracted by that power to cause to love, inherent in us, possessed by maidens all.”

The ceremony of purification is performed in the following manner and these incantations are used:—

อม พก ๆ พาย ๆ เชือกนู่นขอคู่ขว้ล้าขาว กกข้ายาว ผู้สาวนอนตากได้ งามนัช้ายเมื่อตะวันตก
กกมันช้ายเมื่อตะวันออก ดอกมันดอกพระญาไฟ ไบมันไบพระญาเงือก เปลือกมันเปลือก
พระญาธร ขอนมันเปนรูปไม้ สิ้นได้แล้วใส่แหล่ง ปูนุชมันไบสามตุ้มสี่ต่อ พ่อมันนั้นเขาใส่
งาเหล็ก เหน็กบ่อนใด หันใดพอหันยอดหัว ปานฟ้ายังเดือนหก เสียงหนึ่งนั้นไปตกเมือง
หม่าน เสียงหนึ่งนั้นไปตกฟากของ เสียงหนึ่งนั้นไปหยอกสาวหาม เสียงหนึ่งนั้นไปถามสาว
เฒ่า อม สะทะมะภาพ.

“Om, earth, earth, paddle, paddle. This my boat is named Ku Khua Lam Khao (กู่ขว้ล้าขาว) (white boat stern and bow). My boat is long. A virgin can lie in it as though lying on one's lap. Its stern points back to the West. Its bow points to the East. Its flowers have power like unto the Lord of Fire. Its leaves have power like unto the Lord of Nagas. Its bark has power like unto the Lord Vishnu, supporter of the earth. Fell the tree and lay it on the ground to dry. Its hull is wide like unto the leaves of the tree “Sam Tum Si Taw (สามตุ้มสี่ต่อ). The father of the tree is confined in a trap with iron teeth, preventing exit. When he turns or

moves about and touches the noose, a sound like thunder in the sixth month is given forth. This sound travels to Burma and is heard on the banks of the Mekhong. This sound excites to love young men and maidens. This sound excites old spinsters. Om, bring happiness to all.

หนังฆาตกรแก้กบฏ หูแฉวฆาตกรแก้กบฏ กุญแจกบฏให้เต็นท์พุ่งออกปานหลาว เสียงเขี่ยยาว
ออกไปสุดโยชน์ เสียงเขี่ยกบฏให้เรือกุมาคัน อม สะหะมะภาพ.

This translated into English means:—

“The leather rowlock is torn. I repair it and brush aside (the evil Spirit). The leather rowlock is torn inside the ring, I will repair and brush aside (the evil Spirit). I will brush aside (the evil Spirit), causing it to rush forth like unto spear thrown by hand, the sound reaching the ends of space. The sound travelling far, will return to whence it came. Om, let harmony reign supreme.”

The incantation recorded below is sometimes used in place of the above.

อม ต้นไม้ใหญ่ลำสูง พันลำตายค้อมล้อมกบฏแก้กบฏ ตายคอบบิเขาฟาดกบฏแก้กบฏ ตายคอบผีใส่
หัวนํ้าก้นก่า กบฏแก้กบฏ ตายคอบหอกเขากบฏแก้กบฏ ตายคอบผีใส่ยัก้านก่ากบฏแก้กบฏ ตายคอบ
ผีใส่หัวนํ้าซึกซ้าใบลายกบฏแก้กบฏ ตายคอบผีใส่ดาบกบฏแก้กบฏ กบฏหัวผี อม สะหะมะภาพ.

“Om, word of God. Trees great in girth and stature. Dead, slain by strangling creepers united as one. I restore, I brush aside (the evil spirit). Dead, by hand of woman striking on the tree. I restore, I brush aside (the evil spirit). Dead, by act of Spirit using black creeper roots. I restore, I brush aside (the evil Spirit). Dead, by fear of spears raised to strike. I restore, I brush aside (the evil Spirit). Dead by act of Spirit giving poison of a deadly plant. I restore, I brush aside (the evil Spirit). Dead, by act of Spirit using roots of plants, black and bruised whose leaves are striped. I restore, I brush aside (the evil Spirit). Dead, by act of Spirit cutting with sword. I restore, I brush aside (the evil Spirit). I slice in bits the Spirit's head. Om, let harmony reign supreme.”⁽¹⁾

(1) In vol. xxv, part 2 of the JSS, I published a paper dealing with the Rites and Ceremonies observed at Elephant driving operations in the seaboard province of Lang Suan, Southern Siam. In phase III of this paper, I described the rites which have to be performed when cutting timber to be used for the erection of the kraal. The incantations quoted above all refer to the cutting of timber for making boats. The Spirits inhabiting the trees must be evicted to prevent their doing any evil after the boat has been built. It will be observed that the chief of all the Spirits, the father of the trees must be confined and for this purpose he is placed in a fishing trap. This simile is used because the boats are employed in the important business of catching the Pla Bük. The leather rowlock have been also to be purified. The evil Spirit living within the same must be brushed aside, for if they were allowed to remain the rowlocks would break and evil fall on the fishermen. Evil Spirits are responsible for killing the trees required for making the boats. They must be brushed aside that the trees may come to life again. The people who engage in the pursuit of fishing in the Golden Basin have the belief that the boats they use are endowed with life, hence these death dealing Spirits must be removed.

The incantation used when perfuming the boats, nets, ropes, and weights is as follows:—

อม หัวของเข้า หอมเท่าหัวเมือง หอมเชิงทั่วฟ้า นานาแงๆ วาสาวาโส เขาโทหุดเถาะ สิบ
ทุ่งไฮให้มิ่งแล่นมาหา สิบทุ่งนาให้มิ่งแล่นมาสู้อยู่ไม่ได้ร้องไห้หาญ สิบหัวแล่นมาเข้า แก้วหัวแล่น
มาโสม เข็ญมาโสมในทวีปอันนี้ มากินพาเข้า เจ้าเพินเสวย อม สะหะมะภาพ.

“Om, word of God. O, scented bulb of creeper black, perfuming all lands and sky. O, fields and ploughs, the rainy season has passed away. The time has come for thee to stop thy work. Ten highland rice fields and ten lowland fields shall run to me. By virtue of my magic they cannot remain where they are, but crying, will run to me. Ten bulbs of the scented creeper will come and enter on the place and another nine will also come and join with them. O, please come, assemble on this land. Partake of the feast prepared. The Lord the Chief shall eat from the greater tray. Om, let harmony reign supreme.”

When this incantation is being pronounced, the Master of Ceremonies shall pick up the net by holding the four corners in his hands, that is the two weighted and the two unweighted corners, and when doing so must suppress his breath. When the boats and nets have been purified and perfumed, they should not be used for any purpose whatsoever, until the time fixed for catching the fish has arrived, when they should be brought out and used forthwith.

As some fish may break away from the Golden Basin and try to escape, parties of fishermen assemble at Ban Sam Pan Na (บ้านสามพันนา) near the Si No Hat (สี่โน้ต) rapids in Vieng Chandr territory, where a sand bank juts out from the left bank of the river. Other parties assemble at Hard Mul (หาคมุล) opposite Huey Hawm (หัวยห้อม) on the left bank, lying between Ban Kok Sok (บ้านโคกซอก) and Ban Ta Phra Badh (ท่าพระบาท) in the commune of Sri Chiangmai (ศรีเชียงใหม่), Amphur Ta Baw (ท่าบ่อ). Ban Sam Pan Na is above and Hat Mul is below the Golden Basin. The fishermen use long nets made by joining seven of the ordinary nets together, producing a net 35 metres long, and the weights weigh between five and six pounds. The incantations used for the short nets are used for the long also.

8. Before the boats are brought out to commence the operations of catching the fish, some of the fishermen pronounce this incantation, but this is not done by all.

วันวันดีคืนดี ขอดอกขอดวง เจ้าน้ำเจ้าท่า เจ้าป่าเจ้าเมือง มีสิ่งทั้งหลาย บ้าไฟไ้ขัน ให้มา
อยู่มากิน เสน่วกจักกะแตน ในวันนี้ผู้ขำจุการหมาลาก ขอหัววางหางมอม เจ้าด่าน เจ้าที่
ให้มีโชคมีชัยในวันนี้เถิด.

“This day, this night is good, pregnant with good fortune. We beg thee to give us in abundance, O, Lord of the waters, Lord of the Landing and Lord of the Forests, Lord of the city and all Spirits great and small. The cocks are crowing in the forest before dawn. Please come to our feast prepared as an offering to ye all. To-day, we thy humble slaves pray that we may be favoured with good fortune, and in return for thy kindness will give to ye the head and tail of a fish. O, Guardians of the frontiers and of the countryside, grant us thy favour on this day.”

At five o'clock on the morning of the 12th waxing of the month, each boat is brought out and paddled into the Golden, Basin, going towards its upper reaches. In each boat are two men each one holding the upper corners of the net which is lowered into the water. The boats then float downstream. The Lord of the Waters (Chief of Viengchandr), supplies each boat with a jar of spirits. While the boats are moving, this incantation is chanted.

อม พกๆ พายๆ เพื่อกุหลายกุกักกักกัก บัด ปลายมันชีไปทิศตะวันออก กักมันชีไปทิศตะวันตก
กุกักกักเอาไว้แต่ทางไม้ค้ำคณ ตัวมันชีนเปนนางเงือกนางงู กูป้อให้มันอยู่ กกขามึงขาว กุกักเสียด
โดยหา ตามึงใหญ่ กุกักผุกอ้อมลุ่มอ้อมขึ้นมา เขาเอี้ยกขึ้นมา พระครูผู้มาจากเมืองหล้าน้ำ บัดนี้
เผ่นเปาะโหม้นจะจ้าน มาบัดเพื่อนบ้านให้มันชะชูชะชาย ตัวโตเวียนนกให้มันตาย ตัวโตเวียน
ปลายให้มันตาแตก ให้มันแตกทางกลาง ให้มันวางทางเค็ง อม สะหะมะภาพ.

ผาเพื่อนพุ้น พาพิทาโหม อม สะหะมะภาพ.

บัดจะเข้าดอกขอดวง หาดทรายหลวงของเจ้าน้ำ บัดชีเข้าอ่างทองหนองเจ้า บัดชีเข้าให้เปิดตุถ
บัดชีเข้าให้ทานของเขา.

“Om, word of God. Earth, earth, paddle, paddle. Sweat from my body flows. I undo, I brush aside (the evil Spirit). The stern points towards the East, the bow towards the West. I pay it honour that it may fruitful be. Thou art long lived, like the women of the serpent, Naga race. I will not let thee longer here remain. O, thy thigh is white. I thrust my penis in to the depth in search of thee. Thy eye is large. I will fold and wrap thee in a net and bring thee to the surface in my arms. When thou art called, please come up. This reverend teacher comes from the country of Lanam (หล้าน้ำ). He has barred the way to the exit of the fish and sending forth his voice shouting loud, drives them to the barriers. The people of the countryside, on hearing the sound shall lose all moral sense and self control. Let those (fish) who pass at the bow of the boat die, let those who turn at the stern sustain injury to the eye, Let them come by the right way to the middle of the boat. Om, let harmony reign supreme.”

“O, Cliff, friend standing o’er there, come brother, from Ta Tom.⁽¹⁾ Om, let harmony reign supreme.”

“Now we beg that the catch may abundant be, O, Spirit of the Waters and the great Sandbank. We beg the same of thee, O, Spirit of the Golden Basin, Lake of the Lord. Please open all the cavern doors that the fish may come out. Please give us our reward.”

9. During the process of fishing a great uproar is created by all those present who indulge in abusing each other and shouting out challenges to fight. While the owners of the boats beg the fish to enter their nets saying:—

ให้ท่านเจ้าเอื้อนให้ท่าน ภูผาทานอ่างทองหนองเจ้า ผู้เป็นเจ้าอยู่หาดทรายหลวง อาตมาหลวงผู้
เป็นเจ้าน้ำ บัดนี้ข้าขอดอกขอดวง.

“Give, O, Father Possessor of Plenty, give O, Cliff-faced rocks, O, Golden Basin, Lake of the Lord, O, Ye Chief, living on the great sand bank, O, Thou Great One, owner of the Golden Basin, now give us of thy plenty.”

This prayer is repeated until the fish are caught in the nets. When a fish is netted, the boat goes down stream. The two men holding the net jerk it as a signal calling on the fish to come to the surface saying:—

เจ้าขึ้นมาเจ้าเอื้อนขึ้นมา เอาหางขึ้นก่อน บัดนี้ยื่นเครื่องมือแสดงตกลง บัดนี้ส่งเครื่องมือแสงผูกไว้ บัดนี้
ได้เจ้าเอื้อนให้ท่าน บัดนี้ข้าขอดอกขอดวง หาดทรายหลวงของผู้เป็นเจ้า ผู้เจ้าน้ำนั้นอาตมา
หลวง หาดทรายหลวงของเพิ่นแล้ว.

(1) This place Ta Tom is situated in the district of Sieng (เซียง) a province of the Lao country. I am inclined to think that this place Ta Tom is the important town of Ta Ting or Ta Tung in the province of Kwei-Chow. Many of the tribes who have come South have passed through this province from Sze-Chuan and Shen-Si, notably the Miao. The country La Nam would seem to be situated in the bowels of the earth, but not far below the surface. In the Lanchang (ล้านช้าง) chronicals, it is stated that a king bearing the title of Phya Lanam Sen Thai Puwanard (พระยาล้านแสนไทยภูวนารถ) ascended the throne. Lanchang was a name given to both Luang Prabang and Vieng-chandr, but as the capital was removed from the (former) place in the year A.D. 1565 it is probable that the Phya Lanam referred to was king of Luang Prabang. Lanam was known to the people of the country hence the use of this name in the incantation. This incantation is used for the purpose of coaxing the fish to come to the nets. It is usual to stir the water with long bamboo poles, hence the reference to the male organ of generation. The reverend teacher well versed in magic, curses the fish, that they, being overcome by fear, will approach the nets by the right way. It will also be noticed that it is necessary to call on the Spirits to open the cavern doors to let the fish come out. This is analogous to the opening of forests caves and subterranean passages. A good instance of this requirement will be found in my paper *The catching of Elephants in the Province of Langsuan*, phase VIII, published in JSS, vol. xxv, part II.

The first few lines of this incantation are not very clear. The men apparently are covered with sweat due to their exertions in navigating the boats and preparing the nets. That passage which refers to paying honour to the boats that they may be fruitful is an ordinary custom which requires that flowers etc. should be placed on the bow of the boat. See details given in paragraph 5 of this paper.

Which in English means :—

“Little one, please come up. Thou of lucky omen, please come up. Present thy tail before thy head. Now I let down the creeper noose. Now, thou art caught. I tie thee with the creeper rope to the stake. Now, I have a fish. The Possessor of Plenty has made me a gift. Now, again I ask for abundant gifts from thee, O, great Sandbank, Chief of all, Lord of the Water, great in power, from thee, O, Great Sandbank, owner of the Golden Basin.” This prayer or incantation is repeated until the fish floats to the surface in the net. While all this is taking place should the fishermen’s hat fall from his head, or his clothes drop from his body, he should not pick them up, for if he did, the fish will escape from the net.

When the fish comes to the surface of the water, the boatmen assist each other in securing it. This is known as scooping the tail of the fish (ตักหางปลา). This is done by placing a creeper noose over the tail, tightening it and then threading the rope through the gills, and securing the fish to the side of the boat. The fishermen begin to dance with joy, and in their excitement shout out volleys of abuse, and when they have calmed down, paddle the boat slowly toward the river bank, where the fish is tied to a stake, fixed in the water in front of their hut.

10. The people of the right bank live in temporary huts on that bank, and those of the left bank do the same on their bank. They do not mix. Should any boat having caught a fish, lose it, owing to the fish breaking away, the fishermen have to perform the whole ceremony of propitiation afresh, and they are subjected to the abuse and jeers of their more successful fellow fishermen.

11. Early in the morning of the 13th waxing of the moon the ceremony of making offerings to the Spirit who owns the Golden Basin at the shrine on the sand bank, has to be performed. This oblation consists of nine tables of sweetmeats, each table having nine dishes. Seven of these are presented to the Spirit of the Basin. One to the Spirit Guardian of the Gate, and one to the Spirit of the Gong. The offerings for the Spirit Guardian of the Gate is made at a hut, specially erected on the sand bank, in front of the boat landing. When these offerings have been made, a fish, the first to be caught, known as the Cham fish (ปลาชาม) is killed, and its head and tail are presented to the Spirit of the Golden Basin. The fish is prepared as food, some being spiced (ปลาเผ็ด) some being made into salad, some toasted, some curried, some fried, some made into a plain curry, and the liver toasted. One of each of these dishes is placed on a table with a bottle of spirits, and nine tables are so prepared. Seven are presented to the Spirit of the Basin, one to the Guardian of the Gate, and one to the Spirit of the Gong. About midday the second fish is caught, killed, and its flesh, with spirits, is presented to the Spirit of the Basin, some being offered to the Guardian of

the Gate and the Spirit of the Gong. This presentation is made with the same ceremony as in the morning. Music is played while the ceremony is being carried out, flutes and reed pipes being used.

Early on the morning of the 14th waxing of the moon, the Master of Ceremonies commands the Cham, Owner of the Spirit, to kill another fish and make offerings of the flesh to the Spirit Guardian of the caverns, situated on the rocky cliff on the right bank of the river, because the sub-aquatic caverns in which the fish live are near this spot. The same ceremonial is observed as when making offerings to the Spirit of the Basin at the Pam Sai shrine on the sand bank, and when propitiating the Spirit Guardian of the Frontier.

12. From the moment the nets are dropped in the water, and trawled or dragged to catch the fish, the whole concourse of people present, men, women and children, both fishermen and those who have come to look on, engage in a great tournament of abuse, but offence is not taken because the ceremony has demanded this observance from ancient times. This tournament of abuse continues till fishing is over. Abuse as follows is shouted out:—

พ่อเสีย แม่เสีย เสีย บักเสีย บักหมา บักหัวล้าน บักเฒ่า บักหมาสี่แม่มึง กูสี่แม่มึง
บักเสียกูขอสี่เมียมึงแต่ กูขอสี่ลูกสาวมึงนำ บักเฒ่าหัวล้าน มึงเฒ่าสี่ตายแล้ว กะยังมานำเขา
หมาสี่แม่มึง มึงมานี้ กูจะไปนอนนำเมียมึง มึงอย่าสู้มา มึงคืนเมื่อสา

“O, my friends, men and women. Friends, O, friends, O, dogs O, bald headed fools, O, ancients in thy dotage. A dog shall lay with thy mother. I will lay with thy mother. O, Friend, let me lay with thy wife. O, friend, let me lay with thy daughter. O, ancient, bald headed one, thy age is great. Death is near to thee, yet thou comest with the throng. A dog shall lay with thy mother. As thou art here, I will go and in thy place, lay with thy wife. Do not return home till dawn.”

From very ancient time, to the present day, the Spirit which enter the medium has always been a Kha (ข้า) Spirit, and as a Spirit of this nationality, is somewhat lascivious and delights in abuse and taunts in which the sexual relationship takes a prominent place, abuse of this nature has been handed down from father to son, and from mother to daughter, from time immemorial. The people believe that the form of abuse as given above is as music in the ears of the Spirit, gives pleasure to him and they thus gain his favour. The people also hold that if they did not abuse each other in the coarsest language the fish would not enter their nets.

13. When the left bank of the river Me Khong was Siamese territory, no fee, duty or royalty was levied in cash on the catch, as the price of the fishing tail (ค่าหางปลา), but a payment in kind was made on the following scale. If one or two fish only were caught there was no payment, but if

three, then one fish was given, and if six, two were given. One fish was reserved for feeding the Spirit. Since the left bank has become French territory, a royalty of ten piastres is levied in cash for each fish caught, which is called the price of the fish tail. The first fish caught is bought by the Lord of the Waters (เจ้าน้ำ), and used for feeding the Spirits. The price paid is 30 piastres irrespective of whether the fish is big or small, the owner thus only receives 30 piastres. Should the people of the right bank catch a fish and keep it on their bank, which is Siamese territory, they still have to pay 10 piastres to the Lao Chief of Vieng Chandr to cover the expenses incurred in connection with the fishing ceremonies. This price of the fish tail is not paid to the State. The ceremonies depicted in this paper are performed on the left bank of the river.

14. The maximum catch in the Golden Basin in a season does not exceed one hundred fish, and the minimum is about thirty. The weight of an average sized fish is about 270 lbs. and the eggs weigh about $6\frac{1}{2}$ lbs. Whole fish are sold at prices ranging from 40 to 80 piastres. When the royalty on a fish has been paid, the owner is at liberty to take it to his home. It is here killed, and the retail price of the flesh is about Tc. 1 for $1\frac{1}{2}$ lbs, and of the eggs Tc. 1 for 150 grammes. The people consider the flesh and eggs to be a great delicacy.

As many as 1,000 seine boats engage in the pursuit of catching this fish annually. Traders and others are responsible for another 200 boats. The number of persons gathered at one of these festivals is about 7,000.

The French authorities permit the people to indulge in every form of gamblings free. Opium addicts are allowed to smoke opium without molestation. Booths for the sale of food, drink, and other things are scattered along the river bank. The people are showing signs of losing their belief in the necessity for the observance of these rites, and as it is probable that this ceremonial festival will disappear in a few years, I have thought it wise to make a permanent record of it, with the incantations, before decadence has set in, and the festival disappeared.

F.H. Giles

APPENDIX

Doctor H. McCormick Smith's Letter

Department of Fisheries,
Bangkok.
October 27, 1933.

Dear Mr. Giles,

The Pla Bük of Mekhong is a catfish belonging in the genus *Pangasius* which has numerous species (about 12) in Siam, Malaya, Dutch East Indies, Indochina and India. The fish has unfortunately been referred to in some of the local literature as a sturgeon, and this misstatement is constantly recurring, as are other inaccuracies and absurdities (as, for instance, that the Pla Bük nourishes its young with milk). So far as is known, this fish is peculiar to the basin of the Mekhong, but its relatives are found in many other streams, and among those common and well-known in Siam are the *Pla Tepo*, *Pla Sawai*, *Pla Saiyu*, *Pla Sangkawad*, and *Pla Thepa*.

The specific identity of the Pla Bük has not been satisfactorily determined for the reason that no ichthyologist has studied the young and half-grown individuals or has ever seen a specimen less than one and a half metres long. My own opinion is that the Pla Bük may prove to be an overgrown stage of a species which when smaller is recognized under another name, but speculation on this point is not very profitable and settlement of the question must be deferred until studies can be made at the spawning grounds at Luang Prabang or until young specimens are available for examination. A very interesting feature of the fish is the complete absence of teeth and, in consequence, the fish has become a vegetarian, subsisting entirely on algae or other aquatic plants. This absence of teeth has been assumed to be of taxonomic importance by M. Chevey, of Indochina, who has recently bestowed on the fish a new generic and specific name, *Pangasianodon gigas*; but I have found that in *Pla Sawai* the teeth completely disappear by the time the fish reaches a length of 70 or 75 cm.

This Pla Bük is found throughout the Mekhong at least as high up as Chiengsen. At the end of the rainy season, when the floods have subsided, the fish undertakes a definite upstream migration which carries it to Luang Prabang by the latter part of February. Spawning is said to take place in Lake Tali, and the fish remain in the vicinity of Luang Prabang and are caught there as late as June when, apparently, the downstream migration of adults and young occurs.

The Laos at Luang Prabang have some peculiar notions about the Pla Bük but apparently possess little information. One of their curious beliefs is that only the female fish migrate up the river and that the male fish, with yellow scales, await the arrival of the females at Lake Tali, which water the males never leave. On the other hand, the fishermen at Vientien and Nongkai report the presence of males in the annual upstream migration; and I have no doubt that both sexes are represented throughout the fish's range.

I have been to the annual fishery above Nongkai, and I have there measured and photographed a fish that was 2.47 m. long. There are authentic records of fish 3.00 m. long, and length of even 3.5 m. has been reported.

Sincerely yours,

H.M. Smith.

An Account of the rites and ceremonies observed at elephant driving operations in the seaboard province of Lang Suan, Southern Siam

by
Francis H. Giles

INTRODUCTION

1. The preparation of this paper describing an elephant drive to the kraal or keddah in the province of Langsuan, required a laborious enquiry amongst the hunters in that province. These men are loth to divulge any of the secrets of their craft. They hold that the "Mantras" are the pivot around which the whole operation of elephant hunting revolves, and are sacred. Mantras should not be heard by vulgar ears or read by vulgar eyes. It was with the greatest difficulty that I obtained a copy of the mantras used. These are written in archaic language, and most difficult to translate, being a mixture of Siamese, Cambodian, Pāli, and Sanskrit. It is probable that my translation is not good, but still, whatever its faults may be, the reader will get the sense.

2. Mantras have been used from time immemorial for the purpose of invoking the help of the Creator, Universal Spirit, and spiritual beings. The earliest mantras or prayers will probably be found in the Vedas. They take the form of hymns of praise of the power of infinite spirit, and ask for help from that power. The Ṛgveda is believed by scholars to have been composed between three thousand five hundred and four thousand years ago. I personally think that no date can be fixed, and I feel that prayers in the form of mantras have been used by man ever since he came into being. The particular mantras found in the Ṛgveda are those used by the people inhabiting northern Asia, probably long before they took a permanent form in the Vedas. The word Ṛgveda means simply "Hymns of knowledge", that is, spiritual or true knowledge.

The Hebrews were much addicted to the use of mantras, like their brothers further east and in the north. They evolved the seal or tablet composed of a few letters or figures placed in squares, triangles, circles, and crosses, signifying the mantras. These are known in Asia as Yantras

and in Europe as Telismans. This form, however, was a later development and was only used by sorcerers and magicians to impress vulgar minds with the belief that they were specially endowed with knowledge. The Abracadabra used by a physician in drawing up a prescription is an example of this. Those however who know and see with the eye of Truth, do not require these external signs as reminders of the efficacy of prayer.

To understand the power inherent in a mantra, one must have a true understanding of prayer, for the mantra is but a prayer. To use a prayer intelligently, one must accept as principle that All is infinite mind, and its infinite manifestation, for Spirit or Mind is All in All. This principle in its right interpretation means that spirit or mind is the creator and that all creation is spiritual. In Truth, this universe and all creation is spiritual, an expression of Spirit. This Spirit fills all space, and there is no thing created which was not created by it. It is to this Spirit which pervades all things, that the mantras or prayers are addressed. When prayers are uttered with understanding there is an immediate response. Accepting the principle that like produces like, it is clear that spirit can only produce that which is like itself, spiritual things, and that Mind can only produce thoughts or ideas. Material things have no entity and reality of their own, they are mental conceptions cognised and seen in the mind. The ancient Rishis or sages knew this principle and understood it fully well. They made their mantras or prayers, statements of affirmation, for they were talking with the voice of the creator to his creation, that is, they had dominion over all things. They could thus procure all the help they wished for, from infinite spirit and spiritual beings and things which live, move and have their being in the Universal infinite Mind. Jesus used mantras, that is, he made statements of affirmation based on true understanding and he obtained right results. As regards the efficacy of prayer he said:

“What things soever ye desire, when ye pray believe that ye receive them, and ye shall have them”. (Mark XI-24)

“All things, whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive”. (Matthew XXI-22)

“If we know that he hear us, whatsoever we ask, we know that we have the petitions that we desired of him”. (I Epis. John V-15)

It is clear that prayer to be efficacious must be based on affirmation, that is, on certain knowledge that your prayer will be answered.

Without some understanding of this principle, this paper will read like a child's nonsense book, but with knowledge, it will be readily understood that the power inherent in these mantras extends throughout all space, and can call up at command any object, and require acts to be manifested or performed.

3. It will be noted that the word *om* or *aum* precedes each mantra. The conjunction of these three letters A. U. M., pronounced *om* as in the English

word “home,” is said to represent, or to be symbolic of the three Vedas, the Ṛk, the Yajus, and the Sāman, for the Atharvaveda is not a true Veda, but a document of a later date. The Atharvaveda would seem to have been composed by a priest of that name who expounded the principles of the three true Vedas in order to fit in with the beliefs and mental attitude of his time. Like so many human developments of the principle of religion, his exposition assumed a mystical and esoteric garb. The Atharvaveda is composed of prayers, charms, and spells, used for the purpose of obtaining the favour of spirits to assure success in an undertaking, and also for frustrating and overcoming the evil intentions of other spirits. The mantras recorded in this paper would seem to have been based in a large measure on a knowledge of the Atharvaveda, as well as to a lesser extent on the three true Vedas. Although this may seem to be somewhat irrelevant to the matter of the meaning of the word *om*, still it is of some importance, for it has a bearing on the subject matter of the paper. In modern times, these three letters are held to represent the sacred powers and qualities of Viṣṇu, Śiva and Brahma. I am not prepared to accept this theory, but am rather inclined to think that the three letters symbolise the earth, air, and sky or heaven. Whatever the conjunction of these three letters pronounced *om* represent, there is no question that they are held to be sacred. They are believed to be the breath of Brahma, revealed to man, so that by understanding and then uttering the syllable *om*, he may be with Brahma, that is full of the spirit of knowledge. The Buddhists use this monosyllable as the first word in some of their writings, but as they have accepted this symbol which existed prior to Buddhism it is not clear what force, or power they give to its use. It is probable that if the Hindus accept the principle that it is typical of the three Vedas, or the union of the Triad, Viṣṇu, Śiva, and Brahma, then the Buddhists would accept it as typical of the three Gems of the Law, the Phra: Rātānātrāi, namely, Buddhāṃ, true knowledge, or Science; Dhammāṃ, the Law, the Logos, or the Word; and Saṅghāṃ, the spirit of love, unifying all mankind in one universal brotherhood, for in Truth man is individual, not person.

The syllable *om* is sacred to the minds of all Brahmans, it is known as the sacred syllable.

When the word *om* is voiced with understanding, then one is speaking as with the voice of Truth. There are many explanations of the meaning and origin of the syllable *om*. The Upaniṣads and other works throw some light on this matter of the meaning of the word *om*, and therefore a reference should be made to them.

A. In the Chāndogya-upaniṣad, *om* is called the Udgītha, the breath of the mouth, for this breath coming from the highest source cannot be contaminated by external influences. In fact, this breath is Prāṇa, the spirit of life, it is Brahman; *om* is Svara, sound, tone, that is the word of Brahma. By saying *om* at the beginning of a prayer, he who prays with understanding is pervaded

by the spirit of Truth, which fills all space, and he obtains all that he desires.

In this Upaniṣad *om* is said to be a concentration of the three Vedas or books of true knowledge, the Ṛk, the Sāman, and the Yajus. According to this tenet *Ut* is said to be heaven, the Sāmaveda; *Gṛ*, air, the Yajurveda; *Tha*, the earth, the Ṛgveda.

There is a significant and lucid statement explaining the syllable *om* in the Muṇḍaka-upaniṣad which is as follows:

Om is the bow, the Self; the mind is the arrow; Brahman is called its aim. It is to be hit by a man, who is not thoughtless; and then as the arrow becomes one with the target he will become one with Brahman. In Him the heaven, the sky and the earth are woven, the mind also with all the senses.” Know Him alone as the Self, and leave off worship of other deities. “He is the bridge of the immortal. He moves about becoming manifold, within the heart where the arteries meet, like spokes fastened to the nave. Meditate on the Self as *om*. Hail to you that you may cross beyond the sea of darkness. He who understands all, and who knows all, he to whom all this glory in the world belongs, the self, is placed in the ether, in the heavenly city of Brahman, the mird”.

B. In the Bhagavadgītā, the true value and the power of the syllable *om* is clearly explained. This hymn says: “There is nothing higher than myself. I am the taste in the water; I am the light of the sun and the moon; I am *om* in all the Vedas, sound in space, and manliness in human beings; I am the fragrant smell in the earth, the refulgence in the fire. I am the eternal seed of all beings; I am the discernment of the discerning ones; and I am the glory of all the glorious. I am also the strength unaccompanied by fondness or desire of the strong. I am love unopposed to piety among all beings, and all entities which are of the qualities of goodness”.

The Bhagavadgītā also says: *brahman* is the father of this universe, the mother, the creator, the grandsire, the thing to be known, the means of sanctification, the syllable *om*, the Ṛk, Sāman, and Yajus, also the goal, the sustainer, the lord, the supervisor, the residence, the asylum, the friend, the source, and that in which it merges, the support, the receptacle, and the inexhaustible seed. I cause, and I send forth, and stop showers”.

C. In the Bodhāyana it is stated: “For him who is constantly engaged in reciting the syllable *om*, the seven Vyāhṛtis and the three-footed Gāyatrī, no danger exists anywhere. Likewise the Vedas begin with the syllable *om*, and they end with the syllable *om*. The syllable *om* and the Vyāhṛtis are the central everlasting Brahman,”

This quotation refers to the Seven Vyāhṛtis. The Vyāhṛtis are generally held to be three in number. They are three mystical words said by Manu to have been milked from the Vedas by Prajāpati—the word Bhūr (Earth) from the Ṛgveda; the word Bhuvaḥ (Firmament) from the Yajurveda; and the word Svar (sky or heaven or region of the air) from the Sāmaveda. This

reference to the seven Vyāhrtis is easily explained. In Brahmanism there are six condition states, and one absolute or unconditioned state, seven states in all, they are—the Bhūr, the Bḥuvaḥ, and the Svar mentioned above. These are the three worlds or mental states in which a belief in the reality of matter holds sway. Higher than these states are the Mahar, a state in which the sages (ṛṣi) have their being; Jana, a state where the sons or children of Brahma have their being; the Tapar, a state in which the belief in the reality of matter has been almost entirely extinguished. In these three states man is gradually rising to the true kingdom of heaven, but has not entirely broken the fetters of material belief. The seventh state is the Satyaloka where man realizes his unity with God, Goodness or Truth. The seven Vyāhrtis to be recited are the words representing these seven states.

The Gāyatrī which is known as three-footed is a verse in the Ṛgveda held to be sacred. It has been translated as follows: “Earth (Bhūr), firmament (Bḥuvaḥ), sky or heaven (Svar). Let us meditate on these and on the most excellent light and power of that generous and resplendent Sun (praying that) it may guide us to the Truth.” The three material states, “earth, air, sky or heaven”, are the three-footed base from which man ascends in understanding, as he casts off the meshes of infatuation, his belief in the reality of corporality and carnal pleasures. This base consisting of three gross carnal states of belief is therefore known as three-footed. It is by mentally reciting the Gāyatrī at morning and evening devotions that the devotee is reminded of his spiritual sonship with Brahman and becomes mindful. The syllable *om* is recited before the word Bhūr and after Svar.

Later on the Bodhāyana says: “The tree is the Veda, the syllable *om* is its root; the syllable *om* is the essence of the Veda.”

D. The Vedantasūtra say: “He who meditates with the syllable *aum* of three Mātrā on the highest Person, he comes to light and to the Sun. As a snake frees itself its skin, so he frees himself from evil. He is led by the Sāman verses to the Brahma world, he sees the persons dwelling in the castle, who are higher than the individual souls concreted with bodies.”

Further on the Vedantasūtra states: “Yama thereupon at first instructs him as to the Praṇava; that word which all the Vedas record, which all penances proclaim, desiring which men become religious students, that word I tell thee briefly—it is *om*.”

This word Praṇava is sometimes shortened to Praṇu. Praṇava is the mystical and sacred syllable *om*.

E. Indian sages and scholars hold to the belief that if Brahma has a name formed of letters, then that name is *aum*. They then proceed to attempt to establish this by declaring that all vowel sounds are comprised in the three letters *aum*, basing this on their belief that *aum* is Svara, sound or tone, as stated in paragraph 3. In the Sanskrit language there are sixteen

vowels one of which is *ng*. It is evident that a consonant has no life, without a vowel sound. They therefore proceed to prove that all sounds are contained in these three letters *aum*. By a process of grammatical analysis they come to the conclusion that the letter *ah* is the mother of the vowel sounds of *ah*, *ee*, and *ai*, and that the two vowel sounds *ee*, and *ai* are but modifications of the vowel *ah*. As regards the vowel *u* apply the same process of reasoning, and show that *u* is the mother of *o*, which is a modification of the Sanskrit vowel *au*. The Sanskrit vowels *ri* and *lre* are again but modifications of the vowel *ah*, for *ri* is pronounced *ar* by rule of adesh. In the same way *lri* is pronounced *al*. It but remains to deal with the letter *m*. This letter in its original form is *ng*, which is transformed to *m* by the use of a small circle or dot known in Sanskrit as anusvara, in Saimese as นิกคหิต. It may be argued that *ng* is a compound consonant not a vowel. But some philologists, for instance Webster, holds that this *ng* is simply an elementary sound, and is not as might be supposed a compound sound made up of the sound of *n* in conjunction with that of *g*. I must ask the reader to be satisfied with this brief sketch of this somewhat complex theory, as it would occupy much space to explain and discuss its details.

If one accepts this theory, which Brahmins do, then *aum* is the breath, the voice of Brahma. Brahma, that is the spiritual Brahma, is the creator of all real things and therefore by calling on his name and uttering the syllable *aum*, one is speaking with the voice of Brahma. It is for this reason that all mantras commence and end with the syllable *aum*.

4. Most of the mantras given in this paper contain references to the primordial Preceptor, the Mentor, and the Teacher. It is probable that the primordial Preceptor referred to is Brhaspati, the preceptor of the gods, the Devaguru. Brhaspati has many attributes: He is a teacher, a priest, and some schools of Hindu thought hold that Brahma, true knowledge, is manifested in him; he is the voice of knowledge, embodied in carnate form, has his being in the Svargaloka, the realm of Indra, where the inferior gods are said to live. In Siam we find much reverence paid to this preceptor. He dominates the school life of children. In olden times and even to-day, many schools will only open on a Thursday, and parents will only allow their children to go to school for the first time on Thursday. The ceremony of *yok khrū* (ยอกครู) is also performed on a Thursday. This ceremony is carried out once a year when the teacher receives presents from his pupils, makes offerings to his guru and recites mantras asking for his blessing and favour. This ceremony of ยอกครู is not restricted or confined to the profession of teaching, but is also used by physicians and healers, who receive their knowledge from this great preceptor and they perform this ceremony with the same ritual as a teacher, and on Thursday. Brhaspati, in Siamese พฤษภบดินทร์ is the planet Jupiter, and therefore the fifth day of the week, Thursday. It is here that we find the connection between the great preceptor

Bṛhaspati and the reason why schools open on Thursday, as well as the ceremony of paying homage to the guru, and praying for his blessing (ยถากรรม) performed by teachers and healers on this day.

Bṛhaspati, the preceptor of the gods, is frequently referred to in the Vedas as the Purohita or spiritual adviser of the gods. He lives in Svarga (Heaven), which is simply a mental state where mortals live who are still obsessed by the belief of corporeal existence, but not to the same extent as those who live in lower and grosser states of belief in the reality of materiality, namely the Bhūr, and the Bhuvaloka. Bṛhaspati, being the great teacher, the source of knowledge, is prayed to by the chief huntsman to obtain his help, and this is received when the chief huntsman puts himself in such a state of mental poise that he reflects the knowledge which pervades all things. Bṛhaspati living in the Svargaloka still retains, as I have said above, a corporeal form, that is, he still holds this belief, and he has a wife like other mortals. He has not yet attained to liberation, and thereby been translated to the true heaven, the Satyaloka. Bṛhaspati, being still a material man, is approached by the chief huntsman four times, praying for direction, and receiving his answer in four dreams. An even number of obeisances, sandal tapers, etc., is used for persons in this mental state.

There are other mentors and teachers referred to in these mantras. They are the ancestors of hunters who have passed from our carnate perception, but who are really ever present. There are also gurus of higher understanding, living in an intermediate plane between earth and heaven.

5. In some of the later mantras references will be found to the god Udentra (Udena), the lord of elephants, as well as to Uchen. It may be as well to attempt to explain who these gods are. It is not difficult to find the reason why Udentra takes such a prominent place in the mantras, but unless Uchen is the same god as Udentra, as I think is the case, it will be found more difficult to explain who Uchen is. Udentra, often known as Udena, is an historical figure in India, about whom there are many legends and stories. Although a Brahman king, the story of his life will be found given in great detail in the Phrā: Dhammapadaṭṭhakathā (พระธรรมปทัฏฐกถา), a Buddhist work. The same story has been made popular and is read by thousand of Hindus, and will be found in a collection of Indian stories known as the Kathāsārītsāgara, translated by C.H. Tawney, of which work a fine edition was published about ten years ago. In this collection of stories, Udena is called Udayana, and there are some divergencies from the story accepted by Buddhists. In the Journal of the Vajirañña Society for the year R.S. 121 (A.D. 1902) will be found this same story given as a poem rendered in the style known as Khāmchān (คำฉันท์). The story of Udena's love for the Princess Vāsuladattā has been dramatised under the name of Ratnāvalī. The author is believed to be King Ḡriharsa-deva of Kashmir, and it was probably written about A.D. 1120. There is

an English translation by H.H. Wilson. The story in the Phrā: Dhammapa-datthakathā is as follows:

In ancient days there were two kings who became tired of wielding earthly power and decided to abdicate their thrones and enter the religious life. They went to the Himalayas and took up their abode each on a hill standing one opposite to the other. They agreed to meet once every fourteenth day and to build up and keep alight a fire so that each might know that the other was alive, holding that if the fire died down it was evidence of the death of one of them. In due course the fire on the hill occupied by the hermit Vetthathipaka (เวทฺธทีปกะ) died down, and the hermit Allakappa (อิลลทกัปปะ) knew that his friend had died. A short time afterwards a stranger came to Allakappa and revealed himself to be Vetthathipaka, who had died and been born again as Thao Amarindra in the Svargaloka. During their conversation they touched on many sides of the difficulties of the hermit life. The most tiresome was the continual trouble and annoyance caused by wild elephants, who not only soiled the precincts of the hermitage by their droppings, but also trampled down all that was built or grown on the ground. Then Vetthathipaka in his new form as Thao Amarindra told his friend Allakappa of a secret formula. The secret formula took the form of a three stringed lyre. By reciting the first mantra, and striking the first string of the lyre, elephants would be unable to look the reciter in the face. By reciting the second mantra and touching the second string of the lyre, elephants would flee from the presence of the reciter. By reciting the third mantra and touching the third string of the lyre, the chief of the herd would bend his back and lower his head in an act of obeisance, and approach the reciter in this reverential attitude. The hermit Allakappa on the departure of Thao Amarindra began to exercise his new powers, and found that he had full control of the elephants who lived in the vicinity of his hermitage.

At this time a king bearing the name of Parantapa (ปรัณตปะ) reigned over the country of the Vamsa or Vatsa, have for his capital the great city of Kosambī. He was sitting with his queen on a balcony of the palace one morning when a great bird flew down from the heavens, attracted by the red mantle or blanket in which the queen was wrapped owing to her being in an advanced state of pregnancy. The bird is called a Hasti, which means the elephant bird, probably an eagle. This bird carried the queen away in his talons and deposited her on the branches of a banyan tree in the Himalaya mountains. On being placed on the tree the queen clapped her hands and called out with such loud tones, that the bird, being frightened, left her. It began to rain, it was cold, and during this physical misery and mental agony at finding herself alone in the depths of the forest, she began to feel the pangs of childbirth. The child, a son, was born at the time of the rising of the sun, and therefore the mother gave her son the

name of Udaya, which has been corrupted to Udena. The royal hermit Allakappa who had his hermitage near this tree went, according to his habit, to collect bones and other remnants of the prey of the eagle left under the tree. While under the tree he heard the cries of the child and on looking up he saw the woman. A conversation ensued to ascertain the original social standing of the hermit and the woman. On its being proved that both were of royal lineage the woman asked the hermit to climb up and take the child but on no account to touch her body. The mother and child were taken by Allakappa to his hut, where they lived for many years, the queen eventually becoming the wife of the hermit. One night the hermit during his nightly vigils realised that the king Parantapa had died. He told his wife, who had been the queen of this king. She cried, and showed many signs of sorrow, because she feared that her son Udena would be unable to succeed his father. The hermit promised that the boy would ascend the throne of Kosambī, and proceeded to initiate him in the power of the three divine mantras and the lyre. The youth began to exercise his newly received power over elephants, and on his reciting the third prayer and striking the third string of the lyre, the lord of the herd came before him, and lowered his head in recognition of Udena's suzerainty. Udena stepped on to the animal's back. The great elephant trumpeted a loud cry, intimating to the old and decrepit elephants to move away, a second cry to warn the young and adolescent to stand aside and, giving a third trumpet call, summoned all the strong and warlike animals to his side. Udena, riding the great lord of elephants and accompanied by his elephant army, marched on Kosambī. He was joined by many people on the way, those who hoped to gain benefit from his favour. On arriving before the city walls he surrounded them and called on the people of the city to accept him as their king, he being the rightful successor of his father. The people refused, not believing his statement. He then as evidence of his right, mentioned the names of the chief officers of state, but the people still refused to accept him as their king, as they had no knowledge of the pregnancy of the queen when she was carried off by the eagle. He then produced before them his mother's jewelled, red mantle or blanket and his father's ring, which had been given to him by his mother. He adopted this course on the advice of his mother, who told him of the names of the ministers and had given him the blanket and the ring. The people, recognising the blanket and the ring, accepted Udena, and he was crowned king of the Vamsas in the great city of Kosambī. The story now shifts to king Caṇḍa-Pājjota, who ruled over the country of Avanti having his capital at Ujjeni (Uchen). This king on being informed by his courtiers that his power and grandeur were only second in importance to that of Udena of Kosambī, determined to attack him. But as Udena's armies were more powerful, he decided to take Udena prisoner by stratagem. Being aware of Udena's

power over elephants and his passion for the hunt of these animals, he ordered that an elephant should be fashioned of wood and made like a living animal. He caused the news of the whereabouts of this elephant to be conveyed to Udena, knowing full well that he would hasten to capture it. Udena took the bait and was made captive by an ambush of sixty warriors concealed in the false elephant. Caṇḍa-Pajjota tried by all means to obtain the secret of Udena's power over elephants, even threatening to execute him. These threats were unavailing. King Udena agreed to impart the secret to a third person, and thereupon king Caṇḍa-Pajjota used his daughter the Princess Vāsuladattā for this purpose. She was told by her father to pretend that she was an ugly, hunchbacked woman and to sit behind a screen placed across the room in which king Udena was imprisoned. King Udena in the course of conversation with the woman hidden from his view on the other side of the screen taught her the secret. The princess pretended to be very stupid. Her incapacity to remember what she was taught so incensed king Udena, that he shouted out in his anger: "You stupid, thick-lipped and hunchbacked woman, I am tired of teaching you." He raised a corner of the screen and saw before him the figure of a most beautiful woman. This was the Princess Vāsuladattā, who acting under her father's order had pretended to be an ugly, hunchbacked woman. They flew into each other's arms, being conquered by the passion of love. There was no more teaching that day, but the lovers prepared a counter-plot to defeat the desires of king Caṇḍa-Pajjota. The Princess informed her father that a condition precedent to the right of learning the charm was the possession of a potent herb picked under a certain conjunction of stars, and they must have the right of exit, and the use of his famous elephant, who could travel a hundred and twenty yojanas a day. Her wish was granted. Then one day, when her father was away on a pleasure jaunt, Udena put her on the elephant and taking also money, and gold-dust, fled to Kosambī. King Udena therefore not only retained his secret, but obtained a lovely bride.

This story explains the reason why Udentra (Udena) is given the title and appellation of Lord of elephants in the mantras, and why his help is solicited. The reason for the use of the word Uchen in the mantras is not clear unless we hold that this word is simply a corruption of Udena. In the story, the capital city in which king Caṇḍa-Pajjota lives is called Ujjenī (Ucheni), and as Udena was imprisoned in Ujjenī, there is a connection between the king and the city, and this may account for the use of the word Uchen in the mantras.

This story of Udena and Kosambī is well known to the Thai Yai and all Thai people. Some historians assert that the Thai kingdom of Nanchao was known by the classical name of Kosambī while others hold its name to have been Mithila. I think that Nanchao was known as Kosambī, or perhaps one should say, the capital city of that kingdom was so known. It

is quite clear, however, that the name of the state of Hsenwi known to the Chinese as Selan was Sirīvilasamahākambojasāṅkikosambī. Thai history relates that the name of Utīng (อุทัย) was given to one of the Thai capitals. The figure of Udena is used by the Siamese government as the emblem of the seal of the Revenue Department. The figure used for the seal of the Provincial Revenue Department (กรมสรรพากร) is King Udena holding his divine lyre in his left hand and touching the strings with his right. Two elephants, making the act of obcisanee, kneel before him and present forest produce as tribute. The figure of King Udena used for the seal of the Metropolitan Revenue Department (กรมสรรพากร) is that of King Udena robed in his royal dress and regalia seated on a throne. In recent years the two Revenue Departments have been amalgamated, and the seal used is that of Udena in royal robes with regalia seated on a throne. These two seals are of some antiquity. This figure may be seen by those who drive from the Phaya Thai Road to the Si Phya Road, for it is on a bridge known as Udena Thavai, which stands close to the drive entering the University grounds. Udena, in many respects, resembles the Greek god Orpheus. Orpheus possessed a seven stringed lyre, by striking which and producing music, he was able to tame the wild beasts of the forest. He also had dominion over rivers, forests, and mountains and could make them do his bidding.

6. Spirits, as a libation to the gods, the preceptors, the teachers, ancestors and others, take an important place in the offerings made to these beings by the elephant huntsmen in every phase of the hunt. These offerings precede the recitation of the mantras. The offerings of spirits to gods is of great antiquity, and probably originated in the offerings of the Soma juice made to the deities, and drunk by the Brahmans in ancient days, and lauded so highly in the Vedas. This Soma juice was extracted and fermented from a milky, climbing plant, forming a beverage offered as a libation. Its exhilarating qualities were grateful to the priests, and the gods were represented as being equally fond of it. In Siamese literature one does not often find references to the use of this Soma juice, but the deities and other celestial beings are often spoken of as imbibing Amṛta (อมฤต), the Ambrosial liquor, the water of life. This term was known to the Vedas, and seems to have been applied to various things offered in sacrifice, but more especially to the Soma juice. At a later period, the name Soma was appropriated to the moon, and some of the qualities of the Soma juice have been transferred to the luminary, who is Osadhipati, or lord of herbs. So Soma, the moon, is considered the guardian of sacrifice and penance, asterism, and healing herbs. By some peculiar process of synthetic philology, the Siamese, knowing of the relationship between the Soma juice and Soma, the moon, have applied the term Nam Chand (a) (น้ำจันท), water of the moon, to spirituous liquor, when drunk by princes.

7. Following this introductory note, will be found the actual paper recording the several steps which have to be taken to capture wild elephants. These steps are related in nineteen phases commencing with the formation of the hunting party, followed by the selection of the site for the kraal, the building of the kraal, and the driving of the elephants. Each of these phases is supported by one or more mantras, a translation of which has been given. Four plates showing the three different kinds of kraals, and the method of training elephants form a part of the paper.

1st November, 1931

PHASE I

Preparing for the Hunt, by Inviting the Power of Protection, Conjuring the Spirits of Ancestral Hunters and Inviting the Presence of the Primordial Preceptor

When it has been decided to commence operations for the driving of wild elephants into the kraal or keddah, it is necessary for the chief-huntsman to get in touch with the Spirit of his preceptor (guru). This is done in the following manner. The chief hunter holds his mind in the right attitude, concentrates his thoughts four times on his spiritual teacher or the ancestor spirit of hunters, to ascertain the fortune of the hunt. He is always rewarded by a manifestation of his teacher in four successive dreams, and is supplied with information about the men and the fortune of the hunt. Whether bull or cow elephants will preponderate in the capture, is divined by an examination of the black crabs and the horse-shoe or king crabs offered as a sacrifice to the preceptor spirit. Should there be a large number of male crabs, then the capture will be mostly bull, or vice versa. No form of divination is used for the purpose of selecting the right men to form the hunting party. In the sea-board provinces, it is not the practice to divide the hunters into different classes of rank, nor to give promotion or to demand the payment of any fees from hunters, such as is the case amongst hunters on the Khôrat plateau in Eastern Siam. Acts of reverence are not made to the fire in the camp, as in the Eastern provinces. It is, however, necessary for the chief hunter to pray and intercede for protection from danger and evil for those working with him in the operations of elephant catching. The following prayer is used for this purpose:—

“Om, word of auspicious power,
 O adamantine frame, like unto hills of iron, ranged around seven fold,
 standing firmer than the rocks,
 Grant protection to me from touch of rain or sound of thunder.
 My preceptor sits on a mermaid as big as a boat.
 Rides a tiger large as a horse,
 Ten men in front, fifty round about.
 Om, auspicious word,
 By Thy power, screen and conceal me,
 For innumerable sorcerers encompass me about,
 Protect me against the onslaught of countless evil spirits, and defeat
 attempts of various cunning hunters to test and try my power.
 Prevent their ingress within this Great Defence.
 Send them back from whence they come.”

This mantra is also used for warding off danger during driving operations. The old and experienced elephant huntsman with reverential obeisance makes a sacrifice and oblation to the spirit of his preceptor. That familiar spirit, learned in elephant and forest lore, is always present to assist and help those who render him homage. The sacrifice consists of seven fowls, five ducks, five blue crabs, three or five horse-shoe crabs, the head or flesh of a pig one bottle of spirits, some tubes of scorched glutinous rice as well as of ordinary rice, some tomatoes prepared with condiments as a salad, two banana-leaf cups for flowers, three green coconuts, some red sweetened cakes, and white balls made of flour or ground rice, some ขนมลา, a cake similar to the former, rice-wafers, and some boiled rice. The incantation recited at the time of making the sacrificial offerings takes the following form. It is recited before sending out the command convening a meeting of the spirits of the preceptor (guru) and other teachers, learned in forest and elephant lore. The beings referred to in the mantra are the spirits of the ancestors of elephant-men, wise men versed in the business of elephant hunting, truly understanding forest lore and also those having jurisdiction over hills and dales, towns, and lands.

“Om, breath of spiritual power!
 Grandfather and grandmother of Mahawats:
 Grandfather and grandmother of hunters:
 Grandfather and grandmother of great age:
 Great Uncles of the first and second degree:
 Under-Mahawats, Lasso-Mahawats:
 Mom Sitthi (หม่อมสิทธิ), Mom Sæng (หม่อมแสง):
 (ท้าวมหาสิทธิ) Lord of Great Power,
 (ท้าวมหาไชย) Lord of Great Victory,
 (ท้าวมหาลาภ) Lord of Great good-fortune,

Venerable wise being of locality, (พื่อหมอเผ่าภูมิ),
 Venerable wise being of benevolent service (พื่อหมอเผ่าเกื้อ),
 Venerable wise being of auspicious permanence,
 Venerable wise being of great courage,
 Venerable wise being of lesser courage,
 Venerable wise being of great Realms,
 Venerable wise being of small States,
 Ancient spirit guardian of treeless downs:
 Ancient spirit guardian of snow-clad hills:
 Ancient spirit guardian of tree-clad hills:
 Ancient spirit of the Royal Tiger, Lord of forests”.

The command to the spirit of the primordial preceptor to attend a meeting for the purpose of accepting the sacrificial offering, is couched in curious language and is somewhat peremptory. This holy mantra, the power of which is invoked, is one composed by the first or primal elephant-hunter versed in ancient lore, and handed down from time immemorial. This command is as follows:--

“Om, we invite thee, O Preceptor,
 Om, we invite thee, O Primordial Preceptor,
 With respectful salutation, to come to us and not pass by,
 To take thy seat as head of Council,
 For to-day's affair is in thy sphere,
 Oh, take thy seat within this circle of great beauty,
 Arranged with taste and care.
 With respectful salutation we invite thee, O Preceptor,
 To accept this auspicious sacrifice offered by thy slaves.
 The day is fortunate,
 Thy slave recites the magic mantra
 O'er consecrated powder and the holy water endowed to please the eye,
 Thy slave now recites the holy mantra
 O'er sweet and perfumed flowers,
 And leaves of betel, and betel arrayed to please the eye,
 Thy slave sends these offerings by power of wind,
 To touch the ox and buffalo,
 To touch the elephants in forest midst,
 To touch all men where'er they be,
 Becoming mad will roam and wander,
 Leaving hearth and home shall come at thy command,
 O our Primordial Preceptor, by the magic of thy mantra.”

The prayer of invocation may also take this form with a slight difference in the offerings made. They are seven fowls, five ducks, one swine head, one or three bottles of spirit, red and white cakes, cakes of milk and ghee, rice, curry, salads, three coconuts, candles, sandal wood tapers, flowers, leaf-

cups, placed right and left, one piece of white cloth, one mat, one pillow. The chief hunter prepares these offerings and presents them in proper manner. There are three montras which must be recited successively. The first is:—

“Om, word of spiritual power,
Thy slave with fingers joined, thumbs placed on brow between the eyes,
Raised o’er the head,
Craves permission to present an offering
Of roasted rice, garlands of flowers, sandalwood tapers and candles giving
light,
Where’er may my Teacher be,
Where’er thy slave may be,
Please come and guard the place,
O Spirit of my Mentor,
Please come! Partake with enjoyment of the pickled tea and betel.
I invite thee, O my Mentor, to come and take the place of honour,
Also all the other Teachers,
Please come and help us gain our ends,
This day, I make obeisance with pure intent.
Please come within the beauteous circle.
Should I err in form or rite, be not incensed with me.
Please come, and by thy grace preserve me from danger and all evil.
Knowing well their nothingness, they are but illusion,
Send them whence they come!”

The second is:—

“Om, word of spiritual power,
Respectful invitation to my Mentor is made by me,
And all thy pupils who are thy slaves,
And also to the spirit of the Royal Tiger,
Please come! Please come! O Teacher, to thy slaves.
Invitation couched in pleasing words, being fearful of thy might.
Do not object, but come and partake of offerings.
Spirit of the banks of Mathurā dancing with graceful posture,
Please come! Enjoy the sacrificial offerings,
thou who art our Mentor.
Respectful invitation to all the gods,
To come and consecrate the holy water granting power to it.
Make this gift to us.
O Lord Sasdi,
Thy children make obeisance morn and eve to thee,
To the presiding Preceptor, to all the gods,
and the chief of holy ascetics.
Please come! Thy words having holy power.
Give this power to us as we desire.

Raising hands in act of reverence to the goodness of our parents,
In ascending line of ancestry,
And to the gods who guard and watch the earth and air,
Thy slave will send the holy mantra,
Actuated by purest thought in proper form,
Please come! The magic of this mantra reaching to the elephants
in depth of forests,
Causing them infuriated to become,
Roaming here and there, crying in their agony,
They respond to call of the Holy Mantra of our Preceptor.
They Come!"

The third mantra takes this form:—

"Om, word of spiritual power,
Respectful invitation to the spirit of my Mentor,
Make royal progress, pass not by,
Touch my head,
Please come! O father mine,
And partake of the offerings made,
Spirits, viands, comestibles and condiments,
Raw and cooked meat, both fowls and ducks.
Thy slave with consecrated candles makes the offerings.
O Father mine, partake of all these things where'er they be,
The food and sweets of varying flavour.
Please come and help thy slave, give me power.
Thy slave prostrates himself in reverential posture.
Please come and meet in consultation.
Thy slave's eyes, inflamed by the effulgence of Nārāya,
Make offerings to the spirit of the Preceptor.
Respectful invitation to the spirit of my Mentor,
To take the place of honour,
And to all other teachers, please come and help us gain our end.
I make obeisance with pure intent.
Please come, and by thy grace preserve me from danger and all evil.
Knowing well their nothingness, they are but illusion,
Send them whence they come!"

When the rite of invoking the presence of the Preceptor has been completed,
then the *Pisācas*, who are the slaves of the Preceptor, are called on to
appear and partake of the sacrificial offering, their portion being set aside
for this purpose. The words used are:—

"Oh, come in rightly formed procession,
Group by group, those carrying banners in the fore,
Then the musketeers with flint and matchlock,
Halbardiers with spear and lance,

Archers armed with bow and arrow,
Flankers on both left and right,
Scouts hidden out of sight.
Thou must not eat with master thine.
By group and group, line on line.”

During this ceremony of invocation and offering of sacrifice, it is incumbent on the hunters to beg the spirits to grant their favour, that success in the hunt may be theirs.

NOTE TO PHASE I.

1. In the first phase of the hunt the chief huntsman has to approach his teacher or guru and the ancestral spirits of hunters, to ascertain the fortune of this hunt and the men who should join therein. It will be noticed that he has to hold his thoughts in proper poise and concentrate his mind on the object to be attained four times and he is rewarded by four dreams making manifest to him the answer to his prayer. The reason why this act must be performed four times is because the spiritual beings he is appealing to, are those who have passed from this earth but are still held in the bonds of material belief. Chinese when making ceremonial obeisance to the tablets of ancestors have to use four incense sticks and make four prostrations for the same reason. The triple act of prostration holding three incense tapers and candles, or offering the same number is only used when approaching the Supreme Being, the Creator as manifested in the Trinity. The belief in the triple manifestation is prevalent in most religions.

2. In the first mantra there is a reference: “O adamantine frame, like unto hills of iron, ranged around seven fold, standing firmer than the rocks”. These hills are Sumeru (Himalaya), the abode of the gods, and Kailāsa, near lake Mānasa, the Ćiva’s heaven. The region is supposed to be surrounded by seven hills composed of seven different gems.

3. Mahawats. The origin of this word is somewhat obscure. It is a Hindi word and means, an elephant driver, known in India as a Mahout, a corruption of the word Mahawat.

4. Mom Sitthi, Mom Saeng,

These are two persons renowned in former ages for their great knowledge of elephant and forest lore and for their skill in catching elephants. They have passed away, posthumous honours and the rank of “Mom”—prince—have

been conferred on them. Their power as spiritual beings in the spirit world is invoked when it is purposed to commence the operation of catching elephants.

Thao Mahā Sitthi,

in whose hands success is held,

Thao Mahā Chaya,

he who overcomes all difficulties,

Thao Mahā Lāpha,

he who gives fortune to those who propitiate him.

Venerable wise being of locality,

benevolent service,

auspicious permanence,

great courage,

lesser courage,

great states,

small states.

These are the names of great hunters of former times who have passed to the realm of spirit. Their qualities were so highly esteemed and their knowledge, and their skill of such a rare nature that they have been placed on the pinnacle of reverence for all future hunters to emulate.

Ancient spirit guardian of treeless downs,

Ancient spirit guardian of snow-clad hills,

Ancient spirit guardian of tree-clad hills,

Ancient spirit guardian of the royal tiger.

These guardian spirits are those which have taken up their habitation in these regions, are possessed of great power and can by the exercise of the same, grant protection from danger and ward off evil. It is for this reason their power is invoked for the operations of elephant hunting, to carry the hunting party through the forests, hills, and dales free from danger. The spirit of the royal tiger is most powerful and his power must be invoked on behalf of the hunters, otherwise their actions would come to naught.

5. This powerful mantra, this incantation on being spoken by those of understanding, moves through space and causes restlessness in those whom it touches. When animals or human beings are touched by this power they are easily controlled by those who have this understanding. It is in order to obtain this power of control that the incantation or spell is recited. In Siam to-day, the people still hold to the belief that on the 8th and the 15th day of the waxing and waning of the moon, witch-doctors, versed in black magic, recite incantations whose power is carried on the wings of the wind, and whomsoever this wind may touch, if unprotected, may become

possessed by an evil power and behave abnormally, even to the extent of becoming mad. This belief in the power of witch-doctors is probably an echo of the power inherent in the mantra given above.

6. The spirit of the banks of Mathurā dancing with graceful posture is probably the guardian spirit of the ancient city of Mathurā. This city was celebrated throughout India as one of the seven sacred cities. It stood on the river Yamunā. It was the birthplace of Kṛṣṇa. There is a legend this city was built by an Asura king named Madhu. This ancient city has disappeared and the modern city Muttra is on its site.

PHASE II.

Enjoinments Laid on Women Connected With the Hunters During Their Absence

An auspicious and favourable day for commencing the hunt having been selected, the hunters must take farewell of their wives, on whom the following enjoinments are laid: 1. The women are not allowed to rub any pomade or oil on their hair and bodies, not to use any lard or oil in the preparation of their food. It is held that should the women do this, their husbands will be unable to climb trees to escape from the wrath and fury of a charging elephant, and thus lose their lives. 2. The women should not beautify, embellish or perfume their bodies, and on no account indulge in an amorous intrigue; should they do these things their husbands will meet their deaths. 3. The women must be careful not to quarrel or engage in angry strife, nor should they beat their children, for should they break this command the spirits will not respect the hunters nor honour their authority. 4. The women and other persons residing in the house of a man engaged in elephant hunting should not sit or stand in the door-way of the house, nor should such persons take rice out of a rice pot with their hands. Should any person so sit or stand in the door-way, or sit astride the sill, or remove rice from a pot with their hands, the belief is that such acts, constituting an obstruction, will react on the elephants and prevent their entering the kraal. Should any wife refuse to behave herself in accord with these rules, the husband must divorce her temporarily during the period of the hunt, but may resume marital relations with her after his return.

NOTE TO PHASE II.

These restrictions on the conduct of women during the absence of husbands is not confined to men employed in the business of elephant hunting. Similar enjoinders with slight variations are imposed on women when the husband is absent on business, war, and other purposes.

The reason for prohibiting the women performing certain acts or using certain articles is based on a strong belief in sympathetic magic or telepathy. The act of a wife immediately reacts on the husband or the affair he is pursuing.

Restrictions similar to these are imposed on women in Burma and the Shan States during the absence of a husband on any business.

PHASE III.

Observances Relating to Selection of Site for Erection of Kraal.

A start for the forest is now made without further observances or rites. Canes and creepers are cut for making ropes. The site for erecting the kraal or keddah is chosen. The selection of this site is a matter of much importance and is surrounded by many ceremonies and the offering of oblations. The sacrifice usually offered consists of one cup of rice, one cup of water, and a fish complete with head and tail. Before making this offering the Preceptor is invoked with respectful prayer and then the spirits of the place are asked to grant permission to use the site. The invitation to the Preceptor is couched in these words:—

“Salutation to thee, O Teacher,

Please come and preside at Council here with thy Preceptor,

Grant us favour, thy slave requires thy presence now.

Please come to Council circle here, arranged with things of beauty rare,

Grant protection to thy slave, and destroy the powers of evil unseen and seen.”

The prayer to the spirits of the locality craving for permission to use a site is thus:—

“Om, thy slave begs a place to rest,

A place in forest midst,

Where he may build a palace, a home for elephants,
O Mahādeva, thy slave asks for a place to rest,
A place to erect a shrine for sacrifice and offerings,
That thou may'st come and enjoy these things."

The supplicant then continues by asking the spirit to show by signs his favour or disfavour of the selection made, saying if the site is not approved of, that he may dream of evil things, but if suitable that he may dream of good things. If the dream be of evil things, a new site must be chosen.

When the selection of the site made has been agreed to by the spirits of the locality showing their approbation by sending a pleasant dream, then the business of cutting wood, canes, and creepers is proceeded with. No sacrifice or oblation need be made. It is necessary, however, before felling the timber, to present a respectful invitation to the spirits of the trees to leave their homes and habitations and give the wood for the making of the kraal. The invitation is framed in this language:—

"Om, word of auspicious power,
O great God-like Spirit, descend from thy home,
that thy slave may take it for his purpose,
The erection of a palace, a mansion for elephants."

The following words are spoken when about to cut the first tree. They take the form of a curse, their object being to drive away any elves, spirits, sprites, or goblins who may still be in the tree:—

"Om, word of auspicious power,
May destruction by fire be thy lot should'st thou not depart!"

However, when about to fell the tree chosen as a corner post these words having the value of a curse are spoken:—

"Om, Thou may'st be firm above and fixed below,
Thou may'st swerve and sway, thou shalt be mine.
Be fixed thou may, but conquered be,
By power of the holy Trinity."

The power referred to here is that inherent in the three sacred letters constituting *aum*.

From admonition the speaker turns to gentler tones of coaxing, thus:—

"Thy humble slave inviteth thee, O Spirit of great intelligence,
That thou may'st be the corner post of all.
Elephants in numbers great, arranged in right Array,
Shall come to thee to know their fate,
O Spirit of Victory and Might,
Om, may thou possess great fortune good, by virtue of our offerings."

NOTE TO PHASE III.

The ceremony of cutting wood for constructing the Kraal is similar to the ceremony observed in India to-day when cutting wood for constructing a house.

Mahādeva is the Great God, generally meaning Çiva. This term is also used for one of the Rudras in the Vedas.

PHASE IV.

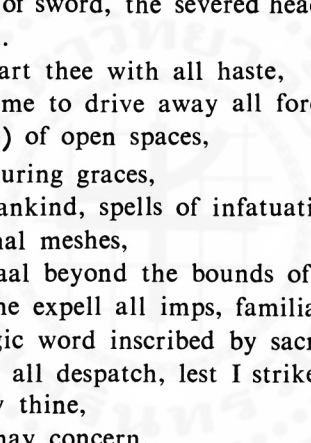
Calling up ancestral spirits before building the kraal.

Everything being in readiness for the construction of the kraal, further invitations are given to the spirit of the Preceptor, but sacrificial offerings need not be made. The invitation takes the same form as that issued to the Preceptor when calling him to take his place in the council, given in Phase I of this paper.

PHASE V.

Ceremony of Lustration Expelling Spirits in Possession of Locality Required As Site for Kraal

Before the kraal is constructed a ceremony of lustration or purification is performed by the sprinkling of holy-water having the object of casting out, and expelling evil spirits having possession of the land required as a site for the kraal. This mantra is recited :—

“Om, auspicious word, the breath of God,
 Give us victory for evermore,
 O’er all evil power attempting to destory.
 Lord Viṣṇu, the Preserver, Almighty on Earth and the spirit of this
 place consenting,
 I, together with Phrā: Rāhū, Demon of the sky, stationed in the van,
 And the Great Gods Stationed in the rear,
 Have been commanded by my Preceptor
 To erect this corner-post endowed with luring power.
 O wicked imp and sprightly elf
 Approach thee not to my goodself,
 Empowered by God to right all wicked wrong,
 To drive away the sprites and all their throng
 Beyond the bounds of boundless space,
 Subvert their schemes and plots apace.
 Tarry not! Begone, O wicked sprites with all speed,
 With cut and thrust of sword, the severed heads striking earth begored,
 A sorry death indeed.
 Begone, Ai Ran, depart thee with all haste,
 My Master chargeth me to drive away all forest-sprites,
 All will-o-wisp (ໂພນ) of open spaces,
 And all spirits of alluring graces,
 Casting spells o’er mankind, spells of infatuation,
 Binding them in carnal meshes,
 And Spirit of the kraal beyond the bounds of space,
 My Master maketh me expell all imps, familiars of men,
 By virtue of the magic word inscribed by sacred pen.
 Begone, Begone, with all despatch, lest I strike thee with a cudgel,
 Causing pain to body thine,
 Know ye, whom it may concern,
 That giant trees with fear tremble,
 Hard Meru to softness turns,
 Wizards, deeply versed in magic, possessed of power
 to move in space, (ພິທຸມາຣ)
 In virtue of their talismans,
 From me, do flee apace.
 Mother Earth her bosom opens by virtue of my merit,
 Giveth me a place therein, to build a kraal with swinging gates,
 Our purpose to complete.
 Mother Earth her bosom opens at command of magic Mantra,
 Hidden deeply in herself, by my lord the Primal Craftsman,
 Moh Ta Moat, Master Spirit of all hunters,
 The key to which he gave to me.

Let my Mentor, wise in lore,
Prepare the ropes for placing round right leg and neck,
And ornaments the elephants to bedeck,
Arranged in rows side by side.
Grant protection to the huntsmen.
Om, I adore the Truth, the Law, the Unity of all,
May my fervent prayer, made with pure intent,
Reliant on the sacred scriptures and the Mentor's lore,
Supported by my sacrifices, bring forth a recompense."

NOTE TO PHASE V.

The ceremony of lustration described at the beginning of this Phase corresponds to a rite which is met with in the manuals of the Royal Bhraminical Ceremonies of Siam, and is known in India as "Dikrakṣanam," *i.e.*, "Guarding the directions," or eight quarters of the universe. Each of these quarters is governed by a god, supported by an elephant, references to which will be found in this paper.

PHASE VI.

Ceremony of Lustration Purifying the Kraal, and the Signing of A Bond With the Spirits Possessing the Site

When the ceremony of lustration by sprinkling holy water over the kraal has been performed, further sacrificial offerings must be made before spirit shrines erected in three different places,— one on the right, one on the left and one at the rear of the kraal. A written agreement is drawn up as between the hunters and the spirit of the place on which the kraal is erected, stating that in return for so many elephants captured offerings of such a nature and such a quantity will be made. Also stipulating that

should the number of elephants caught not reach the number stated in the bond, the offerings will be reduced proportionately, and that should elephants not enter the kraal there shall be no obligation on the part of the hunters. A copy of this bond is placed in each of the shrines.

At the time of making obeisance to the spirit of the place at the three shrines it is necessary to make offerings of the following articles, red and white cakes, bean cakes, sesamum cakes, koh cakes, milk and butter, banana, sugar-cane, spirits, pork, the flesh of a duck and a fowl, glutinous rice, white rice, spiced meat, fish salad, vegetable curry, roasted rice, flowers, tapers, candles. These offerings are placed in certain banana leaf cups, three three-cornered cups, four four-cornered cups, and one large four-cornered cup. White and red flags are fixed at each corner of these cups, the colours alternating, and sometimes a flag is placed in the centre of the large cup. The chief hunter, having lit the ceremonial candles and made obeisance, recites this mantra:—

“Om, word of power, breath of God,
Thy slave prostrates himself in right obeisance,
And presents offerings of lighted candles and incense.
In former times the ancient spirit of this place,
Caused a circle to be fixed upon its face,
Commanded me to invite the sixteen spirit guardians of the earth,
Who hold sway at these points,
To invite with respectful salutation the four gods,
North-East, South-West, North-West, South-East,
whose dominion covers the surface of the universe,
To invite the gods who know the way,
From the forest depths to come,
To Phrā: Rāma the Protector,
The Treasure of the Holy One,
From the sixteenth heaven to come,
To invite to come Varuna the Elder,
And the wandering gods, abode unfixed.
My ancestral spirit commandeth me,
To invite Phya Bejra, He of the gong-like mouth,
Roaming here and there, visiting all the gods,
And guardian spirits of the place.
I respectfully invite all terrestrial spirits to come,
And not be long in coming.
To partake of the food and viands supplied,
Cakes and rice, and sugar candy,
Pickle tea, areca nuts in plentiful supply,
of delicious flavour and aroma, and fruit of many kinds.
By word of the Victorious one given in sacred writings,

A spirit of the place guards the gate,
Induce and prevail on him to come with his henchmen.
A spirit of the place guards the caves of the shrines,
According to command from ancient times,
One spirit guards the underpart,
Thy slave hath received thy bounty,
Is in enjoyment of full happiness,
A spirit guards the kitchen, going in and out,
Accept our offerings made in right form,
Candles, sandal tapers, betel nuts and leaves,
Cakes with beans in great abundance are heaped together,
Thy slave beseecheth the Ogres Yakṣa inhabiting the place,
And the Phrā: Bhūmi, Spirit Lord of this locality,
And the Gods Devatā, favouring this spot,
To witness the bond made."

NOTE TO PHASE VI.

Varuna is the Indian Neptune (God of the Seas). "Phya Bejra" is probably a shortened form of "Phya Bejrapāṇi," *i.e.*, Indra, the King of Gods and the owner of Airāvata, which is considered to be one of the progenitors of the elephants of the earth.

PHASE VII.

Ceremony of Thanks-Giving to all Who Have Helped in the Construction of the Kraal, and the Great Feast Given in Their Honour

A ceremony or service giving thanks to the spirits who have rendered assistance in connection with the granting of the site, and construction of the kraal, which includes homage being paid to the spirit of the Preceptor, is now held. This ceremony or service is held inside the second enclosure, that

in which the elephants are finally herded. The following offerings in the form of a feast are necessary, 3 ducks, 3 fowls, spirits, rice, curry, pork, steamed glutinous rice, rice moulded in the form of a cow, milk and ghee (clarified butter), bananas, sugarcane, 3 black and 3 horse-shoe crabs, one bamboorat (ธนู), incense tapers and candles, roasted rice, flowers, one red and one white flag which are fixed in the shrine of the spirits of the locality on an altar erected, having a height-level with the eyes. The chief hunter, having lit the candles and sandal wood tapers and presented the offerings to the spirit, recites the following prayers.

“Om, auspicious word, the breath of God.

Respectful greeting and invitation to

Phrā : Nārāyaṇa.

Please come and preside as host.

Phrā : Kāla, owner of the kraal, please come!

And kindly pass the invitation to the gods and godlings of heaven and earth,

To leave their homes and join with us.

Phrā : Nārāyaṇa, the presiding host,

Invites the gods Indra, Brahma, yama,

Īṣvara, Nārāya.

My spirit preceptor bearing the name

Viṣvakarma,

Commandeth me to build a palace and a city,

A memorial to commemorate.

Phrā : Kāmchād, residing on the left,

Phrā : Kāmchai, residing on the right,

Phrā : Buddha Kineda, residing in the front,

Phrā : Buddha Kinaya, residing in the rear,

The creator Viṣvakarma (Viṣṇukam), enthroned on my head,

The gods and godlings come in numbers vast,

Form a circle round about a hundred tiers in height.

He the creator, Viṣvakarma, taking his farewell, commandeth me to build a kraal,

A palace most excellent and complete in every way (ทองแก้ว).

I will make auspicious offerings to Phra Uchen, the lord of elephants.

Supported by the mantra of the Tiger King, spirit of the forest,

He, the creator, accepts our sacrificial offerings,

The cakes, the butter, bananas, sugar-cane,

The betel nut and leaves,

Lighted candles, and incense tapers,

Silk and cloths of finest textures,

Perfumed oils and other things.

Greeting and invitation to the Fire God,

Will-o-the-wisps, Spirits of the Forest and the goddess Thepsākhā,
 Come and receive our offerings
 Of cakes, and butter, banana, sugar-cane,
 The betel nut and leaves, of incense sticks and candles,
 Presented by thy slave at many places
 Round the beauteous kraal,
 Most excellent and complete in every way.
 Please cast thy eye with favour on that which I've prepared,
 The bananas and the sugar-cane in great abundance planted.
 Please cast thy eye with favour on the palace which I've built,
 A palace in the forest glades, a place of calm enjoyment.
 The Lord Jçvara riding on his elephant,
 A male, tusker great in stature,
 The lord Nārāya riding on his elephant,
 A female, of great beauty in face and form,
 The excellent preceptor riding on his elephant (พระยาช้าง),
 Skilled and trained in movements graceful (สะอาด),
 Leads the way to forest palace,
 A place of pleasure, serene and calm.
 Monkeys dancing in perfect unison
 With the graceful movement of the elephants,
 Which browse on succulent grasses as they pass,
 Are enjoined not to tarry, overcome by drowsiness,
 But to hasten and to hurry by will of spirit power.
 Come, O god Udena, take thy seat
 And listen to the music of the gongs and drums,
 Music of the forest, sweet and pleasing to the ear.
 Come, my Lord Uchen, King of elephants,
 Receive our sacrificial offerings made to thee, of cakes and butter,
 bananas, sugarcane,
 Betel nuts and leaves, incense sticks and candles.
 Greeting and invitation to Spirit Preceptor, Chief of majestic hills,
 To whom bananas and sugar-cane are offered,
 Together with lighted candles and sandal tapers placed in rows and groups.
 Greeting and invitation to the Spirit Preceptor, Chief of the golden city,
 And to his deputy to enter the palace in the forest built,
 Please come, O ye of princely rank, receive our sacrifices,
 Composed of cakes and butter, spirit, rice,
 Lighted candles, tapers and other perfumed things.
 Greeting and invitation to the Spirit Preceptor, chief of the cliff-city,
 God of the forest,

Please come and receive our sacrifices,
 Composed of cakes and butter, the proper offerings,
 Come and take the condiments and salads,
 The viands of meat, fish and crab,
 And the lighted candles and incense tapers.
 Greeting and invitation to the spirit of glowing fire, will-o-the-wisp,
 Causing elephants to move, following in their tracks,
 Please come* and receive our sacrifices
 Composed of cakes and butter, the proper offerings,
 Come and take the condiments and salads,
 The garlands and the perfumed things.
 Greeting and invitation to the Spirit of the District Ruler (พระแสงท้าวบล),
 Lord of the forests and wilds,
 Invitation to the spirits of the trees and fields (ผีไม้ผีไร่),
 Having come and eaten of the feast,
 Please help to drive and urge the elephants the forest palace to enter,
 A place of enjoyment, serene and calm.
 Greeting and invitation to the spirit of glowing fire, will-o-the-wisp,
 Living in the forests and wilds,
 Please come accept our offerings, perfumed and worthy of all praise,
 Presented in the proper way,
 Take the condiments and salad, the viands of meat, fish and crab,
 The garlands and other perfumed things.
 Greeting and invitation to the Spirit Lord of forests (Phrā: Phrai)
 vast in extent,
 Having in its bounds strange caves, havens of elephants,
 Wild and tangled region, filled with spirits of every kind
 Roaming to and fro,
 Please come and receive our sacrifices,
 Composed of cakes and butter made in proper form,
 Please take the spirits, rice, and viands of meat, fish and crab,
 The lighted candles and scented tapers.
 Greeting and invitation to spirit Energy (ผีทัน),
 The natural forces within all things from end to end,
 Used in building the kraal, the palace, within, without, and all
 appurtenances,
 Please come, and receive our sacrifices,
 Composed of cakes, and butter made in proper form,
 Please take the spirits, rice, lighted candles
 And scented tapers.
 Greeting and invitation to ye Spirits, lords of forests,
 The lady Thepsākḥā (นางเทพสาคา), gentle guardian of the trees,

And the lady Thorāni (นางธรณี), our Lady Mother Earth,
 I place the offerings in their leafy cups, within, without.
 Invite the spirit of the vast enclosure, for today
 I proclaim to all the Spirits whom it may concern;
 I erect the proper awning for high born and low,
 Please come, and receive our sacrifices,
 Composed of cakes and butter made in proper form,
 Of sugar-cane, bananas, viands of meat and fish both cooked and raw,
 With lighted candles and scented tapers, a right oblation.
 Greeting and invitation to the protecting gods, those possessed of
 Knowledge (เทวอารักษ์ พระโพธิสัตว์),
 Please come with haste and take our offerings, of cream, and butter,
 in proper form,
 Viands of meat and fish, both cooked and raw
 Lighted candles, and incense tapers, a right oblation.
 Greeting and invitation to Phrā: Bhūmi and Phrā:
 Phrai (พระภูมิพระพร), spirits, lords of land, of forests, and to the Lord
 Nārāyana.
 Invitation to Mæ Phao Thong (แม่เผือกทอง), the chief,
 the queen of elephants,
 Induce thy friends and relatives to enter the excellent Palace,
 That great enclosure, built by spirit hands.
 Having entered there within, partake of spirits, rice, our offerings,
 Enjoy the juicy creepers, and the green grass,
 Tempting in their freshness,
 Thereafter bathe and gambol, admire the forest palace erected for
 thy pleasure.
 Come and eat bananas, sugar-cane in abundance growing.
 Invitation to the lady elephant, come and eat the tender grass,
 Induce your friends and relatives to enter the forest palace.
 Do not go away from here to places distant, all ye bulls and cows,
 Come, admire the lasso-ropes placed on golden benches for your
 delectation,
 Come and hear the lilting song sung as a lullaby to soothe to sleep.
 Servitors are in attendance, standing, sitting, in rows and groups,
 To prepare thy beds and give you grass and water.
 Invitation to the lady elephant of beauteous form,
 Following step by step the noble bull Phya Chāng,
 Come, enter the forest palace, a place of calm and happiness.
 Bring with you a retinue of cows and bulls.
 Invitation to the lady elephant to induce to come all female friends,
 And feast their eyes on gorgeous flowers prepared for their good

pleasure in the palace precincts.
Go not elsewhere.
Invitation to the spirit father of the hunters,
Mahawats on head and hind of bulls and cows,
Directed, guided by the All Wise One, knowing all of elephantlore,
direct and lead the way with speed,
That all the herds of bulls and cows may come
And feast on bananas and sugar-cane in abundance,
growing for their pleasure.
Elephants of both sexes, bull and cow,
Having feasted to repletion, enter the palace of their free will.
Bananas and sugar-cane as offerings are made
To propitiate the lord of elephants "Phrā : Uchen" and the lord of
tigers "Smīng Phrai" (สมิงพราย).
Toward us turn thy faces and give thy blessing on our undertaking.
Om, by virtue of the circling movement,
I will circumambulate around and round
And cast from here all evil things.
I will erect a consecrated post,
And by the circling movement cast forth evil that peace may reign.

NOTE TO PHASE VII.

In the mantra given in Phase VII of the hunt, many gods are invited to be present, and accept offerings made to them.

Nārāyaṇa, although in later days known as Viṣṇu, is in truth Brahma, the chief of all, the primal cause, He who manifests himself as the principle of good in Nara, the first man. The term Nara has become merged in that of Nārāyaṇa. In so far as Nara, Nārāyaṇa, is the manifestation of Brahma, equally so is Viṣṇu, for Nārāyaṇa eventually became known as Viṣṇu. Here we find the same confusion of thought as we find in the various schools of Christianity about the status of the Father and the Son.

Phrā : Kāla is the God of Time. As Time has a beginning and an end, it is finite and therefore does not come within the cognizance of the primal cause. It is therefore merely a human belief. Kāla is essentially a temporal thing, and this term has been applied to Yama, the judge of the dead. The Atharvaveda holds that Kāla drew forth the worlds, that is he drew

them forth from their true spiritual being, causing mankind to believe in the reality of finite things. This premise is absurd for finite things being non-permanent cannot be the Truth. The kraal being a temporal things falls within the jurisdiction or ownership of Kāla. He is required to invite the gods and godlings, the Devas and Devatās. These beings have their place in the three material worlds, the Bhūr, the Bhuvah, and Svarlokas. They suffer under the illusion of the reality of birth and death, and their god, Time or Change, therefore invites his children to come. The author of this mantra would seem to have become somewhat confused when he ascribes to Nārāyaṇa the duty of calling on the five gods to come. These five gods are material conceptions having a corporeal form. Nārāyaṇa as Brahma, the creator of spiritual things, could not have cognizance of material states. Therefore Nārāyaṇa must have been degraded to the position of material being. Indra, the ruler of the Svargaloka, is temporal. Brahma referred to here is not the true Brahma, the Creator of spiritual things, that is Brahma the masculine being the conception of mortal man who makes Brahma like himself, a mutable being without foundation. Yama I have already said is the judge of the dead. He is temporal, for in Truth alone is found reality, permanence. In Truth or the Abode of Truth, the Satyaloka, which is the real state of man, there is no death, and there is no judge of the dead. Īṣvarā which means the Lord, is a term used for Civa, a very material sensuous god, for in conceiving of him man has given to him the attributes of his own evil passions. Nārāya is man in his material form, not Nārāyaṇa, the first man, a true spiritual expression of Brahma (neuter), the spiritual creator:—

Viṣvakarma is a term applied to the creator of the universe. He is known as the architect, the artificer, the builder, the constructor. He is said to have given man the Sthāpatyaveda, the science of architecture and mechanics. Viṣvakarma has a spiritual side, is immortal. Material mortal conceptions are but the counterfeit of spiritual immortal things.

The School of Engineering in Siam has been given the name Rongrien Visnukam (โรงเรียนวิศวกรรม), a corruption of Viṣvakarma and is sometimes spelt as Viṣvakarma. The Commissioner of Works in the Royal Household holds the title of Phya Viṣnukam.

Phrā: Kāmchād is undoubtedly Civa the destroyer.

Phrā: Kāmchai is Viṣṇu the Preserver.

Phrā: Buddha Kineda I think, must be Brahma (masculine), that is Brahma as conceived of by man as possessing all his evil characteristics centred in mortality, for here he is given the material eye of knowledge.

Phrā: Buddha Kinaya is, I think, Brahman (neuter form), that is the true spiritual creator, omniscient, omnipotent, and omnipresent, the creator of Man and all things which are created. For here he is given the spiritual eye of knowledge.

The Tiger King is Smṁg Phrai (สมิงพราย).

This term means the lord of the forest, for the tiger is in truth so feared that his sway is unquestioned. The idea is that original, primal or spiritual tiger dominates the forest, and it is necessary to propitiate him.

The fire God is Agni.

Thepsākḥā—I do not know who this goddess is.

PHASE VIII.

Ceremony declaring the kraal open for use

When the kraal is ready for use an opening ceremony is performed. This takes place at the entrance to the inner enclosure on its outer side. The following articles are used in connection with this inaugural ceremony, namely, betel nut and betel leaf, sandal tapers and candles.

The chief huntsman, having lighted the candles and incense tapers, recites the following words:—

“Om, word of power; the Excellent Ṛṣi has commanded me to light the candles, fixed to the yoke of the plough,

Which turns the furrow, the openings on the bosom of Lady Mother Earth.

The excellent Ṛṣi requires me to open up all caves, abysses and deep places,

To open up all rivers and subterranean waters.

Om, ward of Power; the Excellent Ṛṣi Lakkhayāna commands me to summon the Consort of the Moon to appear in brilliant splendour.

After which the Excellent Ṛṣi commands me to drive the elephants to the open kraal to enter there within.

Om, let there be plenty and great abundance.”

The chief hunter having recited this mantra, which has the power of making all things manifest, then turns to the power inherent in the all pervading heart of mercy, love and goodness, qualities of Buddha, true enlightenment, and repeats the well known invocation to the five Buddhas, four of whom have come to help distressed mankind. This invocation is in Pāli and takes the following form:—

“Om, Ye five Buddhas, helpers of mankind,

To find the way to light and glory,

Endowed with the All-seeing-Eye, the Light of sentient Beings,

This Eye transcending a thousand eyes.”

PHASE NOTE TO PHASE VIII.

The Ṛṣi Lakkhayāna is not one of the seven Ṛṣi or sages to whom the hymns of the Vedas were revealed. This name does not appear amongst them. The seven Ṛṣi are the seven spiritual children conceived in the mind of Brahmā. They are spiritually conceived and spiritually born. The fact that Lakkhayāna calls on the Consorts of the Moon to appear would imply that this Ṛṣi had sway over those stars surrounding the moon. The moon married the twenty-seven daughters of the Ṛṣi Dakṣa, who are personifications of the twenty-seven lunar asterisms. The moon is said to be the son of one of the seven great Ṛṣi, namely, Atri. These seven Ṛṣi, mind-born children of Brahmā, are represented in the sky by the seven stars of the Great Bear. It will be seen from this note that the seven Ṛṣi are also connected with the planets and stars, and that the wives of the moon are stars, daughters of a Ṛṣi called Dakṣa, not one of the seven. There are many Ṛṣi other than the seven great ones, and Lakkhayāna may well be Dakṣa under another name. The Siamese word for an asterisk is *dokchān* (ดอกจันทร์) which is derived from the lunar asterisms, the twenty-seven wives of the Moon.

PHASE IX.

Ceremony Glorifying and Praising the Forests

Having recited the stanza given in Phase VIII the chief hunter, seated alone on the raised dais, proceeds to recite this hymn to awaken the spirit of the forest, and to praise and glorify its beauty. The chief huntsman lights the candles and incense tapers and presents flowers.

“Om, word of power, teacher of the teachers, composed and constituted of the 34,

And Indra, Brahmā, Yama, and Gala,

My teacher is Moggalāna.

Uchen, the Lord of elephants, whose voice resounds throughout the realm of air,

Commandeth me to praise the forests in pleasing words and tones.

That such be heard throughout the woods and dales,

Convenes a gathering of the gods and godlings come punctual to the time.
 The god Vitsāñākām requireth me to recite the magic mantra,
 Composed of the Elixir of Knowledge.
 Please come and take thy seat in front of all the godlings.
 He lays on me the duty of praising the forest and awakening its spirit.
 Herds of elephants cannot stationary remain,
 Some play, some trumpet without rest or pause,
 Searching for their friends in the forest glades,
 tears rolling down their faces.
 Herds of elephants wandering hither and there
 In much confusion, sad at heart, stretching forth their trunks to grasp
 the luscious grass, tears rolling down their faces.
 In the forests, the tree, Mǎi Chik (ไม้จิก), Mǎi Chāk, (ไม้จัก),
 Mǎi Phā:wa (ไม้พะว้า), Mǎi Sōn (ไม้สน), Mǎi Kēo (ไม้แก้ว) endowed with
 magic power to move at will,
 And keep the herd on rightful way to kraal;
 The god marks the magic circle,
 Commences to read the holy mantra praising the forest green.
 In the depths of forests, places of pleasure *great*, bright with gold and
 crimson lotus,
 Black Mynahs with golden beaks talking with their gentle voices.
 The herds of elephant cannot here remain,
 They must hasten to the kraal, tears lying on their cheeks.
 Do not tarry, spend no time on parting words.
 Phrā: Uchen, the lord of all the herds,
 Has come and is above.
 And the lord Kosi is on the surface of the earth,
 giving praise to forests all.
 Go, enjoy the vision of the birds,
 The tailor, weaver and the doves,
 Singing cooing with their sweet and pleasant voices.
 Whoe'er enjoys this pleasant music, by pity overcome,
 Recalls to mind memories of his children, who fettered him of yore,
 Entreating, pleading with their mothers to go enjoy the perfect bliss.
 Go, visit thy grand parents, entreat and coax thy mothers with pleasant
 and sweet voices.
 I will cast the magic spell and lure the leader of the herd from the
 depths of forest wild,
 Thou must not be slow, move with stately speed,
 The male and female mixed in great confusion, with fear and trembling
 in their hearts.
 It is long since thou met thy friends,
 The trampling thunders throughout the forest,

Some gambol, untouched by fear, in the forest green.
 Entreat and coax them all to come together,
 Waste no time, Phră: Uchen is waiting.
 Herds of elephants in all degrees related,
 Come! and look with pleasure on the flowers,
 Enjoy the scent arising from the lotus in the ponds amongst the
 hills and dales in the forest depths.
Their minds are full of happiness thinking fondly of Phră: Uchen,
 Whose voice resounds and echoes everywhere, compelling pity.
 Tailor-birds, weaver-birds and doves full of sorrow, tears welling
 in their eyes at thought of coming parting from the happy forest home.
 In the forest, flocks of birds are full of sorrow, tears welling in
 their eyes.
 By virtue of the Sacred Power, steadfast and strong,
 Gives forth praise of forest, calm, serene.
 In the shade of stately trees both "Phô" and "Sai,"
 All creatures in the forest are agitated, and by sorrow bound,
 Even the spirit embodied in the male and female elephant,
 Of high distinguished qualities like unto gems set in purest gold,
 Are troubled at the coming parting.
 Convene a gathering of gods and godlings induce one
 and all to come,
 And enter within the kraal ranged along the forest.
 O power steadfast and strong.
 Om, O word of Auspicious Victory,
 By virtue of the power of the *Preceptor of the teachers*,
 Give power to the Teacher of the Hunters, cunning and sagacious,
 Let fortune and peace be with thee.

PHASE X.

Ceremony Praying for Freedom of the Forests.

When the ceremony of glorifying and awakening the spirit of the forest
 has been performed the right of free entry to the forest must be applied
 for, by making the following prayer to the controlling spirit:—

"Om, quickly and with speed, facing to the front and rear,
 Uphold, protect the mantra's power, travel at your best pace.

My Mentor sendeth me to meet you face to face.
Come before I read the royal command, and destroy the spirits
living on this land.
Please disclose the way through thickets in the forest tangle.
Obey at once without ado by virtue of this prayer”.

PHASE XI.

Ceremony Propitiating Phra Uchen and Others, Requiring Them To Command the Elephants To Go To the Kraal

The ceremony described in Phase VIII having been completed, it is necessary to invoke the favour and power of Phra Uchen, the lord of elephants, that he may send his subjects to the palace built in the forest (the kraal), a place of calm and serene happiness. The invocation takes the following form of asking for a blessing and is supported by gifts being made as an act of propitiation.

This act is performed at the entrance to the inner enclosure of the kraal. The offerings are betelnut, and betel leaves, sandal wood, incense tapers, and flowers. The chief huntsman, having lit the tapers and candles, makes the offering with proper form and ritual, reciting the following prayer:—

“This day I will prepare the auspicious leaf-cups and make right offerings known as the Great Success,
To obtain favours and blessings.
Let there be no evil and no danger.

I make offerings to obtain favours and blessings of the gods of the earth and the air,

Phra Nārāya, Phra Phāisōb (ไพศรพน), the
Seges of the Three Worlds (พระฤษีไตรภพ) and the
Sages of the Nage World, the realm of waters,
the Sages of Fiery eyes,
the Sages versed in Magic and talismans,
Calling on these eight noble ones to come,
and prepare an Elixer.

I also make offerings to the Sage Nārada, the Sage of Middle Space (พระฤษีเจ้าท่ง), the Sage of Mālā (พระฤษีมัลล), the Sage of the Three Unities,

And invoke their presence to join in the preparation of this Elixir,
That ye shall come and lure elephants from the forest,
only those the best.

Also Phrā : Buddha Khineda, Phrā : Buddha Khinaya, Phrā :
Kām-chāt, Phrā : Kām-chāi, and the Sage Nārada, that ye shall come
and vest Phrā : Uchen, the Lord of elephants, with power by virtue of
the Elixir,

To have sovereign sway o'er all elephants, where'er they be.

Then the Ṛṣi, sages, having met

Shall shower blessings on Phrā : Uchen that he may victor be.

O Blessed Spirit of Life,

Have no fear of forests, wild and dark.

This day is auspicious to make offerings to Phrā : Uchen the Lord,

Cause not fear to elephants in the forest glades,

Coax, induce them to enter in the kraal,

and look with favour on the roasted rice, and lovely flowers,

Bananas, sugar-cane, beans, and sesamum, in abundance there laid out.

Please come, O Blessed Spirit of Life, manifested in Phrā :

Uchen, youthful and tender.

O Sages, Ṛṣi of the Fiery eyes bless thy son.

O elephants, bulls and cows, in the forests living, be ye not afraid.

Please come, O Mothers all, from thy forest home.

By friendly suasion induce all to come.

Make act of adoration to Phrā : Uchen the lord, in the Golden Hall.

O Female elephants, saddled and caparisoned, persuade all to come.

Water of lakes and rivulets, grass succulent and tender awaits you there.

The Ṛṣi bless the sons and daughters great in number assembled in the
Golden Hall.

Female elephants, their tails trailing on the ground, caparisoned and
saddled, ready for the road.

Of the lineage Kobutra, son of the Sun rising in glory in the centre of the
herd,

Lead it to the kraal,

To admire Phrā : Uchen, the great one on the earth,

And Phrā : Mātali, renowned charioteer of Indra god,

And Sages, Ṛṣi all, *without exception*.

Bless the aged hunter (หมอบเฒ่า)

· Please come, O Fathers all, come admire the garlands and the tiered
cups of leaves.

Come, O Spirit of the Blessing,

Bless the lady elephant of purest white,

Scion of Kobutra, son of the Sun,

Tail trailing on the ground.

Come, O Spirit of the Blessing,
 Admire the offerings made as not of adoration.
 Come, O Ṛṣi, and lords of earth,
 The goddess Mekhāla, protectress of the seas,
 Implore and crave the blessing of the King,
 The Lord Uchen,
 Endowed with power to call all elephants, living in the forest wild,
 To come and enter in the Golden Hall.
 Command the herds to go in to the kraal,
 And admire the roasted rice and flowers of many kinds.
 To call the elephants from the depths of forests wild, to come,
 To make offerings and bless the young and small, in numbers great,
 Come in, be blessed all ye,
 Bless the lasso ropes, and bars of inner kraal,
 Prepared by skilled hands for elephants from beyond,
 Bless the ropes, regalia of Phrā : Uchen, lord of Elephants.
 Bless the passage ways (ทางช้างเผือก),
 Bless the Mahawats (สะเทกสะท้าว), the first assistant and the driver of
 the right,
 Bless all mantras, charms and talismans, begat by Phrā : Uchen,
 O Lord of Heaven come down to us,
 Shower thy blessings on Phrā : Uchen this auspicious day,
 Let there be no danger, protect the Hunters (หมต) of first and second rank
 and me myself.
 The Lord of all, Iṣvara, Nārāyaṇa, then will come and bless me.
 Om, endowed with victory and power, auspicious word :
 Then the eight great ṛṣis will give their blessings to thy slave,
 Let there be no enemies, but in their place the peace of victory,
 the peace of power."

NOTE TO PHASE XI.

In this mantra eight great ṛṣi are referred to. This is in accord with the
 number recorded in the Vāyu Purāṇa which adds Bhṛgu to their number.
 (See note on Nārada). The eight ṛṣi are, Gotama, Bharadvāja, Viṣvāmitra,
 Jamadagni, Vasiṣṭha, Kaśyapa, Atri and Bhṛgu. The Vāyu Purāṇa, al-
 though giving the names of eight ṛṣi, still calls them "seven", which is

the number in the Ṛgveda. In this mantra the names of the ṛṣi, except Phrā : Nārāya and Phrā : Phāisōb (พระไพศรพน), are not given and it does not seem to me that these two personages can be considered to be ṛṣi. Phrā Nārāya is a form of Viṣṇu, and Phrā : Phāisōb is Kuvera, the lord of wealth, having his realm in the north quarter. It may be that this mantra does not refer to the seven great ṛṣi, but rather to the guardians of the eight quarters, each of which is protected by an elephant. The eight lords of the quarters, points of the compass, are frequently referred to in Indian literature as the eight ṛṣi. The eight quarters of the world and the eight elephant guardians are : Indra (east), elephant Airāvata ; Agni (south-east), elephant Pundarikā ; Yama (south,) elephant Vāmana ; Sūrya (south-west), elephant Kumuda ; Varuṇa (west), elephant Añjana ; Vāyu (north-west), elephant Puṣpadanta ; Kuvera (north), elephant Sārvabhauma ; Soma (north-east), elephant Supratika.

Phrā : Phāisōb is held in Siam to be the god guardian of rice. As this deity is the god of wealth, he would naturally in a country where rice forms the staple article producing wealth, be the guardian of that form of wealth. There is a delightful account of the ceremonies in connection with the changing of the year during the reign of King Prasat Thong (ปราชญ์ทอง). This took place at the commencement of the year Chulasakkarāj 1000 (A. D. 1638), when the king decreed that the tenth year of the cycle then approaching, which would normally be the year of the Tiger, should be changed to the year of the Pig. This was done with a view to escaping from the misfortunes and calamities which would befall mankind with the advancing of the present age or era, Kaliyuga.

The ceremony took the form of homage to the eight great lords and the elephants of the quarters. The ceremony was properly staged on mount Sūmerū and mount Krāilat, which were built for the purpose, and surrounded by the seven jewel mountain, a reference to which is made in Phase I. These mountains were surrounded by twelve figures representing the signs of the zodiac. It is interesting to note that in all cases the names of the eight elephants are not the same as those given in Indian mythology. They are given as follows: East, Airaphōt, of a white colour; South-east, Romhātsdīn, of the colour of fire; South, Rātānānatkūnchon, of the colour of a pearl; South-west, Anchon, of a black colour; West, Komūt, of a yellow colour; North-west, Sarānilakhācharet, of a purple colour; North, Sarāphomhātsādīn, of a green colour; North-east, Sāvetrākhāchathan, of a silver colour.

Nārada is one of the seven divine sages. The Bhagavadgītā extols him as the chief of the seven sages, and says he is Bhṛgu. Bhṛgu is given in the Vāyu Puraṇa as a sage, making eight, but it calls them seven in number. This is because the seven sages are included in Nārada, and Nārada is

included in the seven, and in this form being the seven sages he is their chief and is known as Bhṛgu.

The reason Nārada is mentioned in this mantra is because he is credited with being the inventor of the vina (lyre). This lyre is the divine instrument giving Udena power over elephants. Udena has a close resemblance to the Greek God Orpheus, and it is held by some exegetists that Nārada has a resemblance to Orpheus in his form of chief of the Gandharvas, heavenly musicians.

Mekhāla, sometimes known as Mā:ni Mekhāla, Girdle of Gems, is an obscure divinity, probably of southern Indian origin. There are references to her in the Siamese version of the Jātaka stories, and in some of the legends. Mekhāla appears in the Samkha Jātaka and the Mahājanakajātaka.

In both these stories she is represented as being the Guardian of the seas, but it would appear that the succouring of shipwrecked mariners and travellers does not fall within the sphere of her jurisdiction. Ordinary persons are allowed to drown. In these two stories a saintly sage, a future Buddha, is concerned, and in both cases he is shipwrecked. Mekhāla has neglected her duties, and the distressed saint and his servants are buffeted about in the sea for seven days, before Mekhāla goes to their help on the admonition of the four Lords of the Earth. It is stated by some authorities that Mekhāla was absent attending a meeting of the gods, at which there was dancing, and that she so enjoyed herself as to neglect her duties. It is quite clear that Mekhāla only extends her help to a holy person of the greatest benevolence. In one of these stories she only extended her help to the holy man's servant, when the holy man shared his good fortune with him. Mekhāla then placed the attendant on the jewel ship with his master, and sent them to the port of Molinī.

In the Mahājanaka story, Mekhāla saves Mahājanaka, a holy man, the Great Being, after he had been swimming in the sea for seven days, by taking him in her arms, holding him to her bosom, and flying through the air for seven days to the city of Mithila.

In the great epic Rāmāyaṇa of Vālmiki Tulsidas, or that of Bengal, there is no reference to Ma:ni Mekhāla. In the Siamese and Cambodian versions of this epic story, known to the Siamese as the Ramākien (รามเกียรติ์), there is a part in which Mekhāla appears. This episode does not seem to be connected with the Rāmāyaṇa story but is an interpolation, taking the form of an introductory incident. In this incident Mekhāla comes from the clouds, beautifully dressed, carrying a magnificent and splendid jewel in her hand. The flashes of colour and light from this jewel attract the attention of a terrible ogre named Rāmāsura. He asks Mekhāla to give him the jewel; she refuses. He pursues her, and attempts to seize it by force. Varjun or Arjuna comes to her help but is killed in the fight

which ensues. Varjun is thrown with such great violence against mount Sūmerū that it is put out of position, and the gods have to replace it. The story ends with the victory of Rāmāsura, but he did not get the jewel, which Mekhāla took with her to her palace in the seas.

The Siamese people hold that the claps of thunder in a great storm are caused by Rāmāsura throwing his axe in this fight, and that the flashes of lightning are the scintillations of colour and light from the jewel held by Mekhāla.

This episode is acted by the Royal Masked Players of the Courts of Siam and Cambodia. The staging is magnificent and the pursuit of Mekhāla and the fight with Varjun presents an excellent opportunity for posture dancing. This story is probably of Tamil origin and brought by this people to Siam and Cambodia, in which countries they would seem to have had much influence in ancient days. Mā:ni Mekhāla only had sway over the seas extending from the east coast of India to further India, and was therefore a local divinity.

It is somewhat difficult to understand why Mekhāla should be prayed to and called on to give her help in an elephant hunt, for there does not seem to be any connection between her and elephants. The ceremonies an account of which is given in this paper, are carried out in the territories adjoining the sea-coast. The reason for introducing Mekhāla may be found here, and it is almost certain that the hunters who introduce this form of elephant hunting with all its ceremonial, were foreigners from Southern India, who knew of Mekhāla, the Protectress of the Seas.

Mā:ni Mekhāla is both the subject and the name of a classic poem written in the Tamil language. The heroine of this poem is Mā:ni Mekhāla, a young girl, the issue of a merchant and a dancing girl. Mā:ni Mekhāla, the divinity or goddess, is her guardian angel. King Udayana (Udena) saw her at the Indra festival at Puhār. Her beauty was so great that he fell in love with her, and attempted to gain her favour. Mā:ni Mekhāla the goddess, knowing that her protégé was in danger, descended from heaven to protect her and carried her off over the sea to the sacred island of Manipallavam. This poem bears sign of Buddhist influence, and to some extent is an exposition of the tenets of Buddhism. Its aim would seem to be educational. For in one of its cantos, the XXIXth, there is an exposition of syllogisms and sophisms, and curiously enough almost an exact restatement of this exposition has been found in the Nyāyapraveṣa lately recovered in Tibet, a Tibetan and Chinese translation only being known to exist.

Mā:ni Mekhāla was a well-known divinity worshipped in the ancient city of Puhār, situated at the mouth of the Kaveri river, which empties its waters into the Indian Ocean east of India. This city was the great em-

porium of trade between India and countries further East. Its people were addicted to the worship of Indra and, owing to their neglect of the religious observances in connection with this cult, Mā:ni Mekhāla was commanded by Indra to sink the city under the sea. The city today is under the sea, and a small fishing village has taken its place. Mā:ni Mekhāla as a divinity did not disappear from the mind of the people with the destruction of the city of Puhār. Her worship was continued in the city of Kāñcī, a short distance from modern Madras. There was an annual festival held in her honour, and her cult occupied an important place in the religious life of the people of that city. The people of this city eventually accepted Buddhism, and the city became the centre of the Buddhist activities of Southern India. The cult of Mā:ni Mekhāla still remains with the people, and it is for this reason that Mekhāla is brought into the two birth stories of Buddha, the Saṃkha and the Mahā janaka. The classic poem in the Tamil language, which is known to all Tamils, was undoubtedly carried by these people on their voyages to further Asia, and this is probably how Mekhāla came to be known in Siam and Cambodia, and also appears as a divinity to be propitiated in the elephant mantras. It is worthy of note in this connection that the human Mā:ni Mekhāla kindled the love of King Udayana (Udena). In many of the elephant mantras Udena is appealed to, and takes a prominent place in the ceremonies performed during the operations of elephant catching. It is also clear how Mekhāla has a place in a birth story of Buddha.

It is probable that Mekhāla is still worshipped to-day and her help sought for by travellers on the sea.

PHASE XII.

Mantra Demanding Good Behaviour of Spirits of Evil Propensities Having Their Being in Elephants

The mantra given below is an invocation to a spirit, an elephant spirit called Ai Ran, who would seem to have a number of retainers or henchmen divided into groups, twelve in number. It is difficult to understand who this Ai Ran is, but he is probably spirit of bad propensities, or in other words he and his henchmen represent the evil characteristics of the elephant, which are twelve in number. When wild elephants are captured it is

necessary to perform a ceremony of purification to cast out these devils or evil tendencies. This mantra is recited with the object of controlling the evil propensities of elephants during the process of capture, and therefore offerings of food are made to these bad spirits, that they may refrain from actively exercising their evil power to make the elephants fierce and wayward so that they cannot be caught.

The ceremony of presenting offerings to Ai Ran, the elephant spirit, is performed at the end of the inner enclosure. The offerings are: one bottle of spirit, one fowl, candles and sandal-wood tapers. It will be noticed that the offerings made to Ai Ran are very inferior to those made to the Preceptor, ṛṣi gods and godlings. The following prayer is recited when making the offerings.

“Om, auspicious word, Invite Ai Ran Chīt (อัยรานจิตร)
Ai Ran Chong Hong (อัยรานจงทอง)
Ai Ran Rǎ :-næk (อัยรานระแนก)
Ai Ran Bang-phrāi (อัยรานบางไพร)
Ai Ran the heart, Ai Ran the proud, Ai Ran the boaster,
Ai Ran forest rider,
And his groups of henchmen, twelve in number.
Please come, partake of food as offerings made,
Spirits, rice, fowls and ducks, cream, and butter.
I this food do offer to you all.
When thou hast ate, send with speed all fortune good.
Do not impede or tarry, be not deceitful in performance of this act.
Play not thy knavish tricks lest punishment on ye befall.
Om, join in good companionship,
Eat to thy repletion of offerings made.
Let peace reign supreme.”

PHASE XIII.

Ceremony Making an Appointment with the Elephants.

Another ceremony has to be performed, namely, that of making an appointment with the elephants. This must be carried out at night. The chief hunter, being seated alone on a raised dais or platform, recites these words, but no propitiatory offerings are made.

“Om, Phră : Uchen, how wert thou born ?

On the forest-clad cliffs.

Command all to go,

Placing earth on the head, come, O Elephants, all.”

This stanza must be repeated three times, and at the end of each recitation the chief hunter performing the ceremony must call Khu (ฤ), the forest call, the idca being that Phră : Uchen, the elephant lord, hearing the call will come.

PHASE XIV.

Ceremony Requiring Elephants to Leave Their Forest Home.

Notwithstanding all the ceremonies which have already been performed even to the stage of making an appointment with the elephants in the forests, it is still necessary to call on them to move from the forest to the kraal. The following mantra is used for this purpose. No offerings are made.

“Om, wavering unsettled state, mind absent from the body,

Carried away by the wind,

Soft hearted, easily swayed, come, O Mother.

O Lord, give power to the Hunter to touch the hearts of the elephants,

That they may come to me. Come here ; come.”

PHASE XV.

Searching for Herds of Elephants, and Ceremonies in Connection Therewith.

The hunt now enters on a new and more active phase. Hunters and drivers are sent out to search for and locate the herds of elephants. Having come across a herd certain propitiatory ceremonies must be performed at a place in

the forest. For this purpose the men take with them one bottle of spirits, one fowl, wax candles and sandal-wood tapers. Having selected a suitable place, a shrine denicated to the lord of the earth (ศาลพระภูมิ) is erected and the articles brought are placed on this altar, the candles and incense tapers are lit. When making these offerings the chief driver prays for success in the following words:—

“O All Ye Spirits of this place,
Vested with the duty of guarding this forest,
O All Ye lords of forest, and of the trees,
Having power and authority in this place,
(Should the names of these particular spirits be known, their names should be voiced)
We pray that we may find elephants this day,
And that we may be guided to such places as the herds may be.
When we have met with elephants,
We beseech ye to use your authority to prevent their doing ill or harm to us,
And give us your assistance in leading and guiding such elephants to the kraal”

(It is required of the drivers that they should inform the spirit of the place, of any arms or other weapons which they may have with them).

Before the drivers and beaters partake of any meal it is incumbent on them to make an offering of a small portion of their food at the shrine to the spirit of the place, and the Preceptor Spirit vested with power. When this offering is made it is customary to utter a prayer pleading for success. In addition to the offerings mentioned above it is also necessary to give a small portion of the food to the lower grade spirits, because it is known that when the Lord Spirit of the place and the Preceptor Spirit move about they are accompanied by a large gathering of their retainers or servitors. This is done by placing the food on a green leaf. It is for this reason that the food offered to the Lord Spirit is made separate from that presented to the servant.

Steps are now taken to round up and drive the wild herd to the kraal. The beaters are headed by a man called the หมอไล่, chief driver. When following at the heels of the herd, during the progress of the drive, the chief driver must recite the following words from time to time:

“Om hand over, O Great Giver of things seen,
Hand over elephants from the forest green,
Deliver to us in the kraal, O Great Giver of things seen.”

PHASE XVI.
Ceremony Invoking the Help of Spirits to Lure
Elephants to the Kraal

The chief huntsman, who does not take any part in the driving operations, remains in the kraal, and every evening seated on a raised dais, while the drivers and beaters are at work in the forest, he has to recite this mantra, being an invocation to the spirits to lure the elephants to the kraal:—

“Om, to our respectful invitation, please respond and be not slow,
Quickly search, and quickly call, the elephants to come, both great and small.

O Lady Gold, of pure selection, Lady White of dazzling splendour,
And Kra Wah, Gracious giver of the beauty spots of pink,
Rulers o’er all elephant herds living in the treeful forests,
To our invitation please respond,

O Noble Ladies, queens of elephants, living in the forest free,
Hearing this my call, reply and come with speed to me,
And meet, as though of one body corporate, heedless of thy rank and kind.

O Ancient spirit of the hills, clad in eternal green,
Wandering in thy forest home,
The trees give forth their happy song, echoed far and wide,
Mai Chik, Mai Wa, the forest-trees standing side by side,
O Lady elephants of the quarters scattered o’er the land,
Come ye quickly and with haste to this kraal its hospitality to taste.
I, the first of Teachers, wise and sage,
Seated here, praise the forests full of age.
Success, success, let it be ours
By virtue of our sacred powers,
And peace be with you.”

PHASE XVII.
Driving of Elephants to the Kraal

Everything having so far gone satisfactorily, the covenant with the spirit signed, an appointment with the wild elephants made, the right of free use of the forest accorded, and the elephants invited to leave their homes and

come to the kraal, the serious business of hustling and driving the herd is undertaken. The hunting party is divided into groups of three to five men, headed by an experienced hunter, whose business is to penetrate into all quarters of the forest in search of the wild herd. When this is found, the men approach it with silent steps below the wind, in order that their presence may not be known.

When the foot-prints of elephants are met with in the forest, the chief driver or beater standing on one of these foot-prints recites the following stanza:—

“Om, O Lord Eagle, prince of birds, spread out thy wings and tail,

O, Mother of all elephants guide all thy children to the kraal.”

(This same stanza is recited when a herd of elephants is seen. When the chief driver has said these words, steps are immediately taken to drive the herd.)

When the herd is on the move, owing to the action of the drivers, the following words are recited:—

“Om, auspicious word, I, by the power of my mind,

Will cause the elephants to the kraal to go.

Therefore prepare the stakes and posts,

Make them firm.

Om, let there be no obstruction, no impediment,

let peace reign supreme.”

These words having been given voice to, the chief driver blows through a wooden tube in order to send the elephants to the kraal.

When the elephants have crossed a river, creek, or waterway, the following words are spoken:—

“Om, word of auspicious Power, The Preceptor Spirit requires me To destroy the ogress (ยักษ์), the spirits of the forest, rivulets and vales,

Spirits of the lakes, spirits of the creeks, and the landing points,

Destroy all sirens infatuating men, spirits of those who have met their death by drowning.

I will cross with ox and buffalo, horse and elephant,

Om, word of power, let there be peace.”

The herd is reconnoitred to ascertain where the leader is, what he looks like, and in what direction he is facing; also to ascertain the number of bulls and cows composing the herd, the nature of the forest, and the direction of the paths which this herd is in the habit of using. The men then silently retreat, and the dispositions to be taken to drive the herd are talked over; the signals to be given in every eventuality, due to the movement of the herd, are fixed. Whereon the men proceed to take up their posts in the vicinity of the leader and on the flanks, and at the rear of the herd, at such places as may be best suited to their purposes, in accord with the character of the forest in which the herd is located. The hunter stationed

near the leader judging from the position of the herd that the opportune moment has arrived to commence driving, strikes his bamboo-clacker. The result is instantaneous. The leader of the herd scents danger, and trumpets loudly as a warning to his companions. It has been noticed that, as a rule, the herd on hearing the first warning trumpet call, places itself on the alert. On hearing the second call of its leader, it runs forward and gathers near him; and on hearing the third retreat trumpet call, it moves away headed by its leader. The men stationed on the flanks, seeing the animals gather together round their leader, wait for his third trumpet call to strike their bamboo-clackers; this causes the whole herd to move away.

A frightened herd always moves along the path they have been in the habit of using, unless there is some impediment or obstacle. The men in the rear now follow the herd, and strike their clackers in order to drive the herd towards the point or spot agreed on. The animals go forward, alternately moving and stopping, moving when they hear the sound made by the clackers, and stopping to listen. Should the path taken by the elephants be hedged in by dense forest, or rocks, and hills, then men are placed along the route to hasten their flight towards the kraal. Should the path be in open country intersected by cross and diverging paths, then it is necessary to place men at these points to keep the herd on the right way leading to the kraal. The hunters must be well acquainted with the country they are driving over, and arrange beforehand to have men waiting at such points as rivers, streams, open plains. When the herd arrives at these points it must be checked and not allowed to resume its movements until the fall of night. As long as the driving operations take a normal course, the chief huntsman is not called on to take a part, but should the elephants behave abnormally and there be danger of their breaking away, then the chief takes control.

PHASE XVIII.

Operation of Trapping Elephants at the Kraal

The preparation for trapping varies according to the type of kraal of which there are three: 1. Square-shaped (คอกเหลี่ยม); 2. Gourd-shaped (คอกหน้าเต้า); 3. Drop gate fan shaped (คอกพลีหรือคอกซอง) and swing fan shaped (คอกวี). When the kraal erected is of the square or gourd-shape, the front portion is known as the ขาไต้, flare or torch passage. It is here that the bamboos,

to hold the torches or flares, are fixed in the ground, thus forming the two sides of the passage. This passage is sometimes as long as 1200 metres and of some width, and leads to the kraal.

The flares are fixed at intervals of six to eight metres and three platforms are erected at equal intervals, on the outer sides of this passage. These platforms are for the men who have the duty of watching and signalling the movements of the herd to those in the kraal, and lighting the torches when the herd has entered. Arrangements are made to place torches across the end of this passage, which are only lit after the elephants have passed to the inner corridor. This corridor, about 80 metres in length, is built of strong posts latched together by ropes and known as *၂၂၂၂*, strong legs, and leads the animals to the gate of the kraal. A running contrivance holding combustibles (generally resin) is placed on each side of the corridor and tied to a rope which is pulled from the platform built near the gate, to facilitate rapid lighting when the elephants have entered the kraal. These combustibles are pulled towards the gate and set alight, to cow the frightened elephants while the men are closing the gate. This is the entrance to the first enclosure and when the elephants have gone in, the chief huntsman, having performed the necessary ceremony, together with his men, cuts the rope holding the gate which is a drop one. When the gate has fallen to its position, it is fastened securely. This mantra, praying that the gate may be strong and firm, is recited:—

“Be as firm as the Gem of Enlightenment,
Be as steadfast as the Gem of the Holy Law,
Be as everlasting as the Sacred Brotherhood.”

When the gate has been securely lashed and fastened, this mantra is recited, that by its inherent power the gate may have strength to prevent the egress of the most powerful animal. Its words are:—

“O god of Watchful Perception, keep thy eyes on this spot.”

Flares are lit, crackers are exploded, guns fired, and clackers struck during this operation, with the object of driving the animals into the second enclosure, which is connected with the first by an overhead bridge and separated by a gate. Having driven the herd into the second enclosure, its gate is closed after another ceremony. It will be understood from this description that the driving of elephants to a kraal demands good organization, for it is necessary that each man employed should understand what he has to do and to do it at the right time. A very complete system of signals from the outer wings to the kraal is employed to give warning of the coming of the herd. The use of flares is of importance in the drive, having the object of keeping the animals in the right direction and to prevent their breaking back. The firing of guns and exploding of crackers are used as an aid to achieve this purpose. The operation is one surrounded by difficulty and danger, which reaches its highest point when the time comes for placing

the ropes round the legs of the terrified animals in the kraal. It is usual to put the noose-ropes on any fierce male first, and then to proceed to do the same with the other males, ending up with the females. To carry out this work men stand outside the enclosure with nose-ropes (เชือกสะก้ำ) (Sǎ : dǎm) attached to poles, which are thrust between the posts of the kraal, waiting for an opportunity to fix them on the hind legs of the trapped animals. This is done when they lift their feet but, should the animal not move, it becomes necessary to strike its leg to cause it to raise its foot. Powerful animals may have to be secured by using more than one noose-rope. The next step is to place a noose-rope (เชือกสะก้ำ) (Sǎdǎm) round the animal's neck. This is a most difficult operation and known as ซักทาม (Sattham), for most elephants put up a stubborn fight to prevent its being done. Men standing on platforms on the upper portion of the kraal prick the animal with sharp poles to distract its attention and then the rope is slipped over the head. Sometimes a screen of green leaves is placed before the animal's eyes to prevent it seeing what is taking place, and the rope is then thrown over the head. The elephants having been secured by foot and neck, these ropes are securely fastened to trees or posts. At this juncture, in order to prevent the animals pulling and straining on the ropes to break them, the magic power inherent in this mantra is used. This mantra is efficacious:—

“Restrain thy anger, dissolve thy design,
Cease thy efforts, forget thy turpitude,
For thou canst not hurt me,
Adore the Law of Enlightenment and its supporters
Endowed with loving kindness,
Curb thy heart and mind
Curb the elements, earth, water, air and fire.
Turn thy heart to paths of peace and let peace reign supreme.”

PHASE XIX.

Training of Elephants and Ceremonies Connected Therewith

The time having come for removing the trapped elephants from the kraal, strong tame animals are brought up to carry out this purpose. The noose-rope encircling the neck of the trapped elephant is placed round the neck of the tame animal. Should it be necessary, owing to the pugnacity and

strength of the captive, to secure it more firmly, another rope is placed over the neck rope between the two animals and tied round the body of the tame one. The leg ropes are loosened from the kraal posts to which they have been fastened. When the captured elephant is taken away by its tame companion to the training ground, the leg and neck ropes are fastened to trees or posts fixed in the ground, erected for training purposes. This operation is known as พายหลัก (phai lăk). Should a tusker in the kraal shows signs of bad temper and ferocity, his tusks are sheathed in bamboos, cut for the purpose. The inner ends of the bamboos are filled with coiled canes to act as a shock reducer, and split bamboos are tied over the ends of these sheaths for further protection. This is done that the tame animal leading the captive away may not be wounded by tusk thrusts. These sheaths are called รังงา (Rānga).

When an elephant is taken from the kraal, it goes accompanied by a tame animal to a spot where two posts have been firmly erected. It is placed between these posts, and tied up in the following manner. A heavy piece of wood (ไม้ทอก) is secured to one of the posts so as to hang down loosely, and has a rope (เชือกวิกทอก) attached to its end, which is placed round the captive's neck, so as to check any violent action. These two posts are strengthened by having two bars or beams fixed to them at their upper ends. To those bars (เชือกชักทาม) are attached the ends of the ropes (เชือกทามท้อง) which are run under the animal's body in order to hold it more securely. A wooden platform (ระนาบ) on which the animal has to stand is built on the ground between these two posts, the front part of which extends some two metres beyond the animal's feet, so that it may not be able to paw the earth. These tethering posts are generally roofed in so as to give some shade (พื้นพาด). Captives are bathed regularly. The training process commences after the fifth day. The first thing to be done is to teach the animal to raise its feet to put on the leg shackles (ทาบเลขา). This has to be done several times a day, to get the animal familiar with the word of command เชิง (choeng) so that the operation may be easily carried out. The second step is to teach the animal to kneel. This is done by striking the calf of its leg with a driving goad and giving the command โทม (Sóm).

To teach it to rise, the men strike its legs saying (Tan) ทาน, as the word of command. When the animal has learnt habits of obedience, and will allow its fetters to be put on and taken off as well as kneel and rise at the word of command, it is taught to move at the will of its driver. The first lessons are given while the animal is tied to the tethering posts. A man sits on its back holding to the belly rope. When the animal has become accustomed to a man being on its back, it is taken by its training companion for a walk, and as it becomes tamer, the man moves forward from his

position on its back to one on its neck, and some of the ropes by which its actions have been controlled are gradually discarded. In a few days time the animal goes out unaccompanied by its companion, but has iron chains trailing on the ground from fetters round its ankles. During these walks it is given grass to eat from time to time. This portion of the training does not as a rule exceed two months.

The animal has now to be taught to allow folds of hides ကးໂທ to be placed on its back, and eventually the howdah or other carrier. When this is being done the Mahawat says, "Let the weight be on the hides, not on your back"; and when the hides are in position he places a piece of cotton wool on them and again says, "Let the weight be as light as this cotton wool." The howdah or carrier is now placed on the hides, the Mahawat saying, "Let the weight be in the howdah or carrier, and not on the hides." The animal must be trained to become accustomed to having the hides and howdah or carrier on its back before it can be used for practical purposes, for all animals attempt to shake them off. After this has been accomplished articles are placed in the carrier increasing in weight at each lesson. Elephants having been thoroughly broken in are taken by their mahawats to houses in three different villages, and the owner of each house visited is asked to give some articles to the elephant. The articles received are distributed between three Wats or temples. Animals to be used for dragging timber must be taught the intricacies of this business. To train an elephant to become docile, that he may be used for purposes of riding or transport, may occupy a whole year. Music and singing are not used for putting newly caught animals to sleep, or to wean them from a craving for the forest life. The chief hunters versed in elephant lore recite mantras in secret during the silence of the night for the purpose of soothing newly caught elephants. The ceremony is as follows:—

Before reciting any mantra to soothe the captured elephants in the kraal, it is necessary to perform the ceremony of purifying the animals by driving out any evil spirits which may possess them. The words used for exorcising and casting out these spirits are as follows:—

“Om, word of power,
Draw out the vicious spirit, cast out the evil power.
From whence dost thy mother hail,
She is of the lineage of the elephants guarding the eight cardinal
points of Indra's realm.
Om, elephants and monkeys, guardians of the realm,
The Great One commandeth me to cast out evil spirits from the
elephants in the kraal,
Manifested in ugly, deformed, short, stunted, broken, withered tusks,
and in evil looking faces,

And manifested in flabby hanging breasts from which milk flows without cessation."

The chief huntsman performs certain acts to pacify and soothe the captive animals, once while in the kraal, and once when outside. The act of soothing the animals while in the kraal takes the following from: The chief huntsman holds the tethering rope by which the chief animal of the herd, whether bull or cow has been tied, to the post of the kraal. He takes a branch of a tree, which possesses the faculty of sleep, in his hand and waves it over the elephant, at the same time saying in a loud tone a stanza, and on its completion he blows his breath over the animal. The stanza is as follows:—

"O queen of the herd, be not afraid, run not wildly in the forest,
Causing it to tremble and to quake,
Trumpet not thy cries to echo forth and back in forest dense.
O Phrā: Uchen, celestial prince of all the herds,
Please come and soothe thy frightened children,
Give them sleep.
O Queen of elephants, beautiful in form,
Sleep well and soundly, in the forest free from fear.
O ancestor of the huntsman, versed in ancient lore,
Please come and soothe the herd, Give it peace."

This stanza having been recited the chief huntsman blows betel juice from his mouth over the head of the elephant or in the direction of the kraal. This verse may be recited over one animal or a whole herd. The aged and experienced chief of the hunters blows betel juice from his mouth over the animal from head to tail. If he cannot approach sufficiently close to the animal, he blows the juice over the neck-ropes. This ceremony of pacifying the turbulence of the elephants can only be performed after the act of purification, *i. e.*, of casting out evil spirits, has been properly carried out.

The act of soothing captured animals undergoing training is as follows. The chief huntsman during the silent vigil of the night, waves the branch of a tree possessed of the faculty of sleep over the animal, recites a stanza and blows his breath over it. The stanza is as follows:—

"Om, O bull or cow, yet wild and fierce,
Move not nor shake thy body, be still and stand where thou art placed,
Obey commands when given to thee by virtue of Phrā:
Uchen's power,
Lend thy ear to these commands without procrastination.
Remember these things: Thy feet to raise,
The threat of goad, thy rider on the neck and back.
Forget the forest,
Love to enter thy new home.

Love thy rider for all time.

Obeys commands which have been given by men of understanding
in your lore.

By power of the Truth, the Law, and Brotherhood,

Let success be the fruit of these three Gems,

Which I adore”.

When the operation of trapping elephants in the kraal or enclosure is over and the hunting party returns home, there is no ceremony of taking farewell of the forest or the spirits of the same, as is done on the Khôrat plateau. This completes the account of an elephant hunt in the seaboard province of Langsuan in Siam.

Some Gleanings of Manners and Customs of the Chinese People as revealed in Historical Narratives and Novels

by

Phya Indra Montri (F.H. Giles)

The writer of this paper lays no claim to an intimate knowledge of China and its people,—their customs, manners and language. True, it is, that he has visited Korea and Manchuria, as well as Peking, Nanking and some other large cities of China. It may, therefore, be considered an impertinence to write about a subject of which one is confessedly ignorant, but when it is remembered that one writes with the pen of a recorder, not an author, it is felt that forgiveness will be forthcoming for any offences committed against the tenets of sinology. The notes on customs and manners recorded here are gleaned from historical narratives and novels. The writer has been fascinated by some of the noble characteristics of this great people, such as their unwavering loyalty to ideals, their reverence for their forebears, the nobility of the men and virtue of the women. On the other hand he is repelled by certain traits, such as, the fostering of the desire for revenge, and the callous outlook on life which seem to be inherent qualities of the Chinese people.

The Chinese novel is a lengthy document and may be divided into three classes, the purely historical, the semi-historical and the domestic. The two latter are the most interesting from the point of view of manners and customs. The periods dealt with in the novels which the writer has read are those of the Kin, or Chin, the Tang, the Sung and the Ming dynasties. These dynasties ruled China from the year A.D. 245 to the year A.D. 1644. It is well known that after the disappearance of the Han dynasty, the empire was broken up into three states and it is probable that most Europeans in Siam have heard of the "Sam Kok," an historical work dealing with the episodes of the time. The work can be found in most Siamese homes and is a source of intellectual pleasure to most Siamese, into which language it has been translated. These three states were merged into two somewhere about A. D. 265, and from that date on, the Yangtse river was the dividing line between northern and southern China, the northern empire being ruled over by the Kin, or Chin dynasty, and the southern empire by the Sung dynasty, followed by the Ming.

This period was a golden era of literature and art, but in my wanderings through Chinese noveldom I find no reference to anything of an artistic nature. None the less it is clear that culture held a high place in the esteem of the people. That such matters are not mentioned is therefore somewhat curious, as the Chinese had developed a high degree of art and craftsmanship in painting, ceramics, sericulture and silk weaving, bronze and brass work, etc. A people who were capable of obtaining spiritual pleasure from looking at waterfalls must have developed an understanding of the spirituality of art. A waterfall to them, and in fact to most Asiatics, is not merely a mass of water falling over rocks, but is symbolic of everlasting life and its infinite manifestations. The water falling appears to be without beginning and without end, expressing the eternal nature of things. The movement, the rushing, the placidity, the form, the colour, the scintillations, the roaring, the murmuring, the babbling sounds, all represent those manifestations.

The novels are divided into a series of pictures, or tableaux, each one a complete picture in itself, which when joined together present a panorama of the episodes portrayed. Human actions are the main themes described; the figures and actors stand out in strong relief and are, evidently, drawn by the pencils of those conversant with the modes and manners of life of those depicted. The literati of China were men mostly holding official positions and had every opportunity of studying the court life, as well as that of officials and people. It must be remembered that in the East, although on ceremonial occasions an abyss divides those having rank from the people, it is somewhat difficult to find the dividing line. The noble and the retainer live together in a daily contact of understanding and sympathy unknown in most western countries where the class line is very definite. It is for this reason that the Oriental author is able to describe the motives and actions of his actors with such complete confidence and accuracy; it is because he knows them all personally. In the Chinese novel there is a complete lack of that framework of scenery, sunset, moon effects and such like which is such a prominent feature of western novels.

During the early reigns of the present dynasty many Chinese historical narratives were translated into Siamese under Royal Patronage. These translations are remarkably good, and many of them were printed at Dr. Bradley's Press. Following this period came one of quiescence; no new translations were forthcoming until some eight years ago when the Siamese newspapers took up the translating of Chinese-stories for the reading of their subscribers. The effort has been a successful one; the people buy the papers more for the Chinese stories than the news, and every household eagerly awaits the next instalment of the story. About sixty of these narratives have been published in the last eight years which period may be deemed to be the renaissance of the Chinese story in a Siamese garb. These translations, although not scholarly, are quite good.

THE EMPEROR

The title of the "Son of Heaven" as applied to the Emperors of China has been the subject of much misunderstanding, and in many cases ridicule, amongst Europeans. The narratives and novels which I have read provide the clue. The authors are mostly intellectuals and from their training and education are deeply imbued with the philosophical science of metaphysics, which was studied and understood in China thousands of years ago. The Holy Trinity is the principle on which the position of the Emperor is immutably fixed. Heaven is not a territory, but the Primal Cause, or Divine Mind, the source of all good. The Son of Heaven is the idea evolved in this Mind and is known in this aspect as Tien-ti; and the Emperor is the morpheous manifestation of this idea, and is known amongst the Chinese as Hong-te, the great ruler. The Emperor is known as Tien-ti, but seen as Hong-te. The Emperor was, therefore, the vicegerent of God and was not absolute; he was only absolute in good, he was not absolute in wrong. The Emperor in his divine position could only do good to his people, and their welfare was his one thought. When the Emperor descended from the throne of his high estate and acted evilly, he was no longer the Son of Heaven and, therefore, made himself the target for the darts of enmity and revenge, and thereby brought disaster on his people and destruction on himself. The sages, Confucius and Mencius, who were essentially constructive statesmen, recognised that the Emperor was appointed as the agent of Heaven to rule and, therefore, a state to be ruled had to be formed; the people were the state. The sages were synthetic builders. They raised the edifice of government from the foundation; the people were that foundation. The people were the first, to be followed by the gods, who were those mortals who had attained immortality owing to their emancipation from the bonds of ignorance, and lastly, by the Emperor, who was their protector in his status as Son of Heaven. In this, we have the idea of the Triune in the descending, as well as the ascending scale, the Emperor being the centre. In order that the Emperor should conform to the principles on which his high office was based, he was continually reminded of the rules of conduct as expressed by the Emperors Yau and Shun who were deemed to be the perfect modles, or, norms. The intense loyalty, reverence and adoration paid to the Emperor are due to the causes explained above; in fact, the worship of the Emperor was the religion of China. The teaching of Lao-tzu, Confucius, Mencius and Buddha only helped to accentuate this feeling, as the ethical teaching of the sesages was: 'revere good, abhor evil.' The divinity of the Emperor, which had taken such a strong hold on the minds of the people, was strengthened by the

ceremonial rites and propitiatory sacrifice made annually on the Altar of Heaven, on which occasion he was the supplicant at the feet of his Father, begging forgiveness for any transgression and praying that he might be purified in order that the blessings of good might be with his people. This idea is somewhat analogous to the ceremony of lustration performed by Siamese and Mohns on the occasion of the national new year. The Emperor's position as Son of Heaven necessitated the building up round him a rampart of ceremonial etiquette.

In spiritual matters the Emperor did not fall within the jurisdiction of the Prince of Destiny like ordinary mortals, as was quite natural. He being the Son of Heaven came within the jurisdiction of his Father, the Prince of Heaven. The decisions of the Emperor were irrevocable; being considered to be the words of Heaven, they could not be retracted. Illustration of the difficulty of the position of the Emperor when he has hastily or in anger given orders are numerous; it was only by strategy on the part of other persons that he could be extricated. On one occasion, an Emperor had ordained the execution of a high officer of state on a false charge. When the Emperor realised his mistake, it could only be rectified on the representations of one of his advisers, the difficulty being got over by using the occasion of the amnesty usually granted to prisoners on the occasion of the Emperor's accession. The Emperor could not change the laws of the country, these were permanent. When an officer of state committed an offence, the law automatically acted, the Emperor could not intervene on his own initiative. Outside pressure in the form of supplication in the interests of justice had to be made, and in many cases led to the death of the supplicant as having acted against the law.

Instances of the issue of Imperial Rescripts apologising to the officials and people for improper acts and promising reformation are frequent. The peculiarity of these acts is explained when it is understood that the Emperor realised that his acts as Hong-te were not in conformity with his position as the Son of Heaven.

I cannot find any references to the performance of religious ceremonies by the Emperor, or even his taking part in such. This is, probably, due to his being the embodiment of good. The activities of good being the base of all religion, he was the one to be worshipped, not to worship.

Insurrections by the people are somewhat frequent, but these are mostly directed against particular officers of state or a party, and not against the Emperor. High officials, who have abused their position or who have improperly counselled the Emperor and induced him to promulgate unjust edicts, are the objective of these risings, and when their purpose had been gained, the people, or rather, their leaders, presenting themselves before the Emperor, admit their fault, and that the punishments of death is their due. But they crave the Imperial pardon, which is granted and the leaders

are given, or re-instated in, the official positions they have held before. The Emperor thanks these men for having saved him from continuing in the path of error, and passes judgment in the case of the offending officers.

The Emperors who have sat on the throne have not always been Chinese. Foreigners such as the Tartars, Mongolians and Manchus usurped the reins of government and ruled the country, but these aliens invariably conformed to Chinese etiquette so that it is practically impossible to distinguish between a national and an alien Emperor. On the accession of an Emperor, an amnesty was granted to all prisoners under sentence by reducing the punishment; for instance, officials under sentence of death would be exiled to a distant province. A remission of revenue was granted to the people from 1 to 3 years and it is, therefore, difficult to say where the funds for carrying on the business of the state, as well as to provide the sums necessary for the expenditure of the palace came from, unless the Imperial rescript applied only to certain classes of taxation such as the land tax. Furthermore, all officials were promoted three grades in rank, except those holding the highest positions for whom further advancement was impossible. The palace and city would be illuminated and the officers of state would each present a poem framed in congratulatory language extolling the Emperor's virtues, these addresses containing a design symbolical of the official's birth year and rank. The Emperor who was versed in poetry would select the best and reward the authors. This custom exists in Siam and is, probably, an adaptation from the Chinese.

I can find few traces of the Emperor or the Imperial prince having been educated in the military science, or trained in arms or war-like exercises. They were educated in the polite arts. The Imperial house had to depend on its military leaders for its defence and preservation. Although the Emperor did on occasion take the field and lead his armies and sometimes take a part in the actual fighting, this was only done after grave remonstrances on the part of his highest councillors. It was deemed improper for the Son of Heaven to demean himself by fighting with ordinary mortals. The Emperor delegated his power in military matters by giving the Sword of Authority to the commander in chief of the army when war-like operations had to be carried out. This sword conferred on its holders the powers of life and death and, also, the title of Bwan-tse which was a title pertaining to the Emperor. In civil matters he delivered to his delegate a Flag with the Imperial initials which conferred on the possessor all powers, except that of death, over officials; and in affairs of the palace he similarly used a flag as a symbol of delegation of power. A jade seal in the case of absolutely trusted officers was sometimes given to hold permanently as a symbol of this power.

The Emperor was prohibited from taking any widow, married woman, or, affianced maid to wife.

The Emperor would seem to live entirely within the walls of the palace. Imperial progresses through the country were occasionally undertaken, but then only with some specific object in view. The Emperor did not ride, but travelled in a carriage. I can find only one instance of an Emperor having bestowed the high honour of a personal visit on an officer of state.

Although it would appear that the edicts, rescripts and letters of the Emperor were sacred and could not be opened before the performance of ceremonial rites, yet frequent references are made to high officers of state having forged the Imperial sign manual in order to attain the consummation of some unlawful design. The Imperial seal was made of the most perfect jade and no reference is made to the Emperor using vermilion as a sign of the Imperial prerogative; this may have been introduced during the Manchu period.

It was not opposed to custom for the Emperor to abdicate in favour of his son or some other successor; but this could only be done with the assent of the high officers of state.

The Emperor held daily audiences, which were attended by all officials in the capital, high and low. It was a familiar scene to the people to see the sedan chairs wending their way in direction of the palace about daybreak, as the Emperors mostly gave audience in the early morning. On arrival at the audience hall, the officials would take their prescribed positions according to rank, and await the appearance of the Emperor whose coming would be announced by the ringing of a bell. The Emperor on entering the audience hall was supported by two eunuchs, and having taken his seat on the throne, the platform of which was of gold, the officials would make the ceremonial prostration and the audience was opened. Officials would present reports on provincial and other affairs. This was done by the official leaving his place, moving forward to a position before the throne, prostrating himself, presenting his report, and then retiring to his place. In some cases the report would be made by words of mouth. The Emperor would, as frequently as not, read the reports himself, and turning to the officials in attendance would invite discussion; opinions would be freely given and, eventually, the Emperor, agreeing with the view of the majority, would command that orders be issued. The Emperor would bring matters concerning his domestic life for discussion before the Council in audience, including such affairs as the selection of the Empress, and, sometimes his relations with her, when he desired to put her on one side or punish her. Acrimonious disputation occasionally took place between the two parties in the state before the throne, and when carried to an extreme would lead to punishment. The life of an official was an uncertain one, for at any moment a false accusation might be brought

against him. There was practically no inquiry, little defence was possible, and in many cases the accused officer would be led to execution from the audience hall. Executioners were always in attendance. Cases of officials being sentenced to suffer a number of stripes, and to be degraded for a period of months or years, after which they were re-instated in their former positions, were somewhat common.

The Emperors whom I have had the honour, in company with my authors, of seeing in audience are mostly those of the Tang Tsin, Sung and Ming dynasties. They were not men possessing any great force of character, or outstanding ability. They were easily moved or swayed by the counsels of their officers, very rarely expressing an opinion of their own. In fact, they were ordinary mortals, and far distant from one's conception of what a Son of Heaven should be. In many cases, they were kindly, tolerant and very human, but the immutability of the law prevented them from giving expression to their natural feelings. I have met one Emperor who had a grip on national affairs and he would rarely assent or dissent with the views of his councillors. He was bound by the law, but gained his ends by the use of subtle means and artifice in the interests of justice.

Apart from the daily audiences when ordinary matters of state were discussed, it was possible to obtain a special audience by the sounding of a gong in the palace court-yard. The Emperor hearing the sound of the gong was bound by etiquette immediately to proceed to the audience hall whatever he might be doing; even if asleep he was awakened. This method of obtaining audience was only resorted to in matters of great urgency.

The palace was a town in itself, complete and replete with all the requirements of those living within. The apartments of the Emperor, Empress, First Concubine and other ladies of the court were in buildings separated one from the other. Both male and female servants were in attendance on their Imperial masters. The males were eunuchs which would seem to have been a profession in China. Male children were subjected at an early age to a surgical operation which may be described as phallectomy, and in some cases they were emasculated. These eunuchs, having grown up, were subject to examination in order to ascertain whether a second surgical operation was necessary. The number in the palace was very great, exceeding two thousand. The Emperor and the ladies of the court employed them in their apartments and, also, on business outside the precincts of the palace. Sometimes an eunuch would gain great favour with his master or mistress, and in many cases exercised great influence in affairs of state; occasionally, even attaining princely rank. In the earlier dynasties the eunuch corps was recruited from men convicted of offences against women and who were punished by having to undergo the operation of phallectomy. However, as this body of men gained influence and intrigued against the Emperor and others, the system was changed, and young children

who had been operated on were brought up in the palace with the idea that they would develop into loyal and faithful servants of the Imperial house. This hope was not always realised.

Ornamental gardens formed a part of the Imperial pleasure and were frequented by the Emperor and the ladies. Parties and picnics were held in these gardens, and, occasionally, the Emperor would resort thereto for the purpose of making supplication to Heaven asking for direction in affairs which were troubling him. Soldiers guarded the entrance to the palace. When the Emperor invited an intimate official such as the father of the Empress, or his First Concubine, to the palace for the purpose of enjoying a game of chess or other relaxation, their servants and retainers were not allowed to enter the palace as advantage had been taken of these invitations in earlier dynasties to smuggle in assassins.

The Imperial house descended to the 13th generation before it was absorbed in the mass of the ordinary people of which it then formed a part and did not enjoy any special prerogatives. The Emperor would promote a person to princely rank, conditioning such promotion by the rule that it should remain in being to the fifth or some other generation.

A Chinese version of the ill arising from the calling of "wolf" without cause is found in the "Liad Kok", or Five State period, that is, before the many states of China had merged into an empire. The story is as follows: A prince had the good fortune to possess the most beautiful of women as a wife, but she had been unknown to smile. The prince, her husband, felt that if he could but make her smile he would obtain a vision of heaven. He tried by every means in his power but failed, consulted the wise men of the state without success, nothing that could be done could produce the smile desired. Having exhausted all means, the prince bethought himself of a way to obtain his desire; he felt that perhaps the manner in which human beings express anger, disappointment, etc., might appeal to her. He, thereof, against the advice of his ministers, took her to a chamber near the summit of the Beacon Tower in the palace and proceeded to set alight the fuel, the flames rose high, and were seen by the sentries on the walls of the surrounding cities. The signal that the Royal city was in danger was carried far and wide. Troops in their thousands came marching to the succour of the city, the country folk came pouring in. When these masses of people, gathered in the streets, public squares and places, became aware of the fact that they had been tricked by an artifice of their prince simply to cause his wife to laugh, they expressed their feelings in a variety of ways. Their antics were so natural and amazing that the beloved one at last smiled. The prince had gained his end, but at the cost of his life. The soldiers and people finding that they had been summoned without cause returned to their stations and homes. A year or two afterwards the palace was attacked by a marauding chief, help was urgently needed, the beacon fires were set

alight but no response was made and the prince lost his life. The beautiful one became the wife of the marauding chief for a short time only, for he was driven out of the city, and the most beautiful of women committed suicide, forestalling death which would certainly have been the fate meted out to her by the relations of her husband, the prince.

THE EMPRESS AND LADIES OF THE PALACE

The Empress, known to the Chinese as Hong-how, was usually the daughter of an official, or commoner. She was selected for her beauty, grace, virtue and talent. She was deemed to be the Mother of the People and, therefore, she had to be an embodiment of the highest quality. The title Hong-how was in the earlier dynasties held by the Emperor, probably, resulting from the Chinese people in their earlier history having emerged from a state of matriarchy, which fell into disuse on the introduction of marriage after which lineage was traced from the male. The Emperors, probably, did not realise that they were using a female title, a relic of the past. When they awoke to the fact, they changed the title of the Emperor from Hong-how to Hong-te, this being done on the establishment of the Tsin dynasty A.D. 265. Before the Emperor could elevate any lady to the rank of Empress, he had to obtain the assent of the dignitaries of state. The Empress took no part directly in the affairs of state, but was able to exert some influence, as her father or brother always held one of the highest positions in the empire.

The title of Sin Hwi was held by a lady second only in importance to the Empress. She held a position between that of the Empress and First Concubine. The apartments reserved for the lady of this rank were, however, rarely occupied, as I have only come across one instance of a lady holding this position in the palace, and this was due to fortuitous circumstances rather than to obligatory custom.

The First Concubine, known to the Chinese, as Kwi Hwi, was a very important personage. She was the daughter of an official or of the people. She was selected by the Emperor from among a large number of ladies, as it would appear to have been the custom at one time for the Emperor when

in search of a wife for himself, or the Imperial prince, to despatch a special commissioner to a certain town or district renowned for the beauty of its women, where a large number would be collected and brought to the palace for inspection by the Emperor, or his son. Those who found favour in the Imperial eyes were retained and given position and rank, the remainder returning to their homes. Sometimes, however, an official would present his daughter or niece to the Emperor. No reference whatsoever is made in the stories I have read to the other ladies of the palace, although, it is known that the Emperor could have according to custom as many as seventy concubines. It would, therefore, appear that their position was very inferior.

Intrigues between the Empress and First Concubine were of frequent occurrence, usually, originating from the latter lady attempting to oust the Empress, or, to secure the succession for her son. These intrigues were the cause of much trouble, frequently, leading to fighting, and sometimes resulting in the Emperor, the Empress and the First Concubine losing their lives.

The Emperor's mother held the dignity of Hong-thai-how and owing to the respect which children had to pay to their parents, this lady had great power over the Emperor, as he dared not disobey her injunctions. She did not, however, interfere in public affairs to any extent, reserving her authority for the settlement of disputes in the palace. The Empress for example would appeal to her if her Imperial Consort was displaying a tendency to fall under the control of a lady subordinate to her. These ladies, although approaching the Emperor with formal ceremonial, would not seem to have had any great respect for him as the Son of Heaven, for, when he acted in a manner contrary to their wishes or which was opposed to custom, they would scold, and even go to the length of abusing him. They showed no fear of him, although he had the power to inflict death, which he sometimes did.

It can be well imagined that during the course of years, the palace became overcrowded with women, the relics of former Emperors, maids of honour and servants. It became necessary to grant these women the privilege of returning to their homes, and in the case of those unmarried the right to marry. This privilege was generally taken advantage of, which would seem to imply that life in the palace amongst this class was not very happy and as many as one thousand five hundred at one time left the palace under this act of grace. In order to fill the vacancy caused by this exodus of serving maids, an Imperial commissioner would be deputed to go to some populous city and province to commander young women between the ages of sixteen and nineteen.

OFFICIALS

The civil service was recruited from amongst scholars and students who presented themselves for the competitive examinations, which were held throughout the country according to my authors every third year, but according to some authorities every year. These examinations were held in some of the provincial towns, the provincial capital town and the metropolis. The examiners appointed for the provinces were commissioners delegated by the Board of Ancient Custom, but those sitting in the Imperial capital were selected by the Emperor from amongst officers of six departments of state, and this was the minimum number constituting a Board of Examiners. Students were selected after a preliminary examination, and enjoyed certain privileges. Thus they could not be prosecuted for a criminal offence in an ordinary court of law; charges against them were judged by the Board of Ancient Custom; and, if found guilty, they could not be punished before being degraded from the position of student. Great care was exercised in protecting these young men from the evils of the world in order that they might be pure both in mind and body, as they were destined to hold high office. The examinations in the capital city were attended by several hundred of the best students, the three prizes to be gained being the dignity of T'chaw-nguan, Tamhwe and Pa-ngan. After the completion of the examination, those who had attained the first ten places, had to present themselves before the Emperor for the final. The Emperor examined them for their skill in poetical composition and prosody, as well as their knowledge of the six rules of conduct. The first three successful candidates were granted the dignity mentioned above and the Emperor would fix a golden pin in the form of a flower to their head dress as a symbol of their success. The Emperor also gave a banquet in honour of these ten aspirants, and would with his Imperial hand give a cup of wine to those three who had successfully passed the examination. When the banquet was over, these three were escorted to their homes each riding a horse from the Imperial stable. It is stated by all the authors whose book I have read, that these three students were carried through the streets of the city in a procession formed of soldiers and officers, civil and military, and that they were required to make the ceremonial act of obeisance before the high dignitaries of state. The Chinese scholars whom I have consulted do not admit that any procession took place, but I can only say that my authors are very consistent about this, and one can also see it at any Chinese theatrical play which is a mirror of the custom of the country. The student who received the title of T'chaw-nguan was appointed governor of a small province and the other two were absorbed into the departments of state.

Students failing to pass the fourth standard, were not eligible for future examinations.

As much respect was paid to those holding military rank as those in the civil service. It was an honour to be a soldier, and it seems as though there had existed in China, prior to the Manchu period, a military caste. The sons and daughters of military officers were trained in the use of arms and the science of war. It was by this means that the rank of the officers of the army were repleted. During the Manchu period military office was reserved for the Tartars, probably, with the object of preventing the Chinese from rebelling, and as a result of this policy the Chinese gradually lost their former skill in warfare and the lot of a soldier became to be regarded as one of degradation.

Official rank, both civil and military, was divided into numberless grades. No benefit would be gained by my enumerating these titles and offices. The wives of officials were granted rank by the Emperor, in consonance with their husbands' dignity, and in the case of lower officials a courtesy title was used in addressing them.

It was the custom during an audience or when talking to the great ladies of the palace for officials to hold a screen in front of their faces in order to prevent their looking on the Imperial person. These screens, the Chinese say, were made of ivory but this is, probably, not true as ivory was difficult to obtain. They were slightly curved and about eighteen inches long by about three to four inches broad. They were carried by officials and were placed in a perpendicular position before the bent head during the ceremonial act of prostration.

The country was governed from the capital in so far as the governors and sub-governors were appointed by the Emperor, but it would appear that the provinces possessed a great degree of autonomy or self-government, especially, as regards taxation. I cannot find any traces of the existence of ministries and departments as we understand them. There were, undoubtedly, high officers approximating to a minister who had certain portions of public affairs in charge and, furthermore, it seems that the two greatest dignitaries of state were the Emperor's councillors of the right and left, one being of civil and the other of military rank, but it is difficult to understand the descending sequence of officialdom, as at an audience all those present, apparently, had the right of approaching and addressing the Throne. The governors were invested with judicial power, but it was not uncommon for the Emperor to appoint judicial commissioners to enquire into cases, as well as to appoint Imperial commissioners to travel throughout the provinces to ascertain the condition of the people, the conduct of the officials, the state of crime and, also, for the purpose of collecting arrears of revenue, and in times of famine and distress to distribute the Imperial

bounty given in money and kind. All these officers when so deputed had great power which they frequently used for their own benefit, but when their misconduct came to the ears of the Emperor their punishment was speedy and drastic.

All officials were paid a certain sum of money annually, and it is related of some that they received salaries, but I doubt the truth of this. Officers who had rendered notable service, on retirement, retained the full amount of their emoluments as when in active service. No official could retire without the Emperor's sanction.

The officers of state were divided into two parties, namely the Tong-t'chin and the Kang-t'chin. These words have the meaning of honest and dishonest, but I am inclined to think that they were really terms used to designate the two parties in the state; it was not uncommon for one official to refer to another as belonging to this or that party. Those forming the Honorable party were men of the deepest loyalty to the Imperial house and always worked for the best interests of their country and people, holding the banner of justice high, whereas those of the Dishonorable Party, although loyal to the Imperial house, were opportunists, holding self-interest before the welfare of the state. They tried to mould the Emperor in their views with the object of more easily furthering their designs and, occasionally, the head of this party having drawn all power in his hands would depose the Emperor. His success, however, was generally short lived as the people did not love usurpers. The members of the Honorable Party who had to go into hiding throughout the country would collect forces and lead them against the capital for the purpose of re-instating the rightful scion of the Imperial house on the Throne. When this effort was successful the members of the Kang-t'chin Party were tried for high treason and they, their families and retainers were executed.

Many centuries ago, the system of issuing patents of rank to office holders was introduced but only for the high dignitaries. The patent took the form of an iron tablet on which was inscribed the name, rank, services and virtues of the grantee. I am told that only three such patents were issued.

Posthumous honours were frequently conferred on men and women who had performed signal acts of a service to the state, or, who had given their lives for their masters or preferred death to dishonour. In some cases tablets describing the deeds were fixed to the house previously occupied by the deceased, and sometimes shrines were built in their honour and placed in charge of a guardian spirit. Such shrines may be met with all over China.

WOMEN

Children in China are brought up on the principle of filial duty, but this by no means implies that they were the slaves of their parents. Confucius laid down the axiom that perfection emanates from the perfect example, and that each class of being must be perfect in order to be the model for those lower in the scale. This demands self-discipline in each. For instance, the ruler must be the ruler; the ruled must be the ruled; the father must be the father; the son and daughter, the son and daughter, and so on. It is owing to the acceptance of this principle by the people of China that the parent demands filial duty and the children demand parental duty, there is no over-lapping. Owing to the acceptance of this precept the daughters of a house are brought up and disposed of in marriage at the will of the parent. They are protected in their girl-hood, being kept in the inner apartments of the house and only mixing with their immediate relations, and it is perhaps the care given to her up-bringing that makes the Chinese woman, the noble and virtuous woman she is. When she herself is a mother, she devotes herself to her children. The women of China occupy a strong position in the family, they are the guide of their children and the companion and help of their husbands, being consulted in family matters. After marriage they appear in public and take almost as prominent a part in every day affairs as the men.

The standard of beauty is a perfect piece of jade and the most beautiful are compared with this stone. Jewellery would not seem to have been much worn by women. I have not met any references to ornaments made up of gems or precious stones except in the case of a daughter of a barbarian prince. She wore a jewelled hair pin, but she was not Chinese. Gold and silver are mentioned, but the main ornaments worn by the people of all ranks were made of jade.

In ancient times the women of China were, apparently, veiled and this practice would seem to have fallen into disuse some twelve hundred years ago. Although a woman is now allowed to expose her face, she must not expose her body, and it is for this reason that we find the national female dress possesses high collars, voluminous sleeves, trousers covering the ankles and bandages on the feet. The binding of the feet would seem to have come into fashion about the year 589 during the reign of the Usurper, Tang-how-chu. His wife was the most beautiful of women. She was perfect in form but her husband wished to make her more beautiful and conceived the idea of binding her feet in wonderful silks adorned with the golden lotus flowers; and had her apartment carpeted with the finest materials

bearing similar designs. This was the origin of the binding of the feet, but it certainly was not a common practice. There is ample evidence in the stories I have read that the crushing of the feet was unknown during the period up to the 16th century, because it was a very common practice prior to that date for women to disguise themselves as men and travel about the country and, also, for many to adopt the profession of arms, and take a prominent part in the wars. In one story only is mention made of a woman with crippled feet. I am told by those conversant with Chinese customs, that the binding of the feet as we know it, did not become a general practice until the Manchu period, although Manchu women allowed their feet to retain their natural form.

The prevalence of female infanticide in China has become a wide-spread belief amongst Western people, but I am inclined to doubt whether there is any foundation for this belief. In my reading, I have not met with a single reference to such a practice and as my authors are quite outspoken about the customs of their country there seems to be no reason for believing that they are hiding it. On the contrary, the Chinese are very fond of their children and, although a son is a necessity for the purpose of performing the ancestral rites, a daughter is usually the darling of the father's heart. A married girl has no connection with her own family as she is absorbed into the family of her husband and becomes an integral part of it. I find that the view expressed by me about the falsity of the charge of infanticide is upheld by Professor H.A. Giles, the great sinologist.

As mentioned above, many instances are recorded of women disguising themselves as men in order to be able to wander about the country without fear of molestation. The motives impelling women to do this varied. Sometimes they left the parental roof in order to escape from a father's wrath due to a love affair. In other cases the woman was fleeing from death commanded to be inflicted on her family; frequently she went to search for a beloved relative and, occasionally, in search of adventure. These disguises frequently led to amusing incidents, such as being given the daughter of the house, in which she was temporarily residing, as a wife. When this happened the disguised woman would either find some excuse for not consummating the marriage and flee from the house, or would in the secrecy of the nuptial chamber confess her sex and, as a rule, the two women would make the blood bond of sistership and agree to become when the time arrived the wives of the same husband.

In the course of my reading, I have become intimately acquainted with thousands of Chinese families in every part of the empire from the Imperial house down to the peasant, and a remarkable feature is the small number of children in each family. Families with five children were very uncommon, and on one occasion an ancient dame of great family boasted to the Emperor of having given ten children of both sexes to the state of whom eight had

been killed in the Emperor's service. If there is any truth in the picture drawn by those writing the stories I have read of family life, it is difficult to account for the vast population of China at the present time unless there has been an extraordinary increase in the last four or five hundred years. The Emperor's family was invariably small in number.

WAR

China was always at war with her neighbours, the Tartars, the Mongolians, the Turks and the Thibetans, and in the earlier dynasties, prior to the conquest of Yunnan, with the Yunnanese. There would appear to have been very short periods of peace. These wars are the theme on which my authors built their plots. It is curious that no mention is made of the Great Wall, which was commenced about 200 B.C. and continually repaired and rebuilt till as late as the 16th century. The names of certain fortresses or fortified cities which were undoubtedly connected with or in the vicinity of the Great Wall recur again and again in connection with these wars. They probably protected the main passes into China. The two most important were Shanhaikwan and Samkwan, and nearly all the fighting took place round these two forts; several other fortresses are mentioned but it is difficult to identify them. Shanhaikwan lies east of Peking and is situated at the sea terminus of the Great Wall. This place was, recently, the scene of fighting between Wu-Pei-Fu and T'chang-Tsao-Lin, and most of the invaders of China have entered after seizing this fort. The fortress of Samkwan, I believe, protected China in the west from the inroads of the Mongolians and Turks, and I, therefore, think that this fortress was situated near the pass which gives ingress to Kansu known as the Yenmun. This fortress must have been practically impregnable against ordinary attack and the place would only seem to have fallen to treachery. China from its earliest days would seem to have possessed a standing army, for frequent reference is made to large bodies of troops quartered in the capital as well as in these fortresses. As many as 200,000 men were stationed in Samkwan, in war time. The Chinese army was composed of regular troops, as well as of men hastily conscripted in the country side, and as many as 700,000 men have taken the field at one time. The brunt of the fighting fell on the officers, the men themselves being spectators until the defeat or victory of their leaders. If defeated, the army would flee to the protection of its fortified camp or for-

treachery closely pursued by the troops of the victorious side. In these retreats which always became a rout, thousands of men were slaughtered. The army, as such, would not fight when its leader had been killed; it invariably fled from the field like a driven flock of sheep. It is quite clear that there were established rules for the formation of an army, the movement of troops, and so on. An army generally marched in the following formation—a vanguard supported on each flank by large bodies of troops, followed by the reserves which were generally led by the chief commander, and were composed of a large number of men. For instance, a vanguard of 20,000, the flanking corps each of 20,000, and the reserves of 50,000 men. The great importance of the commissariat was fully recognised, and no army moved without its food transport. The movements of troops when leaving a camp, and in attacks on fortified places, were regulated by the firing of signal crackers. It thus seems that for many centuries prior to the introduction of gun-powder into Europe the Chinese understood the manufacture of this explosive, but no reference is made by my authors to the use of fire-arms down to as late a period as the 16th century. No clue is given as to how the common soldier was armed, but it is apparent that certain bodies of troops were trained, and that there were corps of crossbow men. The bow was used in ambushes, and for repelling attacks on fortified places. The heads were sometimes poisoned. The officers were all trained in the use of arms and were selected after competitive combats which often took place before the Emperor. The training of the scions of military families was placed in hands of skilled fighters, and they were trained from an early age; a boy or girl of the age of sixteen was generally proficient and able to take the field. That women took a part in military operations is certain, for all my authors are very constant on this point. Women were so highly trained that they were given the command of corps and fought in single combat against men. The chief officers wore armour and were mounted. The principal weapons used by them were the lance, the iron club, and battle-axe. They were mostly skilled in the use of the lance, and it would seem that the iron club and battle-axe were only used by men possessed of great strength, and the generally overcame their adversaries. The sword, of which there was a great variety, was used for cutting off the fallen soldier's head, although I have read descriptions of fighting on horse-back with swords, the fighter sometimes holding a sword in each hand, but this required great skill. All such fights were to the death. A familiar picture of armies operating in the field is given below. An army would march to within some 10 *li* (3 miles) of the point of the attack, and camp here, making the camp a fortified one. From this position they despatched bodies of troops to advance to the place to be attacked. No fighting would seem to be possible before one side had goaded the other into action by the use of volleys of vituperation and abuse. The

guards at the gate of a fortress or city would send and inform the commander that the enemy was at the gates, and his men were making the usual abusive challenge. This information was sufficient for the commander to make retaliatory dispositions; he would either in person or by deputy lead a body of men to confront the enemy. The leaders on both sides would belittle each other's valour and besmirch each other's family and, invariably, before rushing to the attack would demand each other's name. The combat would then commence and when one side found that the other excelled him in the use of arms, he would flee followed by the enemy who would attempt to, and generally succeeded in taking his life. But more frequently they would fight to the death on the field. Chinese fighting was undoubtedly performed as a series of exercises, there being a recognised movement of defence against one of attack and vice versa, and such fights between men equal in skill might last the whole day. But on the slightest sign of weakening, or on opportunity being given, advantage was taken and the death blow inflicted. The main bodies of troops composed of common soldiers would sometimes engage in hand to hand fighting at the same time as their leaders were engaged. The slaughter in such battles was great, numbers of dead amounting to forty or fifty thousand men being recorded. The wounded were not taken care of, but were left to their fate. No mention is made of their being killed as they lay. A curious thing is that no mention is made of the burial of common soldiers killed in battle, although it is well known that a proper burial of a body in a coffin is absolutely necessary for the well being of the spirit in the spirit world. In fact, as evidence of this, T'chang-Tsao-Lin in his recent advance into China was obliged to bring coffins with him for the burial of soldiers who might be killed. All officers who died were given proper burial.

When an army intended to invest a fortress it would advance to within 3 *li* (1 mile) of its objectives and camp there, escalading ladders would be provided and attempts made to climb the walls and enter within. Such assaults were vigorously repelled by the crossbow men, as well as by men casting stones and sand, and pouring boiling oil and water on the attackers. The slaughter was great; the attack rarely succeeded, and treachery had to be resorted to. A commander of an investing army found himself in a very difficult position—when he could not goad the enemy into fighting by the use of the usual methods, or could not take the place by assault. Life would seem to have lost all its salt for him; he was completely nonplussed, he saw his supplies of food diminishing, and ignominious retreat the only course open. Immediately he broke up his camp and commenced his retreat the enemy would fall on him and generally inflict defeat. Instances are mentioned of commanders of fortresses who were too proud to fight—knowing the strength of the position they were holding, and being well supplied—

gaining pyrrhonic victories over their enemies, the enemy being beaten by hunger and forced to raise the siege.

As a result of the machinations of the officials of the Dishonorable Party, men and women were frequently driven into hiding in the mountains, where they would gather together their retainers and gladly welcome all other fighting men and women who would join them. Bands of such people were to be found all over the country. They spent their time in war-like exercises waiting for an opportunity for revenge. They would not oppress the poor, but had no compunction in pillaging the wealthy who had become rich by misdeeds. Adventurers would follow this example, and gather to their standard large numbers of the poor who were driven to brigandage by oppression; these men also occupied mountains, but they robbed indiscriminately. All such compaines of people, and they sometime aggregated twenty and even thirty thousand engaged in agriculture for their supply of food. The government regarded this with great tolerance, but would sometimes send expeditions against them. The members of the dispossessed families would accept the brigands as an auxiliary force for the purpose of carrying out the schemes of vengeance. These camps were sometimes commanded by women. At the present day similar bands of brigands are found all over the country, and there would seem to be nothing abnormal in this state of affairs.

APPOINTMENT OF COMMANDER IN CHIEF

In an historical narrative of the Han dynasty, an interesting account is given of the ceremonial connected with the appointment of a commander in chief of a Chinese army. As this narrative states the ceremonial, which will be described hereafter, to have been based on custom established in the previous dynasty, it must have been of great antiquity. An edifice taking the form of a series of raised platforms somewhat akin to the Altar of Heaven in Peking, was erected. The dimensions are very precisely given. There were three platforms each 6 cubits in height. The lowest platform was 130 cubits square; the rest being reduced proportionately. The highest was octagonal in shape and 25 persons were stationed thereon dressed in yellow and holding yellow banners. On the next there were a similar number of persons on each face of the square. Those on the eastern side wore blue and held blue flags. On the western, the costumes

were white with white banners; red on the south, and black on the north. Three hundred and sixty-five persons dressed in, and holding flags of various colours surrounded the base of the edifice. Ceremonial tables with the paraphernalia necessary for making offerings to the gods were placed on each platform.

A body of 72 giant soldiery guarded the approaches to the edifice. The civil officials were placed on the left and the military on the right of an approaching road made of yellow earth in consonance with the Imperial colours.

Bodies of troops were employed to arrest and execute on the spot trespassers in the area of the ceremonies.

The edifice was always erected about $2\frac{1}{2}$ miles outside the western gate.

The officer selected for the honour of being made commander in chief was conveyed to the edifice seated at the back of the Imperial carriage.

The astrologer having selected a propitious day for the ceremony, it was incumbent on the Emperor and the selected officer to refrain from mundane affairs. They were prohibited from settling cases, taking life, or drinking liquor for three days. The road was beautifully decorated with scented tassels.

On the day appointed, the Emperor would drive to the edifice with the commander in chief at the back of the carriage followed by civil officials in their robes of office and the military in their armour. On the arrival of the procession at the edifice, the Emperor proceeded to the highest platform. The commander in chief accompanied by the court astrologer remained at the lowest. The astrologer faced east and the commander in chief, north.

The Imperial Herald read the Edict which set forth that in the previous reigns, owing to the Emperors having given themselves over to evil ways, great disaster had fallen on the country but owing to the benevolent rule of the present Emperor, the people were now able to go about their pursuits in peace. But in order to make such peace permanent, it is necessary to appoint a commander of 250,000 men; therefore, the selected officer, who was named, was elevated to this appointment.

The Emperor then caused arrows to be presented to the commander in chief who, after acceptance, handed them to the military officers on his right and left. The commander in chief then ascended to the next platform where he still faced north whilst the astrologer faced west. A Herald then made supplications to the sun, moon, stars and spirits of the ancestors of the dynasty to give protection to the dynasty and power to the commander in chief in order to crush the national enemy.

Iron flags were presented to the commander in chief by the elder statesmen as an insignia of his office.

The commander in chief then ascended to the highest platform where he faced north and the Emperor west. The Herald then read a proclamation calling on the Prince of Heaven to grant power to the commander in chief to crush the national enemy who had desecrated the Imperial tombs.

This ceremony was accompanied by music, and, when it was over, the Emperor presented the new commander in chief with a vermilion paper with his name and style inscribed on it, gave him a golden seal of office, a piece of white jade, and a sword of honour as well as complete authority over the military forces of the empire.

SUICIDE

The laws of China did not punish attempts at suicide, nor did any social disgrace attach to it. Indeed under certain circumstances it was held to be an honourable act. Suicide was very common. A soldier defeated in combat rather than suffer death at the hands of his enemy, would take his own life on the field of battle, generally, by slitting his throat with his sword. Officials would commit suicide on being unjustly reprimanded by the Emperor, and women on being scolded by their husbands. In fact, suicide was the last line of defence and in some cases the opening chapter in an offensive, for a woman in particular would commit suicide so that members of her clan might be able to open a vendetta against her husband's family. Retainers and servants imbued with a deep sense of love and loyalty for their masters would frequently commit suicide to protect them from danger, the intention being that their dead bodies should be mistaken for those for whom they had died. Similarly men and women would gladly go to execution with the same motive. The most common methods of committing suicide were by hanging and drowning, but many other forms were adopted, such as poison, stabbing, cutting and butting the head with great force against a stone pillar. A peculiar method of committing the act is recorded in four cases, one being that of an Emperor; this was by biting the tongue in conjunction with an act of volition causing suffocation. I understand that it is possible to cause contraction of the muscles at the root of the tongue by an act of the will on which follows suffocation, and I am told that this form of suicide is practised in India and Africa, and is known to the medical profession.

To be put to death at the hands of the public executioner, was considered to be the apogee of dishonour, and the Emperor would command this to be done in cases where the crime committed was very grave. Therefore another form of execution in the case of officers of high rank or of those who had rendered meritorious service to the Throne, was adopted. This was by the offender being required by Imperial rescript to commit suicide, and the three instruments by which this might be effected were sent to him; they were a sword, a rope and a bottle of poisoned wine and the choice of the means by which he would leave this world was left to him.

LAW

That China has possessed civil and criminal laws for some thousands of years is amply proved by her historical records and continual reference is made to the laws of the country in the books I have read. Each dynasty would either sanction the use of the codes instituted by its predecessor or promulgate new ones. Each dynastic code was an advance in the interest of mercy on its forerunner, but each such code could not be changed during the existence of that dynasty. The administrative officers were the magistrates. The Emperor would frequently appoint commissioners to be special courts and to try cases as well as to inquire into the dispensation of justice. The judges would sit on the seat of justice with the insignia of their power and office in front of them, and those who had been invested with powers of life and death placed the sword of authority in the place of honour that it might be seen by all. There were no such persons as public prosecutors, barristers, solicitors, advocates, proctors or pleaders. There had to be a complainant in each case who made the charge. The magistrate would hear statements of evidence, and would cross-examine. When he suspected that the truth was not being told, he would warn the person giving evidence whether complainant, defendant or ordinary witness and, if such person continued to be obstinate, flogging was resorted to and eventually torture applied. In the first instance torture took the form of a severe beating as many as two hundred strokes being given, and if this was not found to be efficacious, certain implements of torture would be brought into use, the most general being one which squeezed the shinbone. The pain was so great that it almost invariably forced the victim to confess. If this form of torture did not prove sufficient other devices were applied, particularly one by which

a sharp instrument was driven under the nails of the fingers and toes. These punishments were inflicted in public and on women as well as men. The aim of the judges, when they were men of upright character, was to give justice and not law to those who appeared before them. China would not appear to have developed its administration of the law to vindicate the law, but rather to dispense justice. It was an unheard of thing for a case to be fought out on its legal aspect, which seems to be a failing in many modern states. China knew that the law was but the path to justice and would not be diverted by legal arguments from the goal. This system of judicature which left everything in the hands of the judge opened an avenue for much injustice, especially, when the magistrates were not upright. False charges could be brought against a person who on examination denied all knowledge of the circumstances alleged against him, but would be forced into confession by beating and torture. Many such cases are related in the works I have read.

There were four kinds of punishments: fines, beating, imprisonment and death. The death penalty was inflicted in many ways. The ordinary method was decapitation by a sword, but in cases where great cruelty had been shown or of aggravated high treason, the offender would be cut or sliced slowly to death and the remains cast into a river, in some cases the victim would be quartered and in all serious cases carried in mutilated condition in procession through the streets of the town for three days in succession before his final despatch. Clubbing to death was another method employed for imposing the death penalty, the object being to prolong the agony of the victim as long as possible. The bones of his body were broken; and it took about thirteen blows to kill a man. In ancient days political offenders were sometimes killed in the most savage manner. The offender's members would be tied to five carts, that is, a noose round the neck, a rope tied to each arm and also to each leg, the carts would then be driven in opposite directions and the body torn asunder. A case of a political offender being pounded to death in a rice hulls has also been met with. The execution ground would appear to have been the central square of a city or the courtyard of the palace. Those to be punished were tied to a stake in the same manner as is done in Siam. When the Imperial anger was directed against any offender, this meant not his execution only but that of every member of his family, men, women, and children including all servants of the family name. As many as four or five hundred persons have been taken to the execution ground in a day. Cases are recorded where a wife would cry out against the justice of the judgment against her and perhaps her daughter, saying that she had tried to persuade her husband from his evil courses as she was a member of the Honorable Party, and that her family had always been loyal. This sometimes led to the stay of the execution; enquiries would be instituted and, if proved, the lady would be acquitted and subsequently

given rank as an example for others to follow. Feelings of sympathy and pity would seem to be absent from the Chinese mentality. Such executions would not move either him who had ordered them, although the victim might have been his intimate and trusted friend of yesterday, nor those who carried them out, nor the public who looked on. One of the most upright men in China always held up as an example for others would in his judicial capacity send hundreds of persons to death. These executions were carried out in the most callous and cold-blooded manner, and it must be admitted that those under sentence went to their death in a most storial and brave manner. Death had no fears for them, as they knew that there is no such thing as death.

I find a note of astonishment in an article by a modern writer commenting on the murders, executions and atrocities recorded by Confucius in his Annals of Lu, based on the belief that Confucius was a man of great probity of character and merciful disposition, and doubting whether such things could have happened. After having read a large number of Chinese stories I can see no reason for any feeling of astonishment. Confucius recorded what took place, to him it was the normal and he recorded these happenings unmoved.

The self infliction of death, or, rather compulsory suicide was frequently ordained by the Emperor as a punishment for officials of high standing, as well as those who had rendered great service to the state (see remarks under suicide.)

THE ART OF HEALING, MEDICINE AND DRUGS

The employment of doctors for the cure of disease has been in vogue in China for many centuries. The curative qualities of herbs and minerals were well understood, and the practice of the art of medicine had attained a high degree of efficiency. Doctors were to be found in all towns and cities and these men were looked up to and held in high esteem by the people as being members of a learned profession. Physicians of high repute were attached to the palace. The first act in the diagnosis of disease was the feeling of the pulse of the patient, and the pulse would seem to have been regarded by the physicians of China as the dial of disease, its beatings and movements were the evidence on which the doctor prepared his nostrums for the cure of his patient. Surgery except for the setting of bones and the opening of abcesses was not understood.

Poison was used, but it is not stated what the poison was.

Opiates and drugs would seem to have been kept at all inns and hotels for the purpose of drugging the travellers enjoying the hospitality of its roof. It was a common act for an inn-keeper to mix a soporific with the wine of his guests which would produce stupor in order to facilitate the commission of crime; many of these men were easily moved by the passion of greed, and sometimes were employed by high officers of state to drug and remove an enemy. No mention is made of what these drugs were made of. Opium is not referred to by any of my authors, but it is probable that opium was employed, as I find that opium was introduced into China in the 13th century by Arabs, and was used as a medicine only till as late as the 17th century when the habit of smoking commenced. The period dealt with in the books I have studied was anterior to this date. The smoking of opium increased rapidly and possibly took the place, to a large extent, of the use of wine. It assumed such large proportions that prohibition was decreed by the Emperor Yung Cheng in 1729, but the taste for the use of this drug was kept alive by the efforts of foreign smugglers and its use was legalized as late as the year 1858. These facts may perhaps throw some light on the apparent objections on the part of the Chinese to enter whole-heartedly into any scheme for the suppression of the use of opium.

It is noteworthy that no mention is made of the use of birdsnests as a tonic. This would seem to imply that the use of birdsnests was unknown to the Chinese prior to the 16th century. Ginseng, however, is referred to in the books I have read and was at that time as much, or even more esteemed than it is to-day.

From the most ancient time we find references in the religious and mystical literature of all peoples to the therapeutic and magical value of spittle. Spittle was used not only for the cure of disease, but also to bring luck, and to seal the terms of a bond, as well as in its magical power to expel evil spirits. In Egyptian mythology it is stated that when the eye of Ra was blinded by Set, Thoth spat in it to restore vision. In the Bible there are at least three references to Jesus' having cured disease by the use of the spittle, they are as follows:—

St. Mark, chapter VII, verses 32., 33., 34., 35.,

A deaf and dumb man healed.

“and he put his fingers into

“his ears, and he spit, and

“touched his tongue”.....

“and straightway his ears were

“opened, and the string of his

“tongue was loosed, and he

“spake plain.”

St. Mark, chapter VIII., verses 22., 23., 24., 25.

A blind man healed.
“and when he had spit on his
“eyes, and put his hands upon
“him, he asked him if he saw
“aught.
“and he look up and said, I see
“men and trees walking.
“after that he put his hands
“again upon his eyes, and made
“him look up: and he was restored
“and saw everything clearly.”

St. John, chapter XI., verses 1., 6., 7.

A blind man healed.
“he spit upon the ground, and
“made clay of the spittle, and
“he anointed the eyes of the
“blind man with the clay.”

In China the people had a strong belief in the curative and protective power of spittle. It was recorded in an historical work that an Empress was separated from her infant son, owing to a palace intrigue. The Empress fled to the country and fell on poor circumstances. She yearned for her child crying every day until at last her tears became of blood, and blindness followed. Some twenty years later when her son had ascended the throne, he was apprised of his mother's whereabouts and condition. He went to her, prepared and made propitiatory offerings to heaven, prayed for help and then licked his mother's eyes; her sight was instantaneously restored. It is well known that the Chinese are much addicted to the habit of spitting, this is done to protect the spitter against the power of evil spirits and in some cases to cast them out. What is believed to be the spit of contempt, in reality is not so; it is a protective measure against mental malpractice on the part of another person who might try to injure by the use of a cure.

CHARACTERISTICS OF THE PEOPLE

It is quite evident that the Chinese even in the earliest times had attained a high degree of sociality. The entertainment of friends, and the gathering together of members of a family were constant events in the family life; hospitality was natural and profuse. Wine figured largely at all those social functions; prohibitions certainly did not form any part of the Chinese

social system. Notwithstanding the kindliness of thought and act exhibited everywhere, such kindliness was more due to the effects of ceremonialism than sympathy. Chinese love was cold, not emotional, and was, therefore, easily converted into revenge when it was felt that a wrong had been inflicted. Revenge, the desire for revenge, and the fixed intention to have revenge is the main characteristic of the Chinese people. The necessity for revenge, to uphold the individual as well as the family honour, is inculcated in every Chinese child by its parents, and the one theme on which my authors all agree in basing their plots is the expression of this terrible sentiment. Children on whom the greatest love and consideration had been showered by a step-parent and to whom such children had rendered filial duty will immediately turn against such a loving step-parent on hearing that he or she has inflicted some wrong on the family and take steps for revenge. Murder, assassination and every form of evil doing arise from this inherent quality and, naturally, it leads to a vendetta. One cannot read a page of Chinese history or novel without finding some reference to it. Secret Societies, however, whose foundations are laid on the necessity for revenge and are the means by which revenge is taken in modern life, are not referred to in the works I have read. The necessity for their formation had, probably, not come into being at that time when it was possible to obtain revenge more openly. The most brilliant men would be sacrificed on the altar of revenge, although such men might have been the only means of salvation of the country. This means that Chinese would even sacrifice their country to satisfy their revenge. Family has always stood before country and does so to-day. It was the strength of the family bond which necessitated the removal of every member when any heinous offence had been committed or even contemplated against the Emperor, for if any member remained alive he was obliged to take revenge. It was for this reason, that the law laid down the necessity for destroying the root and branch of a family so disloyal.

The family is the unit on which Chinese society is built. The word family must be understood in its widest sense, all persons of the same family or clan name are considered to be related, although, for the purpose of strictly domestic affairs, this does not hold good except as regards marriage. Marriage between persons of the same clan name is strictly prohibited, even extending to those who may be deemed to be of different race, for instance, a Chihli man of the clan name of Tang cannot marry a Cantonese girl of the same name, and this restriction owing to the limited number of surnames is causing some anxiety at the present time. As a family grows in numbers, and the growth is rapid in China owing to the prolificacy of the nation, certain families possess great influence through their numbers. As there is nothing higher than the family in China at the present moment owing to the removal of the Emperor, these families naturally become

centralised in themselves, and it is owing to this that we find the country divided against itself. The central government, not representing Heaven, has no authority and it is much more likely that China will break up into a number of republics than that she will gather together her families and form one great state. The family, the respect for the family, the reverence paid to the family ancestors are factors of such primary importance in that country that every question affecting the people must be viewed from this standpoint.

The drinking of wine was habitual amongst all classes. Wine formed a necessary part of all entertainment, whether ceremonial or domestic. It was also used as the symbol of honour, the highest being the Emperor's presenting a cup to a subject. The people both men and women from an early age were addicted to the habit of drinking and many of them to excess, even to a state of coma. When this occurred emetics were employed to restore the normality of the drunkard.

These emetics were a kind of vinegar or acid and the effect was rapid, the drunken man quickly regaining consciousness and being capable of doing his ordinary work. The Chinese had strong heads, for the after effects of a debauch were unknown. Drunkenness was so common that it became necessary to curtail the use of wine and spirit, and tea which was well known in China, gradually, took the place of wine at ceremonies and family gatherings. I am told, however, that the drinking of spirit is still common in the country.

BELIEFS

It is very difficult to arrive at an understanding of the religion of the people of China. Writers refer to a form of monotheism as having been prevalent in the earlier days of Chinese history; others refer to the existence of Taoism, which was followed by Buddhism. These three beliefs were undoubtedly practised in China, and in addition many other forms of religion made attempt to penetrate the country, such as Mazdaism, the religion of Zoroaster, Manichaeism, the cult of Chaldaea, Judaism, Nestorianism, Mahomedanism and Christianity. The two last named alone have made a permanent impression on the people. The teachings of Confucius, which are not generally accepted by European writers as a religion owing to the absence of any reference to deity, have had a great influence throughout

the land. Confucius began his teachings some 500 years before the Christian era, that is, at a time when the monotheistic idea had not been contaminated by any other growth. If one compares the teachings of Confucius with monotheism, both of them broadly speaking enunciate the principle that virtue—and the practice of virtue alone is power—requires necessarily the corollary that one should do unto one's neighbour as one's wishes to be done to, and both enunciate filial duty, this latter already existing, it being the very basis of ancestor worship. Whatever one's conception of deity may be, if virtue in its widest and highest sense is power, then virtue is Deity, and Confucius was doing no more than preaching the tenets of the one God principle; and it is for this reason, that his teachings received the support of the Throne, the Emperor in his spiritual position forming a very important part of the conception. The Chinese works which I have read give one the impression that religion in the ordinary acceptance of the word does not exist in China; the people would seem to have passed from phase to phase of human beliefs, to have accepted a little of this and a little of that, the aggregation presenting a curious medley through which animistic and spirit worship is very prominent. There is distinct evidence that the Chinese are fatalists and predestinarians. They believe in the existence of spirits and the power of such to help them; these spirits are mostly those of noble and virtuous persons who have passed away; evil spirits exist in the mind of the people but are not much feared. Reference is frequently made to the belief that animals pass through a period of penance and peregrination for a thousand years before being reborn in human form, and those so reborn if they offend by committing acts of demerit are sent back to pass through a further period of penance in animal form. The period of penance is usually one thousand years.

The monotheism of the Chinese is built up on the belief that Heaven is the regent of harmony and bliss and the source of all intelligence and life; that all emanates from Heaven and that Heaven is the abode of all who have become emancipated from ignorance of the Truth brought about by the exercise of Virtue. There is a Supreme Being who governs all things, and sends spiritual ambassadors in the form of good thoughts to mortals on earth; these ambassadors are those who have not yet attained supreme knowledge and are, therefore, below the Godhead himself. Earth and the inhabitants of the earth are the material objectification of Heaven, or rather, the earth and mortals are deemed to be the counterfeit of Heaven and merely a mental conception arising from ignorance of the Truth of Being. This is the illusion from which mortals must find the way of escape. Between the blissful and harmonious mental state in which the Truth alone can be found, and the counterfeit conception known as the Earth, stands the Emperor as the agent or vicegerent of Godhead; he is the Son of Heaven. The people worship him as one deriving all power from the Divine Mind, and he should

always be an example of the highest virtue for the people to emulate. It is clear from what I have read that the Chinese people inwardly recognise Heaven and Earth as spiritual ideas. The former as I have already said is the abode of those who have become cognizant of their immortality through knowledge; the latter, the abode of those who are still ignorant of their immortality; and those who have passed away still believing in death as a power, remain very close to earth. An example of this belief was met with. A man of great virtue desired to know something of the spirit-world and his wish was granted; he met those he knew, the scenery and buildings were much like those which were familiar to him in this life. And this was necessarily the case as he carries his beliefs with him. On his return he expressed his astonishment that the spirit-world of mortals was so close to the earth. What he saw was a walled city with gates, and soldiers at the gates; over the gates were written the words "Imtoh"; the soldiers were in human form but had the heads of buffaloes and horses. He demanded admittance, which was granted. He was conducted to the presence of the Prince of Destiny who inquired why he had come into the city, he replied that he had come in accord with his destiny. The Prince asked his name, and on its being given, the Prince turned over the pages of the Book of Destiny and said that a mistake had been made as the man's destiny had not been fulfilled and he could not live in the city. This mortal craved that he be allowed to wander about in the city that he might see what it was like; this wish was granted, soldiers acted as his guides. He was taken to the summit of a hill on which stood a large building, the doors and windows of which were all closed. He approached the building, and asked that the window facing the east be opened. On this being done he looked in and saw a vast assembly of sages, religious men and priests all enjoying the state of blissful harmony. The next window opened was on the west side of the building. He looked in and saw a place full of smoke, it was the place of punishment for those who had committed evil deeds. He saw many persons whom he had known on earth undergoing torture, some were being crucified, others were stretched on frames of red-hot iron and many were being boiled in oil, in fact, every form of torture was being undergone. He turned from this and went to the northern window which was opened for him. He looked in and saw the realm of Heaven and recognised amongst its inhabitants all those whom he had known on earth who had lived lives of virtue, probity and self-sacrifice. These people smiled when they saw him at the window; he tried to speak to them but those he spoke to apparently could not hear his voice, for they remained silent not replying to him. He then proceeded to the southern wall and asked that the window be opened. The guides said that this could not be done as the Prince of Destiny had Prohibited the opening of this window. The man insisted on its being opened as he had permission from the Prince,

and the guides opened the window. On looking within he saw the whole world before his eyes. He recognised those countries and cities which he had visited in his life time; he also saw the hill on which he had been living prior to his journey to spirit land and every member of the Imperial party with whom he had been living on that hill. After leaving this building the visitor was conducted back to the presence of the Prince, who invited him to a banquet which consisted of food and wine. Everything seemed to be as on earth, the Prince was surrounded by the ministers and officials.

The people holding these beliefs make frequent supplication and prayer to Heaven and Earth when in trouble, to Heaven for help from the Supreme Being and to Earth for help from their ancestors. When this is done in simple faith knowing that help will be forthcoming, help comes. This is in accord with the teaching of Jesus who said: "What things soever ye desire when ye pray, believe that ye receive them, and ye shall have them." A bridegroom and bride always make supplication to Heaven and Earth in the open air asking for prosperity and happiness before entering the house in which the actual marriage ceremony takes places.

This was the religion of China, but now that the Emperor has been removed the people have gone adrift, there being no symbol to which they can give and express loyalty, reverence and adoration. The link between Heaven and Earth has disappeared.

As far as one can gather, Buddhism, which has spread throughout the country, has arrayed itself in a robe peculiarly Chinese. The grand metaphysical conception of Buddha has been sadly corrupted, and many forms of false beliefs have arisen, and a pantheon of deities has been created. Underlying this structure are found the remnants of all beliefs formally held by the people. As the Chinese conception of Buddhism is so distant from the Truth as preached by Buddha, Buddhism in China has lost its moral force, it has decayed into a form of dogmatic ritualism. My authors tell me that monasteries and nunneries existed throughout the country, prior to the 17th century and, probably, they exist to-day. These authors do not speak with any great respect of the priests who officiate in these monasteries. They were certainly not mendicants as we understand them. Buddhist priests in China freely accepted money presents, indulged in the arts of divination and frequently lived lives utterly opposed to the principles of chastity as required by Buddha. The nunneries would seem to have been better regulated, but were apparently much more retreats from the world than places in which the nuns occupied themselves in searching for freedom from the fetters of ignorance. One curious fact has been brought to light, namely, that if a woman became a nun and had her head shaved as a sign of her self-sacrifice, she was debarred from all possibility of re-entering worldly activities. She was a nun for life. However, if a member of the Imperial family became a nun, she could

put off the white robes of the Holy Order provided that a substitute could be found to take her place. Young Chinese women who for thousands of years have been brought up in the idea of the necessity for marriage owing to the belief that marriage, that is, the union of the same man and woman is continuous through all existences, showed no desire for the convent life. Those females who made vows as nuns were mostly old women and those whom experience of life had made bitter and sour.

Taoism was preached by Lao Tzu some 50 years before Confucius stated his rules of conduct and other ethical principles. The word Tao means the Path, the Path of Virtue. Virtue in this sense implies much more than the word in the western mind, it really means Absolute Knowledge. Lao Tzu recognised that absolute knowledge was a state of passivity and inaction because when one had attained to such a state, human action was impossible, and this state of supreme knowledge could only be reached by the cessation of human action, striving, ambitions and so on, for when these cease Tao is revealed. It is for this reason, that Taoism is known as the religion of quietism. Lao Tzu enunciated principles that the idea of good pervaded immutably all things, and held that it was only by cognising the ever-presence of good that Tao would help man. In fact, he taught in very similar language the beautitudes preached by Jesus in his sermon on the Mount. Lao Tzu understood that Tao being the Supreme Power governs the Universe by fixed laws, that Tao was all-pervasive and all-embracing. This conception naturally demanded an explanation of why man and other created things do not fully and completely express Tao, that is, why they are liable to decay and death. Lao Tzu believed that although Tao the Supreme Creator pervaded all things, yet Tao was absolutely unconscious of evil and the results arising from a belief in its power. He therefore came to the conclusion that man still retains an apparently unrestricted freedom of will. The Bible explains this awkward question in another way. Chuang Tzu, the great expositor of Taoism, developing this idea of the apparent free will enjoyed by human beings, based his knowledge of the fixity and eternality of Tao by stating that it is due to man's ignorance of Tao, and the impossibility of Tao cognising or perceiving the speculations and conjectures which form the very foundation of human knowledge. Man living in this sea of doubt and being ignorant of the ever-presence of the immutable principle of Tao naturally began to conceive of the contraries of things and thus developed the idea or theory of relativity, that is, the relativity of good and evil, heaven and earth, space and time and so on. This conception is analogous to the theory of the Tree of Knowledge of Good and Evil as being the counterfeit of the Tree of Life. This belief in the relativity of humanly, of materially perceived objects, arose owing to the necessity for the creation of some standard, and thus began the perception of contraries as pertaining to all things. As long as man lives in this con-

ditioned state he cannot know of Tao and in order to attain this knowledge he must cease from worldly activities, that is, the use of this power of free will and subordinate himself to Tao who will then be revealed and the goal of absolute knowledge reached. This is the doctrine of the inaction of free will, leading to deliverance from sense-thought and the illusion arising therefrom. This conception is somewhat akin to the doctrines preached by some of the great Indian sages and Jesus, but pre-dated them by many years. Taoism is an absolutely metaphysical conception and, therefore, Lao Tzu required that his disciples should eliminate all worldly knowledge and experience from the mind, exercise virtue and rely on Tao the ever-present creator for support and sustenance. These principles were far beyond the capacity of the people's understanding, for at that time the country was passing through a phase of great turmoil, each man's hand being at his neighbour's throat, the various states waging war with each other, and militarism rather than virtue was rampant. Lao Tzu lost heart at finding that the people would not accept Tao Lao, and as an old man left China and was never heard of again. Lao Tzu left very little in the way of writings except the Tao Te Ching, and we know what we do about him from the work of the commentator Lieh Tzu, and the expositor Chuang Tzu. Taoism as stated above was so transcendental in its inception that it was not received by the people and, eventually, became so corrupted by many mysticisms and charlatanisms to bring it down to the level of the understanding of the people, that nothing more than the word Tao remains. Taoism to-day is the exact opposite of what was enunciated by Lao Tzu.

It is well known that the Chinese people have a strong belief in the efficacy of sacrificial offerings, and at the present day the ceremonial table with its offerings is a common sight in Chinese shrines and temples and can even be seen in many Siamese Buddhist temples at which the Chinese worship. These ceremonial tables exist in practically every house, they are made of all materials from jade, ebony, rose wood, down to the commonest wood. These tables which originally were used for sacrificial services are now used for making propitiatory offering, and five utensils are necessary to complete the act; these are two flower vases, two candle sticks, and one bowl for burning incense. Instances of human sacrifice to propitiate evil spirits and to obtain the blessings of Heaven are recorded in the works I have read. In one case an evil spirit had taken possession of a shrine at which members of the clan Heng made their offerings. This evil spirit was cannibalistic in his desire and it became necessary for this family to offer up a young male member of the family annually to appease the wrath of this ogre. This spirit was overcome and driven from the shrine by a young barbarian prince who knew that spirits were not real things. When this spirit fled from the shrine, it left behind a sword possessed of magical power, the

Excalibur of China. There are many references to swords of this character. Records of the sacrifice of prisoners of war to bring victory in arms are frequent. Heaven would be propitiated by offerings on the ceremonial table and its help asked for the commander of the army; the victim to be sacrificed would be present at the ceremony and after supplication to Heaven had been made, his head would be struck off and his blood be smeared on the pole of the banner of victory carried by all Chinese armies. It is, also, recorded that the Emperor, when victorious and having taken a prince captive, would sacrifice him in the same manner and bathe his feet in his victim's blood. Instances of similar sacrifice are known in other countries of Asia. In the early days of Chinese history when the various states were engaged in interminable internecine warfare, a case of an official sacrificing his first born male child in order to obtain favour with his prince is recorded. In this case the prince had expressed a desire to taste human flesh, which wish was gratified in this manner.

Witchcraft in its true sense would not seem to have been understood or practised in China, but many forms of geomancy were in common use amongst the people. Divination was readily resorted to for the purpose of obtaining a solution of obscure problems, and for the purpose of unfolding the future. The most common form of geomancy practised was, and in fact still is, that of selecting by chance from amongst a large number a small piece of wood on which is written a stanza, a passage from a work of one of the sages, a line of poetry and so on. The person desiring a solution of a matter troubling him, will proceed to one of the shrines, make obeisance before the spirit altar, present the customary offerings of incense and candles and crave for guidance. He will then pick up a vase containing a number of bits of wood on which have been written stanzas, etc., as described above; he will select one at hazard and that one will give him the answer to his question. The exercise of this belief may be seen at any shrine or temple in Siam where Chinese congregate.

The Chinese were aware of the efficacy of the use of images like unto a person to whom they desired to bring death or harm. These images would be moulded into a form as near as possible of the person to be dealt with. Pins or other sharp instruments would be thrust into parts of the image, and a fervent prayer be offered up that the enemy might suffer pain in such parts. Many people have been put to death by this means unless a doctor of great skill in combating such influences could be found.

Cases of necromancy have been met with, but are not common. Many cases of resurrection from death are, however recorded, in fact, many Chinese but necessarily only men of the highest virtue would seem to have possessed this power which depends on a knowledge of the Truth of things. Persons who had been dead for long periods could be brought to life.

Spirits of persons who had been unjustly put to death, or who had been

maltreated during life, would call for revenge and would in furtherance of their desire bring their case by mental processes to the notice of a person possessing virtue. Such a person would have foreknowledge of the approach of the unhappy spirit, by mental fermentation, and the arising of a peculiar form of cold wind. When these phenomena appeared the person of virtue would retire to a secluded and quiet spot, put himself in a trance when he would be in a state to receive the communication of the disturbed spirit. Many crimes have been traced to their authors by persons possessing this power. There are references in the Bible to the arising of wind on the approach of spirits, and those interested in psychological research are well aware of this apparent atmospheric disturbance. It is also common for those in the hypnotic state to complain of feeling bitterly cold, due to a cold wind.

Levitation was understood and practised by those who had passed beyond belief in the materiality of things, that is, by those who understood the allness of mind.

MARRIAGE

Marriage is a necessity for the Chinese people in order to uphold the social structure, and to provide the means for carrying on ancestor worship. Marriage was instituted some four hundred years ago, and the people firmly believe that the union of the same man and woman is a continuous state of being, the same man and woman being joined in marriage throughout all births. Celibacy is not esteemed, although it may be predestined for a short span, the link of marriage being taken up later on. Divorce is not common and not favoured owing to the belief in the continuity of marriage. A widow who does not enter the marriage state a second time is held in high esteem. In fact, it may be accepted as certain that Chinese widows in ancient times were prohibited re-marriage, in the same manner as their Hindu sisters. Marriage between a man and woman of the same clan name is absolutely prohibited, although the couple may belong to different nationalities. The parents in nearly all cases arrange the marriages of their children, this being settled frequently in infancy, and sometimes before the children are born. The average age for both sexes was sixteen. A go-between, generally a woman, would at the request of the parents of the young man approach those

of the girl, and in the event of agreement the young couple would be treated as married people and referred to as such, although the marriage had not been consummated. Throughout the works I have read there are distinct traces of the survival of a system under which women arranged their own marriages; girls frequently intrigue to obtain as a husband the man they favour, and in many cases would approach the man and ask him to accept the marital guardianship. The following is a short description of the marriage ceremony in olden days in China. The parents of the couple having agreed to the marriage of their children, the first thing to be done is for an exchange of presents to be made by the families concerned, and when this has been satisfactorily arranged the next thing is to ascertain through an astrologer the propitious day for the wedding. Such a date can only be found by knowing the birthdays, months and years of the young couple; when this is known a day is fixed. Before daybreak on the day of the wedding, the young woman performs the act of lustration, dresses herself in white and takes her seat in a tray made of bamboos something like a winnowing tray, proceeds to comb and brush her hair, makes up her headdress, and supplies cosmetic to her face and body. The various instruments, powder, scents are placed in this tray with the young woman. During the process of dressing a band in the courtyard plays soft music, the flute and string instruments taking a prominent part. When the young woman is dressed, she proceeds to the place reserved for making supplication to the protecting spirit of the family, makes obeisance and offers candles and incense and then performs the same act before the tablet of her ancestors. Shortly after this, people bringing presents from the house of the bridegroom begin to arrive. These presents consist of a bowl containing betel-nut, betel-leaf, rice, etc., as well as pots in which are planted pomegranate and orange trees which must be in bearing: the fruit is covered with gold paper, there must be pairs of each kind of tree which are of a dwarf variety, and in addition to these things cakes, sweets and sugar made to represent animals and other object of nature as well as pork, fowls, ducks. All these articles are placed by the parents of the girl before the spirit of the house before whom they make obeisance and offer candles and incense. The pairs of fruit trees referred to must remain for three days on the altar of the family's spirit, and are then returned to the bridegroom. These trees which must be in bearing are symbolical of the wishes of the parents of the young man for the prosperity of the bride's house. While the bride is engaged in the acts described above, the bridegroom is performing the same ceremonies in his house. In the forenoon hospitality is extended to the relations of the girl in her parent's house. In the afternoon sedan chairs are sent from the young man's house to that of the girl and she is brought away from her home accompanied by several female servants; the girl is veiled and is robed in a red coat and skirt worn over her white clothes.

Having entered the sedan chair, the red curtains of which are closed, she is carried to the house of her future husband, where she is received by an elderly woman who has been sent by the bridegroom to escort his bride. This woman taking the hand of the girl leads her to the bridegroom who unveils her; the couple standing in the door-way turn to face the Heaven and make thrice the ceremonial obeisance to the spirits of Heaven and Earth holding three incense sticks in their hands; the candles having been lit are placed in their appointed place. This act over, the young couple enter the house and having lit the candles and placed them on the altar of the protecting spirits who are the spirits of departed persons of great virtue, they make the triple obeisance before the altar holding three incense sticks in their hands. They then move to the altar of the bridegroom's ancestors where they place lighted candles and holding four incense sticks in their hands make obeisance four times to the tablet of the ancestors. These acts completed, the couple go to the parents of the young man, make obeisance three times to these elders but neither candles are lit nor incense sticks held. It will be noticed that there is a difference in the number of incense sticks held, and acts of obeisance made to the spirits of Heaven and Earth, guardian spirits and the spirit of the ancestors. The two former who are esteemed to be spirits who have attained to a knowledge of virtue require that these acts be performed an uneven number of times, but the spirits of the ancestors who are still in the bonds of ignorance and still retain material beliefs require that these acts be performed an even number. The reason for this difference is lost in the obscurity of the ages, but it is probable that the idea of the Trinity which is revered throughout the east, accounts for this number being used in connection with heavenly spirits as distinguished from earthly ones. It will also be noticed that incense sticks are not used when making the act of reverence to the parents of the young man; this is due to Chinese acceptance of etiquette that incense sticks shall only be used in connection with the spirit world.

In the evening a dinner accompanied by music and sometimes a theatrical performance is given by the parents of the young man to their relations and friends: at this feast the bridegroom, but not the bride, is present. When the guests have departed, the bridegroom is taken to a room where a meal has been prepared and where the bride awaits him; the young man and woman take this meal in private together, promises of devotion and fidelity are sworn to by the drinking of wine. The young couple then enter the adjoining room which is their bed-room. Next morning the young married pair go to the parents of the husband and make obeisance asking for their blessings; this ceremony is performed every day during the life of the elders. The white wedding garments of the couple worn on the day of their marriage are carefully kept, and only worn again on the day of their death.

There is another method employed by young women for selecting their husbands in China and representation of this ceremony can be seen at any Chinese "Ngiu". This ceremony known as "Siu-Kiu" is only allowed to daughters of good and rich families. Before the day appointed for the ceremony, a notice is posted in the town informing the young unmarried men that the daughter of such a person will at a certain time on a certain day perform the act of selecting her husband. A platform is erected in an open space, and on the appointed day the young woman accompanied by her maid servants proceeds to and ascends this platform, offers a prayer to the spirits asking them to direct her in the selection of her husband. She then rises, and throws a small golden ball much like the wicker-work balls used by Siamese men in one of their games (กระรอก). Whoever the golden ball strikes becomes immediately the betrothed of the young woman, and in making his claim for her hand must present the golden ball to her parents. When the date of the wedding is fixed, the wedding takes place in the house of the young woman and the young couple live in the house of the bride and, not as in ordinary marriages, in the house of the parents of the young husband. The introduction of this ceremony is undoubtedly due to a desire on the part of noble and rich families to guard their daughters from many of the hardships and unpleasantnesses which surround the life of a young bride in her mother-in-law's house. It might be argued that this method of selection might give rise to many undesirable consequences, such as, the bridegroom being a drunkard, a bad character and so on, but the strength of the faith of the young woman in the immutable purposes of God and the certainty that she can only marry the man who was her husband in her previous existence is sufficient to assure the girl that she will be rightly directed when throwing the ball.

A reference to the existence of this custom in India will be found in the old classic "Sang-Thong" (the golden conch-shell). In this story there are seven sisters, daughter of the King of "Samala". Their father arranges for them to select husbands by throwing a wreath of flowers, the man struck by this garland would become the husband of the thrower. All the young men in the kingdom were informed of the king's intention, and on the appointed day the six elder sisters throwing the garland selected their husbands; the youngest daughter, the princess "Rochana", refused to throw the garland as she did not see amongst the young men assembled, one she could love. Her father was much annoyed and after consultation with his ministers arranged for a second gathering of the young men of the capital city, but again the young princess refused to throw the wreath. The ministers finding that the princess did not approve of any of the young marriageable men of the kingdom set enquiries on foot and discovered that there was a young negrito living just beyond the confines of the kingdom. They told

the king who commanded that the young negrito be brought to the palace. On his arrival he prayed and wished that the princess might see him as he really was, that is, as the expression of the highest good shining like gold, and the young princess on her part prayed that if the young man was her affinity that a sign might be given. She immediately saw him as the embodiment of virtue shining pure as gold, whereupon she threw the garland of flowers, and in due course they were wedded. The history of the young man then became known: it is related that he was born in a conch-shell and some years afterwards when this shell was broken he was seen to be an ordinary child, the conch-shell having been produced by witchcraft. Many intrigues encompassed the child's life, he was driven from the palace by his father, taken care of by a female ogre, and while in her care disobeyed her commands which eventuated in his being turned into gold and wearing the disguise of a negrito which enabled him to fly. The princess "Rochana", owing to the power of her and the young man's virtue, was able to pierce the black disguise and see her future husband as the embodiment of good shining as gold, born as a conch-shell prince.

We find in Siam the use of the winnowing tray in connection with newly born children. When a child is born, it is placed on a cushion in a winnowing tray, which in the case of people of high rank is covered with white cloth. When the child is a male, the various articles and implements in miniature which pertain to his pursuits when grown up, such as, a sword, gun, slate, book, pencil, abacus, etc., are placed in the tray, and if the child is a female, a needle, sewing-cotton, scissors, a book, pencil and such things as pertain to the position of a house wife.

CONCLUSION

The idea of the divinity of kings has been universal, but I doubt whether any peoples have had such a clear alignment of thought regarding the position of kings as standing between the spiritual and temporal as the Chinese. The Chinese conception of the position of their Emperor as the vicegerent of Heaven and their title "Son of Heaven" (as explained in the section "The Emperor") amply proves this. Since the removal of the Emperor, the Chinese people have been drifting in a sea of discord, buffeted here and there, and I am inclined to think that this is due to their having no symbol to which they can offer their adoration, for it is quite clear that

the Chinese worshipped their Emperor. He was their god, the heart of their religion. Without him they are like a ship rolling in a turbulent sea without a rudder, and there can be no doubt that the strong hold which the clan system, and ancestor worship have on their imagination does not tend to lessen their difficulties. Reverence for the clan and its ancestors, always strong, has now become abnormal, and in some degree has taken the place of reverence for the Emperor; and it is for this reason, that the country is broken into so many parties which can only hold power by force of arms. Such power is transient owing to the people seceding from these parties, and gathering together when opportunity occurs under their several clan banners, thus forming new parties. The situation is kaleidoscopic. No army can be trusted to continue loyal in its allegiance to any leader because such leader may be of another clan and a clan with which other clan members of the army are at feud. All Chinese leaders are aware of this potent instrument of disintegration and use it freely. We have seen numberless instances of this in the last few years as exemplified by the continual defections from one party to another. Personally, I think that the social organisation of the Chinese people will be an insuperable obstacle to the realisation of the idea of the country being governed as one republic. If they are to emerge from their present troubles and become a strong administrative unit able to show a unified front, the Chinese must re-establish the Imperial house, for to the Chinese mind the idea of being governed by a mere man is inconceivable, they must be governed by Heaven and the Son of Heaven.

Another characteristic of the people, that is, the evil power engendered by holding thoughts of revenge, which has become a normal and natural mental attitude, must ever be borne in mind when trying to come to some understanding of Chinese activities. This motive power runs through every grade of life, and it is certain that the present resentment being exhibited towards foreigners, as well as towards some Chinese, arises from this trait. A nation that bases its policy on such foundations must suffer from its reaction.

The writer believes that unless this great people recognise that no thing of permanent good can be erected on a foundation of evil, there can be no hope for a great China in the future. In Siam the spirit of charity, love, kindness, and tolerance pervades all thought, is the impulse of action, and it is for this reason, that Siam has come through her trials and difficulties unscathed. The Chinese might well learn a lesson on the principle of right government from this country.

It would appear that the various races forming the Chinese people have almost without cessation been engaged in war, either amongst themselves or with their neighbours, the barbarians. They gradually extended their frontiers, until they had absorbed all the countries lying west, north and

south of China, thus creating a great empire. Their victorious arms pushed even further west, to the Caspian sea, and on two occasions marched into the very heart of Europe. During the Manchu period the number of Chinese employed as fighting men in the armies was not great, as these Manchu rulers feared any revival of the war-like spirit amongst those they had conquered. Many Europeans have deemed the Chinese people to be lacking in war-like qualities, arriving at this conclusion from the fact that the Chinese had not been employed as soldiers for over two centuries and are apt to view the fighting which has been continuous since 1911 as mere child's play. The writer holds the view that whether the fighting be intensive or not, one fact rises clear above the horizon, and that is, that the Chinese are now being schooled in war-like operations. Their Generals and Commanders are learning the habit of handling large bodies of men, as well as their transport and concentration on given points, the lessons concerning commissariat and the use of all the modern mechanical processes of war including heavy guns, machine guns and aeroplanes. What will be the outcome of this schooling in the grim realities of war, no one can prophesy. If one is to judge of the possible trend of events based on the historical evidence of other countries, one must view the situation with some misgiving, for it is axiomatic that when a nation gives itself up to military pursuits, such generally causes troubles to her neighbours. It might, therefore, be advisable for those responsible for the government of other countries to watch more closely, and pay greater heed to military events in China, in the interests of universal peace.

The attitude adopted by the Chinese towards the question of the suppression of opium smoking may seem inexplicable. It is, however, necessary to study the history of opium in China to come to a sane conclusion. Opium smoking was unknown and unpractised in China until 1729. The government issued drastic laws in its attempts to suppress the smoking of this drug, but their efforts were unavailing, owing to the large amount of opium smuggled into the country by foreign merchants. The struggle between the government and the smugglers became more intense, large quantities of contraband opium were seized and burnt. This action on the part of the government led up to what is known as the "Opium War". The result was the defeat of China which was forced to allow the importation of opium, the smoking of which became legalised in 1858. Seventy years have hardly elapsed before the Chinese are invited by European and other nations to suppress the cultivation of opium and eliminate from the people the habit of smoking the drug. Naturally, the Chinese feel some surprise at this change of attitude, and perhaps feel some resentment at being called on to suppress that which a few years before, they had been forced to accept. It can hardly be expected under the circumstances that the Chinese will

whole-heartedly enter any arrangement for the suppression of the cultivation of opium, which question figures so prominently at the present time on the agenda of the League of Nations.

In reading Chinese historical narratives one comes across many traces of the beliefs held by the Vedas and carried by them into India as expressed in Vedic literature. I notice that some writers consider these beliefs to be of Brahmin origin. True, it is that Brahmanism is a development of Vedaism, but I am inclined to think that a section of the Veda people migrated east and carried their customs with them. From very early ages Chinese people were divided for economic and other purposes into four classes, namely, the military and governing, commercial, arts and crafts and agricultural; the pariah or untouchable class, the outcast of India, is unknown in China but it is probable that this class was created in India to suit the purposes of Brahmanism. The four castes mentioned as having existed in China from ancient times carried on their traditions hereditarily. The sons of the governing and military class were trained as their fathers, and the same was done as regards the other three; the weaving of silk was carried on in a family from father to son for all time because the Chinese firmly believe that perfection in the performance and production of a thing could only be arrived at after a long period of hereditary occupation.

The short translations of the description of the ceremony prescribed for the appointment of a commander of the forces of the country is taken from the "Sai Hom." This ceremony which was carried out on such occasions is probably at least three thousand years old, as it was prescribed in the books of ceremonial etiquette long before the advent of the Han dynasty, which dates from B.E. 202. It is, therefore certain that the use of the five colours, yellow, white, blue, red and black, which eventually became those of the national flag, does not date from 1911 with the establishment of the Republic, but is of great antiquity.

Although China lies contiguous to Siam, it is only within the last hundred and fifty years that the Chinese have migrated to this country. In the early years of the present dynasty the flow of migration was weak, but gradually strengthened arriving at its maximum force in the last ten years. The number of Chinese in this country is considerable, and it might have been expected that they would have exerted a strong influence on the manners, customs, and culture of the Siamese, but in the main essentials of life, the Siamese have not been affected, they still retaining in a marked degree their own customs as well as their culture which is of Indian origin. In fact, the Siamese have absorbed the Chinese but there are signs that the Chinese in the future will remain a distinct entity within the body politic of this country.

**Adversaria of Elephant Hunting, (together with
an account of all the rites, observances and
acts of worship to be performed in connection
therewith, as well as notes on vocabularies
of spirit language, fake or taboo language
and elephant command words).**

by

Phya Indra Montri Srichandrakumara

(Francis H. Giles).

Vice-President of the Siam Society.

*Secret rites &
observances
divulged to
writer.*

All professions have their secrets the key to which is held by the master craftsman, and the profession of elephant-hunting is no exception to the rule. The casual observer looking on at the silent and methodical actions of the men engaged in the operation of hunting would be quite unaware of the extraordinary rites and ceremonies which have to be observed and of the complexity of their nature. Elephant men do not talk of these matters, they are too closely interwoven with their lives. They have a sacred meaning and character for them. One of the master craftsmen opened the door to the secrets with his key and the full character and nature of the ceremonies to be observed was revealed to the writer, who has ventured to record them in this paper. He felt that an account of what takes place might be interesting not only to those who probe into the tangled mass of ancient beliefs in an endeavour to ascertain how man has thought and acted, but also to members of the Siam Society. The introduction of railways and roads, hidden by the dust of motor traffic, into the provinces of the Korat plateau and the seaboard provinces will in the course of a few years cause men to change their methods of earning a livelihood and the profession of elephant hunting will become a thing of the past. The new generation will know nothing of how their forefathers voluntarily faced the dangers of the hunt and by what means and by what powers they attempted to protect themselves from these dangers arising from causes seen and unseen.

This paper forms parts V and VI of a paper I have written attempting to give reasons for the great esteem and respect certain classes of elephants are held in by the peoples of Asia, and wherefore the fortunes and prosperity of a country and its royal house are bound up with the possession of elephants of noble and distinguished lineage. The original paper deals with the position of the elephant in mythology, in the Jataka or Buddha birth stories, in history, and gives a description of a noble or distinguished elephant known to Europeans as the White elephant, but as the paper runs to great length I have decided to ask the Siam Society to accept and print this portion first.

*Habitat of
elephant.*

Elephants live in a wild state in most parts of Siam and Burma, but with the extension of cultivation and the cutting down of forest timber, are much troubled by the consequent restricting of the forest lands in which they make their homes. The actual number of wild elephants in this country to-day, probably, does not exceed 3,000, broken up in small herds of from 20 to 200. In central Siam, especially in the circles of Prachin and Ayudhya, where not many years back one would frequently meet herds of semi-wild elephants browsing on the trees and bushes and eating the paddy-crop, hardly an animal is to be met with to-day. These semi-wild animals were those which came under the control of the Royal Elephant Department (กรมกษบาล) and were driven to the great elephant kraal at Ayudhya on the occasion of a royal elephant drive or hunt. The last of these royal drives took place in 1906 when the Duke of Turin visited this country. Since that year these herds have not been molested or disturbed for a royal drive, but have been forced back to the forests bordering the great central paddy plain.

*Types &
classification.*

There are several types of elephants known under different names in this country. Those with peculiar characteristics are the “ช้างสำคัญ” (distinguished or noble elephant), those of colour different from type “ช้างสีปลาก” (the colour variant elephant), those with a black skin and nails, the “ช้างเนียม” (the black elephant) as well as animals of the ordinary type, amongst which, however, there is found a tuskless variety known as the “สีคอง” this animal having a short tooth protruding from the jaw in place of the tusk. The “สีคอง” possesses great courage, sagacity and strength, is mostly used in elephant hunts, for fierce battles between the tame and the

wild animal are not infrequent. The male elephant is known as a “พลาย” (plai) and the female as “พัง” (pang). They are given names like human beings with the distinguishing sex prefix of “Ai” or “Ee”, but greater respect is paid to the female for she is frequently accorded the higher title of “แม่”, whereas the male is never called “นาย”. White elephants and those of peculiar colour when in the possession of a monarch are given high rank corresponding to titles conferred on dignitaries of the State, such as Phya and Phra. It would seem from an examination of a list of these titles that a female elephant was never given a title higher than that of Phra, but was classified as “นางพระยาช้าง”.

*Mythological
beliefs.*

The Siamese have also accepted the Indian division of elephants into castes, following closely the Hindu caste system. The first and highest castes are those of the lineage of Brahma and were transmuted from the 8 petals and 24 portions of the stamen of the golden lotus which grew from the navel of Narayana and were presented by him to Lord Siva on Mount Kailasa, who in his turn gave them to the Supreme Lord Brahma. They are the Brahmans or priests (purohitas) of elephant. The possession of elephants of the lineage of Brahma assures longevity and wisdom to their owners. The Kshatriya caste was transmuted from the 8 portions of the stamen accepted by the Lord Siva from Narayana. They possess royal attributes and virtues. The possession of elephants of the lineage of Siva assures wealth and power to their owners. The Vaisya class was transmuted from the 8 portions of the stamen of the original lotus given by the Lord Siva to the Lord Vishnu. They possess the qualities of mercy and love in the same degree as Vishnu the preserver. They are the commercial and agricultural caste of the elephant, and their possession assures victory over all evil and freedom from want. The Sudra class was transmuted from the 133 portions of the stamen of the original lotus given by the Lord Siva to Agni when in attendance on the three great lords at the time of Narayana presenting the golden lotus to the Lord Siva. Those of the lineage of Agni possess both evil and good qualities at variance one with the other; they are the Sudras or servile caste of the elephants, and their possession ensures the enjoyment of material pleasures and plenty.

Elephants descended from these four lineages are again

subdivided into numerous classes, each class having its own peculiar attributes, form and colour.

The first elephant.

The first of all elephants is the magnificent Airavata, the riding and war elephant of the Lord Indra. References to this animal are frequent in Hindu Mythology and the Ramayana. In the Siamese version he is represented as having 33 heads in consonance with the 33 heavenly states (ดาวดึงส์). In India he only possesses one and sometimes three heads, representing the 3 great lords, Brahma, Vishnu and Siva. The reputation of the great Airavata has been to some extent transcended in Buddhist countries by the noble elephant "Chaddanta". It is more than probable that the Latin, "elephantus, elephas, elephantis", and the Greek "elephas, elephantis": are mere corruptions of the Sanskrit word Airavata, sometimes pronounced "eravanna, eravata, and eravanta". The elephant fills an important place on the stage of the former births of Buddha, the Enlightened One. The most notable stories are:—The Vessantara Jataka; The Silavanaga Jataka; the Mati Pasaka Jataka, and the Chaddanta Jataka.

The white elephant a cause of war.

The possession of a white elephant by a king was an event of great importance and sometimes was the cause of war. In Siamese history there are several instances of this, notably the attack by King Bayin-Naung of Hamsavadi on King Maha Chakrapati of Siam, towards the end of the sixteenth century. The entry of a white elephant into the capital was marked with great pomp and ceremony, religious and secular, the ceremonies in their main features being Brahminical. At one time these animals were treated as being of kingly rank due to their being of the lineage of the great lords as briefly described above.

Lullabies sung.

It may not be generally known that after the capture of a white or noble and distinguished animal, lullabies were composed and sung to make it sleep, the theme of the composition being in praise of its high qualities, and eulogies were also sung to wean it from the craving for the forest life. This curious practice has the sanction of antiquity, for Megasthenes, a Greek ambassador at the court of the Hindu Emperor Chandragupta, about 300 B.C., whose capital was at Pataliputra (modern Patna), records that the Indians sang songs to the accompaniment of music to soothe and coax wild elephants recently captured. Megasthenes also gives a story of a white elephant which was caught and

kept by its owner ; there arising between the two a great friendship and love. The king hearing of this white elephant commanded that it be made over to him, but the owner refused and fled to the jungle with his animal. The king sent men in pursuit and a great fight in which the elephant fought on the side of its master took place. The king's men were put to flight, and the elephant nursed its master, who had been wounded, bringing him to convalescence. It is not recorded that the king obtained possession of this animal, but the story goes to prove that over 2,000 years ago the white elephant was the object of desire on the part of a monarch, and the same is amply proved by the Jataka stories in which the white elephant plays an important part.

*Statuettes in
the Phra
Sriratanasas-
darama
Temple.*

Within the walls of the temple Wat Phra Sriratanasasdarama, the home of the Emerald Buddha adjoining the great palace in Bangkok, may be found 21 statuettes of elephants each with its name carved on the pedestal representing the white elephants which have added to the splendour, prestige, and prosperity of the Royal House of Chakkri of Siam.

*The use of
elephants.*

It will be readily understood from the few notes given above that the elephant has a fixed place in the mythology, religion, history and court-life of the country; and beyond this the elephant has a place in the everyday activities of the people. The elephant has been used in war, for which it has to be specially trained. Kings would fight in single combat on their elephants, and these animals were also used for dragging heavy ordnance from point to point and in many other ways assisting the soldier in his hazardous operations. In the everyday life of the people, elephants not many years back were very generally used for the transportation of heavy articles of commerce and to-day are still used for dragging timber from the forests and for freeing timber jammed by floods in the streams. They are also used for riding purposes but in a lessening degree every year. In some of the backward jungle districts especially amongst the Karen, elephants take a place somewhat akin to the horse or ox, living with their owners on easy terms of intimacy and liking.

*Elephants used
in ceremony of
praying for
rain.*

So deeply has the elephant entered into the life of Asia that it has been called on to take part in the ceremony of praying for rain which is performed in the seventh month of the year, (June-July).

*Religious
discipline
necessary in
elephant
hunting & use
of special
language.*

A lack of rain brings disaster on the people of an agricultural country. This ceremony has not been carried out for many years. Two "must" elephants would be tied to posts with strong ropes of sufficient length to allow their tusks to meet, but not long enough to allow them to inflict a wound. These animals being much excited by their "must" condition would rush at each other in an attempt to fight, their tusks would clash, giving forth a loud sound. The animal which succeeded in forcing its tusks between those of its opponent and with this leverage, in raising the other's head was deemed to be the victor. The animals would then be separated and the mahouts indulge in a competitive dance and exchange of views regarding the other's skill and courage. This false combat known as "ບ້ຳຮຸ່ງ" bamru-nga (clashing of tusks) would be fought three times, followed by the dance and word war on the part of the mahouts. The movements, rhythm and postures of the dance followed a set form.

The hunting and catching of wild elephants is a pursuit still engaged in, and as it is one which demands the possession of activity, courage and skill on the part of the hunters, it has been found necessary to surround these operations with the glamour and discipline of religion and the exercise of virtue. These operations are of necessity carried out in the depths of the great forests inhabited and governed by spirits and much attention has to be paid to the spirit people in order to obtain their favour and protection. These attentions take the form of sup, plicatory prayers, the reciting of "mantras" and stanzas, sacrifices-the offering of food and drink, the worship of Agni, the Lord of Fire, and the use of a language known by the hunters as "ภาษาผี" (language of the spirits of the forest). In all these forms of worship are found traces of animism, demonism, Brahminism and Buddhism, showing very clearly the development of the religious life of the people, how they have passed from belief to belief, retaining a little here and discarding a little there. A description of these ceremonies and acts of worship will be given in this paper. The most peculiar part of the operation is the use of the spirit language. What is this language, where does it come from? It does not seem to have much in common with any of the languages used in the surrounding districts such as Khmer, Sue, So, Sek, Puthai, La-wa, Lao, Yao, Tin, Kha,

and other aboriginal dialects. This spirit language is used by the hunters on the Korat plateau where the inhabitants are Khmer, Sue, So, Sek, Puthai and Lao, as well as in the Lao provinces of Northern Siam, Nan, Chieng-rai and Chieng-mai where the people are Lao, Yao, Tin, Kha, Miao and Mushu. The most skilled elephant hunters in the Korat region are found amongst the Sue of Surindr, a people divided into many septs, each using slightly different dialectic variations of the original language. This spirit language is not used in the seaboard provinces of the country, where, however, the fake or taboo language is spoken during elephant trapping operations in its stead. It may be interesting to know that in all ancient Hindu plays there always appears a character speaking the language of "pisaccha", a language unknown to the audience, and as far as that goes the same peculiarity may be found on the European stage of olden times, where it was usual for a character to speak "gibberish", a form of spirit language. What is the "pisaccha," or the original Gibber? He undoubtedly was one of the aboriginal tribes in the lowest state of civilization. Can this spirit language be found to have its origin in the language of the ancient pisaccha? To push this matter a little nearer home, most of my readers will remember games of their childhood, in which it was necessary to use gibberish or nonsense language in the belief that they were using the tongue of the spirit.

*Two methods
for catching
elephants
employed.*

In Siam the hunting and catching of elephants is carried out in two ways. In the Northern provinces of Chieng-mai, Chieng-sen, Chieng-rai, Nan, as well as in the Southern seaboard provinces, the kraal or keddah system is employed. These enclosures are made in the neck of a pass in the hills or other place where the conformation of the ground lends itself to this purpose, and the wild herd is driven by means of trained hunting elephants into the enclosure, where a selection is made from those trapped, the others being allowed to go free.

*Megasthenes,
record of an
elephant
hunt 2200
years ago
and mention
of a white
elephant.*

Perhaps one of the oldest records of the method and manner of catching wild elephants by the keddah system is given by Megasthenes, mentioned above, as well as by the historian Arrian. They both say that a large plot of arid jungle was selected, a wide and deep trench was dug round it, the earth from the trench being used as an embankment or wall, and a bridge, covered with earth to conceal its purpose and to prevent suspicion arising on the part of the wild ele-

phants to be driven into the enclosure, was thrown across this trench or moat. Well trained female elephants were placed within. A herd of wild elephants was rounded up and driven towards this enclosure, where getting scent of the females they moved over the bridge into it. The bridge was removed and the animals left undisturbed until weakened by hunger and thirst. The hunters would then rebuild the bridge, enter the enclosure and overcome the wild elephants they selected by blows, and make them captive. These captives would be led away by the decoy animals, tied to posts and trained in much the same manner as is done to-day.

In the Eastern provinces on the Korat plateau, including Petchaboon, wild elephants are really hunted and caught, trained fighting animals being used. This form of hunting requires great skill and courage on the part of the men and elephants employed, and it is this form which I describe in paper No. 1. An account of trapping by the kraal or keddah method is given in paper No. 2. A collection of the words of elephant command used in various parts of the country has been made and is given for the purpose of comparison as an appendix to papers 1 and 2. It will be noticed that most of the command words are of foreign origin and used very generally by all elephant men irrespective of their race or language. This would seem to point to the fact that the catching, training and use of elephants was learnt from foreigners. I have gathered together a number of words of the spirit language and also many of the fake or taboo language. These vocabularies form paper No. 3. The fake or taboo language is much used by all jungle people when faced by the darkness and terrors of the great forests, mountains and torrents. The people will not use everyday words, but prefer to invent new expressions in the belief that the spirits listening will not know that they are being spoken of and will therefore not visit their vengeance on the speakers. The vocabulary which I give has been collected in the seaboard provinces of the Circle of Nagor Sridhammaraj.

PAPER NO. 1.

Elephant Hunting on the Korat Table-Land.

*Preliminary
remarks.*

The following sketch is an attempt to give an account of an elephant hunt (แซกโพนช้าง) as carried out in the Eastern provinces of Siam on the table-land of Korat, together with its framework of spirit worship. It will be noticed that a hunt is not a simple everyday affair in which a man only risks his life, it is a matter which has to be approached in a reverential spirit and is encompassed by many rites and observances, all designed with the one object of securing the favour and protection of the spirits, whether of the lasso-rope, forest, or elephants. A hunt has several main features, the collection of the men and ceremonies in connection therewith, the homage rendered to the lasso-rope, ceremonies pertaining to the obtaining of permission to enter the forest, those in connection with the camp, the finding of the herd and the hunt, the training of the captives and the return home. Each step is surrounded by its own ritual, the performance of which requires the possession on the part of the chief huntsman of much knowledge of spirit, forest, and animal lore. This ritual is an entangled mess of the beliefs of the people, having their origin in the ancient all-pervading and still practised worship of the spirits, as well as the Tantric phase of Brahminism and the mystic aspect of Buddhism, all of which are based on a strong faith in spiritual power. There will be found evidence of the primitive belief that the object is the spirit itself which denotes an understanding of the unity of the universe, take for instance the lasso and Mother Earth, they are the spirits. There are rites demonstrating the fact that the people had moved from this belief of unity to one of separation, for it will be observed that some objects are no longer the spirits, but rather the habitation of the spirits, as instanced in the spirits of the trees, and there are also examples showing the people's belief in the power of mantras toward off evil or bring forth good as well as instances of the worship of Agni. Perhaps two of the most curious features of the ritual are that the hunter is required to give up the world with its sense pleasures and pains, much in the same manner as

*Establishing
rules of
conduct.*

when a man enters the Buddhist priesthood, and that he loses his identity in that of his elephant.

Elephant hunting is a pursuit fraught with and surrounded by many dangers, so it behoves those engaging in it to approach the matter with clean and pure hearts. It requires the protection of nature in its divine aspect to enable the hunters to pass through those dangers unscathed, for, if they were holding sinful or lustful thoughts protection could not be extended to them. Owing to these dangers those following this occupation have built up a definite procedure and rules of conduct which embrace not only the actions of those actively engaged, but also wives in their distant homes. A husband and wife are one, and as the man has voluntarily renounced all worldly activities during the period of the hunt, so it is required of the woman that she comport herself in accord with the precepts of purity, and not embellish or beautify her person by artificial means during the absence of the husband.

Elephant hunting is an ancient profession. The experience gained from the earliest times has been handed down from father to son, for this profession has become hereditary in many families. The totality of this experience gained during a period extending over several thousand years has expressed itself in the formation of strict rules of procedure and conduct.

The business of elephant hunting is in fact of such a serious nature and so many prohibitions and restrictions are laid on the acts of the men so employed that it has also led to the establishment of a complete system of organisation.

Organisation.

Elephant men start as menials, they have to perform all the unpleasant and hard work, and when riding are the assistants of the Mahout or he who sits on the elephant's neck, these menials have their place on the hindquarters of the elephant, they are known as "Ma" (မာ). When a menial has proved himself to have attained some skill in the handling of elephants, he is promoted to the position of "Mahout of the left". Men holding these positions must possess some skill in their business and also have some knowledge of the language used in the forests, which may be termed spirit language. Mahouts of the left are promoted to the position of Mahouts of the right, who having attained some success as hunters are elevated to "Khu" (ကု). These

“Khu” have the duty of conveying instructions to the Mahouts from the Chief hunter, and also of seeing that such orders are properly performed. The position above that of “Khu” is that of “Pakam” (ປະທັມ). There is a Pakam of the right and of the left, they are the deputies of the Chief hunter. The Chief hunter is known as “Patiyai” (ປະທິຍາຍ) and on him falls a variety of duties, for in addition to directing the operations he is also the priest of the hunters; he performs all ceremonies, such as making offerings to placate the evil spirits, suitable sacrifices to obtain the protection and help of the good spirits, to officiate at the ceremony of lustration and absolution from sin, and before entering the forests to hold converse with the spirits to obtain their permission to enter. These men having passed through all the stages related above, become much versed in forest, elephant, and spirit lore. Their authority is upheld by the respect called forth from those under them by their great knowledge. In most districts where wild elephants roam the forest, will be found an ancient man known as the “Patiyai-thoat” (ປະທິຍາຍທວາດ). He knows all there is to know of forests, elephants, and spirits, and it is to him that all engaged in the pursuit of elephant hunting appeal for information regarding these matters, and also for decisions about procedure and rules of conduct.

Fee.

The payment of a fee to the “Patiyai” has to be made when promotion to any of the above mentioned grades is granted. For instance a menial who has not yet entered the priesthood, when promoted to be a Mahout of the left has to pay 1 baht, 1 fowl, and 1 bottle of spirits, but he who has performed his obligations as a priest has to pay double this amount, and menials who are unmarried have to pay treble the fee mentioned here. A Mahout of the left on promotion to Mahout of the right pays 5 bahts, 3 fowls and 3 bottles of spirits. A Mahout of the right when made a “Khu” pays 6 bahts, 4 fowls and 4 bottles of spirits. A Khu when promoted to “Pakam” of the left pays 10 bahts 4 fowls and 4 bottles of spirits, and a similar fee on promotion to Pakam of the right. A man holding the rank of Pakam on being made a Patiyai pays 20 bahts, 6 fowls, and 6 bottles of spirits. A layman who has taken elephants into the forest and slept therein for over four nights is deemed to be a Mahout and is eligible for the position of “Khu”, and when granted

this grade pays a fee of 6 bahts, 4 fowls and 4 bottles of spirits. No fee is necessary for the position of "Patiyai-thoat". All fees so paid are the perquisite of the Patiyai.

Success in the catching of elephants being the basis of promotion, it is laid down that 15 animals must be taken before a hunter can be promoted to be a Mahout, but as elephants are divided into classes (see Introductory note), it has been further prescribed that one noble elephant (ช้างมงคลหรือช้างสำคัญ) is equal to five common. Promotion above that of Mahout does not require that any specific number be caught.

Lectures.

The Patiyai holds regular meetings in his house or some other convenient place where he, being assisted by one Pakam, one Khu, one Mahout of the right and one of the left, delivers lectures on all matters concerning elephants, forest-signs, oblations, sacrifices, incantations, and spirit-language, as well as the rules of conduct required of men when engaged on this business.

*Preparations
for the hunt.*

When the season, which extends from December to March, arrives for commencing hunting operations, the Patiyai, the experienced one, apprises his men and requires them to make preparations and be ready to start when he has selected the auspicious hour and day. The experienced one who is versed in some degree in reading the face of the heavens makes a solitary vigil about the third watch of the night, to ascertain from the position of the stars the right time to leave for the hunt. Having fixed the time and day, word is sent round to the men who must henceforth divorce themselves from their ordinary mode of living, separate themselves from their wives and families, and as far as possible endeavour to be pure in thought and act, for they have to participate in many ceremonies which can only be approached by those who have consecrated themselves to the new life. In fact this change demands that they drop even their names; if a man is a Mahout, he must henceforth be known by the name of his elephant with the prefix Pakam, if he is a menial then he is called after his elephant with the prefix "Ai" or "Ee" according to the sex of the animal. This implies that the men lose their identities in that of their animals.

*Enjoinments
on women.*

The first thing these men have to do is to take farewell of their wives and families and when doing so to enjoin

on the women the necessity for being chaste, and to refrain from embellishing their bodies with cosmetics, powders, perfumes, turmeric, and on no account to cut their hair. It is also required of the women that when cutting fire-wood they shall cleave right through with the axe, and not use the foot as a lever for breaking. Guests and strangers must not be received and allowed to sleep in the house, this prohibition applies also to relatives. It is forbidden to use a broom in sweeping the house, all dust and other rubbish must be gathered in the hands and cast away some distance from the house. Wood and other articles shall not be cast under the house, and women should not sit with their limbs across the sill of the door. Nor shall they sleep on a mattress. Wives shall not sing or show any signs of happiness nor shall they being in the house speak to any one on the ground. Should the wife of a man how is absent on a hunt, contravene or disobey any of these injunctions, injury will befall the absent man, and if the woman is unfaithful, he will lose his life by falling from his elephant, or by attack of a tiger or other wild beast. I was told of a variation of these requirements as existing on the east bank of the Mekhong, a variation exactly the opposite. When a man goes on a hunt he asks a male friend to live in his house as a companion to his wife. On his return from the hunt on meeting his wife his first question is to ascertain whether the wife has had intercourse with the lodger, if she replies in the negative the husband is much upset, for he will then have to hand over to his substitute all the profit obtained in the hunt, whereas should the women reply in the affirmative the husband is highly pleased for all the profit of the hunt remains his own. The substitute returns to his home, and the husband resumes his ordinary relations with his wife on whom no stigma falls. I will not guarantee the truth of this story, but it is current throughout the eastern provinces.

*The thong-
lasso*

The most important thing in connection with a hunt is the thong lasso. The greatest attention and care has to be bestowed on the lasso, for the very lives of the men depend on its reliability and strength, which must be great enough to hold the most powerful captive in his struggles to escape. The lasso is housed in a building standing high and separated from the homes of the villagers, no woman is allowed to trespass within the precincts of this house. A fact stands forth with clear definition which is of importance and must

*Reading of
the omens
from fowl
mouth-bone.*

be set down here, it is that the lasso is not protected by any particular spirit or possessed by one. It is the spirit itself, and it is for this reason that such honour is paid to it. There is no ceremony of propitiation in order to obtain its favour as in the case of spirits which inhabit or protect certain things. Prayers of supplication are offered up begging that the lasso spirit will use its strength in furtherance of the interests of the hunt.

Each man, who has been notified of the coming hunt, must proceed to the meeting ground which is generally near the lasso house. He must bring with him certain articles for the purpose of making the sacrificial offerings, they are: a fowl, rice, a bottle of spirits, candles, sandal wood, incense tapers, cigars, betel-nut, betel-leaf, and small banana leaf cups for holding flowers, as well as four bananas tied round with red and black thread. Although the actual articles used in the ceremony may differ according to the custom or practice in vogue in any particular district, it is absolutely indispensable to bring the first five. When the sacrifice is offered up to the lasso-spirit an invocation is made using these words: “สาธุทอน เจ้าหอเจ้าโรงเอ๋ย เดียวนี้เจ้าพาเข้าคอนนอนเถื่อนไซ้โชคซิหมาย ก็ขอให้เห็นในทางไถ่ไซ้โชคซิหมาน ก็ให้ทางไถ่เป็นแอกแยกเป็นไถ่ ถ้าไซ้บ่อไซ้บ่อหมานมิให้เป็นหัวช้างคำเดียว,” which rendered into English means: “O Goodness, Chief of the lasso shrine, we are about to take thee, O Lasso to the forest, where thou shalt sleep in strange places; if we are to be favoured with good fortune let this be manifested in the mouth-bones of the fowls sacrificed by the same, by these being arched as the yoke and forked like a plough; if fortune is not to be ours, let this be manifested in bruises and dark spots on the skin of the heads of the fowls”.

The fowls which are sacrificed on the altar by the Patiyai play an important part in this ceremony. The fate of a hunter, as to whether he shall join in the hunt or not, is decided by certain omens or signs seen in the mouth-bone and head of each fowl by the Patiyai, who is gifted with powers of divination. In those districts where the mouth-bone is used the Patiyai takes it in his hands for examination saying “เพื่อนจะทานช้างให้แก่พวกเราแล้ว” — “Our good friend (the lasso) is about to give us elephants”. In the province of Nagara Rajasima (Korat), the following omens are read from the bone. (1) Should both ends of the bone

be bent backward symmetrically, it is taken as a good omen, fortune will attend the hunt. (2) Should the end of the bone be bent sideways, the herd of wild elephant will break away and scatter in all directions, but fortune will attend the hunt. (3) Should the ends of the bone run straight, neither good nor bad fortune will attend the hunt, animals may or may not be captured. (4) Should the ends of the bone bend downwards, it is a bad omen, injury or death will befall some of the hunters.

In the province of Chaiyapom which lies North of Korat, the acceptance is somewhat different, for in this province should the bone be straight with the ends bent upwards and the skin of the fowl clean and white, it is a good omen, fortune will attend the hunt; should however the bone be shrunk, deformed and bent and the skin of the head of the fowl black or dark, it is a bad omen, misfortune will attend the hunt.

If at this ceremony the fowls were sacrificed together without distinction of ownership, it now becomes necessary to make a second offering to ascertain which member of the party is in disfavour with the lasso spirit so that he may be rejected. Each man must bring one fowl, one bottle of spirits, four banana-leaf cups for flowers, four candles, four quids of betel, four cigars, which are offered up on the altar in the hall of ceremonies where the lassoes are placed. Each man makes his own offering and calls on his ancestors experienced in the ways of the hunt to accept it. The reading of the omens or signs is as follows: (1) Should there be one or two black spots in the skin of the back portion of the neck of the fowl, great fortune will attend the hunt, it may also mean that there will be a long but successful chase. (2) Should there be dark lines in the skin above the eye sockets, it is a very good omen, the hunters will succeed in placing the lasso at the first throw round the hind leg of the animals they are trying to catch. (3) Should the point projecting from the joint of the bone be bent towards the left, good fortune will attend the hunt. (4) Should the point projecting from the joint of the bone be bent and shrunk so that it touches the bone itself, misfortune will attend the hunt and the owner of this fowl should not be allowed to join the party, for if he or his elephant does so, illness will be his lot and he may die. (5) Should the point projecting from the joint of the bone

be straight, it is a good omen, many elephants will be caught. (6) Should the skin of the head of the fowl be dark in colour or bruised, it is a bad omen; the owner of this fowl should not be allowed to take part in the hunt, for if he does he will be killed by falling from his elephant, or by a tiger.

In the province of Kukhan the readings of the bones are as follows: (1) Should the point projecting from the joint of a bone be arched or curled, it is an omen portending that the owner of this fowl will succeed in capturing elephants. (2) Should the point projecting from the joint of the bone be straight or at an angle, or be arched but not in contact with the bone, or should it be bent towards either the right or the left, or have no kink or accretion, it is a sign that no elephant will be caught, and the members of the hunting party will fall victims to disease. The owner of a fowl which gives bad omens must not be allowed to join the party.

In the Northern province of Bayab, which includes the Lao territories of Chieng-mai, Lampoon, Lampang, Phre, Nan, Chieng-sen, etc, the practice is somewhat different. Each hunter before joining the party must bring two fowls, one bottle of spirits, one handful of tobacco, and place them with his iron driving goad before his elephant. The Chief hunter offers up a prayer to the king spirit of the forest, the spirits of the trees and the servitors of the king spirit, and begs them to shower favours on the petitioner. Each man now presents the mouth-bone of his fowl to the Chief hunter for him to read the omens. Should the point projecting at the joint of the bone be slightly bent, moderate fortune will attend the party; should it be much bent there will be great good fortune. Should, however, the point be straight it is a bad omen. The owner of this fowl together with his utensils as well as his clothing is taken by the Chief hunter to the bank of a stream of running water, where water consecrated by the recitation of certain stanzas is poured on him, so that by this act of lustration all evil may be purged from the sinner and carried away by the running water. His clothing must be washed. This ceremony over, the men together with the Chief hunter cry in unison, "He is purified" and this man may then join the party.

In this province, there are two other manners of reading the omens. I cannot find that they are used in any other

part of the country. During the ceremony of offering up prayers to the leather lasso imploring the spirit to exert its strength and skill on behalf of the hunters, candles are lit and fixed to a great tree. The flame of each candle is carefully watched, if it rises high by leaps, the omen is good and the owner of this candle may join the hunt; if, however, the candle burns steadily, the flames not leaping, the omen is bad and the owner cannot be allowed to take part in the hunt until he has been purified by the ceremony of lustration described above. Swords are also used for giving the omens. A sword is hung up so that it may swing freely. Two men, candidates for the hunt perform this ceremony of reading the omens. They stand one on each side of the sword, pointing with a finger at the flat side of the blade where it joins the hilt, give voice to a wish that the sword may turn round to either the right or the left. Should the sword move in accord with the wish expressed, it is a good omen, there will be a good catch; should the sword remain steady, it is a neutral omen, there will be neither good nor bad fortune; but should it swing round in the direction opposite to that wished, it is a bad omen, the man wishing cannot be allowed to join the hunt for great misfortune will attend it, he must be purified before being accepted as a member of the hunt. In all districts before homage is paid and oblations are offered to the lasso spirit, the hunters must circumambulate the lasso-shrine thrice, blowing an a buffalo horn when passing its eastern side.

*Start for the
hunt, wearing
of waist-belts
necessary as
having
protective
powers.*

Prayers having been made to the lasso-spirit, the omens read, the men selected, the hunting party with its elephants is formed and a start is made for the serious business of the hunt. The lassoes having been placed on the elephants and the Chief hunter being seated on the neck of his mount calls out: "Omnipotent One, kindly lead the way, thy slaves will humbly follow, and grant to us the favour of thy protecting hand to ward off and frustrate all evil". (เชิญพระครู (พระอินทร์ศวร) เดินนำ ผู้เข้าเดินหลัง สังฆาทัง วินาศสันติ). Each of the senior hunters should tie round his waist a sheath-belt made of cloth into which he may put all the odds and ends such as parched rice (a kind of iron ration), medicinal roots and herbs; the menials are only allowed to use sheath-belts made of coarse hemp. These belts must be always worn round the waist as a necessary defense against the attacks

of evil spirits, should this precaution be neglected the men so neglectful will be visited by evil spirits at night who will squeeze their testis and cause great pain. It is however curious that these men are not allowed to carry on their bodies either small images of the Buddha (รูปพระปฏิมากร) or charms with cabalistic signs inscribed on them (ตะกรุดพิศมร), for these amulets are deemed to be eminently efficacious against demon power. Can it be that the wearing of these sheath-belts has any analogy with the sacred cord worn by the twice-born (Brahman).

*Begs for
permission to
enter forest,
and for
protection from
the king-spirit
of the trees,
Lady Mother
Earth, &
ancesters.*

Before entering the forest it is necessary to obtain permission to do so from the guardian spirit. The Chief hunter on bended knees informs the spirits of the forests and hills of the number of men and elephants forming his party, and then recites the following stanza partly in the spirit language:— “โอมเผณิกเบิกแนกแยกพะกำควมจวมพระธรณี ทางเส่นนี้เกย ล่วงปล่องทางนักเคยเที่ยว โอมสวาทะโคณะโมตัสสะ,” which rendered into English means: “Salutation to thee, O Beneficent Lady Mother Earth, and to ye spirits of the forest, I beseech ye to protect and safeguard us in our journeyings along forest paths and in forest glades and in the hunt that we may enjoy well being and be unharmed by the dangers of the forest and of our enemies, and that the same may be frustrated”. The road into the forest having been opened by the use of the magic inherent in this mantra the party proceeds on its way. At the foot of the first great tree encountered, another ceremony of propitiation has to be performed. The Chief hunter sitting on the neck of his elephant and facing the tree cries in a loud voice:— “เจ้าต้นไม้เชิญเจ้าออกไปสังขาทังวินาศสันติ,” which is a mantra recited for the purpose of beseeching the queen spirit of the tree to leave her home, that the tree may be used as a tying place for newly captured elephants during the period of training, and may be translated thus: “O Spirit of the tree, please quit your arboreal home and surrender it to us in a spirit of self-sacrifice.” The party halts here, but before each man descends from his elephant, he must enquire of the Lady Mother Earth whether she is present to receive him by saying the following stanza:— “นางพระธรณีเจ้าเอ๋ย อยู่แล้วหรือยังสังขาทังวินาศสันติ”— “O Lady Mother Earth, Benevolent One, art thou present and willing to receive us in a spirit of

kindly protection?" The men now get down from their elephants to Mother Earth and with much reverence remove the leather lassoes from their place on the back of the elephants to the ground. Before doing this however, it is necessary to repeat this mantra:— "โอม เณนิกเบิกแผนก แยก พะกำววมวงมพระธรณี สิทธสวาทะ", with the purpose that Mother Earth shall receive the lasso spirit into her bosom, this mantra in English has this value: "Salutation, O Lady Mother Earth, please exercise and extend to us thy benevolent power that we (the lasso-spirit?) may pass safely o'er thy person and obtain the fruition of our desires". The leather lassoes having been placed on the ground, the spirit is fed with small pieces of the cooked flesh of a fowl, placed between the coils of the thongs at each point of the compass. The spirits of the ancestors of the hunters are now fed. Banana leaves are cut into two squares, one square placed on the other so as to cover half of it. A bit of the boiled flesh of a fowl is placed on each square, a little spirit is dropped on the flesh as well as a little water. The ancestral spirits are invited to partake of the meal provided, the following words are used for the invitation:— "เทือกกวาด ชะแอนบังญัก เทือกแล้วเอาโชคขอหมานจุการ ขอให้ยู่คัมมีแรง"— "We beseech ye to partake of the rice, fowl, and liquor and having partaken thereof, to favour us with good fortune and to keep us safe from all evil things, sickness and danger". There is a variation to this stanza used in the province of Kalasindhu where it is worded thus:— "เทือกคว้งอ้อยกับชะแอน บังญัก แล้วขอให้ยู่คัมมีแรง และให้จุการ ขอช้างตัวที่คุ่วักสวนไปเปนมุ ลคน คนที่มา....คน ช้างค่อ....ตัว ขออย่าให้เป็นอันตราย," which means literally, "O Spirits, kindly partake of the pork, fowl and liquor offered, and grant us thy protection that we may have well being and may succeed in capturing elephants of beauty and strength to become our property and our servants; we are taking into thy domain...hunters and...elephants, give these thy protection". The number of men and elephants has to be stated. When resuming the journey the lassoes cannot be raised from the ground to load them on the elephants without first obtaining permission from the Lady Mother Earth. The formula used is นางพระธรณีเจ้าเอ๋ย โอม เณนิกเลิกเชียงลม สิทธิสวาทะ" which means— "O Lady Mother Earth, please return to us that which we have entrusted to thy care without impediment or obsta-

cle". This status of the leather lasso is so exalted that this ceremony of handing them over to the care of Mother Earth and receiving them back from her bosom has to be repeated each time they are unloaded from or loaded on to the backs of the elephants. When rivers are encountered and have to be crossed or mountains block the way it is necessary for the Chief hunter to beg for permission from the governing spirits to cross or pass over. These words are used "นางพระคงคาเจ้าเอ๋ย อยู่แล้วหรือยัง สังขาทังวินาศสันติ",—"O Lady Gonga (swift flowing waters) art thou present? If thou art present allow us to pass over in thy safe keeping". In the case of a mountain, these words are used "เจ้าภูเจ้าเขา อยู่แล้วหรือยัง สังขาทังวินาศสันติ" "O Mountain Lord art thou present? If thou art present allow us to pass over in thy safe keeping".

The hunting camp, its plan & observances to be followed therein.

The hunting party with their elephants having entered the forest it is intended to explore and hunt in, the Patiyai selects a suitable spot for the camp which should if possible be near running water. The business of building the huts is entrusted to the menials. The hut of the Patiyai is located in the centre. The number of huts required is determined by the size of the party. There are many customs to be observed in connection with the camp. Each hut is in charge of one of the senior hunters. Separate door-ways must be used by the senior hunters and menials. Each man must sleep in the same place every night, going to another man's bed is forbidden. This injunction is based on the belief that in so far as the men obey it and sleep in their own beds placed on the same spot every night, so will the elephants whose tracts have been found hover round these tracts and not wander from them. It would seem that this result is obtained by setting in motion some process of sympathetic telepathy. In connection with this belief it should be remembered that the hunters have separated themselves from the material world and are in the spirit world. They are in daily commune with the spirit, they speak the language of the spirit, they have become identified with the elephant world. Menials except those attached to the Patiyai are not allowed to wear coats, the coatless ones may however cover their bodies with a shawl or blanket.

All members of the party must take their meals together and eat at the same time, the rice must be equally divided, the food must not be blown on to cool it nor should insects

or other foreign matter which may be on it be blown away with the mouth. Talking at meals is prohibited. Smoking, chewing betel, and talking when in bed is also strictly prohibited. All menial work such as cleaning the camp, cutting the firewood, carrying the water and cooking the food is performed by the "Ma". The Patiyai, his Pakam and Khu deliver lectures on elephant catching, and training, and induct the uninitiated into the intricacies of the spirit language which must be spoken during the whole period of the hunt. If the eggs of a jungle-fowl or an iguana (เหี้ย) are found, they must be presented to the Patiyai, the finder is forbidden to eat them, he may however eat the eggs of a crocodile. The internal organs of any wild ox, deer, or other wild animals must be given to the Patiyai, no one else shall eat of them but they may partake of the flesh.

*Worship of
Agni in the
camp.*

Perhaps the most important feature of these camps is the status of the three fires kindled from wood placed at the two sides and the front of the Patiyai's hut.

The fires at the right and left side of the hut are called "Khampuak-sadam" (right) and "Khampuak-sadiang" (left), that at the front "Khampuak-churng" (foot). The fires of the right and left must be made up at a distance of three cubits from the side of the hut on a level with the shoulder of the patiyai when in a recumbent position, that at the foot is placed at the same distance from the hut. The fires of the right and the left are sacred, they cannot be used for any purpose nor can burning faggots be taken from them for starting other fires. The fire at the foot of the hut is a common fire, its burning wood and ashes may be used for all purposes. These fires must be attended to and kept alight during the whole period the camp is occupied. The fire-wood used in the sacred fires must be one cubit in length and the faggots be placed side by side when the fire is built up. The fires having been kindled the Patiyai on bended knees with upraised and joined hands invokes the favour and blessing of the Lord Agni, "จกน" which is a prayer for success in taking elephants. Each morning the men in the camp on rising from their beds must approach the fire in reverential attitude and make obeisance at these shrines of Agni.

A restriction is laid on the conduct of the men, namely that all loose, ribald, bantering and joking conversation is

prohibited. Talking about women is on no account allowed, for it behoves the men to enter on the operation of elephant hunting with pure hearts, a continual watch has to be placed at the portals of their minds, in order to prevent the inrush or arising of carnal desires. This restriction must be obeyed with effect from the third night after the men have left their homes.

*Inhibitions on
conduct of
hunters.*

The ethical thread binding the acts of the men to the precepts of right morality and conduct is very strong, any breach of good conduct produces some ill effect. Should the men take food surreptitiously outside the regular hours fixed for meal, vultures and crows will attack and peck at the provisions collected in the camp. The smelling of rice which has been scorched by fire is forbidden, if this prohibition is contravened then a curious form of fermentative telepathy is set in motion reacting on the wild elephants which when met with will break away and elude capture.

*Ceremony of
confession &
absolution.*

The camp having been built, and everything being in its place and in order, a very peculiar ceremony has to be conducted by the Patiyai. It may be called "The service and rite of confession and absolution" The Patiyai calls his men together and sitting before them enquires of each whether he has committed any fault or sin against the social order, for if he has, he cannot be permitted to join in the coming hunt without having made a full confession and obtained absolution. The Patiyai as the Chief priest of the hunt and being in close communion with the spirits is invested with authority to hear confessions of sins committed, and grant absolution for the same. From what has already been related, it will be readily realised that the serious business of hunting can only be entered on with hearts which have been cleansed from all impurities, and each of the men knowing full well the evil things which will befall him if he engages in this pursuit unpurified takes advantage of the opportunity given him by the Patiyai to obtain absolution.

*Offerings to
Patiyai.*

Each man approaches the Chief priest in reverential attitude and prostrating himself, makes obeisance by raising his joined hands above his head and makes a full confession of any faults, sins, and crimes, which he may have committed and which lie heavy in his conscience. He presents an offering of a pig, a jar of spirits, one baht, and flowers, sandal wood sticks and candles, two of each, four leaf cups or boxes.

*Act of
lustration.*

*Second com-
mission of
offence &
punishment.*

Should a pig not be procurable at the time, it may be presented by the penitent on his return to his home. These offerings are required as proof of the earnestness of the sinner to obtain purification, and some of them are required for the oblations to be made to the spirits at the service of absolution. The Patiyai then conducts such penitents to the bank of the stream near the camp, erects an altar and having lit the candles and sandal wood tapers which have been placed on it, informs the spirits of the sins committed by each of the men kneeling before the altar, and mentioning their names and occupation prays that the offerings made may have the power to invoke the help of the spirits to cleanse the penitent of his sins. The penitent asking for absolution uses the following formula, in craving for forgiveness he says:—"O Lord of the forest spirit, please grant me absolution from my sins". The lord of the spirit demands what he has done. The penitent replies "I am a buffalo thief". The man then turns to the lady spirit of Mother Earth and begs her to cleanse him of his sins. The spirit asks what his fault is, he replies, "I am a buffalo thief". The man then turns to the Sun Lord and begs him to cleanse him of his sins. The Sun Lord asks what his fault is, he replies "I am a buffalo thief". This formula having been repeated three times the Patiyai pushes the penitent sinner with his foot into the stream of running water, and then the ceremonial act of lustration is completed and absolution is obtained. From this day forth it is incumbent on these men who have received pardon, to protect themselves against the entry into their minds of evil thoughts and to be loyal to their companions in the hunt. Should, however, any of these men who have been absolved commit an offence again, a second ceremony of lustration as described above must be performed, and twice the amount of the fees fixed paid. Should the offence be that of having committed adultery with the wife of another, the fine to be paid is one baht and one pig. If the offence is that of giving expression to remarks derogatory to the reputation or honour of the Patiyai, the fine is 25 bahts and one buffalo, no abatement is permissible. If, however the offence is one of speaking evil of a companion, the fine is one baht and one bottle of spirits, and the offender is required to beg for pardon from him of whom he has spoken impro-

*When lack of
success in hunt
traced to the
man who has
diverged from
the path of
virtue, curious
& severe
punishment
inflicted.*

*Finding traces
of wild
elephants.*

*Manner of
approaching
wild herd.*

perly, and in performing this act of apology, must present the ceremonial wax, candles, and sandal wood tapers.

If during the progress of a hunt traces of elephants are not found or being found and followed up the herd is not met with, it is held that the guardian spirits of the forest are withholding their favour and the hunt has been led to the wrong forest due to some member of the party having left the path of virtue, the following of which was enjoined on him when he prayed for and received absolution. Enquiries having produced the offender, he is promptly punished; the punishment being that he shall go down on his hands and knees, the lasso ropes to be placed on his back and that he shall be whipped round the camp three times making sounds like the trumpeting of an elephant. At the appointed hour for leaving the camp, the Patiyai mounts his elephant skilled in the art of hunting, leads the way into the forest searching for the herd living there. When the first traces are found, the Patiyai and his men exclaim actuated by feeling of great pleasure: "Here are manifestations is answer to our prayers and offerings made by our true hearts". The traces are followed until the herd is met with. The patiyai orders his Mahout of the right to take his place on the right side of the herd, and the Mahout of the left to do the same on the left, and to drive the herd of elephants towards the spot on which he with his huntsmen all on their trained hunting-elephants are awaiting their approach. When the herd is not far distant the Patiyai gives orders to his men to spread out and surround the animals. Each man having selected one of the herd for capture, he urges his elephant towards this animal. Each Mahout carries the leg lasso with him, one end of which is tied round his hunting-elephant's neck. The lasso is attached to a long but light pole which the Mahout holds over his shoulder in readiness to slip over the foot of the animal he is attempting to snare. When the hunting elephants approach the herd, it frequently happens that the leader comes forth and gives battle. The Mahout does all in his power to help the animal he is riding, striking the attacker with the lasso pole and the iron driving goad. Should the hunting elephant be worsted in the fight, he flees from the field of battle hotly pursued by the victor, knowing full well this pursuit will not be of long duration and rarely covers more than a mile, for the leader of the

*Selection of
wild animal
for capture
& fight.*

*The chase
& capture*

*Difficulty
of tying up
captured
animal.*

herd invariably gives up the chase to return to protect his companions. When the chase is not interrupted by the pugnacity of one of the herd, the Mahout having selected his prey begins hustling him away, and as he runs the trained hunting elephant moves by his side being forced forward to gain a front position by the man on his back striking him on the hind quarters with a ball of iron or lead contained in a string bag attached to the end of a rope. When a favourable position has been gained, the Mahout leans forward and places the lasso in a right position to slip over the foot of the hind leg of the animal. If successful the rope is tightened by a jerk, the lasso pole is pulled away and dropped. Mahout and his elephant have now to use all their skill and energy in holding the captive, and bring him to a standstill. The chase is a severe strain on both man and beast; however, eventually the captured animal is butted, dragged, pushed, and coaxed to a favourable position near a strong tree, where the hunting elephant with great dexterity runs the leather rope holding him and his captive together round the tree where it is so firmly tied by the men as to prevent its being torn away. The leather lasso is now removed from the neck of the hunting animal. It sometimes happens that the lasso breaks and the wild elephant runs from his enemies: if however, the broken end of the rope is long enough to trail on the ground, a number of men join in the pursuit on foot. If they succeed in getting hold of the end of the rope and can hang on till a good opportunity occurs for running it round the trunk of a tree this is done, the rope is tied and the animal captured. The elephant having been brought to a standstill, the most difficult part of the operation commences, it is the attempt to get the leather neck-rope over the head and round the neck of the captured elephant. The animal always puts up a great fight trying to frustrate every attempt by all means in its power, charging, moving the head, striking the neck-rope with its trunk, trying to tear it from the hands of its tormentors, trampling on it with its feet and biting with its teeth. This struggle may continue for hours, but the Mahout owing to the advantage he possesses from his seat on the neck of his animal and helped by its sagacity and skill, eventually places the rope round the neck of his captive, in preparation for leading him to the tethering post in the training ground. These hunting operations are

*Taming
of capture.*

generally conducted on moon light nights or with the help of torches, but some times in day light.

When an elephant has been tamed sufficiently and cowed into submission by using the power of starvation and brute force to allow of its being handled, it is taken to a tying post which has been erected for the purpose. The owner of the trained hunting elephant which caught this animal prepares an offering of one fowl, one bottle of spirits and one and a half ticals, which having been placed in the right position on an altar before the training post, the Patiyai comes forward and after having recited certain stanzas, the leg tether-rope is put on and thus the act of tying up is completed. A wild elephant having been tied to the training

*Training of
capture.*

post, the process of taming and training is now entered on. Animals are alternately starved and fed, coaxed, and punished, the tame elephant is always by its side to keep it in submission and teach it by example how to behave in its new status as the companion and helper of man. This training may occupy any time from one to four months according to the temperament and age of the captive. Many animals die during this period, generally the older ones. therefore hunters endeavour to take young animals.

*Ceremony for
releasing
spirit of
elephants &
purification of
animal.*

Before the newly captured animals are taken to the homes of the hunters, it is necessary to drive out the spirit which has lived in the animal in his forest home. Water which has been consecrated and made holy by the recitation of magic stanzas or mantras is sprinkled over the animal and a little rice thrown at it. A bottle of spirits and a fowl are offered up as an oblation to the spirit possessing the elephant, which being unable to resist the power of the magic of the holy water and rice, leaves the animal, accepts and partakes of the food offered, The animal is now freed from all obligations to its companion of the wild herd to which it belonged and can now join with man in his aims and ambitions, whether war, commerce or the chase.

*Ceremony of
releasing
hunters from
obligations
accepted &
translation
from the
spirit to the
material
world.*

The hunt being over, the captured animals tamed, the whole party turn their faces towards their homes, and when two days journey distant, the Patiyai acting as priest has to prepare offerings for the purpose of performing the ceremony known as “ลาชีวิตกลางกอง” for freeing the forest spirits from their obligations to help and protect the party which they accepted at the commencement of the hunt. The Patiyai tells the spirits to return to their country and avocations and not to follow and remain with him saying: “The elephants caught are our property and well compensate us for the

offerings made to you the spirits". He further enjoins the spirits to continue to protect the forest and beasts therein, and intimates that he will return the following year and make offerings and presents to them as he has done this year.

Ceremony of releasing hunters from obligations accepted & translation from the spirit to the material world.

When about to leave the forest which has been hunted in, a custom has to be observed by the hunters which has the purport of translating the men from the spirit world back to the material one. Each of the hunters must light a candle and make the usual offerings to spirits in order to be freed from the obligations and inhibitions they accepted at the commencement of the hunt. He must also remove and destroy by fire the cord which he tied round his waist at the beginning of the hunt and which has never left his body. By this act of burning the cord, the man is freed from the possibility of spirits interfering in his affairs and doing him injury, and from this moment he may use his mother tongue and engage in all his ordinary pursuits in the same manner as he was wont to do before he left his nome.

Curious ceremony when two Patiyai or Chief-hunters meet.

In order that the sense of harmony which is so essential to the successful conduct of elephant hunting may not be disturbed by any discordant note, a curious custom is observed when two Patiyai meet in any camp or path. The younger approaches the elder with respectful bearing and holding the flowers and candles of pardon, begs for indulgence for any act committed or thoughts held wittingly or unwittingly against the elder, asks for a right of passage and that no misfortune may befall him. The elder gives a benediction and prays that he may succeed in that which he desires to do. The younger man then departs on his way.

Share rights in elephants.

Captured elephants are not shared in equally by all members of the hunt. There is a fixed rule by which certain shares are allotted, this allotment varies according to custom and usage. In the province of Ubol, the owner of the hunting elephant the Pakam and the Ma have equal rights of property in a captured elephant and the profit accruing from its labour. When sold the proceeds are divided equally amongst these three men. A payment of 4 bahts has to be made by the Ma to the Pakam, to which sum the Pakam adds 4 bahts paying 8 to the owner of the hunting animal on account of the leather-lasso (หนังจูงช้าง). In some cases

the share rights are different, for instance the owner of the hunting elephant receives a half-share and the Pakam and Ma a quarter each. Should the hunting elephant have been hired for the hunt, then it is usual to deduct the hire money from the proceeds of the sale of any captured elephant, the balance being divided equally between the owner, the Pakham and the Ma. In the province of Kukhan the share rights are, half to the owner of the hunting animal, the other half being allotted two-third to the Mahout and one-third to the Ma. No payment is required for the use of the lasso. In Chaiyapom the owner of the elephant receives 2 shares and the Mahout and the Ma one each, and it is usual for a sum of Tcs. 20 to be paid to the owner of the lasso in respect of each elephant caught. Should however the lasso be hired then the payment is arranged by agreement. In the province of Buriram there is no fixed rule for the allotment of share rights. In this province the owner of the hunting-animal generally hires a Mahout and Ma, and these men have no right in the animal captured. In Surindr the owner receives 3 shares the Mahout 2 and the Ma 1. In Kalasindhu, the owner, the Mahout and the Ma share equally, and payment on account of the use or hire of the lasso is a matter of arrangement.

*Observances
peculiar to
Chaiyapom.*

In the district of Chaiyapom and in fact in several others, the observances to be carried out in connection with the making of offerings to the spirits of the forest which it is intended to hunt in are bound up with local tradition. Only such offerings as the spirits delight in should be given, and for this purpose it is usual to ask those living in the vicinity of the forest what food the spirits partake of. In addition to the food offering each man must chip a piece of wood from a tree, fashion it in the form of two lotus flowers and present these flowers with two candles, two sandal wood tapers, one quid of betel and one cigar to the spirits. An entry into the forest can now be made, and if elephants are not found, it is sure evidence that a mistake has been made in the choice of the food offered. A curious ceremony has to be performed to ascertain the gastronomic desires of the spirits. Clay is taken and moulded in the form of a pig, duck, fowl and a turtle. These are placed on a high altar on a level with the eyes and a fervent wish is held by the Patiyai that the spirits may manifest their requirements by causing one or other of the figures to fall

down. Whichever animal is upset food of an animal of that species must be procured and offered.

Some observations peculiar to the province of Surindr.

In the province of Surindr, the ceremony of propitiation of and homage paid to the spirits of the forest before entering the same is somewhat different to that observed elsewhere.

On arrival at the outskirts of the forest a halt is made and the Patiyai sends his men out on a foraging expedition to bring in such animals as they can get by snaring. All species of animals except a crocodile are legitimate as sacrifices to the spirits of the forest, mountains, and elephants. The animals caught are prepared as food, an altar is erected on which is placed two small blocks of wood which are held to be the embodiment of ancestral spirits, the spirits of the paternal and maternal grandfathers who have become spirit governors of the forests. The belief that persons profoundly interested in and much concerned with certain things in this world continue to be so interested and concerned with the same thing in the spirit world is extant among many of the peoples of Asia. All being ready for the acts of propitiation to be made, each man brings a pair of funnel shaped leaf cups for holding flowers, a pair of candles, the goad or ankus for driving his elephant, a net bag weighted with a lump of iron or lead for striking the hind-quarters of his hunting elephant, elephant breast-ropes, the pole for throwing and placing the lassoes and lays them before the altar together with the sacrificial offerings. The net bag holding the weight used for striking the hind quarters of the hunting elephant to cause it to accelerate its speed is attached to a cord of about 4 cubits in length which is tied round the waist of the man using it. Homage is rendered to these blocks of wood and prayers are proffered to them asking that the hunt be successful. From this day forth the men who form the hunting party give up and leave the material world and live during the course of the hunt in the spirit world as mentioned elsewhere. The Surindr men while in camp have to perform daily the rite of making offerings of rice to the lasso spirit.

Worship of the lasso-spirit.

Two handfuls of boiled rice are placed on a leaf dish by each of the men before his lasso. The men then in a kneeling posture pray in their own language beseeching the spirit of the lasso to capture an elephant each day and they promise that if the spirit complies with the intercession

his body and point with bended thumb. S
not be caught the amount of rice allowed
reduced in quantity daily, but the other
curtailed.

This sketch gives a fairly full account of

much more so than that used on the Koran. A step can be taken without invoking the power of an amazing number of mantras have to be recited and understood in order to evoke such spiritual depths of the universe as are necessary to the realization of the highest spiritual goals.

ฉบับที่ ๑๐๖ พ.ศ. ๒๕๓๗

